

320

PER

151

101
Dit boek
behoort
aan
J. v. d. Ben-
naarden,
weg 101
Eindhoven

VAK

No. *Per 151*
320

EVANGELISCHE
GEZANGEN,

OM NEVENS
HET BOEK DER PSALMEN

BIJ DEN
OPENEAREN GODSDIENST

IN DE
NEDERLANDSCHE HERVORMDE GEMEENTEN

GEBRUIKT TE WORDEN;
OP UITDRUKKELIJKEN LAST
VAN ALLE DE SYNODEN

DER
VOORNOEMDE GEMEENTEN

BIJ EEN VERZAMELD EN IN ORDE GEBRAGT IN
DE JAREN 1803, 1804 EN 1805.

TE AMSTERDAM, BIJ
J. BRANDT EN ZOON.

TE HAARLEM,
JOHANNES ENSCHEDÉ EN ZONEN.

TE GRONINGEN,
DE ERVEN R. J. SCHIERBEEK EN
DE ERVEN DE WED. M. V. HEYNINGEN BOSCH.

1884.

De Algemeene Synode der Nederlandsche Hervormde Kerk houdt geene afdrucken van dit Evangelisch Gezangboek voor recht, dan die ondertekend zijn door één der leden van de benoemde commissie van toezigt,

de commissie van toezigt,

L. J. C. de Vries

van der

Jnd R

AAN DE NEDERDUITSCH E HERVORMDE GEMEENTEN IN ONS VADERLAND.

Geliefden in den Heer Jezus Christus !

Een der voornaamste gedeelten van onze openbare godsdienst-oefening is het gemeenschappelijk gezang : hierdoor brengt de geheele gemeente openlijk hare hulde toe aan God en den Heere Jezus Christus, onzen dierbaren Zaligmaker, door den Heiligen Geest ; hierdoor verklaart zij haar geloof in, en haar vertrouwen op Hem, die ons zoo lief heeft gehad, dat Hij zijn' eengeboren Zoon voor ons heeft overgegeven, opdat wij zouden leven door Hem ; hierdoor wordt zij versterkt in het geloof aan die waarheden, die een milde brou van allen wezenlijken troost en blijdschap zijn in leven en in sterven ; hierdoor wordt haar ijver opgewekt, aangevuurd en onderhouden, om het pad van geloof en godzaligheid, in afhangen van Gods goeden Geest, standvastig te bewandelen, hare heiligmaking te volcindigen, en zoo geschikt te worden voor die zaligheid, tot welke wij door Jezus Christus geroepen worden. Trouwens, bij het openbaar kerkgezag vereenigen zich niet alleen de dicht- en toonkunst, om de aandoeningen onzer zielen in beweging te brengen ; maar ook het gemeenschappelijk zingen, en onze bijzondere deelneming daaraan, de menigte der stemmen, de plegtigheid der vergadering, de statelijkheid van de plaats en den tijd, de belangrijke inhoud, benevens het doel van het gezang, en andere omstandigheden meer, die op het hart werken, geven aan het gezang den voorrang, boven andere deelen der godsdienst-oefening. Niet ligt zal er iemand gevonden worden, wiens gemoed eenige indrukken van godsdienst heeft, die niet meermalen dezen veelvermogen den invloed van het gezang op zijn eigen hart ondervonden heeft, en door het zingen der Psalmen, tot dus verre alleen onder ons in gebruik, in een e aanmerkelyke mate gesticht is. De Psalmen, die dit boven alle andere dichtstukken vooruit hebben, dat zij van een e goddelijke herkomst zijn, behelzen zoo veel schoons, zoo vele treffende uitboezemingen van velerlei godsdienstigen aard, dat zij daardoor uitnemend geschikt zijn, om het echt godsdienstig gevoel bij ons te verwekken, te verliefendigen en to bevestigen,

Geen

Geen wonder dan, dat de Nederlandsche Kerk, overtuigd van de hooge waarde der Psalmen, tot hare stichting van dezelve heeft gebruik gemaakt, en zich niet weinig verheugde, toen zij, voor ruim dertig jaren, eene zoo schoone berijming van dezelve ontvangen heeft; doch, dewijl de Christenheid, door alle eeuwen heen, geestelijke gezangen bij de Psalmen gevoegd heeft; daar alle de Protestantsche Kerken buiten 's lands Evangelische Gezangboeken hebben; en de Hervormde Engelsche en Walsche gemeenten in ons Land derzelver nuttig gebruik hebben ingevoerd; ja zelfs achter ons gewoon Psalmboek eenige gezangen gevoegd zijn; zoo is het niet vreemd, dat een aanzienlijk deel onzer gemeenten, opgewekt door de proeven van gezangen, in den geest en toon van het vervulde Evangelie gestemd, reeds lang naar een Evangelisch Gezangboek verlangd heeft.

Alle de Nederlandsche Synoden hebben, om aan dit verlangen te voldoen, ons benoemd en gelast een zoodanig Evangelisch Gezangboek te vervaardigen. Wij, vereerd met dat vertrouwen, hebben deze zeer moeilijke taak, onder Gods zegen, ten einde mogen brengen, en danken den hemelschen Vader, dat Hij ons bewaard en onder dezen arbeid gesterkt heeft; zoo dat wij allen, de Groninger Hoogleraar **LUBBERS** alleen uitgezonderd, die door zijnen medearbeid aan de nieuwe Psalmberijming de Nederlandsche Kerk aan zich verplicht heeft, het einde van ons werk mogten zien.

Schoon wij meermalen in de gelegenheid zijn geweest, te betreuren, dat de Nederlandsche dichters over het geheel zoo weinig hebben gedaan voor het kerkgezag, hebben wij nogtans het genoegen gehad, eenige schoone gezangen te vinden in de werken van *Lodensteijn*, *Vollenhovea*, *Sluiter*, *Schulte*, van *Alphen* en anderen, die nog in leven zijn, welke, door de noodige veranderingen in den vorm, voor het kerkgebruik zijn gereed gemaakt, en nu niet weinig strekken tot aanprijzing van dezen bundel. Voor het overige hebben sommige leden onzer Vergadering, of oorspronkelijke stukken, of navolgingen en vertalingen geleverd, 't welk ook door andere dichters en dichtersessen geschied is, die wij openlijk daarvoor onzen dank betuigen; wij hebben van dezen arbeid zoodanig gebruik gemaakt, als wij meenden met de stichting onzer gemeenten meest overeen te komen, zonder dat wij eenigzins aan andere stukken, die niet door ons gebruikt zijn, den roem, dien ze als dichtstukken verdienen, willen onttrekken.

Wij bieden aan onze Geloofsgenooten dit Evangelisch Gezangboek, te hunnen dienste vervaardigd, met zoo veel te grooter gerustheid aan, als zij zullen zien, dat wij geene andere gezangen hebben geplaatst, dan die met de belijdenis der Nederlandsche Hervormde Kerk, uitgedrukt in hare for-

mu-

mulieren, overeenkomen. Trouwens, gelijk wij voor ons in deze belijdenis van harten instemmen, zoo beseffen wij tevens, hoe weinig wij haar belang zouden behartigd hebben, indien wij de leerstukken, die onze belijdenis kenmerken, en die een' zoo verinogenden invloed hebben op de heiliging van ons hart, en op onzen troost in leven en in sterven, niet klaar en krachtig hadden willen voorstellen.

Ja, wij meenden met grond te mogen vertrouwen, dat onze liederen, aldus vervaardigd, onder Gods zegen van groot nut zouden kunnen wezen, om de zuiverheid der leer, midden in den stroom van velerlei gevaarlijke nieuwigheden, in onze gemeenten te bewaren; gelijk de oude en latere kerkgeschiedenis, zoowel als de ondervinding van den tegenwoordigen tijd, leeren, dat zulke liederen daartoe altijd van groote nuttigheid geweest zijn.

Er zal eenig onderscheid van toon en wijs van spreken in een en ander lied gevonden worden; in het eene, bij voorbeeld, een toon, die meer hoog en dichterlijk is, in het andere een toon, die meer eenvoudig is: dan, en de onderscheidene dichterlijke vernuften, waaraan wij de gezangen verschuldigd zijn, en de natuur der onderwerpen zelve gaven daartoe aanleiding; wij konden juist hierdoor voor allerlei soort van kerkleden des te nuttiger zijn. Uitersten hebben wij getracht te vermijden.

Wat taal en spelling betreft; reeds bij den aanvang onzer werkzaamheden, in den jare 1803, hadden wij daaromtrent bepalingen gemaakt, die, gedurende den voortgang onzer verrigtingen, grotendeels bevonden werden overeen te komen met de onlangs algemeen aangenomen regelen, die door den Hoogleeraar SIEGENBEEK zijn voorgedragen, en hebben getracht hierin met de meeste naauwkeurigheid te werk te gaan.

Wat de Melodijen aangaat; wij hebben ons niet alleen beklend van de aangenaamste onzer gewone psalmwijzen, maar ook van de meest bekende zangwijzen in de Hoogduitsche Kerken gebruikelijk; doch hebben getracht te zorgen, zoo wel voor de gemakkelijheid, als voor de welluidendheid; en wenschen hierdoor zoo veel te meer toegebracht te hebben tot opwekking van den heiligen zanglust.

Wij erkennen, ons werk zal op verre na niet volmaakt zijn; dan het hoofddoel onzer werkzaamheden, de stichting der Gemeenten, en hare opbouwning in het geloof aan de genade, 't welk heiligt en zaligt, heeft ons, in deze en gene gevallen, wel iets doen opofferen aan de uiterste kieschheid in de Dichtkunde, en deze wederom aan die der Taal; zoodat wij ons wel eens vrijheden hebben moeten veroorloven, welke wij anders niet zouden genomen hebben.

Even

Even datzelfde hebben wij ons ook veroorloofd ten aanzien van den spreektoon in de liederen zelve, die niet altijd de toon is van eene sprekende gemeente, maar toch altijd van eenen spreker in en met de gemeente; waarvan men nog daarenboven dit voordeel heeft, dat onderscheidene gezangen ook voor het meer bijzonder of huisselijk gebruik kunnen dienen, waartoe wij dezelve ook meenen te mogen aanprijzen.

Ontvangt dan, zeer geliefde Geloofsgenooten! dit gezangboek, met hetwelk wij nogmaals op de plegtigste wijze betuigen, niets anders, dan de eer van God en onzen gezegenden Zaligmaker, en uwer aller leering en ware stichting bedoeld te hebben: de ondervinding zal u leeren van hoe groote nuttigheid het voor uw hart, onder den goddelijken zegen, wezen zal, wanneer het zonder vooroordeel gebruikt wordt.

Vergunt ons in het bijzonder de vrijheid, dat wij u onzen arbeid, bij de godsdienstige opvoeding uwer kinderen, met allen nadruk aanprijzen: jonge harten, in welke de zaden van godsdienstige kennis en godsvrucht vroeg gestrooid zijn, kunnen, onder Gods zegen, daarvan, zoo lang zij leven, groote nuttigheid hebben. Den troost voor onze harten te genieten, dat wij in dit gewigtig stuk aan het welzijn van het opkomende geslacht medegearbeid hebben, is een van onze allervurigste wenschen.

God zegene ons werk daartoe! Hij zegene zijne Kerk in dit Land, ook door het gebruik van deze gezangen, om zijns Zoons wil, door zijnen Heiligen Geest! Amen.

*Gegeven in onze algemeene Vergadering in den Haag,
dezen 6 Sept. 1805.*

Uit aller naam

A. VAN DEN BEEG, *Praeses.*

J. A. LOTZE, *Scriba.*

J. SCHARP, *Scriba.*

EV

W

alle
volg
geau
EVA
men
daar
de
onze
spel
echt
alle
moz
der
Wo
des
Don
lijk
von
gen
tuis

Wa

W

VERKLARING

GEVOEGD ACHTER HET

AUTHENTIQUE AFSCHRIFT

DER

EVANGELISCHE GEZANGEN.

Wij ondergeschrevene Predikanten en Ouderlingen, door alle de Synoden der Nederlandsche Hervormde Gemeenten, volgens derzeiver bijzondere Resolutien, gecommitteerd en geautorizeerd tot het verzamelen en vervaardigen van een EVANGELISCH GEZANGBOEK, om, benevens het Boek der Psalmen, bij den openbaren Godsdienst gebruikt te worden, daartoe opzettelijk alhier in den Haag vergaderd, verklaren de voorstaande EVANGELISCHE GEZANGEN, overeenkomstig onze gedane keuze, gemaakte veranderingen, aangenomen spel- en schrijfwegels geboekt te zijn, en dus voor het eenige echte afschrift van dezelve te houden; als mede dat wij met alle naauwkeurigheid hebben toegezien, dat daarin niets mogte voorkomen, eenigzins strijdig met de aangenomene leer der Nederlandsche Hervormde Kerk, zoo als die naar Gods Woord, in den Heidelbergischen Catechismus, de Belijdenis des geloofs, en de Canones van het Synode Nationaal, te Dordrecht in de jaren 1618 en 1619 gehouden, vervat is; gelijk wij ook in gemoede verklaren, dat in dezelve niets gevonden wordt, in het allerminste afwijkende van de bovengemelde Formulieren van eenigheid; hetwelk alles wij getuigen met onderteekening onzer handen.

(Is geteekent)

Wegens de Synode van Gelderland:

AHAZUËRUS VAN DEN BERG, *Predikant te Arnhem.*
PETRUS ISAACUS DE FREMERIJ, *Professor en*
Predikant in den Bosch.

Wegens de Synode van Zuid-Holland:

JAN SCHARP, *S. S. Theol. Doctor en Predikant te*
Rotterdam.
MATTHIAS JORISSEN, *Predik. in 's Gravenhage.*

~

Mr. PIETER LEONARD VAN DE KASTEELE. *Oud-
Ouderling in 's Hage.*

Wegens de Synode van Noord-Holland:

ENGELBERTUS MATTHIAS ENGELBERTS, *Predikant te Hoorn.*
ABRAHAM RUTGERS, *Predikant te Haarlem.*

Wegens Zeeland:

HERMANNUS ADRIANUS BRUINING, *Predikant te Vre.*
PETRUS JANSSEN, *Predikant te Bergen op Zoom.*

Wegens de Synode van Utrecht:

GERHARDUS MASMAN, *Predikant te Utrecht.*
JOHANNES ANTHONIJS LOTZE, *voorheen Predikant
aan den Maartensdijk, nu Theol. Doctor, Professor en
Academie-Prediker te Franeker.*
BAREND TAAIJ, *Predikant te Rhenen.*

Wegens de Synode van Friesland:

MARCUS JAN ADRIANI, *Predikant in Aengwirden.*
BERNARDUS VAN WEEMEN, *Pred. te Leeuwarden.*

Wegens de Synode van Overijssel:

Mr. RHIJNVIS FEITH, *Oud-Ouderling te Zwolle.*

Wegens de Synode van Stad en Landen van Groningen:

HERMAN MUNTINGHE, *Theol. Doctor, Professor
der H. Godgeleerdheid en Kerkelijke Geschiedenissen,
en Academie-Prediker te Groningen.*
JOHANNES RUTGERS, *Predikant te Groningen.*

Wegens de Synode van Drenthe:

GERARDUS SMIT, *Predikant te Meppel.*

(Lager staat)

De bovenstaande onderteekening is geschied in de algemeene Vergadering der Gecommitteerden voornoemd, den 6 Sept. 1805.

mij present

J. SCHARP.
Scriba.

EVANGELISCHE GEZANGEN.

VAN GOD EN ZIJNE VOLMAAKTHEDEN.

1. A A N G O D.

Nieuwe zangwijze.

H alléluja! lof zij den Heer! Aanbidt den Va-
der, geeft Hem eer, Den Schepper aller dingen!
Den roem van zijn barmhartigheid, Zijn wijsheid,
magt en majesteit Moet al het schepsel zingen.

2. Halléluja! lof zij den Zoon!
Gedaald van 's hemels hoogen troon,
Tot heil van stervelingen:
Hem, die voor onze zonden stierf,
En 't leven door zijn' dood verwierf,
Moet al het schepsel zingen.
3. Halléluja! den Geest zij eer!
Als in zijn tempel daalt Hij neêr
In 't hart van stervelingen:
Hem, die ons troost en leert en leidt,
En voor den hemel toebereidt,
Moet al het schepsel zingen.
4. U, Vader, Zoon en Geest zij prijs!
U lof en dank op Engelenwijs
Gebragt door stervelingen:
Heer! driemaal heilig! wees geëerd!
Uw' roem, daar Gij als God regeert,
Moet al het schepsel zingen.

2. A A N G O D.

W I J Z E: Psalm 36.

D en hoogen God alleen zij eer! Elk kniel' voor
A Hem

2. Ja, Vader! ja, ons lied zijt Gij!
Wij eeren uwe heerschappij,
O Bron van licht en leven!
Uw grenzenlooze magt gebiedt;
Daar rijzen werelden uit niet,
Van uwen glans omgeven.
't Is wijs en goed al wat Gij werkt,
Gij heerscht alom en onbeperkt,
U loven alle tongen!
U, Vader! wien 't heelal vereert,
U danken wij, dat Gij regeert,
Nooit wordt uw lof volzongen.
3. Geloofd zij 's Vaders eenge Zoon!
Hij bragt ons van zijns Vaders troon
De rijkste zegeningen:
Hem, onzen helper in den nood,
Hem, onzen redder van den dood,
Moet al wat ademt zingen.
Verlosser, Midlaar, Hoofd en Heer!
Voor U knielt uw gemeente neêr,
Lofzingend in uw wooning.
Eens wordt alom U toegebragt
Lof, eer en heerschappij en magt;
Zoo heerscht G' als aller Koning.
4. Den Heiligen Geest zij eer en prijs!
Hij wil door godlijk onderwijs
Ons in zijn waarheid leiden.
Hij, van ons erfdeel 't onderpand,
Hij wil ons door zijn eigen hand
Ten hemel toehereiden.
O Geest van God! bestuur ons hart,
Verbeter ons, troost ons in smart,
Schenk moed en kracht in lijden!
Zoo zullen wij, door U geleid,
Eens in volmaakte zaligheid
Ons eindeloos verblijden.
5. Zingt, aard en hemel! zingt uw' Heer!
Het driemaal heilig meld' zijn eer!

Zingt

Zingt Hem op hooge toonen!
De lof van God vervull' 't heelal,
Die is, die was, die komen zal,
En onder ons wil woonen.

3. A A N G O D.

W I J Z E: Psalm 89.

Wij loven U, o God! wij prijzen uwen naam!
U, eeuwig' Vader! U verheft al 't schepsel zaam.
Zingt Serafs, Englen zingt! heft magten aan en troo-
nen! Onafgebroken rijz' uw lied op hooge toonen!
Gij, driemaal heilig zijt G', o God der legerscharen!
Dat aard en hemel steeds uw grootheid openbaren.

2. U looft d' Apostelschaar in heerlijkheid, o Heer!

Profeten, Martelaars vermelden daar uw eer.
Door heel uw Kerk wordt steeds, daar boven, hier beneden,
In strijd en zegepraal, uw groote naam beleden;
Zij looft, o Vader! U, oneindig in vermogen,
Onpeilbaar in verstand, onmeetbaar in meddoogen.

3. U, Vader! U zij lof, op een' verhoogden toon!

Lof uwen eigenen, uw' eengeboren Zoon!
Lof uwen Geest, die ons ten Trooster is gegeven,
Ten Leidsman op den weg naar 't eeuwig zalig leven!
U looft uw Kerk alom, waar Gij die ook vergaarde,
U loov', wat loven kan, in hemel en op aarde.

4. U, Christus onzen Heer, bekleed met majesteit!

U, 's Vaders eenigen Zoon, zij lof in eeuwigheid!
Het menschedom lag in schuld en vloek voor God verloren,
Gij werdt, den mensch tot heil, uit eene maagd geboren;
Gij hebt aan 't kruis voor ons den dood zijn magt ontnomen,
Zoo baandet G' ons den weg, om weer tot God te komen.

5. Gij zit in heerlijkheid aan 's Vaders regterhand,

Tot dat G' als Regter eens de laatste vierschaar spant:
Laat ons in geenen nood uw' bijstand ooit ontharen!
Gij kocht ons met uw bloed; blijf, Heiland! ons regeren,
Blijf ons, uw erfenis, door uwe magt bewaren,
Wil, met uw heiligen, ons voor uwen troon vergaaren.

6. Wij zegenen, o Heer! uw goedheid al den dag!

Geef, dat eeuw in eeuw uit ons lied U loven mag,
Geef, dat we bij uw komst onstraflijk wezen mogen!
Ontferm U, Heer! toon ons uw mededoogen!
Op U steunt onze hoop, o God van ons vertrouwen!
Zij worden nooit beschaamd, die op uw goedheid bouwen.

4. GODS VOLMAAKTHEDEN.

W I J Z E : Mein Hertzens Jesu , meine Lust !

De Heer is God , en niemand meer ; Verheer-
lijkt Hem , gij vromen ! Wie is , als aller schep-
slen Heer , Zoo heerlijk , zoo volkomen ! De
Heer is groot , zijn naan is groot , De luister zij-
ner deugden groot , Oneindig groot zijn wezen.

2. Hij is , en blijft al wat Hij is ,
Tot in all' eeuwigheden ;
Wie zal zijns naams geheimenis
Ontdekken , wie ontleden ?
Wij menschen zijn van gistren , wij !
Maar , eer het aardrijk was , was Hij ,
Ja ! eerder , dan de heemlen.
3. Zijn' troon omringt een glansrijk licht ,
Te schitterend voor onz' oogen ;
Zelfs Englen dekken 't aangezigt ,
Aanbiddend neêrgebogen :
Der heemlen hoog omvat Hem niet ,
Hij is onzigtbaar , 't scheepsel ziet
Hem enkel in zijn werken.
4. Waar waren wij , had zijne kracht
Ons niet gevormd ten leven ?
Hij kent ons , kent al 't geen zijn magt
Ooit aanzijn heeft gegeven :
Bij Hem is wijsheid en verstand ,
Bij Hem is sterkte ; zijne hand
Omspant en aard en hemel.
5. Hij is , hoe ver Hij schijnen moog ,
Nabij , waar w' ons bewegen ;
Geen nacht bedekt ons voor zijn oog ,
Hij ziet al wa' wij plegen :
Voor Hem verbergt geen duisternis ;
De kiem zelfs der gedachten is
Niet voor zijn oog verborgen.
6. Wie , buiten U , zal voor den val
Deez' aard , o God ! behoeden ?
Wie , buiten U , dit gansch heelal
Altegenwoordig voeden ?
Gij slaat de gansche schepping ga' ,
Gij zijt barmhartig , vol gena' ,
Een vader , een ontfermer.
7. Gij zijt regtvaardig , heilig , goed ,
Bij reinen wilt Gij woonen ;
Dem , die uw' wil met vreugde doet ,
Zult G' ook met vreugde kroonen :

Gij hebt d' onsterfelijkheid alleen,
 Hoogst zalig zijt G' in eeuwigheên,
 O rijke Bron van vreugde!

8. Of, zou de gloed dier majesteit
 Mij zondaar ook verteren?
 Neen! nu 't geloof uw heerlijkheid
 In Christus mag vereeren,
 Nu klimt mijn lied: de Heer is groot!
 De Heer is onuitsprekelijk groot!
 Oneindig groot in liefde!

5. GODS GROOTHEID.

W I J Z E : Psalm 66.

Oneindig, onbegrijpelijk Wezen! 't Heelal gehoor-
 zaamt uw gebied; Maar d' uiterst' einden van uw
 schepping Omschrijven uwe grootheid niet. Gij leeft
 en heerscht, waar stofjes zweven. Waar gee-
 sten denken, grenzenloos: Maar 't heerlijk licht van
 uwe woning Bedekt voor 't schepsel U altoos.

2. Zelfs gij kunt onzen God niet kennen,
 Gij Geesten van het hemelhof!
 Gij zijne grootheid niet bevatten,
 En wat zou dan de zoon van stof?
 Vrijmagtig, eeuwig, onbeschrijflijk
 Voor menschentong en Englenstem,
 Bestaat Hij enkel door zich zelve,
 En al, wat is, bestaat door Hem.
3. Hij wenkt, en millioenen wezens
 En werelden, als 't zand der zee,
 Zijn door dien wenk aan 't niet onttogen,
 En Hij deelt zich aan allen mee:
 En zulk een God gedenkt ook mijner!
 Hij schiep het stof, Hij schiep ook mij.
 Dacht Gij ook aan een' worm, een made?
 Oneindig' God! dacht Gij aan mij?
4. Maar, toen die God voor mij, godloozen,
 Zijn' Zoon ter kruisstraf overliet,
 Zoo groot, zoo godlijk, zoo oneindig
 Zie ik Hem in de schepping niet.
 'k Aanbid U, nooit begrepen Liefde!
 Ik zink, mijn Vader, God en Heer!
 Voor U, in sprakeloos' aanbidding,
 Bedwelmd door uwe grootheid, neêr!

6. GODS EEUWIGHEID.

WIJZE: Gezang 4.

neindig Wezen! door geen' tijd Beperkt, of
 ooit bewogen, Het denkbeeld, dat Gij eeuwig
 zijt, Verzwelgt mijn denkvermogen. Al peinz'
 ik eeuwen zonder tal, Ik weet niet, hoe ik
 't vatten zal, Gij waart en blijft steeds eeuwig.

2. Geen nieuwe zon schoot nog haar licht
 Op hare werelddollen,
 Men hoorde nog geen lofgedicht
 Van Englentongen rollen;
 Het drooge was nog niet, geen meir
 Dreef nog op 't vlakke ginds en weër,
 En toen reeds waart Gij eeuwig.
3. Gij zaagt reeds van all' eeuwigheid,
 't Aanstaand heelal verschijnen;
 Maar blijft dezelfde Majesteit,
 Wat word', of moog verdwijnen.
 Van d' Engel tot den worm in 't zand,
 Bepaalt Gij ieders lot en stand,
 En noemt het al bij name.
4. Uw wereld duurt reeds eeuwen voort,
 Door U steeds onderhouden;
 Haast komt haar einde naar uw woord,
 Reeds zien wij haar verouden:
 Maar nimmer groeit uw jaartal aan,
 Gij zult in eeuwigheid bestaan,
 Gij zult dezelfde blijven.
5. Ja, eeuwig blijft Gij 't geen Gij zijt,
 Wat heb ik dan te vreezen?
 Gij zult, in nood en dood, altijd
 Mijn rots, mijn toevlugt wezen.
 Uw trouw en uw erbarming is
 Zoo eeuwig, als uw wezen is:
 Heil mij! die daarop bouwe!
6. Mijn ligchaam sterft, maar niet mijn geest,
 Dien zal ik U vertrouwen.
 O troost! daar Gij mij zelf op weest,
 Eens zal ik U aanschouwen!
 Mijn ligchaam rust slechts voor een poos,
 Dan zal ik bij U eindeloos,
 Volmaakt gelukkig leven.
7. Schoon alles om mij heen vergaat,
 'k Heb geen vergaan te vreezen;
 Voor uwen troon, die eeuwig staat,
 Zal ik ook eeuwig wezen.

Gij hebt de hoogste zaligheid
Uw' vrienden eeuwig toegeleid;
Ook mij, ook mij voor eeuwig!

8. O God! die mij d' onsterfelijkheid
Daar boven eens zult schenken,
Houd mij voor uwe komst bereid,
Laat mij daaraan steeds denken:
Die zij mijn troost, mijn dierbaarst goed,
Die sterke mij met kracht en moed,
Om tot uw eer te leven.

7. GODS OVERALTEGENWOORDIGHEID.

Nieuwe zangwijze.

O p bergen en in dalen, En overal is God! Waar
wij ook immer dwalen, Of zitten, daar is God; Waar
mijn gedachten zwe-ven, Of stijgen, daar is God;
Omlaag en hoog verhe-ven, Ja, overal is God!

2. Zijn trouwe Vaderoogen
Zien alles van nabij;
Wie steunt op zijn vermogen,
Dien dekt en zegent Hij:
Hij hoort de jonge raven,
Bekleedt met gras het dal,
Heeft zelfs voor wornen gaven,
Ja, zorgt voor 't gansch heelal.
3. Gij aardrijks woest gewemel,
Gij, die in 't water zweeft,
Of onder zijnen hemel,
Of in zijn' hemel leeft,
Gij alle zijne werken
Ontdekt bij dag en nacht,
In 't voeden, hoeden, sterken,
De goedheid zijner magt.
4. Roem, Christen! aan mijn slinke
En regterzijd' is God:
Waar 'k magteloos nederzinke,
Of bitter lyd', is God:
Waar trouwe vriendenhanden
Niet redden, daar is God;
In dood en doodsche banden,
Ja, overal is God!

8. GODS ONVERANDERLIJKHEID.

WIJZE: Fransche Cantique 65. (met eene verzetting
in den laatsten regel.)

O God! eer 't aardrijk was gegrond, Eer G' al,
A 4 wat

G' alles, wat Gij heden zijt, Oneindig, nooit volprezen.

2. En dan, als van 't gesloopt heelal
Geen spoor meer over wezen zal,
Zult Gij dezelfde blijven:
Uw grootheid en uw wonderkracht
Verbergt geen ondoordringbre nacht,
Zijn in geen perk t' omschrijven.
3. Gij zijt, en niets bestaat als Gij,
En aard en hemel gaan voorbij
Als dampen, die verdwenen:
Hun zijn is als d' ontleende glans
Der wolken aan den hemeltrans,
Van 't zonnelicht beschenen.
4. Gij zijt al 't geen Gij eeuwig waart,
Behoeft noch hemelheir, noch aard,
Noch duizend werelddklooten:
Geen schepping, hoe volmaakt z' ook zij,
Voegt iets tot uw volmaaktheid bij,
Niets kan haar ooit vergroeten.
5. U zelv' genoeg, U zelv' gelijk,
Schoon alles buiten U bezwijk',
Schoon werelden verouden,
Gij blijft; uw Evangeliewoord
Zal eeuwig met U ongestoord
Zijn kracht en stand behouden.
6. Dat berg en heuvel nederstort',
Dat klip en rots verbrijzeld word',
Dat aard en zee verdwijnen:
O God! uw eeuwig heilverbond
Rust op een' onverwikkren grond,
Dien niets kan ondermijnen.
7. Wat klaag ik in 't verdwaasd gemoed,
Wat zucht ik dan om nietig goed
Van 't onbestendig leven!
Wat jaag ik naar een broos genot,
Als of uij van geen duurzaam lot
Verzeekring waar gegeven!
8. Wat klaag ik, die uw woord ontving
Van volle schuldvernietiging,
Door Jezus bloed verkregen,
Van eeuwig erfdeel in het licht
Van uw vertroostend aangezicht,
Ver boven aardschen zegen!
9. Gewis, mijn misdrijf is geboet,
Gij hebt m' om Jezus dierbaar bloed
Genadig aangenomen;
Uw liefde leidt mij bij de hand,
En ik, ik heb het onderpand
Van uw gena' bekomen.
10. Ja, U behoer ik, U, mijn God,
Beschikker van geheel mijn lot!

Van U zal niets mij scheiden :
De wereldvreugd vergaat met haar,
Maar Gij zijt onveranderbaar ;
Uw heil wil ik verbeiden.

9. GODS ALWETENDHEID.

WIJZE : O süsſer Stand , o selges Leben !

Waar zijn de wijzen , die mij zeggen Al 't geen
de hooge Godheid kent ? Wat stervling weet mij
uit te leggen , Waar Gods verstand begint en endt ?
Hem , in 't onnaakbaar licht gezeten , Heeft nimmer
menschenoog gezien. Hoe is zijn naam ? zoudt gij
hem weten ? Wat eindig schepsel noemt mij dien ?

2. Zoo ik d' ontelbre starrenheiren ,
Elk deeltje van het licht der zon ,
Elk zandj' aan d' oevers van de meiren ,
Van hunnen oorsprong , tellen kon ;
Zoo zou ik mooglijk wijzer wezen ,
Dan immer mensch of Engel wordt ,
Maar 'k schoot bij U , alwetend Wezen !
Ncg onbegrijpelyk veel te kort.
3. Uw alziend' oogen , Heer ! doorloopen
't Heelal , hoe groot , hoe uitgebreid :
Voor U ligt ieder schepsel open ,
En ieder punt van d' eeuwigheid.
O Gij , die 't al weet op te noemen ,
Wat was , wat is , wat worden zal ,
Wie kan naar eisch uw kennis roemen ?
God ! uw verstand heeft geen getal.
4. Ja , U bewondren , U vertrouwen
Is 't eerst , dat mij mijn hart gebiedt ;
Met eerbied mag ik U beschouwen ,
Maar U begrijpen kan ik niet.
Naar 't heerlijk licht van uwe wooning
Zoek ik met onverzaadren lust :
Dat ziet G' en brengt , tot mijn belooning ,
Verstand en hart in U tot rust.
5. Uw alziend oog schrikt m' af van 't kwade ,
Van zelfsbedrog en huichlarij :
Ik denk , Gods oogen slaan mij gade ,
Hoe diep ik ook verborgen zij.
Voor Hem kan mij geen afgrond dekken ,
Geen valsche schijn bedriegt zijn oog ,

Dat oog zou mij nog schrik verwekken,
 Waar 't mogelijk, dat ik d' aard ontvloog.

6. Wie kan zijn eigen hart vertrouwen,
 Zijn hart, zoo vol arglistigheid?
 Gij blijft het, Heer! geheel doorschouwen,
 Daar 't voor U naakt en open leit.
 Treft Gij mij aan op booze wegen,
 Zoo leid mij op de rechte baan;
 Dan licht mij in het eind de zegen
 Van ongeveinsde godsvrucht aan.

10. GODS ALMAGT.

WIJ ZE: Preis, Lob, Ehr, Ruhm, Danck!

O neindig! God! het nietig stof Poogt tot uw' zetel
 doortedringen, Om staamlend uwe grootheid lof, Uw
 almagt glorie toetzingen. Och! dat ons hart opregt uw
 eer bedoel', Zijn niet beseff', zijn onmagt diep gevoel'!

2. Uw oppermagt reikt verder, Heer!
 Dan aarde, zee, en hemel reiken;
 Uw adem werpt den ceder neêr,
 En veit de honderdjarig' eiken:
 Daar siddren wij, en toch vertoont die kracht
 De schaduw slechts van uw geduchte magt.

3. Natuur voelt op uw enkel woord
 Zieh tot uw godlijk doel beperken;
 Gij zet uw wijz' ontwerpen voort,
 En 't gansch heelal moet medewerken:
 Gij spreekt, het is; Gij wenkt, het staat reeds daar,
 Wat immer was, en zonder U nooit waar.

4. Uw wil riep zonnen uit het niet,
 Daar drevén z' op uw welbehagen;
 En waar het oog uw' hemel ziet,
 Hij meldt de magt, die hem blijft schragen;
 Meldt, dat de wenk, die hem heeft uitgerek't,
 Hem en zijn heir ten eeuwen pijlaar strekt.

5. Gij schreeft natuur haar wetten voor,
 En sints kon niets haar' loop beletten;
 Maar, waar 't uw wijsheid ooit verloor,
 Onthief één wenk haar aan die wetten:
 Dan staafdet Gij uw eindloos albestuur
 Als Oppërheer en Schepper der natuur.

Maar meest in uw genaderijk
 Vertoont uw almagt liefdeimerken;
 Uw lokken is geen' dwang gelijk,
 Gij werkt het willen en het werken:
 Uw liefde wekt in ons dien liefdegloed,
 Dat ook ons hart U eeuwig lieven moet.

7. Zoo vaak dan 't hart tot Jezus vlugt,
 En zich beveelt aan zijn genade,
 Of op uw woord vertrouwend zucht,
 Dat ons uw bijstand koom te stade;
 Dan breekt uw magt der zonden heerschappij,
 En maakt de ziel ten eeuwgen leven vrij.

8. Erbarmer! o die liefdemagt
 Verheerlijk' zich door heel ons leven!
 Gij werkt al 't goed, en elke kracht
 Ter deugd is ons door U gegeven.
 Hij, die 't getrouwt op aard zijn taak verrigt,
 Is 't meest aan U en uw geen' verpligt.

11. GODS HEILIGHEID.

WIJZE: Psalm 42.

Heilig! God! voor wien steeds waarheid, Reinheid
 van het harte geldt; Eeuwig Licht! daar niets dan
 klaarheid, Niets dan vlekloos licht uit welt, Laat uw
 heiligheid, o Heer! Onze harten meer en meer Zoo be-
 stralen, zoo verhoogen, Dat zij heilig worden mogen.

2. Heilig is, o God! uw wezen,
 Reiner, dan het zonnelicht:
 Englen zelfs, hoe rein in wezen,
 Dekken voor U 't aangezicht:
 Wij zijn nietig, onrein stof,
 Onbekwaam tot uwen lof,
 Vol van zonden, vol van vlekken,
 Die ons angst en schrik verwekken.
3. Nooit kunt G' iets beminnen, Vader!
 Hoe volkomen 't ons ook schijn',
 Wat uw heiligheid niet nader',
 U niet poog gelijk te zijn.
 Och! neem U dan onzer aan,
 Die op 's levens donkre paan
 Uit ons zelven niets vermogen,
 Niets, dat goed is in uw oogen.
4. Wat uw rein verstand ooit denke
 Dat is heilig, rein en goed,
 Wat uw wil tot aanzijn wenke,
 Dat is heilig, rein en goed:
 Ons verstand is zwak en klein,
 Onze wil is diep onrein:
 Ach! dit moet, bij zoo veel vlekken,
 Surart en vrees in ons verwekken.
5. O, verzacht die vrees, die smatten!
 Is hier onze kracht te klein,
 Schep Gij zelf ons reine harten,
 Gij zijt rein, maar maakt ook rein;

Wasch ons diep onrein gemoed,
Wasch het rein in Jezus bloed,
Heer! uw goede Geest geleide
Ons verstand en harte beide.

6. Heilig! God! doe ons gelijken
Naar uw godlijk deugdenbeeld:
Heiligst! alle smet 't ontwijken
Zij, wat hier ons 't meeste streelt,
Tot wij eens voor uwen troon,
Gansch verlost door uwen Zoon,
Onder reine Hemellingen,
't Heilig, Heilig, Heilig zingen.

12. G O D S G O E D H E I D.

W I J Z E : Psalm 66.

O goedheid Gods! nooit regt geprezen! Heer:
hij een mensch, dien gij niet treft? Hoe snood
ondankbaar moet hij wezen, Die 't hart niet
vroljk tot u heft! Neen! alles aan God dank
te weten Zij steeds mijn pligt, mijn werk,
mijn lied! De Heer heeft nimmer mij verge-
ten; Vergeet, mijn ziel! den Heer ook niet!

2. Wie wou mij wonderbaar bereiden?
Die God, die mij niet noodig heeft.
Wie wou mij zoo geduldig leiden?
Hij, wien mijn hart zoo vaak weêrstreeft.
Wie sterkt in mijn gemoed den vrede,
Wie schoort mijn' geest met nieuwe kracht,
Wie deelt mij zoo veel zegen mede?
Is 't niet zijn arm, zoo sterk van magt?
3. Sla 't oog, mijn ziel! op 't ander leven,
Uw toegewezen erfenis,
Waar gij, met heerlijkheid omgeven,
God eeuwig ziet, gelijk Hij is.
Die hoop mag u niet regt verblijden,
't Is u ten duren prijs gekocht:
Want daarom moest de Christus lijden,
Opdat gij zalig worden mogt.
4. En dezen God zou ik niet eeren,
Ik zou zijn goedheid niet verstaan?
Hij zou mij raden, ik niet leeren?
Den weg, dien Hij mij wijst, niet gaan?

Zijn wil bestier' mijn hart en zinnen,
Zijn woord blijf' mij bestendig bij!
God moet ik boven alles minnen,
En mijnen naasten, zoo als mij.

5. Dit is mijn dank, dit zijn behagen,
Ik moet volkomen zijn als Hij;
Mag ik mij naar dit doel gedragen,
Dan prijkt zijn heerlijk beeld in mij:
Leefte zijne liefd' in mijne ziele,
Zij leert mij doen, wat Hij gebiedt,
En schoon ik vaak uit zwakheid viele,
Toch heerscht in mij de zonde niet.
6. Dat uwe zorg en trouwe hoede,
Mijn God! mij steeds voor oogen zij!
Die sterke mij gestaag in 't goede,
Dat ik U heel mijn leven wij!
Die leide mij in blijde dagen,
Die trooste mij in tijd van nood,
En leer' mij zonder schrik verdragen
Het aaklig denkbeeld van den dood!

13. GODS GETROUWHEID.

Nieuwe zangwijze.

G od sprak (men stell' op berg en rots Zijn
woord in eeuwig schrift; En ieder, die dat
schrift aanschouwt, Die leze, wat Hij sprak:)

2. „Eens wordt de sterkste rots vergruisd,
„En 't hoogst gebergt stort in;
„Maar mijn genaverbond met u,
„Opregten! wankelt niet.
3. „Treedt heen door gloeiend vuur en vlam;
„Door waterstroom en zee;
„En 't vuur verzengt u zelfs geen hair,
„En 't water schaadt u niet.
4. „Treedt stout door 't ijslyk schrikdal heen
„Der schaduwe des doods,
„Vreest daar geen kwaad, ik ken die paal,
„Ik zal daar bij u zijn.
5. „Schoon 't alles 't onderst boven raak,
„'t Gebergt in zee verzink',
„En d' aard zich uit haar plaats verzett',
„Ik zal uw toevlugt zijn."
6. „Ik lees' dit als het woord van God,
„En neem 't geloovig aan:
„Want eeuwig en onwaukelbaar
„Is, wat Jehova spreekt.
7. Ja, zijn verbond staat eeuwig vast,
Zoo staat geen berg, geen rots;
En toeft Hij al. Hij kent zijn tijd,
Hij komt, Hij komt gewis.

V A N D E S C H E P P I N G E N
V O O R Z I E N I G H E I D.

14. L O F D E S S C H E P P E R S.

W I J Z E : Psalm 36.

eindeloze Majesteit! W' aanbidden uwe heer-
lykheid, Zoo groot, als onbegonnen! Zijt Gij be-
dekt voor 't sterflijk oog, Uw naam gloeit aar-
den hemelboog In duizend, duizend zonnen, O
hemel, aarde, zee! hoe luid Roept gij uws Schep-
pers glorie uit! In u zien Hem onz' oogen; Gij
meldt een wijsheid, die niet feilt, Een lief-
de, die geen Engel peilt, Een eeuwig alvermogen.

2. Wie bragt, o licht! op 't enkel woord,
„Wees!“ u uit zijne schatten voort,
Toen gij nog waart verborgen?
O zon! wie teekend' u het spoor
Door d' ongemeten ruimte voor,
En roept u elken morgen?
O starren! die den donkren nacht
Verheerlijkt door uw stille pracht,
Wien volgt gij op zijn wenken,
En loopt en wendt in uwe vaart,
Als benden, die ten strijd geschaard,
Op 't woord huns veldheers zwenken?
3. „God, God!“ roept elk, „ons wrocht zijn hand,
„Wij allen zijn van zijn verstand
„Een enkele gedachte!“
Dus juichen z' allen uwen lof,
En wij, wij voelen ons in 't stof,
Oneindig! uw geslachte.
Wat nacht zich om ons henen stort',
Een wij' en liefdrijk' oorzaak wordt
Ook van den mensch geprezen.
O stervling! hoe gij hier ook schreit,
God riep u tot aanwezigheid,
Het doel moet godlijk wezen!

4. Ja, groote Schepper van 't heelal!
 W' ontzonken door den diepsten val
 Aan onzen eersten luister.
 De trekken van uw heerlijk beeld,
 Ons eens zoo glansrijk meêgedeeeld,
 Verzwolg een aanklig duister:
 Maar in dien nacht van 't bangst verdriet
 Ontzonken w' aan uw liefde niet;
 Wij durven wederkeeren,
 Daar w' U op een' genadetroon,
 Gegrond in 't bloed van uw Zoon,
 Ook als Herschepper ceren.
5. Nog spreekt uw almagt: „Er zij licht!“
 En nacht en duisternisse zwicht
 In onze donkre harten,
 En onder eenen tranenvloed,
 Dien 't waar herouw ons weenen doet,
 Kieut ons geluk uit smarten.
 Dan zien w' in Jezus onzen Heer,
 In U den lieven Vader weêr,
 Die alles heeft vergeven;
 En ons, door U ter deugd bereid,
 Door deze zichtbre schepping leidt
 Tot een onsterflijk leven.
6. Hoe blinkt in bloem, in gras, in kruid,
 Dan een weldadig' almagt uit,
 Waarop wij veilig bouwen!
 Hoe blinkt ons dan in zon en maan
 En starren lout' ontfeming aan,
 Die uitlokt tot vrouwen!
 Gij houdt wat G' eenmaal schiept in stand,
 En laat de werken uwer hand,
 Oneindige! niet zinken.
 Ook wij, een prooi des diepsten noods,
 Zien uit het lage stof des doods,
 Een eedler schepping blinken.
7. Hoe heerlijk zijn uw werken, Heer!
 U dank', U loov', U prîz', U eer',
 Wat is, wat was of worde!
 Gij scheidt uit lijden hemelvreugd,
 Uit zond' een' hooger' trap van deugd,
 En uit verwarring orde.
 O zaligheid van ons geslacht!
 Hoe zwijmt bij 't heil ons aangebragt,
 Hier lof en dank te gader!
 In Adam door den dood geveld,
 In Jezus schooner weêr hersteld!
 Lof, Halleluja, Vader!

15. LOF DES SCHEPPERS.

WIJZE: Psalm 36.

Hoe blinkt uw majesteit alom In 't onbe-
 grensde heilgdom Der schepping, eeuw'g Koning!
 Straalt ons bij nacht de hemel aan, Dan zien wij

wij maan en sterren staan, Als wachters voor uw
wooning: Verlicht de zon ons oog bij dag, Zij leert
ons, vrolijk met ontzag, In haar uw licht aan-
schouwen; Zij is de spiegel, die ons 't beeld Van
uwe volheid mededeelt, En uitlokt tot vertrouwen.

2. Bij 's werelds aanvang sprak uw mond:
„Het licht zij daar!” en 't was terstond,
De duisternis werd luister:
Zoo zal eens 't heil ons toegezeid,
Op uw bevel, met majesteit
Verrijzen uit het duister.
Laat, Heer! uw licht zijn' zachten gloed
In ons verkleumd en stug gemoed,
Door levenswekking, toonen;
Dan zal ons hart, dat U verwacht,
In 't licht uws aanschijns, ook bij nacht,
Getroost en zeker wonen.
3. In mensch en dier, in bloem en kruid
Blinkt wijsheid en vermogen uit,
Uw liefde schept hun leven;
Aan 't schepsel reikt Gij voedsel toe,
En, nimmer ledig, nimmer moê,
Stelt Gij uw eer in 't geven:
Dit predikt ons het gansch heelal,
En zee, en woud, en berg, en dal;
De stemmen vloeijen zamen;
Zij roepen luide: wordt verlicht!
En zeg, o mensch! met toeverzigt
Op Gods beloften, Amen.
4. Nog heeft de schepping schooner' glans
Voor ons, nu wij aan 's hemels trans
De woningen aanschouwen
Van Hem, die schuld om niet vergeeft,
En daar als onze Vader leeft,
Aan wien w' ons lot betrouwen:
't Verhelderd oog zoekt nu alom,
Om Jezus in dat heilgdom,
Door 't stil geloof, te vinden;
Tot Hij ons zelf in heerlijkheid,
Door 's hemels ruime velden, leidt
Als zijn verhoogde vrienden.
5. De rijke, vrolijke natuur
Doe ons haar schoonheid, uur op uur,
Vollediger bevatten;
Hoe meer zij ons den Schepper toont,
Hoe meer zij onze vlijt beloont,
Hoe hooger wij haar schatten.
Een zoon beschouwt zijns vaders magt
Zijn' rijkdom, wijsheid, liefd' en pracht,
Met oogen nooit verzadigd;
Hoe scherp beluistert hij die stem,

Gez. 15, 16. L O F D E S S C H E P P E R S.

Die van zijn' vader spreekt tot hem,
Zijns vaders eer verdadigt.

6. Als wij in stroom of waterval,
In zee, in storm, bij rots of dal
Gods majesteit bewondren,
Dan zwelt een traan in 't kinderoog;
Ja, moedig hooren wij omhoog
Den God der eere dondren.
Is Hij een God, die ons behoedt,
Maar elken vijand vlugten doet
Als golven voor de winden;
Dan is Hij 't ook, aan wien w' in nood,
Ook in den strijd met hel en dood,
Een rots der eeuwen vinden.

7. Vertoont ons worm, en rups, en mier,
En vlieg, en mug, ja 't kleinste dier
Zijn wijs' en goede wetten;
Dan streunt ons onze kleinheid niet,
Om ons vertrouwen, bij verdriet
En leed, op Hem te zetten.
In Jezus Christus zijn wij groot,
Hij Midlaar, 's Vaders Troongenoot,
Verhoogd' ons tot zijn leden:
Zou God, daar Hij zijn' Zoon bemint,
Aan hen, die Hij in Hem bemint,
Zijn' rijkdom niet besteden?

8. Laat eens de glans van zon en maan
Bij 's werelds avond ondergaan,
Ons zal geen licht ontbreken,
Als 't Lam de kaars is daar omhoog:
Daar zal eerst voor 't verhelderd oog
De schepping zigbaar spreken;
Daar zal natuur op ieder blad,
Dat zij op aard verzegeld had,
Geheimen ons doen lezen.
Hier is de wijsgeer slechts een kind;
Maar die hier Jezus meest bemint,
Zal daar de wijsste wezen.

16. G O D S V O O R Z I E N I G H E I D.

W I J Z E: Gott ist mein Lied.

od is mijn lied, Hij is de God der krach-
ten; Heer is zijn naam, groot zijn zijn wer-
ken t' achten, Het gansch heelal is zijn gebied.

2. Hij spreekt als Heer,
En wereldstelsels worden,
Hij spreekt als Heer, en uit zijn' stand en orden
Keert alles tot zijn niet straks weêr.

3. Zijn kleed is 't licht,
En zijne keus de beste;
Hij heerscht als God, en zijnes zetels veste
Is op de trouw en 't regt gesticht.

4. Oneindig rijk,
Volzalig, nooit volprezen,
Voor d' eeuwen God, om eeuwig God te wezen,
O Heer! wie is aan U gelijk?

5. 't Zij klein of groot
Op aard, in zee of hemel,
Hij kent het al, al hun gemengd gewemel,
Wat is, of was ligt voor Hem bloot.

6. Om mij in 't rond
Schept Hij mij rust en zegen,
Hij geeft mij kracht en hulp op al mijn wegen,
En mij, en u kent Hij gegrond.

7. Steeds aan mijn zij,
Waar ik mij ook begeve,
Waar ik omhoog, waar in de laagte zweve,
Al waar ik ben, verzelt Hij mij.

8. Hij kent ons hart,
Ons wenschen, bidden, smachten,
Wat kwaad wij doen, wat goed wij ooit betrachten,
En gilt ter hulp in onze smart.

9. Hij woog mij af,
Wat mij zijn gunst wou geven,
Schreef in zijn boek, hoe lang ik hier zou leven,
Lang, eer Hij mij het aanzijn gaf.

10. Niets, niets is 't mijn,
Maar alles Gods geschenken,
Mijn hart, o Heer! zal eeuwig aan U denken,
Uw lof op mijne lippen zijn.

11. Wie kent de pracht,
Waarmeê uw wondren pronken?
Elk stofje zelfs, dat G' aanzijn hebt geschonken,
Verkondigt zijnes Scheppers magt.

12. In gras en halm
Zien wij zijn wijsheid pralen:
Gij lucht, gij zee, gij velden, bergen, dalen!
Gij zijt zijn loflied, gij zijn psalm.

13. Gij drinkt het land,
Schenkt blijdschap allerwegen,
En dag en nacht, en koorn en wijn, en zegen
Ontvangen wij van uwe hand.

14. Valt hier op aard
Geen musch, dan met uw' wille,
Heer! dat mijn hart zich met dien troost dan stille,
Dat d' eigen zorg ook mij bewaart.

15. Is God mijn schild,
Wil God mijn Redder wezen,
Wat heb ik dan met mijnen God te vreezen,
Wat woede d' afgrond om mij spilt?

17. GODS VOORZIENIGHEID.

WIJZE: Wer nur den lieben Gott lässt walten.

W ie maar den goeden God laat zorgen,
En op Hem hoopt in 't hangst gevaar, is
bij

2. Wat baat ons al 't zwaarmoedig vreezen?
 Wat baat ons 't zuchten, wee en ach!
 Vergeefs zou al ons kermen wezen,
 Al kermden w' ook den ganschen dag:
 De last des jammers, dien men draagt,
 Drukt maar te meer, hoe meer men klaagt.

3. Men blijf' eerbiedig God verbeiden,
 En zwijg' den Heer ootmoedig stil;
 Hij zal ons naar zijn' raad geleiden,
 't Is goed en heilig, wat Hij wil;
 Vertrouw het aan zijn wijsheid vrij,
 Hij weet, wat elk het nuttigst zij.

4. Zeg nimmer in uw droefeniszen,
 „De man, dien 't wel gaat, is Gods kind;
 „Ik moet gewis zijn liefde missen,
 „Want voorspoed volgt dien God bemint.”
 Hoe donker hier Gods weg ook schijn',
 Hij toont eens, wie zijn kinderen zijn.

5. 't Is ligt voor God, en wie zal 't wraken,
 Wie klagen over ongelijk,
 Als Hij den rijken arm wil maken,
 Of ook den armen groot en rijk?
 Ligt niet in 't geen ons treuren doet
 Voor ons de kiem van 't heilzaamst goed?

6. Treed vrolijk voort op 's Heeren wegen,
 En neem uw' pligt getrouw in acht;
 't Wordt eindelijk alles u ten zegen,
 Wanneer gij biddend daarop wacht:
 Wie steeds geloovig op Hem ziet,
 Begeeft, verlaat Hij eeuwig niet.

18. GODS VOORZIENIGHEID.

W I J Z E: Fransche Canticue 86.
 (met verandering van den derden regel.)

2. Uw alziend oog aanschouwt ons in genade,
Het slaat ons steeds alom naauwkeurig gade;
Terwijl uw gunst, waardoor al 't schepsel leeft,
Ons leven, vreed en vreugd, ja alles geeft.
3. Voor onze voet baant Gij ons effen wegen,
Die Gij bestrooit met heil en milden zegen;
Dus leidt Gij ons, wat eer! met uwe hand,
Vol liefd' en trouw, naar 't hemelsch vaderland.
4. Nooit voelen wij de kleinste zielesmarte,
De flauwste wensch ontstaat nooit in ons harte,
Die Gij, zoo 't maar uw wijze liefde dult,
Niet straks geneest, of liefderijk vervult.
5. Gij ziet de kracht, het woelen onzer lusten,
Die ons zoo zeer, zoo menigmaal ontrusten;
Gij ziet het ook, hoe zeer dat kwaad ons smart,
En kent den strijd daartegen van ons hart.
6. Gij weet, hoe graag wij naar uw voorschrift leefden,
En naar het doel van onze roeping streefden,
En, welk een troost! als onze voet vertraagt,
Dan voelen wij, dat uwe kracht ons schraagt.
7. Voert Gij ons ooit in ongeval of lijden,
Of geeft Gij ons een' zwaren strijd te strijden,
Gij schikt den strijd altoos naar onze kracht,
En 't wordt ons heil, hetgeen men rampspoed dacht.
8. 't Bepaald getal van onze levensjaren
Zult Gij ons, zelfs elk' oogenblik, bewaren;
Zoo staat het vast, dat nimmer ongeval,
Of menschenhand ons leven korten zal.
9. Zoo ziet Gij ons, zoo blijft Gij voor ons waken,
Met eene trouw, die alles wel zal maken;
Zoo leidt Gij ons, zelfs door den grootsten nood,
Tot aan, tot in, tot over graf en dood.

19. GODS VOORZIENIGHEID.

W I J Z E: Auf dich, mein Vater! will ich trauen. (veranderd.)

God! gelijk Gij ons het leven Ten reg-
ten tijdstip hebt gegeven Met wijsheid, magt
en menschenmin; Zoo telt Gij ook naauwkeu-
rig d' uren. Hoe lang ons aanzijn h'er zal
duren, Met wijsheid, magt en menschenmin.

2. Wie, wie van alle menschenkindren
Kan ooit uw' vrijen raad verhindren?
Geheel ons lot is in uw hand;
Uw wenk doet, Heer! ons ademenhalen,
Uw wenk doet ons ten grave dalen,
Uw wil, uw raad houdt eeuwig stand.

3. De maat van onze levensjaren ,
Van onze rampen en bezwaren ,
Hebt Gij ons wijslijk toegedeeld ;
Uw tuchtigen was enkel liefde ,
En , waar de smart ons immer griede ,
Gij hebt die wonde weêr geheeld.
4. Gij hebt , o albestierend' Koning !
De plaats bestemd van ieders wooning ,
Den kring , waarin hij werken moet ,
De maat bepaald dier zegeningen ,
Die wij uit uwe hand ontvingen ;
En al , wat Gij bepaalt , is goed.
5. Wat troonen zinken , Heer der heeren !
Gij blijft in eeuwigheid regeren ,
Uw is de kracht , de majesteit :
't Moet alles voor uw wenken bukken ,
Niets kan zich aan uw magt ontrukken ;
Maar deze magt werkt zaligheid.
6. O Vader ! wat wij ooit bedoelen ,
Van U afhankelijk ons te voelen
Zij onze blijdschap hier beneên ;
Woudt G' altijd onzen wensch verhooren ,
Dan was 't geluk voor ons verloren :
Uw wijsheid kent ons heil alleen.
7. Laat nimmer ons te dwaas begeeren ,
Dat G' onze dagen moogt vermeerren ,
Noch jagend wenschen naar den dood :
In uwe hand zijn w' altijd veilig ,
Al wat Gij doet is wijs en heilig ,
En liefd' is al , wat Gij besloot.
8. Leer ons dan steeds op U vertrouwen ,
Op uw bestelling hope bouwen ,
Geef ons , dat wij den kostbren tijd
Getrouw in uwen dienst besteden ,
Om door 't geloof Hem natetreden ,
Door wien Gij onze Vader zijt.
9. Zoo zal ons hart den dood verachten ,
En vrolijk op uw toekomst wachten :
Och ! houd ons steeds voor U bereid ;
Zoo zij ons sterven , vroeg of spade ,
Om Jezus bloed , door uw genade ,
Een ingaan in de zaligheid.

20. RUST IN GODS BESTUUR.

WIJZE : Psalm 134.

Ons hart verheugt zich , dat bij God 't Bestuur
is van geheel ons lot , Dat Hij ons vreugd ,
of ongeval , Naar wij behoeven , zenden zal.

2. Hij , die ons gansch bestaan doorziet ,
Houdt ook de schaal van ons verdriet ;
Zijn wijsheid weet , of ongeneugt
Ons best bereidt voor hemelvreugd.

3. Hij, die zijn' eigen' weg wil gaan,
Ziet dwaallicht vaak voor starren aan,
En, gaat hij op dat schijnsel door,
Dan dwaalt hij ligt van 't regte spoor.
4. God kent alleen het naaste pad,
Dat uitloopt op de hemelstad;
Hij weet, wanneer in ons gemoed,
Of smart, of blijdschap voordeel doet.
5. Daar die verwachting in ons leeft,
Behaagt ons alles, wat Hij geeft:
Wij eike last, ons opgeleid,
Ons vormt tot hooger zaligheid.
6. Hij, die ons leidt door 't aardsche dal,
Die nimmer ons verlaten zal,
Heeft zijne liefd' en trouw verpand
Voor onze komst in 't vaderland.
7. Waar ons geen schepsel helpt, helpt Hij,
Als alles vlugt, staat Hij nabij;
In rust en vreugd, in nood en strjd,
Blijft Hij dezelfde t' aller tijd.
8. Als wij de doodsvalllei betreen,
Laat ons elk aardsche vriend alleen;
Maar Hij, de beste vriend in nood,
Verzelt ons over graf en dood.
9. Komt! treen wij dan gemoedigd voort,
In vast vertrouwen op zijn woord;
Hoe moeilijk ons de weg ook schijn',
Het eind zal zeker zalig zijn.

21. TEVREDENHEID IN GODS BESCHIKKING.

WIJZE: O gesegnetes regieren!

Heilig, heerlijk Opperwezen! Die het groot heel-
al gebiedt, Alles moog verdonkring vreezen. Maar
dat vreest uw luister niet: Zitten wij in treurig
duister, Nog behoudt dat eeuwig licht Al zijn'
glans en al zijn' luister, Waardig aller lof en dicht.

2. Gij alleen zijt alles waardig,
Wij, die stof zijn, niet met al;
Alles zij ten dienst U vaardig,
Of het sta, dan of het vall',
Zoo uw luister maar mag blinken,
Doe dan vrij al wat Gij doet;
Of wij drijven, of wij zinken,
Wat Gij doet is even goed.
3. Zou die ootmoed ons niet voegen?
Wij zijn niet, dan voor den Heer;

- In uw' wil is ons genoeg ,
 En ons heil is in uw eer ,
 En uw eer in al uw werken ,
 Zelfs als Gij ons zinken doet ;
 Kunnen wij uw' lof maar sterken ,
 Wat Gij doet is even goed .
4. Diepe wijsheid zijn uw paden ,
 Wijsheid zonder eind of paal
 Zijn , o hooge God ! uw daden ,
 Zijn uw wegen allemaal ;
 Zijn ze zuurheid , zijn ze zoetheid ,
 Wij aanbidden , zwijgen stil :
 Want de wezenlijke Goedheid
 Maakt het goed met dat Zij 't wil .
5. Wie zou dan uw doel bedillen ?
 Kwaad , zegt somtijds ons gevoel
 Op uw godlijk doen en willen ;
 Maar de wijsheid mist haar doel .
 Konden w' ooit de reden ramen ,
 Waarom dus de Hemel koos ,
 Ach ! hoe zouden wij ons schamen ,
 Onze zin bleek zinneloos .
6. Vaak , door eigenheid bedrogen ,
 Waanden wij , des Heeren eer ,
 Wijsheid , goedheid , alvermogen
 Bleek op andre wijs veel meer ;
 Maar wij lieten ons verleiden ,
 En wij seilden in dien vond ,
 Omdat anders , dan wij zeiden ,
 In dien raad geschreven stond .
7. Raad , dien schepslen nooit doorgronden ,
 Raad , waardoor de hemel staat ,
 Onuitspreeklijk wijze vonden
 Van des aardbols wigt en maat ,
 Waardoor 't al is afgeteekend ,
 Kunstig op zijn plaats gesteld ,
 Eeuw en dag en uur berekend ,
 Starrenheir en stof geteld .
8. Onbegrijplijk hoog beramen ,
 Raad , waarnaar de hemel zweeft ,
 Al het schepslenheir te zamen
 Zieh beweegt en roert en leeft ,
 Die de raadren en de veren
 Van dit magtig uurwerk drjft ,
 Zoo dat , in hun talloos keeren ,
 Niets verwrikt , of achterblijft .
9. Ja , wij bukken voor dien wijzen ,
 Dien bepaalden raad , die wis
 Al ons lieven , al ons prijzen ,
 Meer dan alles waardig is ;
 Wie zou ooit , om eigen voordeel ,
 Wenschen , dat die keten brak ,
 Of dat schatten in zijn oordeel
 Ligter , dan zijn ongemak ?
10. Nutter ging nog , een' der dagen ,
 Dit geheele wereldrond ,
 Dan uw godlijk welbehagen ,
 Dan een stip daarvan , te grond .
 Hier verdwijnt , wat ooit moog blinken ,
 Vrienden , rijkdom , eer of staat ,
 Laat het vallen , laat het zinken ,
 Niets besta dan deze raad .

22. DE BESTE KEUZE.

WIJZE: Glück zu, Creutz, von gantzem Hertzen!

Rust, mijn ziel! uw God is Koning, Heel
de wereld zijn gebied; Alles wisselt op
zijn wenken, Maar Hij zelf verandert niet.

2. Ieder woelt hier om verandering,
En betreurt ze dag aan dag,
Hunkert naar het geen hij zien zal,
Wenscht terug 't geen hij eens zag.
3. Rust, mijn ziel! uw God is Koning,
Wees tevreden met uw lot;
Zie, hoe alles hier verandert,
En verlang alleen naar God.

23. TEGEN ONMATIGE ZORGEN.

WIJZE: Wenn mein Stündlein vorhanden ist.

Wat zwoegt een handvol stofs, tot mensch
Beziel'd voor oogenblikken, Om hier de toekomst
naar zijn' wensch En klein ontwerp te schikken!
Daar wijsheid, die geen' eindpaal heeft, En tijd en
eeuwigheid doorzweeft, 't Heelal bestuurt en re-gelt.

2. Een blik op d' eindelooze baan
Van 't vast gesternt daar boven,
Waar zonnen op Gods wenk ontstaan,
En op Gods wenk verdooven,
Stelt mij mijn kleinheid in den dag,
Die luttel weet, die niets vermag,
En toch met God durft twisten.
3. Mijn ziel! pleeg met d' ervaring raad,
Dan wordt uw klagen prijzen;
Hoe vaak deed God uit schijnbaar kwaad
Het heerlijkst goed verrijzen!
Oog Jozef, Mozes, David na,
Staar Jezus aan op Golgotha,
En leer Gods weg aanbidden.
4. Waartoe u dan beangst, bedroefd
In dit kortstondig leven?

Uw Vader weet, wat gij behoeft,
En zal 't u zeker geven.
Alleen Hij kent uw duurzaam nut;
Zijn wijsheid blijf in nood uw stut,
Op haar verlaat g' u veilig!

5. Wat ziet gij van de toekomst toch,
Wat van den dag van morgen?
Uw vrees en hoop zijn zinbedrog,
En dwaasheid al uw zorgen.
Volbreng alleen getrouw uw' pligt,
En eens wordt u het duistere licht,
Wat d' uitkomst hier moog wezen.

6. Uw verdre zorg is louter trots,
Uw pogen stout vermeten;
Of waant g' in 't liefdrijk plan uws Gods
Het miertje zelfs vergeten?
Neen, aan 't geluk van 't groot geheel
Strekt ieders heil ten onderdeel,
Zijn liefd' omvat die allen.

7. Zou ik, wie ooit hier twijfel moog,
Uw trouw, mijn God! verdenken,
Nadat uw goedheid U bewoog,
Om mij uw' Zoon te schenken?
De slaauwete twijfeling waar hier hoon;
Of zoudt Gij met uw' eigen' Zoon
Niet alles aan mij schenken?

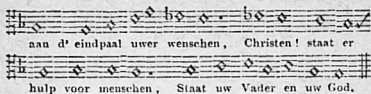
8. Maar, Vader! daar wij om U heen
Een vlekloos licht aanschouwen,
Wat, dan een rein gewis' alleen,
Kan ooit op U vertrouwen?
Och geef, dat mijn onrein gemoed,
Ontzondigd in mijns Heilands bloed,
Zich naar uw wetten rigte!

9. Dan rust ik in uw' Vaderschoot
Met al mijn angst en zorgen;
Dan ben ik boven nood en dood
In uwen Zoon geborgen:
Dan blijft Gij, wat mij ooit ontvall',
Mijn rots, mijn deel, mijn eenig al,
Voor dit en 't eeuwig leven.

24. B E N O E D I G I N G.

Nieuwe zangwijze.

A ls de nacht van bange zorgen 't Uitzigt uwer
hoop bedekt, Als de lichtstraal van den morgen
Ons, uit dezen nacht van zorgen, Slechts tot
nieuwe zorgen wekt: Ach! wie geeft dan nog
voor menschen Troost in zulk een bitter lot? Ja,
B aap

2. O! wat hoop aan u in 't leven,
In dit veege jammerdal,
Op uw moeilijk pad gegeven
Tot een leidstar door dit leven,
Als 't u donker vallen zal!
Jezus! in uw magtig' armen
Wordt de zoetste troost gesmaakt,
Als zich niemand scheen t' erbarmen,
Hebben uwe magtig' armen
IJzen ketens losgemaakt.
3. Hoop op Hem! uit al de zorgen,
Die deez' droevig' aarde geeft,
Rijst het licht eens van dien morgen,
Dat men, na een' nacht van zorgen,
Eeuwig zonder zorgen leeft.
Sterveling! de weg door 't leven,
Door dit donkre travendal,
Doe u niet voor d' uitkomst beven;
Kies dien Leidsman naar dat leven,
Waar men nooit meer zorgen zal.

25. O N D E R R A M P E N .

WIJZE: Gezang 4.

2. Zou, met het oog tot U gewend,
Mijn hart nog angstig klagen?
Gij hebt van mijn verdiend' ellend
Den zwaren last gedragen.
Wat mij nog drukt, is weldaad, Heer!
Het zuivert, heelt, maar doodt niet meer,
Geheiligd door uw lijden.
3. Door U geleerd ken ik in God
Den allerbesten vader,
En ieder onspoed in mijn lot
Brengt mij zijn liefde nader;

Hij

Hij leidt mij op door ramp en druk,
Tot ware deugd en rein geluk:
Daarvoor zal ik Hem danken.

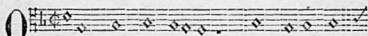
4. Zou ik, in 't prangen van mijn' nood,
Den bittren heil drank schroomen,
Daar Gij door uw' verzoeningsdood
Het wrangst aan hebt ontnomen?
Neen, starend op dat liefdepand,
Kus ik de vaderlijke hand,
In 't midden van mijn lijden.

5. Mogt ik maar onder tegenheên
In deugd en godsvrucht winnen,
En U, mijn' Leidsman hier beneên,
Steeds vuriger beminnen!
Met U, wat zegt mijn aardsch' ellend?
Met U bereik ik 't zaligst end,
Met U blijf ik verwinnaar.

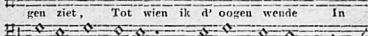
6. Zoo juich ik midden in 't verdriet,
Waar andren angstig vreezen.
Mijn Vader! och verlaat mij niet,
Kastijd mij, waar 't moet wezen;
Dat ik, voor eigenliefde doof,
Aan uwe liefd' alleen geloov',
En aan uw trouw, o Vader!

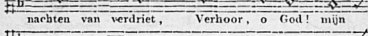
26. O N D E R R A M P E N.

W I J Z E: Psalm 130.

O

Gij! die mijn ellende, Mijn bange da-

gen ziet, Tot wien ik d' oogen wende In

nachten van verdriet, Verhoor, o God! mijn

smeeken, Waar alles mij ontvlugt; Aanschouw

de tranenbeken Van 't hart, dat tot U zucht.

2. Ach, Heer! waar straalt erbarmen,
Waar lacht mij redding aan,
Dan in uw Vaderarmen,
Die mij nog open staan?
Mijn angst en al mijn zorgen,
De nood, die 't hart beknelt,
Zijn niet voor U verborgen,
Die mijne tranen telt.

3. Och! leer mij in mijn nooden
Op U alleen te zien,
Mijn' eigen' wil te dooden,
En d' uwen hulde biên.
Toon mij bij al uw slagen,
Dat Gij nog vader zijt.

Wat kan mijn hart niet dragen,
Zoo lang m' uw wil verblijdt?

4. Ja, bron en steun mijns levens,
Mijn Vader en mijn God!
Uw liefd' en wijsheid tevens
Bestuurden steeds mijn lot.
Wat rampen mij bestrijden,
Wat om mij zamenspant,
De beker van mijn lijden
Komt van een vaderhand.
5. Ook bij mijn bangste smarten
Blijft G' op mijn heil bedacht;
Gij plaagdet nooit van herten
Het menschelijk geslacht:
Het leed, dat zelfs den boozen
Hier strekt tot tuchtiging,
Werd door uw hand gekozen
Tot hun verbetering.
6. Gij huwd' aan zonde smarte,
Aan zedlijk kwaad hier pijn,
Opdat in 't eind hun harte
Er aan gespeend zou zijn.
Dan juichen z' om een lijden,
Dat zoo veel heils verving,
Daar Englen zich verblijden
Om hun verbetering.
7. En zou dan 't hart versagen,
Dat op uw' naam vertrouwt,
Als 't onder uwe slagen
Een vaderhand aanschouwt?
Zou ramp de hoop verminderen
Van 't hart, aan U gewijd?
Neen! 't zijn uw liefste kinderen,
Die Gij het meest kastijdt.
8. Ja, Vader, trouwe Vader!
Reeds juichen hart en mond:
Nooit was uw liefd' ons nader,
Dan toen G' ons lijden zondt.
Wat ons hier nog verbeide,
Wij stellen 't in uw hand,
En treën op uw geleide
Gerust naar 't vaderland.

27. O N D E R R A M P E N .

W I J Z E: Psalm 77.

Leer ons, Vader! U verbeiden, Volgen, waar Gij
ons wilt leiden, Steunen op uw trouw en magt,
Psalmen zingen in den nacht, Hooren, wat Gij ons
wilt leeren, Uw bevel met daden eeren, En, voor
d' uit-

2. Leer ons warsch zijn van het zorgen
 Voor den naderenden morgen,
 Bij het kwaad, dat ons ontmoet,
 Stil gelooven, God is goed:
 Biddend waken, moedig strijden,
 Needrig wachten, hopen lijden,
 Vrolijk zijn met stil ontzag,
 Leer ons, Heer! dit elken dag.

28. TROOST IN TWIJFELMOEDIGHEID.

Nieuwe zangwijze.

2. Is de nood zoo hoog gerezen,
 Dat gij nergens uitkomst ziet,
 Nog hebt gij geen kwaad te vreezen:
 Is de nood zoo hoog gerezen,
 Dat gij nergens uitkomst ziet,
 God, uw God vergeet u niet.
3. Vest in bang' en droeve dagen
 Al uw hoop op Hem alleen,
 Schroom niet Hem om hulp te vragen:
 Vest in bang' en droeve dagen
 Al uw hoop op Hem alleen,
 Hij kan helpen, Hij alleen.
4. 'k Weet zijn woord is Ja en Amen,
 Zijn beloften feilen niet,
 Nimmer zal Hij ons beschamen:
 'k Weet zijn woord is Ja en Amen,
 Zijn beloften feilen niet,
 Zalig hij, die tot Hem vliedt!
5. Ja, in duizend bange stonden
 Heeft Hij steeds getroost, gered,
 Eeuwig wordt Hij trouw bevonden:
 Ja, in duizend bange stonden
 Heeft Hij steeds getroost, gered,
 Op het kinderlijk gebed.
6. Weg dan met uw bange zorgen,
 Volg gehoorzaam zijn gebod,
 Vrees niet voor den dag van morgen,
 Laat Hem, uwen Vader, zorgen;
 Volg gehoorzaam zijn gebod,
 Hij, uw Redder, is uw God.

29. D A N K L I E D.

W I J Z E : Jesu , meines Lebens Leben !

Vloei nu , laat u niet bedwingen , Stille traan ! voor
 God geschreid , Vloei nu , vloei nu onder 't zingen
 Van het lied der dankbaarheid : Tot een eeuwig zalig
 leven Is mijn aanzijn mij gegeven , 'k Voel verrukt
 reeds hier beneên , Wat ik word' voor eeuwigheên.

2. Elke dag geeft mij genoegen ,
 Stof van danken ieder uur ,
 Zelfs de smart , die mij deed zwoegen ,
 Wordt mij zegen op den duur :
 Ruisschen in deez' dorre landen
 Ook geen bronnen door de zanden ,
 Heeft de nacht niet zelfs zijn licht ,
 Als de zon schuilt voor 't gezigt ?
3. Zijn niet alle mijne zinnen
 Bronnen van vermaak voor mij ?
 Elk geluk , dat wij gewinnen ,
 Wie verleent het ons , dan Gij ?
 Hebt Gij , Heer ! mij met het leven
 Deze zinnen niet gegeven ,
 Mij genot voor elke kracht ,
 Als een vader , toegebracht ?
4. Heer ! hoe vele blijde dagen
 Vloeden zonder tegenheên ,
 Zonder kommer , zonder klagen ,
 Als een klare beek daarheen !
 Kwelden m' immer leed of zorgen ,
 't Was slechts kort , en elken morgen ,
 Als mij uwe zon verheugt ,
 Spelt ze mij vernieuwde vreugd.
5. Wilt Gij , boven 't geen ik denken ,
 Boven 't geen ik bidden mag ,
 Mij niet haav' en voedsel schenken ,
 Schut en hulp op elken dag ?
 Komt Gij mij met uwen zegen
 Onverwacht niet telkens tegen ,
 Was U ooit gevaar te groot ,
 Waarin Gij geen' bystand boodt ?
6. Van de velden , uit de stroomen ,
 Uit de diepten van de zee ,
 Uit de wolken , van de boomen
 Deelt G' ons milden zegen meê ,
 Jaren , maanden , dagen , stonden ,
 Altijd , Vader ! ondervonden
 Wij uw liefde , wij uw magt :
 Eeuwig zij U eer gebragt !

7. Maar wat weldaân ons omringen,
Nog ontbreekt ons steeds, o smart!
't Wijs gebruik dier zegeningen,
Met een regt tevreden hart:
Daarom vlieten, daarom vloten
Rijke bronnen, ongenoten,
Ons voorbij aan alle kant,
Als een woudstroom in het zand.
8. Veiligheid in onze landen,
Orde, wet, en regt, en wacht,
Deze sterke, vaste banden
Voor het menschelijk geslacht,
Vrienden, die ons hart verblijden,
Die ons troosten in ons lijden,
Raad en hulp, ja eindloos meer,
Hebben wij van U, o Heer!
9. Hebt G' ons in dit droevig leven
Reeds zoo veel geluk bereid;
O! wat heil zult G' ons eens geven
In de zalig' eeuwigheid,
Als w' aan 't einde van dit strijden,
Als verwinnaars, ons verblijden
Bij 't ontvangen van de kroon
Uit de hand van uwen Zoon!
10. Vloeit nu, laat u niet bedwingen,
Stroomt nu onder 't lofgezing,
Dat wij God ter eere zingen,
Vreugdetranen van mijn' dank!
Tot een eeuwig zalig leven
Is mijn aanzijn mij gegeven:
'k Voel verrukt, in 't aardse dal,
Wat ik eeuwig worden zal.

30. B L I J D S C H A P I N G O D.

W I J Z E: Psalm 35.

D eez' aarde zij een tranendal, Verdriet en
moeite zij het al, Wat haar genot ons ooit kan
geven; De Christen mag er vrolijk leven, Hij
vindt, bij 's werelds eb en vloed, In God voor
't hart een vaster goed, Een goed, dat met de rein-
ste vreugd Hem zelfs voor d' eeuwigheid verheugt.

2. Ja, wereldvreugd is smart hierbij,
Hoe streelend haar genot ook zij;
Men vindt steeds doornen aan haar rozen,
Zij doet in 't eind van schaamte blozen,
Z' ontroofst ons allen zielevreë:

29. DANKLIED.

WIJ ZE: Jesu, meines Lebens Leben!

Vloei nu, laat u niet bedwingen, Stille traan! voor
 God geschreid, Vloei nu, vloei nu onder 't zingen
 Van het lied der dankbaarheid: Tot een eeuwig zalig
 leven Is mijn aanzijn mij gegeven, 'k Voel verrukt
 reeds hier beneên, Wat ik word' voor eeuwigheên.

2. Elke dag geeft mij genoeg en,
 Stof van danken ieder uur,
 Zelfs de smart, die mij deed zwoegen,
 Wordt mij zegen op den duur:
 Ruisschen in deez' dorre landen
 Ook geen bronnen door de zanden,
 Heeft de nacht niet zelfs zyn licht,
 Als de zon schuilt voor 't gezigt?
3. Zijn niet alle mijne zinnen
 Bronnen van vermaak voor mij?
 Elk geluk, dat wij gewinnen,
 Wie verleent het ons, dan Gij?
 Hebt Gij, Heer! mij met het leven
 Deze zinnen niet gegeven,
 Mij genot voor elke kracht,
 Als een vader, toegebracht?
4. Heer! hoe vele blijde dagen
 Vloeden zonder tegenheên,
 Zonder kommer, zonder klagen,
 Als een klare beek daarheen!
 Kwelden m' immer leed of zorgen,
 't Was slechts kort, en elken morgen,
 Als mij uwe zon verheugt,
 Spelt ze mij vernieuwde vreugd.
5. Wilt Gij, boven 't geen ik denken,
 Boven 't geen ik bidden mag,
 Mij niet haav' en voedsel schenken,
 Schut en hulp op elken dag?
 Komt Gij mij met uwen zegen
 Onverwacht niet telkens tegen,
 Was U ooit gevaar te groot,
 Waarin Gij geen' bystand boodt?
6. Van de velden, uit de stroomen,
 Uit de diepten van de zee,
 Uit de wolken, van de boomen
 Deelt G' ons milden zegen meê,
 Jaren, maanden, dagen, stonden,
 Altijd, Vader! ondervonden
 Wij uw liefde, wij uw magt:
 Eeuwig zij U eer gebracht!

7. Maar

7. Maar wat weldaân ons omringen,
Nog ontbreekt ons steeds, o smart!
't Wijs gebruik dier zegeningen,
Met een regt tevreden hart:
Daarom vlieten, daarom vloten
Rijke bronnen, ongenoten,
Ons voorbij aan alle kant,
Als een woudstroom in het zand.
8. Veiligheid in onze landen,
Orde, wet, en regt, en wacht,
Deze sterke, vaste banden
Voor het menschelijk geslacht,
Vrienden, die ons hart verblijden,
Die ons troosten in ons lijden,
Raad en hulp, ja eindloos meer,
Hebben wij van U, o Heer!
9. Hebt G' ons in dit droevig leven
Reeds zoo veel geluk bereid:
O! wat heil zult G' ons eens geven
In de zalig' eeuwigheid,
Als w' aan 't einde van dit strijden,
Als verwinnaars, ons verblijden
Bij 't ontvangen van de kroon
Uit de hand van uwen Zoon!
10. Vloeit nu, laat u niet bedwingen,
Stroomt nu onder 't lofgezag,
Dat wij God ter eere zingen,
Vreugdetranen van mijn' dank!
Tot een eeuwig zalig leven
Is mijn aanzijn mij gegeven:
'k Voel verrukt, in 't aardsche dal,
Wat ik eeuwig worden zal.

30. BLIJDSCHAP IN GOD.

WIJ ZE: Psalm 35.

Deez' aarde zij een tranendal, Verdriet en
moeite zij het al, Wat haar genot ons ooit kan
geven: De Christen mag er vrolijk leven, Hij
vindt, bij 's werelds eb en vloed, In God voor
't hart een vaster goed, Een goed, dat met de rein-
ste vreugd Hem zelfs voor d' eeuwigheid verheugt.

2. Ja, wereldvreugd is smart hierbij,
Hoe streelend haar genot ook zij:
Men vindt steeds doornen aan haar rozen,
Zij doet in 't eind van schaamte blozen,
Z' ontroofst ons allen zielevreë:

Maar vreugd in God brengt zielrust mee,
Een zielrust, die geen weêrگا' heeft,
Die voorsmaak van den hemel geeft.

3. Al wordt de ziel door zondenschuld
Met droefenis en rouw vervuld,
Dit treuren zelfs geeft meerder vreugde,
Dan hier den zondaar ooit verheugde:
Het vast geloof aan Gods gena'
Op 't offerbloed van Golgotha
Geeft vreugd aan 't hart, hoe 't oog ook schreit,
Zulk treuren zelfs is zaligheid.
4. Die vreugd in 't hart kweekt ware deugd,
Geen deugd voor God, dan met die vreugd;
Gij, Vader! wacht die van uw kindren,
En nooit zal zij in 't hart vermindren,
Dat kinderlijk tot U zich wendt,
In Christus U als Vader kent,
En, bij het vlieden van het kwaad,
Zich daaglijks meer op U verlaat.
5. De zorg eens aardschen vaders spreidt
Door 't huisgezin tevredenheid,
En kindren smaken stil genoeg,
Als zij naar 's vaders wil zich voegen:
Maar meer genoeg smaakt uw kind,
Dat in uw zorg zijn ruste vindt,
Daar d' almacht in zijn' nood voorziet:
Zoo zorgen aardsche vaders niet.
6. Gij, die geen vogelken vergeet,
Ofschoon het van geen zaaijen weet,
En leliën, die nimmer spinnen,
Zoo kleedt, dat zij 't van Vorsten winnen:
Hoe waardig zijt Gij, dat ons hart,
En hoe veel levenszorg verward,
Op U voor voedsel, voor kleedij,
Voor alles zonder kommer zij.
7. Wat immer ons op aard ontbreekt
Is U bekend; uw almacht spreekt,
Straks dient ons alles op uw wenken:
Wat zult G' ons met uw' Zoon niet schenken?
Ja, hemel, aarde, leven, dood,
Is alles 't onz'! In allen nood
Is 't vreugd in U, die sterkte geeft;
't Is ons genoeg, Gij, Vader! leuit.

ELLENDEN VERLOSSING.

31. ONZE BESTEMMING.

WIJZE: Psalm 65.

sterveling! gevoel uw waarde; Wat u in 't stof
nog vleit, Uw hart is veel te groot voor d' aarde,
Gij leeft voor d' eeuwigheid: De tijd, die alles weg
doet

2. Zoudt g' om een wuft geluk hier slaven,
Dat bij 't genot reeds vliedt,
En met een handvol stofs begraven
Wat eeuwig' aanwinst biedt?
Uw hart, dat eindeloos blijft begeeren,
Is niet bestemd voor schijn;
Uw grootsche taak is hier te leeren
Aan God gelijk te zijn.
3. Daartoe wordt g', onder smart en strijden,
Gevormd en opgevoed;
Daartoe vergoot, bij 't vreeslijkst lijden,
Uw Heiland eens zijn bloed;
Daartoe roept God en sterkt u tevens
Door d' Evangelieblaas;
Daartoe biedt Hij den Geest des levens
U als uw Vader aan.
4. Dit aanzijn zal u ras begeven,
O mensch! gebruik het wijs;
Het heeft, verknocht aan 't volgend leven,
Een' eindeloozen prijs:
De kleinst' ontwikkeling houdt haar waarde,
Wat ooit de tijd verstoort;
Maar 't zaad, dat hier verstikt in d' aarde,
Brengt nimmer vruchten voort.
5. Het stof moog met den wind verwaaijen,
Tot vroeger stof vergaard;
De mensch zal eenmaal zeker maaijen,
Wat hij hier zaaid' op aard:
Hier hangen van geringe schreden
Vaak deugd en ondeugd af,
Van oogenblikken eeuwichheden
Aan gindsche zij' van 't graf.
6. Och! dat wij nimmermeer vergeten,
Als ons de zonde vleit,
Hoe zij der rust van ons geweten
Haar doodlijk striknet spreidt,
Hoe diep wij van 't geluk vervielen,
Hoe duur wij zijn verlost,
En wat de redding onzer zielen
Aan Jezus heeft gekost.
7. O Gij, aan wien wij deugd en leven
En alles zijn verplicht,
Getrouwe Heiland! leer ons streven
Naar 't rijk door U gesticht;
Dat wij den prijs der menschheid voelen,
Zoo hoog door U vereerd,
En altijd dat geluk bedoelen,
Dat d' eeuwigheid vermeert.
8. Dan zal ons hart het stof verachten,
Dat dwazen aan zich boeit,
En naar de zalig' oorden smachten,
Waar 't heil gedurig groeit;
Dan zullen w', onder 't aardsch gewemel,
Op d' aangewezen baan
Voorspoedig rijpen voor den hemel,
En dien eens binnengaan.

32. STAAT DER REGTHEID EN VAL.

W I J Z E : Wachet auf, ruft uns die Stimme.

Heer! uw schepping, aard en hemel, Was
 nu volbragt, en aard en hemel, En alles, wat
 Gij schiept, was goed; Ook de mensch, uw
 beeld op aarde, Bestemd tot heil van hoo-
 ger waarde, Was, Heer! U waardig, regt en
 goed, Voorzien van kracht en licht Tot el-
 ken reinen pligt, U ter eere: Uw Adam
 was, Uw Eva was In alle neiging onbevlekt.

2. Geen de minste lust tot zonden
 Werd in 't onschuldig hart gevonden,
 Zij minden U, U, Heer! alleen,
 Vrij van sterven, vrij van zorgen,
 En vrolijk als de schoonste morgen,
 Die ooit d' onschuldig' aard bescheen;
 Zij kenden ramp noch druk,
 Daar stroomen van geluk
 Voor hen vloeiden,
 Door dat genot
 Steeds meer tot God,
 Meer tot volmaaktheid opgeleid.
3. Maar die rein geschapen menschen,
 Gelukkig boven alle wenschen,
 Door helsehe list te snood verleid,
 Durfden Gods gebod vertreden,
 En stortten uit die zaligheden
 In jammer en ellendigheid:
 Die afval staat ons duur;
 Daar, mensch! is uw natuur
 Diep bedorven,
 Met zond' en schuld
 Voor God vervuld,
 En onbekwaam tot eenig goed.
4. Treuren wij! want wie zou 't wagen
 De hooze Godheid aanteklagen,
 De mensch is schuldig, God is goed;
 Laat ons onzen val betreuren,
 Maar 't hoofd ook dankbaar opwaarts beuren,

Zelfs

Zelfs nog is God voor zondaars goed:
 Door Jezus Christus bloed
 Is onze schuld geboet,
 Welk een liefde!
 Nog hier op aard,
 Hoe zeer onwaard,
 Vernieuwt zijn Geest ons naar zijn beeld.

33. ZEDELIIK BEDERF.

WIJZE: Gezang 4.

Mijn God! hoe krachtloos, hoe ontaard Maakt
 mij 't vergif der zonden! Wordt ergens zoo be-
 treuenswaard Een schepsel Gods gevonden? Ach!
 Adams val heeft mij zoo zeer Bedorven, dat
 ik U, o Heer! Ken vreezen, noch beminnen.

2. Hoe zeer is mijn verstand verblind,
 Mijn wil een slaaf der lusten,
 Laat, buiten 't kwaad, dat hij bemint,
 Mij armen nergens rusten;
 'k Ontzeg aan Gods bevel gehoor,
 Maar liefelijk klinkt in mijn oor
 De lokstem der verleiding.
3. Hoe vaak gaaft Gij mij raad en licht
 In mijne duisternisse;
 Maar altijd wederstond ik pligt,
 Gevoel, verstand, gewisse:
 Vol onrust, tot ik 't kwaad volbragt,
 Had wederstand hier zelden kracht,
 De zonde zegepraalde.
4. Wie deez' ellend ook loochnen moog,
 Ik niet, o God! mij armen,
 Mij opend' uw ontferming 't oog,
 Geloofd zij uw erbarmen!
 Ik kreeg verlichting, en mijn hart
 Gevoelde mijn bederf met smart,
 Den jammer mijner zonden.
5. Gij trokt mij, Heer! en steltet mij
 Den weg des heils voor oogen:
 Gij hebt, o ja! zoo goed waart Gij,
 Mijn trotsch gemoed gebogen:
 'k Nam uw gena' in Christus aan,
 En straks vond ik mij aangedaan
 Met lust en kracht ten goede.
6. Verbreek in mij nu, voor altijd,
 De neiging tot de zonden,
 Geef mij, dat ik in dezen strijd
 Verwinnaar word' bevonden;
 Versterk mijn kracht tot alle goed,

Dat ik, met een opregt gemoed,
Godvruchtig voor U wandel'.

7. Nog immer zweef ik in gevaar,
Nu zwak, dan traag in 't werken:
O God! Gij kent dat groot gevaar,
Bewaar mij, wil mij sterken;
Maak mij voorzigtig, welbedacht,
En tegen 't kwaad steeds op de wacht,
En kloek van moed in 't strijden.

8. Verflaauw ik, help mij zwakken gaan,
Och! blijf mijn krachten stijven,
Spoor zelf mijn hart tot bidden aan,
Zoo moog ik staande blijven;
Of val ik, Vader! vat mijn hand,
Dat ik naar 't hemelsch vaderland
Mijn reis met vreugd volbrengende.

34. Z E D E L I J K B E D E R F.

W I J Z E: Ich ruf zu dir, Herr Jesu Christ!

Wij werpen ons voor U ter neer, Door schuld-
besef verslagen: Ontferm U, och! ontferm U,
Heer! Och hoor, verhoor ons klagen! Wij zijn
't niet waardig, neen, o neen! Dat Gij ons voor
uw oogen Zoudt gedooogen, Doch waar, o God!
dan heen? Waarheen met zoo veel zon-den?

2. Ach! ons verstand, door waan misleid,
Door zinnelijkheid verdonkerd,
Miskent, o God! uw heerlijkheid,
Hoe helder die ook fonkert;
Het eert uw heilige wetten niet,
Hoe rein die in onz' oogen
Schitteren mogen;
Gij ziet het, God! Gij ziet,
Hoe diep wij zijn gezonken.

3. Ons hart, waarin de zonde leeft,
Aan 't kwaad ter prooi gelaten,
Verwerpt den raad, dien Gij ons geeft,
Bemint, wat G' ons leert haten.
O God! o God! wat hulp, wat raad!
Waar vinden wij het ende
Dier ellende?
Ons denken zelfs is kwaad,
Ja, tegen U vijandig!

4. Wij komen nogtans tot uw' troon,
Met al die schuld gevloeden;
Gij laat ons immers in uw' Zoon

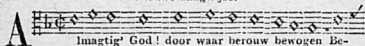
A
lijde
ram
gen
verle
2. D
D
D
H
3. D
E
O
I
4. H
V
V
E
5. Z
Z
Z
D

H

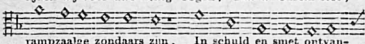
Als zondaars tot U nooden:
 Wij komen, Heer! op uw gebod,
 O Heer! wil ons vergeven,
 Schenk ons 't leven;
 Des zondaars dood, o God!
 Kan U toch niet behagen.

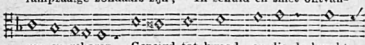
35. BELIJDENIS VAN ZONDEN.

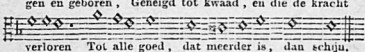
Nieuwe zangwijze.

A Imagtig' God! door waar berouw bewogen Be-

 liden wij voor uwe heilig' oogeen, Dat w' onrein stof,

 rampzaalge zondaars zijn, In schuld en smet ontvan-

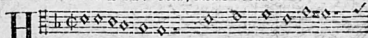
 gen en geboren, Geneigd tot kwaad, en die de kracht

 verloren Tot alle goed, dat meerder is, dan schijn.

2. Dit diep bederf, die bron van all' ellenden,
 Doet daaglijks ons uw reine wetten schenden,
 En woelt en woedt in opstand met uw eer:
 Dit diep bederf blijft elke heilbron stoppen,
 Het doet in ons een hang geweten kloppen,
 't Stort in een' poel van jamren ons ter neer.
3. Dan, Heer! een waar gevoel van onze zonden,
 Een hartlijk leed, dat w' uwe wetten schonden,
 Doen ons voor U beschaamd, veroordeeld staan.
 Ontfermend' God! kom ons met uw genade
 In onz' ellend en diep bederf te stade,
 Gij, Gij alleen biedt ons nog redding aan.
4. Hoe gansch onwaard w' uw gunst ook wezen mogen,
 Verheerlijk nog aan ons uw mededoogen,
 O Gij! die steeds erbarmer zijt geweest;
 vertroost ons hart door vaderlijk vergeven,
 En schenk, vermeer ons voorts door al ons leven
 De gaven, Heer! van uwen goeden Geest.
5. Zoo treur' in ons een diep getroffen harte,
 Zoo voelen wij die ongeveinsde smarte,
 Die ons steeds meer der zonde sterven doet:
 Zoo zullen wij die eedle vruchten dragen,
 Die U, o God! om Jezus wil, behagen,
 En blijken zijn van een vernieuwd gemoed.

36. H E T E V A N G E L I E.

W I J Z E: J e s u, m e i n e F r e u d e !

H eugelijke tijding, Bron van hartverblijding,

E 7

E-

2. Door zijn vredeboden
Doet God zondaars nooden
Tot het hoogste goed:
God heeft ons vergeven,
God schenkt ons het leven,
Door des Heilands bloed.
Ja, de Heer Wil nog veel meer,
Boven bidden, boven denken,
Alles aan ons schenken!
3. Hoe ook afgezworven,
Hoe geheel bedorven,
Hoe gehecht aan 't kwaad;
Wilt gij zalig wezen,
Niets hebt gij te vreezen,
Hier is hulp en raad;
God vergeeft, De Midlaar leeft,
Zelfs heeft Hij 't rantsoen gevonden
Voor de grootste zonden!
4. Zalig, die 't gelooven!
Troost, hun nooit t' ontrooven,
Wekt hen steeds tot vreugd;
Kracht tot goede werken
Voelen z' in zich sterken,
Kracht tot liefd' en deugd:
Door Gods kracht, In hen volbragt,
Komen zij gedurig nader
't Beeld van hunnen Vader.
5. Woord, waarop wij bouwen,
Daar wij op vertrouwen,
Evangeliewoord!
Bergen mogen wijken,
Gij zult nimmer wijken,
Want gij zijt Gods woord!
Dat ons, Heer! Den troost dier leer
Geene twijffling ooit ontroove!
Sterk ons in 't geloove!

37. ZONDE EN GENADE.

Nieuwe zangwijze.

2. Die eeuwig' onrust van mijn harte,
Die stille, diep verborgen smarte,
Die alle vreugd ontvlugt,
En mij zoo vaak voor 't beste Wezen
Als voor een' dwingeland doet vreezen,
Is, wreede zond'! uw wrange vrucht.
3. Ach! om mij voor 't verderf te winnen,
Begoochelt zij mijn wuste zinnen,
En 'k zie 't bedrog niet door;
Schoon 'k weet, dat zij met duurzaam wroegen
Een vlugtig oogenblik genoegen
Voor 't hart beloont, dat haar verloor!
4. Geen opzet baat, waar z' aan komt lokken;
Mijn hart, van diep bederf doortrokken,
Staat haar vervoering bij:
Daar zinken wil en krachten beide,
En, wat ik gisteren nog beschreide,
Wordt heden ligt weer lust in mij.
5. Mijn Heiland! hoor mijn angstig smeeken;
Gij slechts, Gij kunt die banden breken,
Niet ik, niet ik, o Heer!
Och! leer m' aan Gods gena' gelooven,
Dan kom ik eens haar kracht teboven,
En zonde heerscht in mij niet meer.
6. Schoon niets mijn snoodheid evenaarde,
Genade ziet niet neer op waarde,
Daar allen zondaars zijn:
Nooit heeft ze, dan om niet, vergeven,
Opdat zij, op de zee van 't leven,
Voor alle vleesch ter noordstar schijn'.
7. Hoe 't ongeloof zich, onder 't roemen,
Getrouwheid met zich zelf moog noemen,
En zijn gestalten kroon;
Zijn needrigheid is hoovaardij,
Z' ontwingt gena' haar heerschappij,
Uw albetalend bloed ten hoon.
8. Zou 't zondig stof aan zich nog denken,
Waar God het godlijk wil beschenken?
Dit waar te snood een waan:
Gods liefd' is aan zich zelf verbonden,
Eén schuld en millioenen zonden
Verzinken in dien oceaan.
9. Oneindig' God! bij uw genade
Wat komt in zich den worm te stade?
Gij ziet op zondaars neer.
Ach! eer ik 't aanzijn mogt erlangen,
Had ik vergeving reeds ontvangen:
Ik ben hier niets; Gij alles, Heer!
10. Mijn Jezus! schoon 'k U niets kon toonen,
Dan zonden, die dit hart bewonen,
En niet een' enklen traan;
Och! leer m' ook daar mij zelf vergeten.
Om, aan uw' kruispaal neêrgezeten,
Niets dan genade ga' te slaan.

11. Dan zal de zond' in mij verkwijnen,
 Dan zal haar heerschappij verdwijnen;
 Of, sluipt z' ook in mijn leen,
 'k Zal, in U veilig en geborgen,
 Met al mijn nooden, al mijn zorgen,
 Tot een' vergevend' Vader treen.
12. Dan zal de dood mij niet verschrikken-
 Al zonken ook mijn laatste blikken
 Nog op bederf ter neer:
 De grond, waarop ik eeuwig bouwe,
 Licht niet in mij, ligt in Gods trouwe
 En daar alleen op sterf ik, Heer!

38. ALLES IS GENADE.

W I J Z E : Sollt ich meinem Gott nicht singen?

A

lle roem is uitgesloten! Onverdiende zalig-
 heen Heb ik van mijn' God genoten, 'k Roem in vrije
 gunst alleen; Ja, eer ik nog was geboren, Eer Gods
 hand, die alles schiep, iets uit niet tot aanzijn
 riep, Heeft zijn liefde mij verkoren: God is liefd',
 o Englenstem, Menschentong, verheerlijkt Hem!

2. Met mijn' zwaren val bewogen
 Bood Gods liefde mij de hand;
 O ontfermend mededoogen,
 Liefde boven mijn verstand!
 Vijandschap was mijn bedenken,
 Vleeschlijk, onder 't kwaad verkocht,
 Had ik nimmer Hem gezocht,
 Hij wou m' eerst zijn liefde schenken:
 God is liefd', o Englenstem,
 Menschentong, verheerlijkt Hem!
3. Zoo, zoo lief had God de wereld,
 Dat Hij zijnen eigen' Zoon
 Voor die afgevallen wereld
 Overgaf aan smaad en hoon;
 Ja, toen wij nog zondaars waren,
 Schonk d' Ontfermer ons gena',
 Stierf zijn Zoon op Golgotha,
 Stierf voor ons, die zondaars waren:
 God is liefd', o Englenstem,
 Menschentong, verheerlijkt Hem!
4. 'k Bleef Gods roeping nog weêrstreven,
 Maar, verzoend door Jezus bloed,
 Schonk Hij mij geloof ten leven,

En

- En vernieuwing van gemoed;
 'k Zag mijn schuld met schaamt' en rouwe,
 'k Zag, wat God m' in Christus gaf;
 'k Lei mijn' snooden argwaan af
 En geloofd' aan 's Vaders trouwe:
 God is liefd', o Englenstem,
 Menschentong, verheerlijkt Hem!
5. Om te sterven aan de zonden,
 Schenkt zijn liefde mij den Geest,
 Wiens vertroosting al de wonden
 Van mijn zondig hart geneest,
 Die mij 't waar geluk leert kennen,
 Mij vervult met Christuszin,
 En door dankbre wedernin
 Mij aan zijnen dienst wil wennen:
 God is liefd', o Englenstem,
 Menschentong, verheerlijkt Hem!
6. Dat heet gadelooz' ontferming,
 Dat, genade, rijk en vrij!
 God schenkt redding, schenkt bescherming,
 Schenkt z' aan zondaars, schenkt z' ook mij;
 Dan zelfs, als mijn onvermogen,
 Als mijn diep bederf mij smart,
 Toont mij 't godlijk Vaderhart
 Zijn verlossend mededoogen:
 God is liefd', o Englenstem,
 Menschentong, verheerlijkt Hem!
7. Kan een vrouw haar kind vergeten,
 Als haar zuigling schreit van pijn?
 Zou z' een ware moeder heeten,
 En zoo weinig moeder zijn?
 Maar, al kon dit mooglijk wezen,
 Vader! die mijn nooden ziet,
 Vader! Gij vergeet mij niet:
 Neen, dit heb ik nooit te vreezen:
 God is liefd', o Englenstem,
 Menschentong, verheerlijkt Hem!
8. Zal eens 't graf mijn stof verzaanlen,
 Juichend zal, in stervenspijn,
 't Laatste woord, dat ik zal staanlen,
 Vrije gunst, genade! zijn;
 Ja, die zal ik eeuwig danken,
 Waar 'k den Vader en den Zoon
 Eeuwig lofzing voor den troon,
 Dan herhaal ik nog die klanken:
 God is liefd', o Englenstem,
 Menschentong, verheerlijkt Hem!

39. VERLOSSING.

WIJZE: Jesu, meine Zuversicht!

Jezus neemt de zondaars aan! Roept dit troost-
 woord toe aan allen, Die van 's levens regte baan
 Op den dwaalweg zijn vervallen: 't Regte pad leert

Hij

Hij hen gaan, Jezus neemt de zondaars aan!

2. Geen genade zijn wij waard;
Maar in d' Evangeliebladen
Heeft ons God zijn gunst verklaard:
Dat wij, hoe met schuld beladen,
Dan geloovig tot Hem gaan!
Jezus neemt de zondaars aan!

3. Als een herder wil Hij trouw
't Schaap, in een woestijn aan 't dwalen,
Daar 't zich zelf verliezen zou,
Van den doolweg wederhalen,
Brengen op de rechte baan:
Jezus neemt de zondaars aan!

4. Komt gij allen, komt tot Hem!
Zondaars, komt! wat zou u hindren?
Jezus roept u, hoort zijn stem,
Hij maakt zondaars tot Gods kindren:
Vrij moogt gij tot Jezus gaan;
Jezus neemt de zondaars aan!

5. O! dit geeft mij nieuwen moed
Bij de grootheid van mijn zonden.
Door zijn godlijk offerbloed
Heeft Hij mijn rantsoen gevonden:
Nu kan ik er vast op gaan,
Jezus neemt de zondaars aan!

6. Ja, nu spreekt mijn hart mij vrij,
Wie bij God mij aan mogt klagen:
Die eens vonnist over mij,
Die heeft zelf mijn schuld gedragen.
Niets kan mij nu eeuwig schaan,
Jezus neemt de zondaars aan!

7. Jezus neemt de zondaars aan,
Mij ook heeft Hij aangenomen,
Mij den hemel opgedaan;
'k Mag vertrouwend tot Hem komen:
'k Juich dan, zelfs aan 't eind der baan,
Jezus neemt de zondaars aan!

40. VERLOSSING.

WIJZE: Ach Gott und Herr!

oo slaat G' uw oog, Nog van omhoog,

O God! op zondaars neder! Het schuldig kind

Van Adam vindt In U een' vader weder!

2. Zijn afval bragt
Al 't nageslacht
In eindelooz' ellenden:
Ontaard als hij,
Volharden wij
Uw reine wet te schenden.

3. Door

3. Door zinnelijkheid
En waan verleid
Tot ongerechtigheden,
Wordt dag aan dag
Uw hoog gezag
Te snood door ons vertreden.

4. Ons wreevtig hart,
Te diep verward
In wereldliefd' en lusten,
O God! onziet
Uw hoogheid niet,
Wil niet in U berusten.

5. Aan 't aardsch genot
Verkleefd, o God!
Ziet G' ons de zonde dienen:
Zoo tergen w' U;
En kan dan nu
Die mensch nog iets verdienen?

6. Verdienen? neen!
Gena' alleen
Doet ons op redding hopen,
Zet in uw' Zoon
Tot uwen troon
Den weg voor zondaars open.

7. 't Geloove juich',
Aanbild' en buig'
Zich voor die liefde neder:
Zoo komen wij,
Van schulden vrij,
Tot U als Vader weder.

41. DE ONTFERMER.

W I J Z E. Mir nach, spricht Christus.

(met verandering in den tweeden regel.)

J uicht heemlen op een' hoogen toon, Om 't
heil, waartoe wij zijn verheven! De Regter
zelf gaf ons zijn' Zoon Tot onzen troost in
dood en leven; Opdat Hij voor de zonden
stierf, En 't leven door zijn' dood verwierf.

2. Wij hebben recht door dezen dood
Op eeuwig stooreloos verblijden,
En zouden w' om den minsten nood,
Dien w' immer in dit leven lijden,
Straks klagen: „ach! de Heer vergeet,
„Verlaat de zijnen in hun leed“?

3. „Maar kan de moeder haren zoon,
„Haar' lieven zuigling ooit vergeten“?

„En ware 't al, dat zij haar' zoon,
 „Haar' eerstgeboornen kon vergeten;
 „Ik, zegt de Heer, vergeet u niet,
 „Ik, zegt de Heer, verlaat u niet.”

4. Dat hebt Gij zelf, o God! verklaard,
 Wij mogen 't op uw woord gelooven:
 Wat ramp ons hier ook wedervaart,
 Niets kan ons van dien troost berooven;
 Sterk dat geloof uw' naam ter eer,
 Ja, Amen! wij gelooven 't, Heer!

42. TROOST DER VERLOSSING.

WIJZE: Ich danck dir schon, durch deinen Sohn.
 (met eene kleine verandering in den tweeden regel.)

2. Gij boven 't perk der eindigheid
 Omringd van heilige duisternisse,
 Gij treft ons door uw majesteit,
 En stilt ons het gewisse.

3. Van 't wonder zamenstel der zon
 Kon ik verstomd nooit reden geven;
 Maar 'k zag haar schijnsel, en ik kon
 Bij hare warmte leven.

4. Zoo kan mijn geest Gods hoogen raad
 In Jezus offer niet doorgronden;
 Maar 't hart heeft van die liefdedaad
 Het godlijk' ondervonden.

5. Als ik dien troost des levens mis,
 Als Jezus niet voor mij wou sterven,
 Niet God, niet mijn Verlosser is,
 'k Moet dan in wanhoop sterven.

6. Zoo 'k in zijn woord Gods zin niet ken,
 Moet al mijn kennis dwaling heeten,
 En 'k zal, wat God is, wat ik ben
 En worden zal, niet weten.

7. Neen, dezen troost der Christenheid
 Zal mij geen spotter ooit ontrooven;
 Neen, ik gevoel zijn godlijkheid,
 'k Gevoel z', en blijf gelooven.

8. 'k Ben 't eigendom van 's Vaders Zoon,
 Door wien ik 't eeuw'ig leven erve:
 Dit is mijn troost, mijn roem, mijn kroon,
 Mijn leven, als ik sterve.

9. Hij geeft ons zijnen Geest, het pand.
 Waaraan wij zijne liefde merken,
 En vormt ons door zijn eigen hand
 Tot alle goede werken.

10. Als ik met vreugd zijn' wil betracht,
In goed te doen mij mag vermaken,
'k Voel dan een goddelijke kracht,
'k Mag rust en vrede smaken.
11. Als mij 't gevoel der zonde krenkt,
En ik tot Jezus kruis mag treden,
'k Zie daar, dat Hij aan mij gedenkt,
Mij hoort op mijn gebeden.
12. Ik weet het, dat mijn Heiland leeft,
En dat ik, uit het stof verzeen,
Als Hij zich ten gerigt begeeft,
Bij Hem altijd zal wezen.
13. Zou ons geloof en liefde nu,
Daar G' ons zoo lief hebt, ooit verkouden?
Geef, dat w' in liefde, o God! aan U
En aan uw woord ons houden.
14. Vervul mijn hart met lof en dank,
Zoo dikwijls ik uw' naam ook noeme,
En maak, dat ik mij levenslang
Bij elk in U beroeme.
15. Ja, zoo ik ooit mogt waardig zijn,
Dat mij om U hier smaad verbeidde;
Bewaar mij, dat geen smaad of pijn
Mij van uw liefde scheide.
16. Is 't hart niet altijd even blij,
De kracht van mijn geloof soms kleiner;
Versterk, volbreng uw werk in mij,
En maak mij daaglijks reiner.
17. Schonk God ons zijn' geliefden Zoon,
Zoo mag ik op mijn sterfbed denken,
Zou zulk een God ons met zijn' Zoon
Niet alle dingen schenken?

43. ZIELVERHEFFING TOT JEZUS.

WIJZE: Psalm 42.

Hoog; omhoog, het hart naar boven! Hier
beneden is het niet: 't Ware leven, lieven,
loven Is maar, daar men Jezus ziet. Wat
men hoor' of zie op aard, Is ons kostlijk
hart niet waard: Wil men leven, lieven,
loven; Hoog, omhoog, het hart naar boven!

2. Pracht en schoonheid moog wat schijnen,
't Is aan d' ijdelheid gelijk;

H Bij

- Bij 't gebruik zal 't al verdwijnen,
Goud en zilver is als slijk;
Niets, o Jezus! dan uw bloed,
Geeft voldoening aan 't gemoed;
Wat wij lieven in dit leven,
Niets kan ons voldoening geven.
3. 't Eeuwig leven, eindloos heerlijk,
Dat ons na dit leven wacht,
Is voor 't hart alleen begeerlijk,
Werkt onzichtbaar, maar met kracht.
Sluiten wij slechts 't vleeschlijk oog,
't Ware leven is omhoog;
't Leven, dat wij lieven, loven,
't Heerlijk leven is daar boven!
4. Zalig heil, dat w' eenmaal erven!
Gode leven, zonder pijn,
Zonder moeite, ziek' of sterven,
Eeuwig zonder zonde zijn.
Leven in volmaakte deugd,
Vrolijk zijn in 's hemels vreugd;
Loven, lieven wij dit leven,
Dat ons Gods gena' zal geven!
5. Jezus! bron dier hemelvreugde,
Die ons hart eens smaken zal;
Wat ons ooit op aard verheugde,
Gij verheugt ons boven al!
Daar Gij ons reeds hier bereidt
Voor des hemels heerlijkheid,
Waar w' U eeuwig lieven, loven;
Jezus! trek ons hart naar boven.
6. Och! dat aller menschen tongen,
Aller Englen zang, o Heer!
Zamenstemden, zamen zongen
Eeuwig tot uw' lof en eer!
Zonder einde geeft uw lof,
Jezus! ons de rijkste stof:
Trek tot U ons hart naar boven,
Dat w' U eeuwig lieven, loven.

44. A A N J E Z U S.

WIJZE: Die Wanderschaft in dieser Zeit.

Wij knielen voor uw' zetel neêr, Wij Heer!
en al uw leden, En eeren U als onzen Heer,
Met liedren en gebeden. Dat alle magt, hoe hoog,
hoe groot, Voor U, o Gods getui - ge, O eerste -
boren' uit de dood! Zich diep eerbiedig bui - ge.

2. Die

2. Die ons, gewasschen in uw bloed,
Tot Priesters hebt verheven,
En ons den hoogen rang, den moed
Van Koningen gegeven;
U zij de roem, U zij de lof!
U d' eerkroon opgedragen,
Geheel deez' aard en 't hemelhof
Moet van uw eer gewagen.
3. U, die als Heer der heerlijkheid
Verreest tot heil der volken,
Verwachten wij in majesteit
Eens weder op de wolken.
Hij komt! elks oog zal Hem zien,
Ook die Hem heeft doorsteken;
Elk zal Hem juichend hulde bién,
Of om ontferming smeeken.
4. Hoe ras of traag de tijd verdwijnt,
Die dag zal zeker komen;
Het licht, dat aan de kim verschijnt,
Wordt reeds van ver vernomen.
Ja, Halleluja! ja Hij komt!
Juicht, menschen, Englen, zamen!
Juicht met een vreugd, die 't al verstomt,
Juicht allen, Amen! Amen!

45. A A N J E Z U S.

W I J Z E: Gezang 19.

Gij Jezus! die ten troon verheven, Door duizend,
duizenden omgeven, Geplaatst zijt aan Gods regter-
hand, En daar uw vreugde ziet volmaken, Nu al die
duizenden reeds smaken De vruchten van uw offerand;

2. Gij ziet ook duizend, duizend zielen
Hier op uw voetbank nederknielen,
En bij die duizenden ook mij:
Voor U, die met uw bloed en tranen
Den toegang ons tot God woudt banen,
Voor uwe voeten knielen wij.
3. Wij knielen neder op die aarde,
Die aan 't heelal een schouwspel baarde,
Waar al wat groot is voor verdween;
Toen bij 't gejuich der Hemellingen,
Die 't heil der aardbewoners zingen,
D' Oneindig' in het vleesch verscheen.
4. Die eer was aan deez' aard beschoren,
Hier werdt Gij, Jezus! Gij geboren,
Gij, die ons beter zijt, dan 't licht;
Hier zien w' uw liefde nederdalen,
En hier met al haar' luister pralen
Gods grootheid in uw aangezicht.

5. Dit aardrijk, ja! heeft U zien leven,
Maar doornen U in 't vleesch gegeven,
Het zag uw liefd' en 't zag uw' strijd;
Het heeft uw bloedzweet ingedronken,
En 't zag, dat Gij, aan 't kruis geklonken,
't Vertrouwen van het menschedom zijt.
6. Al moest het gansch heeal bezwijken,
De liefde, die G' op aard liet blijken,
Is duurzaam als uw majesteit:
Zij, met uw menschheid niet geboren,
Ging met uw sterfuur niet verloren,
Z' is 't kenmerk uwer godlijkheid.
7. Hier op deez' aard, die wij bewoonen,
Daar zond' en dood haar krachten toonen,
Hier toont G' ons, wat genade zij;
En op deez' aard, waar Gij woudt lijden,
En ons van zond' en dood bevrijden,
Hier zingen, hier aanbidden wij.

46. J E Z U S G R O O T H E I D.

W I J Z E: Ich danck dir schon, durch deinen Sohn.

E E R S T E A F D E E L I N G.

K om, Christenschaar! kom, knielen wij
Voor Jezus, onzen Koning! 't Heeal erkent
zijn heerschappij, Al is een stal zijn woning.

2. Zijn grootheid schittert niet door pracht,
Zijn kroon is niet bepereld;
Zijn koninkrijk, zoo lang verwacht,
Is niet van deze wereld.
3. De grootheid, daar de mensch op ziet,
Daar Vorsten roem op dragen,
Die is de ware grootheid niet,
Die Jezus kan behagen.
4. Een Vorst heet groot, wien alles dient,
Wien gansche volken vreezen;
Maar Jezus komt, om 's menschen vriend,
En 's Vaders knecht te wezen.
5. Hij komt, behoeftig en gering,
En zendt zijn Englen henen,
Opdat zij, aan den veldeling,
Niet bij zijn krib, verschenen.
6. Hij, die der zee haar palen zet,
Als God der eere dondert,
Woont in 't verachte Nazaret,
Miskend en afgezonderd.
7. Hier leert Hij ons reeds in zijn jeugd,
Wat mensch te zijn, beteekent,
Hij, die de godsvrucht en de deugd,
Als mensch, zijn grootheid rekt.

S. Hier

8. Hier gaf een zachte needrigheid,
Die zich met wijsheid paarde,
Aan d' ijver voor Gods majesteit
Een onbekende waarde.
9. Ja, wie met godsvrucht immer spott',
Hier blonk zij zonder zonden,
En hier heeft z' ook gena' bij God,
En bij den mensch gevonden.

T W E E D E A F D E E L I N G.

10. Geen heerschezucht vorint Hem tot den troon,
Maar ootmoed tot het lijden;
Hij wacht uit 's Vaders hand zijn kroon,
Maar wacht die kroon na 't stryden.
11. En al zijn strijd is voor Gods eer,
Dat elk zijn' Vader prijze;
Gods liefd' is d' inhoud van zijn leer,
Gods wil te doen zijn spjze.
12. Hĳ, gansche nachten in 't gebed,
Wil in weldadigheden,
Alom, waar Hĳ zijn voeten zet,
Den ganschen dag besteden.
13. Die alle lofspraak scherp verbod,
Maar God in 't weldoen diende,
Verbreekt de kluisters van den dood,
En maakt de blinden ziende.
14. Als burger van zijn vaderland,
Als Leeraar toont zijn leven,
Dat in zijn binnenst ingewand
Gods wetten zijn geschreven.
15. Zijn wensch is d' eisch van Gods gebod,
Hij kent geen andre wenschen;
Hij doet al wat Hij doet, om God,
En niets om gunst van menschen.
16. Al vloekt de boosheid Hem het meest,
Bij 't zien der grootste krachten;
Hij blijft ontfermend, en geneest
All', die zijn hulp verwachten.
17. Hĳ, schoon met almagt aangeord,
Hij duldt, vol mededoogen,
Hoe fel Hĳ ook beledigd word',
Zijn haters voor zijn oogen.
18. Hĳ, die de zonde nooit verbloemt
In vreemden noch in vrinden,
Maar 't onregt altijd onregt noemt,
En Israels leidslĳen blinden;
19. Die onverschrokken, wee u! zegt,
Verflaauwt niet in 't vermanen;
Maar stort, daar d' ondeugd doornen vlecht,
Om hun gevaar, nog tranen.
20. Geen' mensch, hoe groot zijn schuld ook waar,
Ontzegt Hij zijn ontferming;
Den diepst verachten Tollenaar
Verleent Hij zijn bescherming.
21. Hĳ, vol van God, aan allen goed,
Brengt hen der Godheid nader,
't Zij Hĳ bestraft, of wondren doet;
Die Hem ziet, ziet den Vader.

DERDE AFDEELING.

22. O Zoon van God ! o eeuwig Woord !
 Wiens oog en 't al regeren ,
 Wiens stem de gansche schepping hoort ,
 Dien w' als den Vader eeren !
23. Hoe groot U uw verneeding maakt
 Kan God alleen waarden ;
 Uw Vader weet , wat Gij verzaakt ,
 Die kan alleen U eeren .
24. Hij , die zelf God , wat God is , weet ,
 't Geen schepsels vruchtloos wenschen ,
 Hij kent den prijs , dien Gij besteedt ,
 O eeuwig God ! voor menschen .
25. Gij , die 't gesternt voor U ontbiedt ,
 De zonnen maakt tot lichten ,
 En d' Engelen in uw rijk gebied
 Gebruikt als bliksemschichten ;
26. Gij vindt , daar Gij Gods troon verlaat ,
 En sterven komt op aarde ,
 Daar G' U met 's menschen schuld belaaft ,
 In niets , dan menschheid , waarde .
27. Wij zinken voor uw voeten neêr ,
 Terwijl de Hemelingen
 Als 't hoogste toppunt van uw eer ,
 Uw zondaarsliefde zingen .
28. Gij , door die liefd' ondenkbaar groot ,
 Gij schuwt geen' smaad , geen lijden ,
 Geen' angst , geen kruis , geen' vloek , geen' dood
 Zoo 't zondaars kan bevrijden .
29. Zoo 't zondaars redt , zijt Gij bereid
 De zond' op 't kruis te dragen ;
 Gij 't beeld van 's Vaders heerlijkheid ,
 Gij 's Vaders welbehagen !
30. Gij , die , als Hij , de zonde haat ,
 Wilt U zoo diep verzaken ,
 Dat G' onbesmet U zelven laat
 Voor ons tot zonde maken .
31. Uw liefd' is groot , is groot als Gij ,
 Door d' eeuwen nooit volprezen ;
 Oneindig als uw heerschappij ,
 Onpeilbaar als uw wezen .

VIERDE AFDEELING.

32. Buig , zondig menschedom ! buig u neêr
 Ons heil is in 't gelooven ,
 Zing Jezus liefde , zing zijn eer ,
 Al gaat z' uw' lof te boven .
33. Bidt aan , verbaasd , verrukt van geest .
 Bidt aan , verlost scharen !
 Ziet , hoe uw zonden 't allermest
 Zijn grootheid openbaren .
34. Aanbidt Hem , zondaars ! als uw' vriend ,
 Aanbidt Hem in zijn wonden ;
 Ziet in zijn' dood , wat gij verdient ,
 Hij sterft voor uwe zonden !
35. Ziet , hoe geducht zijn lijden is ,
 En leert de zonden haten ;

- Hij wordt, in nare duisternis,
Om haar van God verlaten.
36. En daar ook blijft uw Jezus groot:
Men spot, daar Hij vertrouwde,
En eischt, bij 't grimmen van den dood,
„Dat Hij zich zelf behoude.”
37. Maar Hij, wiens adem 't aardrijk schudt,
Die dood en graf deed beven,
Die mensch werd tot zijns vijands nut,
Wil sterven en vergeven.
38. Hij sterft, gelijk Hij heeft geleefd,
Gelasterd, maar geduldig,
Behoeftig, maar aan God verkleefd,
Menschlievend en onschuldig.
39. Hij sterft en geeft zijn' Vader d' eer,
Door 't menschedom sneed geschonden,
Hij sterft, en geeft aan 't menschedom meer,
Dan z' ooit in Eden vonden.
40. 't Heelal zag nooit gehoorzaamheid
Tot zulken top geklommen,
Daar d' Englen voor de majesteit
Van Jezus deugd verstommen.
41. Z' aanbidden Hem als 's werlds licht,
Terwijl zij 't kruis omringen,
En met gedoken aangezigt
Hem driemaal heilig zingen.
42. Ja, d' Englen zingen daar een lied,
Schoon met onzigtbre kren,
Het klinkt, al hoort de Jood het niet,
Den Heiden zelfs in d' ooren.
43. Gods Englen zweven Jezus na,
Min om zijn Godheid t' eeren,
Dan om van Hem op Golgotha
Gehoorzaamheid te leeren.
44. Ja, uw gehoorzaamheid zoo groot,
Als nooit Gods oogen zagen,
Immanuël! verwint den dood,
En doet ons d' eerkroon dragen.

V I J F D E A P D E E L I N G.

45. Uw Vader is met U voldaan,
Dat 's in uw heilig' oogen,
O Heiland! op uw gloriebaan,
't Geen 't meest U kan verhoogen.
46. Hij zelf verheft uw heiligheid,
En wil uw menscheid kroonen
Met zulk een' glans en majesteit,
Als slechts bij God kan wonen.
47. Hij plaatst U aan zijn regterhand,
Terwijl de Hemellingen,
Ter eere van uw offerand,
Deez' nieuwen lofzang zingen:
48. „Het Lam, voor ons op aard geslagt,
Is eeuwig waard t' ontvangen
„De wijsheid, rijkdom, eer en kracht,
„En dankbre lofgezangen!
49. „Hij overwon met leeuwenmoed
„De hel en al haar magten,

- „ Hij kocht ons Gode met zijn bloed
„ Uit allerlei geslachten.
50. „ Triomf! als Priesters naadren wij,
„ Gereinigd van de zonden,
„ Als Koningen gekroond en vrij,
„ Van allen dwang ontbonden!
51. „ Het Lam verwon al wat op aard
„ Het Godsrijk zocht te stuiten:
„ Triomf! triomf! het Lam is waard
„ Gods zegelen 't ontsluiten!”
52. Komt, strijdgenooten! ook een lied
Hier in deez' aardsche wooning,
Al zien wij Jezus luister niet,
Hij is ook onze Koning!
53. Hier opent Hij Gods raadsbesluit,
Beslist het lot der staten,
Schept natien, delgt volken uit,
En vormt zich onderzaten.
54. Al d' eeuwen liggen bloot voor Hem,
Zijn wijsheid bindt die zamen;
Hij zal door d' Evangeliestem
Het ongeloof beschamen.
55. Zijn Kerk, gevestigd in zijn bloed,
Zal voor geen' vijand bukken;
Geen list, geen magt, hoe fel zij woord,
Zal z' ooit aan Hem ontrukken.
56. Hij, die als Hoogepriester leeft,
En met zijn' Geest ons zegent,
Hij is 't, die moed en sterkte geeft,
Wat kwaad ons ook bejegt.
57. Hij meet de maat van al de smart,
Die ooit ons hart bestormde,
En heeft den toegang tot dat hart,
Dat Hij als Schepper vormde.
58. Die in ons oog de moeite leest,
Toont ons zijn medelijden;
Hij is, als wij, verzocht geweest,
En sterkt ons, als wij strijden.
59. Hij is 't, die al ons lief en leed
Beschikt, of wil gehengen,
Om op het spoor, dat Hij betreedt,
Ons weêr tot God te brengen.
60. Triomf! die voor ons stierf regeert!
Hij brengt ons telkens nader,
En, als het graf ons stof begeert,
Voor eeuwig bij den Vader.

Z E S D E A P D E E L I N G.

61. Triomf! die ons het graf ontsloot
Vernietigde de zonden!
Triomf! voor eeuwig is de dood
Door Jezus dood verslonden!
62. Hij is 't, die op de wolken komt!
Buigt, Christnen! buigt u neder
Voor Hem, voor wien 't heelal verstomt;
Hij komt! ja, Hij komt weder!
63. Hij komt en draagt de gloriekroon,
God toont zijn welgevallen,

En geeft aan Hem, des menschen Zoon,
Het oordeel over allen.

64. Al 't hemelheir, geheel de hel,
Al d' aard voor Hem gebogen,
Erkennen Hem d' Immanuël,
Wiens grootheid wij verhoogen.
65. Hij vonnist, en de hemel juicht:
„Hij is die eere waardig!”
Hij vonnist, en 't heelal getuigt:
„Zijn vonnis is regtvaardig!”
66. Hij vonnist, Hij, de vriend van God,
De vriend ook van de menschen!
Waar kan de zondaar beter lot,
Waar beter' Regter wenschen?
67. Kom, Christenschaar! kom, waken wij!
Hij let op onze gangen,
Hij, onze Regter, is nabij,
Hij, 't voorwerp onzer zangen!

47. J E Z U S L O F O P A A R D E.

W I J Z E: Psalm 36.

Zing, Christenschaar! de schoonste stof, Zing Je-
zus naam, zing Jezus lof! Hij kwam voor ons op
aarde, Hij, uit den hemel neêrgedaald, Heeft hier
voor ons 't rantsoen betaald Van goddelijke waarde.
Al wierd deez' aard, door onze schuld, Met smart,
en angst, en vloek vervuld, Al staamlen onze ton-
gen, Hier op deez' aard, daar Jezus leed, Daar Jezus
aan Gods eisch voldeed, Hier zij zijn lof gezongen.

2. Gij Zoon van God! Gij mensch, als wij,
Gij Jezus! onze roem zijt Gij,
Gij 's Vaders eer op aarde!
Gij grootst, daar Gij U diepst verzaakt,
Hebt hier door lijden U volmaakt,
En gaaft der menschheid waarde.
O welk een heil, o welk een eer!
Valt, volken! valt voor Jezus neêr,
Aanbidt den Zoon des menschen.
Ons heil staat vast voor d' eeuwigheid,

Gods Zoon voldeed Gods majesteit;
Wat kan men grooter wenschen?

3. Deez' aard, waar Gij uw lijden leedt,
Uw lessen gaaft, uw wondren deedt,
Waar 's Regters vloek U griesde:
Deez' aarde, die uw bloedzweet dronk,
Waarin uw lijk ten grave zonk,
Verkondig' uwe liefde:
Dat elke knie voor U zich buig',
Dat elke tong uw' lof getuig',
Elk hart, U opgedragen,
Zij U een lied, zij U tot vreugd,
En wij, och! dat w' in liefd' en deugd,
Uw beeld op aarde dragen.

48. A A N D E N V E R L O S S E R.

W I J Z E: Psalm 81.

Zingt, zingt blij te moe', Adams dankbre zo-
nen! Jezus glorie toe! Uit het laagste stof Klink'
uws Redders lof, Waar ook menschen wonen.

2. Zingt des Hoogsten Zoon,
Ons van God gegeven!
Van zijn' hoogen troon,
Op gena' gegrond,
Stroomt voor 't wereldrond
Eeuwig heil en leven.
3. Juicht dien Koning aan,
Die, hoe hoog verheven,
Zondaars wil ontslaan:
Elk, die tot Hem vlugt,
Welk een straf hij ducht',
Alles wil vergeven.
4. Die ons door zijn bloed
Kocht tot onderdanen,
En ons stug gemoed,
Tot de reinste deugd,
Tot de hoogste vreugd,
Hier den weg wil banen.
5. Die ons, bij de hand,
Door dit moeilijk leven,
Leidt naar 't vaderland:
En, wie op Hem bouwt,
Woord en trouwe houdt
Tot in 't eeuwig leven.
6. Ach! ons schamel lied,
Vurigst aangevangen,
Meldt uw liefde niet.
Och, vergeef ons, Heer!
Onzen dank, onz' eer,
Onze lofgezangen.
7. Wat, wat zien w' in 't stof,
Heiland! van uw waarde!

Wat is hier uw lof!
Van 't verlossingswerk,
Jezus! ziet uw Kerk
Slechts een stip op aarde.

8. Wat Gij ons geslacht,
Toen de dood U griede,
Heer! hebt aangebragt,
Meldt slechts d' eeuwigheid:
Niets, dan d' eeuwigheid,
Meldt een eeuwge liefde.

9. Welk een licht hier schijn',
Wat wij heilrijks wenschen,
Alles, wat wij zijn,
Zijn wij U verpligt,
U alleen verpligt,
Redder van de menschen!

10. Ja, U kiest ons hart
Eeuwig tot zijn' Koning!
Onder vreugd en smart
Geld' uw liefd' ons 't meest,
Streck' ons hart uw' Geest
Eeuwig tot een woning!

49. AAN JEZUS DEN VERLOSSER.

Nieuwe zangwijze.

Verlosser, Vriend! o hoop, o lust Van die
U kennen, neem het lied, Dat U in 't stof een
stervling biedt, Een zondaar, die uw voeten
kust; Een zondaar, een verlost', o Heer! En nu
geen zondaar meer: O! neem het aan, Gij laat
geen' bidder staan, Gij hoort in Hemellingen
Verloste zondaars zingen; O! neem het aan.

2. Ja, 't was uw lust, een mensch te zijn!
Uw Vader heeft, op uw gebed,
Zijn eer gehandhaafd, ons gered;
Uw liefd' ontzag, noch leed, noch pijn:
Daar traadt Gij op, met moed en kracht,
Tot heil van ons geslacht.
Wij zijn verlost,

Maar 't heeft uw' dood gekost,
 Gij leeft, Gij leeft! en 't leven
 Wordt ons teruggegeven;
 Wij zijn verlost!

3. Nu leeft Gods Zoon in menschlijk vleesch!
 Hij stierf voor ons, maar leeft bij God,
 En sterft niet meer. O zalig lot!
 Gods Zoon, dat d' aard haar' Schepper vreez'!
 Gods Zoon, verhoogd in heerlijkheid,
 Heeft mij daar plaats bereid;
 Ik ben zijn vriend!
 Hij, wien al 't schepsel dient,
 Der Englen Hoofd en Koning,
 Verwacht mij in zijn woning;
 Ik ben zijn vriend!
4. Bedreigt mij leed, ontmoet mij smart,
 Ik vrees geen kwaad, maar klaag het Hem:
 Hoe groot in eer, Hij hoort mijn stem;
 Hoe ver van d' aard, Hij kent mijn hart,
 Gods Zoon vergeet den broeder niet,
 Dien Hij op aarde liet;
 Hij is mijn hoop,
 Hij wiesch mij met zijn' doop,
 Hij geeft mij brood en beker,
 'k Ben van zijn liefde zeker;
 Hij is mijn hoop!
5. Waar is een vreugd, een kalmte, een heil,
 Zoo zalig, als dit hoogst genot?
 Het vloeit uit God, en keert tot God,
 Het heeft, noch maat, noch perk, noch peil:
 In Jezus is mijn zalig lot
 Verborgen bij mijn' God;
 Hij is mijn lust,
 Ook als mijn stof eens rust.
 O! prijst Hem, mijn gezangen!
 Ik blijf zijn komst verlangen;
 Hij is mijn lust!

50. A A N J E Z U S.

W I J Z E: Gezang 38.

Halleluja! lofgezongen Jezus Christus on-
 zen Heer! Paart, verlost en hart en tongen,
 Juicht zijn liefd' en magt ter eer! Hem, die rekt
 uit alle nooden, Die waarachtig en getrouw,
 Vastheid geeft aan 't Gods-gebouw; Hem, den
 eerstling uit de dooden, Hem, den Koning
 van

van 't heelal, Wien 't heelal eens eeren zal.

2. Halleluja! onze zangen
 Zijn voor eeuwig Hem gewijd,
 Die het Godsrijk heeft ontvangen,
 Als den loon op zijnen strijd;
 Die aan 't kruis zich liet verhoogen,
 En ons minde tot den dood,
 Met een liefd' ondenkbaar groot,
 Met een godlijk mededoogen;
 Hem, die ons onrein gemoed
 Heeft gewasschen in zijn bloed.
3. Halleluja! 't loflied rijze!
 Hem, die onze handen slaakt,
 Hem, die ons, zjn' naam ten prijze,
 Koningen en Priesters maakt;
 Die ons opkweekt onder lyden,
 En ons, door zjn' Geest bestuurd,
 Door zjn' kruisdood aangevuurd,
 Waken, bidden leert en strijden:
 Hem zij heerlijkheid en magt,
 Eeuwig, eeuwig toegebracht.
4. Amen! Jezus Christus! Amen!
 Ja, Gij zult in 't groot heelal
 't Rijk der duisternis beschamen,
 Tot het niet meer wezen zal.
 Woon, o Heiland! in ons midden:
 Onder uwe heerschappij
 Zijn wij zalig, zijn wij vrij;
 Leer ons strijden, leer ons bidden!
 Amen! heerlijkheid en magt
 Word' U eeuwig toegebracht!

51. J E Z U S T R O U W E.

W I J Z E: Psalm 38.

ezus is mijn Heer en Koning, Die mij wooning
 In zijns Vaders huis bereidt; Wat mij hier ook moog
 ontbreken, In die streken Wacht mij rust en zaligheid.

2. Zonde, zwakheid, angst en zorgen
 Voor den morgen
 Van den dag, die nog niet is,
 Mogen aan mijn blijdschap knagen;
 't Licht zal dagen
 Midden uit de duisternis.
3. Mijn verwachting zal niet wijken,
 Niet bezwijken,
 'k Sta op eene rots gegrond;
 Jezus heeft mijn' naam ten leven
 Opgeschreven,
 Hij, die nooit beloften schond.
4. Dit geeft lust, en moed, en krachten,
 Om te wachten

Tot mijn proeftijd is vervuld,
Vol te houden in het strijden,
En, in 't lijden,
Hoop te voegen bij geduld.

5. Als gevaren mij omringen,
Wil ik zingen
Van genade, trouw en magt;
Zelfs in onbewoonde streken
Vloeyen beken,
Lichten starren nacht op nacht.
Dat mijn ziel, met woord en daden,
Op mijn paden
Zich dan gansch aan Hem gewenn';
Laat vooral mijn laatste dagen
Blijken dragen,
Dat ik Jezus eigen ben.

G E L O O F E N V E R T R O U W E N.

52. DE GELOOFSARTIKELEN.

W I J Z E: Gezang 21.

The musical notation consists of five staves. The first staff begins with a large capital 'I' and a treble clef. The notes are diamond-shaped. The lyrics are written below the staves.

Ik geloof in God den Vader, Die, almachtig, wijs
en goed, Aard en hemel heeft geschapen, Nog bestuurt
en blijven doet; Door Hem leef, beweeg m' en ben
ik, Hij beschikt en stuurt mijn lot, Dat blijf ik
Hem toevertrouwen Als mijn' Vader en mijn' God.

2. Ik geloof in Jezus Christus,
D' eengeboren' Zoon van God,
Door wien alles is geworden,
't Woord bij God, en zelf ook God;
'k Eer dien Zoon, gelijk den Vader,
'k Buig mij dankbaar voor Hem neêr,
Die mij vrijkocht en verlostte,
Hem erken ik voor mijn' Heer.

Van den Heiligen Geest ontvangen,
En geboren uit een maagd,
Is Hij vleesch voor ons geworden,
Hij zoo diep voor ons verlaagd;
Ja, Gods zoon werd onze broeder,
Zoo bemint Hij Englen niet;
Englen zijn wel hooger wezens,
Maar Gods Zoon hun broeder niet.

4. Jezus, onze Zaligmaker,
Leed vervolging, smaad en hoon;
God verzoende zich de wereld

Door den kruisdood van zijn' Zoon:
 Onder Pontius Pilatus
 Heeft Hij onze schuld betaald,
 Is gestorven, is begraven,
 Is ter helle neêrgedaald.

5. Hij verrees ten derden dage,
 Wien de dood niet houden kon,
 Die, door sterven en herleven,
 Dood en graf en hel verwon:
 Zoo bleek Hij Gods Zoon te wezen,
 Zoo is Hem ons heil betrouwd,
 Hem, wiens sterven ons verzoende,
 Hem, wiens leven ons behoudt.
6. Hij voer op ten hoogsten hemel,
 Door de heemlen doorgestaan;
 Aan Gods regterhand gezeten
 Nam Hij 't roer der schepping aan:
 Zoo werd Hij ten Heer en Christus,
 Door Gods Englen toegejuicht,
 't Voorwerp van der menschen hulde,
 Voor wien eens 't heelal zich buigt.
7. Eenmaal zal Hij wederkomen,
 Eenmaal houdt Hij, 's menschen Zoon,
 Plechtig oordeel over allen,
 Rigt Hij levenden en doôn,
 Elk naar 't geen hij deed in 't ligchaam,
 Zoo beslist Hij ook mijn lot:
 Maar dit troost mij, Hij, mijn Regter,
 Heeft mijn schuld betaald bij God.
8. Ik geloof van ganscher harte
 In den Heiligen Geest, dien Geest,
 Die Gods Kerk en heilgezanten
 Steeds ten Leeraar is geweest;
 Die ook mij wil troosten, leiden,
 En, betracht ik eenig goed,
 Beide 't willen en 't volbrengen
 Godlijk in mij werken moet.
9. Ik geloof een Kerk, die heilig,
 Christlijk is, en algemeen,
 In geloof, en hoop, en liefde,
 En in zalig uitzigt één;
 Ook der heiligen gemeenschap,
 Zamen één van zin en hart,
 Deelend' in elkanders vreugde,
 Deelend' in elkanders smart.
10. Ik geloof de schuldvergeving
 Enkel om des Midlaars bloed;
 In mijn eigen werk en waarde
 Is geen troost voor mijn gemoed,
 Alles, alles is genade:
 Hoe strafschuldig ik dan zij,
 Ja, mijn Vader! ik geloove,
 Al mijn schuld vergeeft Gij mij.
11. Ik geloof, dat dit mijn ligchaam,
 Schoon tot stof en asch vergaan,
 In den jongsten aller dagen
 Weêr verheerlijkt op zal staan;
 Dan onsterflijk, onvergankelijk,
 Kent het geen verderfenis,
 Dan zal 't schoon en heerlijk wezen,
 Als mijns Heilands ligchaam is.

12. Ik geloof een eeuwig leven,
 Mij door Jezus zelv' bereid,
 Ongekende hemelvreugde,
 Stooorelooze zaligheid,
 Leven zonder ooit te sterven,
 Vreugde zonder eind of paal.
 Zond' en dood! waar is uw prikkel?
 Graf! waar is uw zegepraal?

13. Eeuwig, onbegrijpelijk Wezen,
 Vader, Zoon en Heilige Geest!
 Leer mij daaglijks meer U kennen,
 U gelooven allermeest;
 't Heil van zondaars voert uw liefde
 Tot den allerhoogsten top:
 Amen! godlijk Evangelie!
 Amen! zegt mijn ziel daarop.

53. GELOOF AAN GOD.

WIJZE: Psalm 36.

Mijn God! wat ooit in mij verdoov', Dat
 ik altijd aan U geloov', Aan deugd en eeuwig
 leven; Dan zal 't gevoel van mijn waardij, Hoe
 hobblig hier mijn pad ook zij, Mijn' boezem
 nooit begeben. Op welk een' nacht mijn oog ook
 zink', Schoon ook geen star meer voor my blink',
 Met U zal ik niet vreezen: Zweeft Gij m' in
 nood nog voor 't gezigt, Dan zal, wat om mij
 vall' of zwicht', Mijn deugd beveiligd wezen.

2. Gij, algenoegezaam in U zelv',
 Die 't wormpje schiept, en 't stargewelf
 Met zonnen hebt onsteken,
 Zijt ook mijn Schepper, ook mijn stof
 Bezielt' uw liefde tot uw' lof,
 Niets kan dien band verbreken.
 Gedachte, die mijn ziel verrukt,
 Hoe diep in 't stof ter neêrgedrukt,
 In troost niet aftemeten!
 Ik nietig stippen in 't heelal.

„Ben, onder 't maatloos scheepsental,
„Niet van mijn' God vergeeten!”

3. O! zoo mijn hart, nog afgeleid
Door mijne diep' onwaardigheid,
Uw liefde kon mistrouwen;
Hoe zinkt mijn laatste twijfeling neêr,
Als ik op uw geschenk, o Heer!
De gift uws Zoons, mag schouwen:
Och! dat ik starend' op dien Zoon,
Altijd tot uw' genadetroon
Vertrouwend, vrolijk nader',
En, veilig in uw' liefdeschoot,
Tot U nog stamel' in den dood,
„Mijn Schepper en mijn Vader!”

54. NOODZAKELIJKHEID DES GELOOFS IN JEZUS CHRISTUS.

Nieuwe zangwijze.

Dat
uwig
Hoe
ezem
ook
link',
' in
mij
ezen.

Waartoe toch al dat angstig schroomen? Komt
twijfelzucht ons ooit te sta'? Wie moet niet als een
zondaar komen, Niet enkel leven door gena'? O zalig
hy, die, uit zijn nooden Tot Jezus en zijn heil gevlo-
den, Daar dankbre liefdetranen schreit! Op 't woord
des Vaders te vertrouwen, En door 't geloof den Zoon
t' aanschouwen Is hier de weg tot heiligheid.

2. Geen heiligheid wordt hier gevonden,
Die niet op dezen wortel groeit;
Hieraan is alle deugd verbonden.
Die immer voor den hemel bloeit.
Vergeefs is al het moedloos duchten,
Vergeefs 't wanhopig kermen, zuchten,
Niets buiten Jezus heelt de smart;
De vrees van een geprangd geweten
Moog naar Gods wet uw daden meten,
't Geloof alleen vertroost het hart.
3. 't Geloof, ja, leert ons heilig leven,
Daar 't plicht uit dankbaarheid betracht,
Maar 't werken kan die rust niet geven,
Waarnaar de ziel zoo higgend smacht.
Hoe diep g' uw schuld voor God moogt voelen,
De zonde zal steeds feller woelen,

Zoo lang gij niet op Jezus ziet.
 Rig, waar g' ook henen wilt, uw gangen,
 Als zondaar moet gij gunst ontvangen,
 Uw eigen deugd verdient die niet.

4. Ach! zal dit booze vleesch nog woelen,
 Wanneer mijn laatste stond genaakt,
 En zal ik stervend nog gevoelen,
 Dat zonde mij ellendig maakt!
 Maar, o mijn Vader! wat moog wijken,
 Uw vast verbond zal niet bezwijken,
 Uw eed wordt nooit van kracht beroofd;
 Uw Zoon voldeed aan uw bevelen,
 Volbragt uw wet in al haar deelen;
 En ik, ik heb in Hem geloofd.

5. O Gij, die onze schuld woudt boeten
 Door uwe gadelooze pijn,
 O Heiland! leer mij aan uw voeten
 In eigen oog een zondaar zijn.
 Met al mijn deugd, bij al mijn werken,
 Vind ik geen' troost, die mij kan sterken,
 Geen hoop, dan die ik op U bouw:
 Op uw genade zal ik leven,
 Op uw gena' den doodsnik geven,
 O Heer! aan wien ik mij vertrouw.

55. VASTE GROND DER HOOP.

WIJZE: Psalm 42.

God heeft ons zijn woord gegeven; 't Woord
 van God blijft eeuwig waar: Wat zou ons dan
 ooit doen beven, Zelfs in 't allergrootst gevaar?
 't Woord van God blijft eeuwig waar, Zelfs
 in 't allergrootst gevaar; Wat zou ons dan ooit
 doen beven? God heeft ons zijn woord gegeven!

2. Trotsche bergen zullen wijken,
 Vaste rotsen eens vergaan;
 Zijne trouw zal nooit bezwijken,
 Zijn verbond blijft eeuwig staan;
 Laat de wereld zelfs vergaan,
 Zijne trouw blijft eeuwig staan;
 Wat ooit wanklen moog of wijken,
 Zijn verbond zal nooit bezwijken.
3. Treurigen, het hoofd naar boven!
 't Hoofd naar boven, hoopt op God!
 Wat Hij zweert moet gij gelooven,
 Zelfs in 't hachlijkst levenslot.

Vest uw vaste hoop op God,
Zelfs in 't hachlijkst levenslot;
Heft blijmoedig 't hoofd naar boven!
Wat God zweert moet gij gelooven.

56. OPWEKKING TOT KINDERLIJK VERTROUWEN.

Nieuwe zangwijze.

G

2. U al uw zonden te vergeven
Dat is uws Vaders eer;
En, hebt gij ook op nieuw misdreven,
Reeds heeft, wat wilt gij meer?
Uw Vader al die schuld vergeven:
Geef dan uw' Vader d' eer.
3. Nog leeft, nog werkt in u het kwade,
't Is billijk, dat gij vreest;
Maar hoop met een op Gods genade,
En bid om zijnen Geest;
Die overwint in u het kwade,
En alles, wat gij vreest.
4. Het kind vertrouwt zich aan zijn' vader,
Dat is een vader waard;
Uw Vader ook! wien hebt gij nader
In hemel of op aard?
Uw Schepper is uw trouwe Vader,
Al uw vertrouwen waard.
5. Ontvang het pand van zijne liefde,
Ontvang zijn' eigen' Zoon;
Omdat uw treurig lot Hem griesde
Verliet Hij zijnen troon,
En stierf voor zondaars: God is liefde!
Ontvang Hem in zijn' Zoon.
6. Och! was ik zoo uit God geboren,
Ik deed geen zonde meer;
Zoo zucht gij: 't is ook u beschoren,
Geloof en dien den Heer;
Dan juicht g', ik ben uit God geboren,
Ik doe geen zonde meer!
7. Wij mogen alles van Hem wachten;
Geen vader is zoo mild:
Hij geeft op ons gebed de krachten,
En helpt, zoo gij maar wilt.
Bid, zondaar! bid, laat God niet wachten;
Die Vader is zoo mild.
8. Wie wil voor Hem niet gaarne leven,
Wie kiest zich zelv' den dood?

Gevallen Englen mogen beven,
Maar gij, vrees gij geen' nood.
Gij kunt met Jezus eeuwig leven,
Voor u is hel, noch dood.

9. Geen dwaze vrees beklemm' het harte,
Of wanhoopt ooit het kind?
Het voelt, te midden zijner smarte,
Dat hem zijn vader mint:
Geen dwaze vrees beklemm' dan 't harte,
Uw Vader kent zijn kind.

57. B L I J D S C H A P D E S G E L O O F S.

W I J Z E : Gezang 36.

hoe blij te moede, Gever van al 't goede,
Maakt Gij mij het hart! Die op U vertrouwen
Doet G' uw heil aanschouwen, Redt G' uit alle
smart. Nimmermeer Doet Gij, o Heer, Vriend en
troost in droefenis! Mij verkwikking missen.

2. 'k Zal met zin en lusten
In uw' wil berusten,
Wat Gij wilt is goed:
Niets vermag mijn pogen;
Maar uw mededoogen
Rust mij toe met moed.
Als 't heelal Zich neigt ten val,
Als uw oordeel angst zal wekken,
Zult Gij mij bedekken.
3. Aan mijn laatste snikken
Denk ik zonder schrikken,
Mijn Verlosser leeft!
't Ligchaam moog verderven,
'k Weet, dat Hij, na 't sterven,
't Heerlijk wedergeeft.
Bange dood, O laatste nood!
Doe vrij 't hart van zondaars siddren,
Wat heb ik te siddren?
4. Ook voel ik met smarte
Zonde, die in 't harte
Mij met kracht bestrijdt:
Doch uit al dit kwade
Redt mij uw genade,
Naar uw woord, altijd.
't Zuchtend hart, Dat in zijn smart
Redding van uw gunst blijft wachten,
Zult Gij niet verachten.
5. Dat ik in U roeme,
U mijn' Vader noeme,

Vrij tot U mag treên;
 Dat ik, als ik sterve,
 Uwen hemel erve,
 Komt van U alleen.
 Dat uw hand Mij houdt in stand,
 Dat Gij mij behoedt voor 't kwade,
 O! dat is genade.

6. Jezus, die uw leven
 Voor mij hebt gegeven,
 Opdat nimmer nood
 Hopeloos mij griesde,
 Groot is uwe liefde,
 Sterker dan de dood!
 En ik, Heer! Zou tot uw eer
 In uw heil mij niet verblijden,
 U mijn hart niet wijden!

7. U opregt te vreezen
 Moet mijn blijdschap wezen,
 Zonde mijn verdriet:
 Wereldsch vergenoegen,
 O! dat is 't genoeg
 Mijner ziele niet;
 Mijn gemoed Kan al het goed,
 Waar hier dwazen ooit naar trachten,
 Rijk in U, verachten.

8. Heeft het goed der aarde
 Wezenlijke waarde,
 Schept het vreed in 't hart?
 Neen! wat zijn vermaken,
 Daar wij hier naar haken?
 IJdelheid en smart.
 Gij verheugt Met ware vreugd;
 Gij zult allen, die U eeren,
 Eeuwig weder eeren.

9. Vol van uw genade,
 Trouw behoed voor 't kwade,
 Leef ik in U blij:
 Dat die vreugd mijn harte,
 In de grootste smarte,
 Steeds tot sterkte zij!
 Zoo verblijd Wacht ik den tijd,
 Om het doodsdal door te streven
 Naar het eeuwig leven.

58. G E L O O F S R O E M.

W I J Z E: Gezang 29.

T wijding zwijg, zwijg bange smarte! God,
 die trouw is, is mijn vrind, En zijn Geest zegt
 aan mijn harte, Dat ik eeuwig ben Gods kind.
 Vrees voor straf doet mij niet sagen, Wil mijn hart

2. Hij, de kenner van 't verborgen,
Kent ook mij, en weet alleen,
Hoe ik hier in al mijn zorgen
Hijg' naar zynen dienst alleen.
Ja, Hij weet, hoe diep mijn zonden
Steeds op nieuw mijn ziel doorwonden:
Niet mijn ongeloof en waan,
Mijn geloof dat ziet Hij aan.
3. Mij heeft Hij zijn' Zoon gegeven,
Door 't geloof nam ik Hem aan:
Ja, ik weet het, ik zal leven,
En door Hem ten hemel gaan.
Zelfs eer ik nog was geboren,
Heeft mij God in Hem verkoren,
Eer de stem van zijne magt
Inmer iets had voortgebracht.
4. Wie zou dien nu nog verklagen,
Wien God zelf verkoren heeft?
Wie zou daar 't verdoemen wagen,
Waar God zelf de vryspraak geeft?
Neen, geen hel kan mij vervaren,
Wien God zelf wou vry verklaren,
Wien geen schuld, hoe groot, verdoemt,
Daar mij God regtvaardig noemt.
5. Jezus Christus is gestorven,
Is verzezen ook voor mij;
Heeft de zegepraal verworven,
Die verworven ook voor mij.
Aan Gods regterhand gezeten,
Zal Hij nimmer mij vergeten;
Neen, uit deernis met mijn lot,
Treedt Hij voor mij in bij God.
6. Trots de wereld en haar' laster,
Trots de hel en al haar woën,
Steun ik op Gods liefde vaster;
God zal mij getrouw behoën.
Niets dat mij van God kan scheiden.
'k Zal, wat ramp mij moog verbeiden,
Juichen midden in de pijn,
Meer dan overwinnaar zijn.
7. Ruwe stormen mogen woeden,
Alles om mij heen zij nacht,
God, mijn God zal mij behoeden,
God houdt voor mijn heil de wacht.
Moet ik lang zijn hulp verbeiden,
Zijne liefde blijft mij leiden:
Door een' nacht, hoe zwart, hoe dicht,
Voert Hij mij in 't eeuwig licht.
8. Ja, verleidend is 't vermogen,
Op ons hart, van 's werlds goed,
Glans van eer verbijstert d' oogen,
Weeldeteugen smaken zoet;
Vleijend is de gunst der grooten,
Vaak met groot gevaar genoten:
Hooge lof leidt ligt van God,
En nog ligter bittre spot.

9. Maar,

9. Maar, wat lot, of dood of leven,
Smaad of eer, mij ooit verwacht',
Jezus zal mij nooit begeven;
Ben ik zwak, bij Hem is kracht:
Gunst van menschen, raad van vrienden,
Bitter haat van kwaadgezinden,
Hoogte, diepte, vreugd of rouw,
Niets ontroofd mij aan Gods trouw.

HET DANKBAAR LEVEN VAN DEN CHRISTEN.

59. WERKDADIG GELOOF.

WIJZE: Mir nach, spricht Christus, unser Held.

A l wie Gods woord niet houdt, en zegt,
„Ik kenne God“, spreekt logen; 't Geloof is
in hem niet opregt, Hij heeft zich zelv' be-
drogen: Maar wie dat woord getrouw be-
waart, Die is uit God, en niet van d' aard.

2. 't Geloof, dat door het woord ontstaat,
Dat moet ook liefde werken;
Hoe hooger uw vertrouwen gaat,
Hoe meer het die moet sterken:
't Geloof verlicht ons niet alleen,
Het sterkt, en reinigt ons niet een.
3. Gezuiverd door des Heilands bloed,
Schenkt God ons zijn genade;
Die dit vertrouwen op Hem voedt,
Die wacht zich ook van 't kwade:
Hij wordt dus daaglijks, meer en meer,
Gelijk aan 't beeld van zijnen Heer.
4. Zij zijn 't, die God in gunst aanschouwt,
Die zich gehoorzaam toonen;
In elk, die Gods geboden houdt,
Moet ook de liefde wonen:
Een daaglijks werkzaam Christen toont
Het waar geloof, dat in hem woont.
5. God blijft in ons, en wij in Hem,
Als w' in de liefde blijven,
Door haar voelt zich der Englen stem
Tot Gods verheffing drijven:
God is de liefd', en Hij bemint
Geen hart, waar Hij geen liefd' in vindt.

60. BRON VAN GOEDE WERKEN.

WIJ ZE: Wenn zur Vollführung deiner Pflicht.

Zoo gij, in ijver tot uw' pligt, Niet door
 Gods liefde zijt ontsteken, Zoo roem niet, dat
 g' iets goeds verrigt, De ware deugd blijft u
 ontbreken: Zoo wellust, vleeschlijk overleg, Of
 hoogmoed u ten goede raden, Al doet gij ook de
 beste da-den, Bij God hebt g' uw belooning weg.

2. Wees, door de grootheid van uw' geest,
 Het wonder en 't geluk der menschen,
 Bedoelt g' u zelv' in alles meest,
 Is d' eer het wit van uwe wenschen,
 Is 't niet Gods liefde, die u drijft,
 Zoo weet, dat gij, bij 't grootst vermogen,
 Bij Engelenwijsheid, in Gods oogen
 Niets meer, dan klinkend koper, zijt.

3. Sticht huizen, geef daar d' armoe' brood,
 Deel kleedren uit, die naakten dekken,
 Ontruk de weduw aan haar' nood,
 Blijf 't weesken tot een' vader strekken,
 Deel onder hen uw haav' en goed;
 Nog niets hebt g' in Gods oog gegeven,
 Zoo liefd' en dank uw hart niet dreven,
 Niets, dat u eenig voordeel doet.

4. Beschaam den grootsten heldenmoed,
 Red steden, volken, heele landen,
 Vergiet voor 't vaderland uw bloed,
 Laat voor de waarheid u verbranden;
 Voert niet de liefd' in u 't gebied,
 Te dwaas zoudt g' u daarop verlaten;
 't Kan alles u voor God niet baten,
 Hij acht all' uwe werken niet.

5. Was doen bij Hem alleen de pligt,
 Zoo kon Hij ons tot alle dingen,
 Door banden der natuur, zeer ligt,
 Door krachten zijner almacht, dringen:
 Voor Hem, die alles geeft en maakt,
 Geldt wijsheid niets, niets gelden krachten;
 Hij wil het doel zijn van uw trachten
 Hij eischt, dat gij in liefde blaakt.

6. Een hart, voor dwaze zelfsmijn doof,
 Door ijden hoogmoed niet verheven,
 Vernieuwd tot liefd' uit waar geloof,

Door zuivre godsvrucht aangedreven;
Dat is 't, wat God in ons behaagt,
En, zoo wij niet dat hart bezaten,
Zoo zou een leven ons niet baten.
Dat roem op Englendaden draagt.

7. Vergrÿp u dus niet aan den schÿn,
Noch aan den klank der ijde namen,
Vraag niet slechts, wat uw daden zÿn,
Vraag meer uit welk een hart zij kwamen,
Doorzoek voor God, die alles ziet,
Of 't ook door liefde zij ontsteken;
Hij, wien 't aan liefde blijft ontbreken,
Heeft ook het waar geloove niet.

8. Bezielt u liefde jegens God,
Zij zal u in het goetdoen sterken,
Gij zult de kracht van haar genot
Aan liefde tot den naasten merken;
De liefde, die gÿ oefnen zult,
Is goedig, zonder list of treken,
Licht nooit om 't aanzien van gebreken,
Zij zwelt niet op, z' is zelfs geduld.

9. Zij sluit het oog voor 's naasten kwaad,
Neemt nimmer in zÿn' val behagen,
Werkt nooit uit schandlijk' eigenbaat,
Kan 't al gelooven, hopen, dragen;
Zij is 't, die ons met kracht voorziet,
Om naar volmaakte deugd te streven,
Zij maakt Gods wil uw vreugd en leven,
En namaals zelfs begeeft z' u niet.

61. W E T V A N G O D.

WIJZE: Gezang 54.

Ik nader voor uw heilig' oogen, Onein-
dig' Oppermajesteit! Gij, die geen zonde kunt ge-
doogen, Eischt dankbre liefd' en heiligheid; De
schrik van Horeb is verdwenen, Gena' en waarheid
zijn verschenen; D' Immanuël uit Ephrata Wou,
door gehoorzaamheid en lijden, Ons van den vloek
der wet bevrijden, Dat is volbragt op Golgotha.

2. Maar, als ik in 't geloove roeme,
Doe ik dan ook de wet te niet?

Neen!

Neen ! Jezus ! wien 'k mijn' Heiland noeme ,
 Dat leert uw Evangelie niet !
 't Gebod is heilig , wijs , regtvaardig ,
 't Geloof maakt mij tot goeddoen vaardig ,
 'k Gehoorzaam uit erkentenis ;
 'k Geloof , en toon graag in mijn daden ,
 Dat , die mijn schuld op zich wou laden ,
 Geen dienaar van de zonden is .

3. Al ben ik niet als Abrams zonen
 't Egyptisch diensthuis uitgeleid ,
 God wil mij grooter gunst betoonen ,
 Voor vloek schenkt Hij mij zaligheid ;
 Hij wil mij al mijn schuld vergeven ,
 Opdat ik tot zijn eer zou leven ,
 Dan , dan ben ik in waarheid vrij :
 Geef mij , mijn God ! dat ik uw wetten
 Ten regel van mijn doen moog zetten ,
 Uit dankbaarheid gehoorzaam zij .
4. Ik ben den dienst der valsche goden ,
 Ik ben der groov' afgoderij ,
 Bij 't licht der waarheid , wel ontvloden ,
 Daar is geen ander God , dan Gij ;
 Maar , ach ! het snood bedrog der zinnen ,
 En 't zondig eigen t' overwinnen ,
 Dat valt mij zwaar , en baart mij smart :
 Oeh ! mogt , wat ooit mijn driften streefde ,
 Geboorte , rijkdom , eer of weelde ,
 Nooit afgod wezen voor mijn hart ,
5. Geen beeldendienst kan mij bekoren ,
 Ik huig voor hout noch steen de kniën ;
 Maar of ik daarom naar behooren
 U steeds in geest en waarheid dien' ?
 Ach ! neen , ik blijf in 't pligt betrachten
 Te vaak mijn eigen daden achten ,
 Naar 't geen voor menschen deugdzaam scheen :
 Naar 't geen in uw oog niets beteekent ,
 Heb ik mijn' godsdienst vaak berekend ,
 Gij , God ! ziet op het hart alleen .
6. Laat nimmer mij iets zwaarder wegen ,
 Dan uw geduchte naam , o God !
 Nooit worde laf door mij gezwegen ,
 Wanneer men uwen naam bespot ;
 Behoed mij voor ligtvaardig zweren ,
 Voor misbruik van den naam des Heeren ,
 Wanneer ik met mijn' naasten spreek ,
 En , kan ik uwen eed niet mijden ,
 Leer mij dan liever alles lijden ,
 Dan dat ik ooit dien eed verbreek ,
7. Uw eerdienst zij mijn zielverlangen ,
 Zij steeds mijn eer en zaligheid ,
 Dat uwe heilleer , daar ontvangen ,
 Mij voor den hemel toebereid' :
 Mijn arbeid eindig' in zes dagen ,
 En mijn gezin , van werk ontslagen ,
 Vier' dan den rustdag nevens mij .
 Uw roem , mijn Schepper ! zij geprezen ,
 Maar dat , nu Jezus is verzezen ,
 Die rustdag Hem geheiligd zij !
8. Geef , Heer ! dat ik mijn ouders eere ,
 Voor hunne zorg dankbaar zij ,
 Uit hun ervaring wijsheid leere ,
 Door liefd' en eerbied hen verblij' .

Dat elk , wat wang hij ook bekleede ,
 Zijn kracht tot aller heil bestede ,
 En nuttig zij in zijnen stand ,
 Opdat , door U , o God van orde !
 Elk naar uw woord gezegend worde
 In een gelukkig vaderland.

9. Partijſchap , haat en zucht tot wreken ,
 Wanneer men mij beleedigd heeft ,
 Blijv' eeuwig ver van mij geweken ,
 Daar Gij mij al mijn ſchuld vergeeft :
 Mijn Heiland bad voor moordenaren ,
 Voor hen , die zijne heulen waren ,
 In 't midden van de felſte pijn ;
 En ik , zou ik , om beuzelingen ,
 Mijn' medemensch naar 't leven dingen ,
 Ik liever 't beeld des ſatans zijn ?
10. Heer ! reinig Gij mijn hart en daden ;
 Ook dan , wanneer geen menſch mij ziet ,
 Vest Gij uw oog op al mijn paden ,
 En donkerheid bedekt mij niet :
 Laat mij het huwlijk heilig wezen ,
 Leer mij d' afschuwlijk' ontucht vreezen ,
 Ontzag voor U behoeve mij :
 Help mij verzoeken verwinnen ,
 Beteugel drift en lust der zinnen ,
 Geef , dat ik biddend waakzaam zij.
11. Geef , Heer ! dat ik in al mijn' wandel
 De trouw en eerlijkheid beminn' ,
 Opreghtheid heersch' in al mijn' handel ;
 Zoo tracht ik nooit naar vuil gewin ,
 Zoo drijf ik , door mijn braafheid kloeker ,
 Met mijn bezitting nimmer woeker ,
 Pleeg nooit bedrog met waar of maat ,
 Sta gierigheid en ſpizucht tegen ,
 En 't goed , in uwe gunst verkregen ,
 Blijv' nog ten zegen voor mijn zaad.
12. Bewaar mijn tong voor logenspreken !
 Gij , die de God der waarheid zijt ,
 Zult vroeg of laat de valscheid wreken ;
 Oprekten rijst het licht altijd !
 Dat ik nooit twist of tweedragt zaaije ,
 Mijns naasten woord noch daad verdraaije ,
 Nooit anders spreke , dan ik denk :
 Moet ik een prooi des lasters wezen ,
 O God ! die in mijn hart kunt lezen ,
 Dat mij uw gunst vertroosting ſchenk' !
13. Heer ! maak mij in mijn lot tevrede
 Met wat ik heb , en wat ik ben ,
 En deelt G' aan andren gaven mede ,
 Die ik niet heb , ja zelfs niet ken ;
 Leer mij dan uw beſtelling prijzen ,
 'k Verdien niet een der gunstbewijzen ,
 Die Gij aan mij genadig biedt :
 Leer m' U voor alles dankbaar eeren ,
 O God ! zoo zal ik nooit begeeren
 Mijns naasten goed , ook 't minste niet.
14. Ja , 'k weet het , U geheel te minnen ,
 U boven al , mijn Heer en God !
 Met kracht , gemoed , verſtand en zinnen ,
 Is 't eerst en tevens 't groot gebod :
 Maar 'k weet ook , dat mijn' medemenschen
 Te doen , te willen en te wenschen ,
 Al wat mijn hart voor mij verlangt ,

Daaraan gelijk staat, God der goden!
En dat aan deze twee geboden
De hoofdsom mijner pligten hangt.

15. O God! ik beef! zoo moest ik wezen,
Maar wat ben ik? wat zijn mijn daan?
'k Moest uw geduchtste straffen vreezen,
Zoo Gij mijn schuld woudt gadeslaan:
Maar, eeuwig dank! voor al mijn zonden
Wordt bij mijn' Jezus heil gewonden;
Vernieuw mijn hart door zijne kracht,
Ontsteek dat hart tot ware liefde,
Want in dit ééne woord D E L I E F D E
Wordt uw geheele wet volbragt.

62. J E Z U S V O O R B E E L D.

W I J Z E: Gezang 32.

Heilige Jezus! mij ten leven, Ter heiligmaking mij gegeven, Hoe heerlijk zijt G' in heiligheid! Hemelsch voorbeeld! al de luister Van Engelenheiligheid wordt duister, Bij 't licht van uwe heiligheid: O Gij! zoo onbesmet, Gij zijt mijn Hoofd en wet; Heilige Jezus! O, heilig mij! Dat ik als Gij In hart en wandel heilig zij.

2. 's Vaders wil was boven allen,
O Jezus! steeds uw welgevallen,
Gij zweegt voor Hem op alles stil;
Och! mogt, all' mijn levensdagen,
Wat Hem behaagt ook mij behagen,
Mijn wil zich voegen naar zijn' wil,
Dat ik met al mijn' lust
In zijnen wil berust';
Hoor mijn zuchten,
O, heilig mij!
Dat ik als Gij
In alles onderworpen zij.
3. Steeds arbeidzaam, vol van zorgen,
Waart G' altijd bezig, van den morgen
Tot aan den laten avondstond;
's Vaders wil was daags uw spijs,
't Gebed uw nachtrust, Hem ten prijze:
Och! dat G' ook mij nooit ledig vondt,

Maar

Maar werkzaam nacht en dag,
 Waar ooit uw oog mij zag;
 Leer mij waken,
 O, heilig mij!
 Dat ik als Gij

Ook in mijn roeping wakker zij.

4. Welk een liefde, wat meêdoogen,
 Wat teederheid blonk in uw oogen,
 Wat minzaamheid in uw gelaat;
 Haters zelfs, zoo wel als vrienden,
 Elk mogt U willig, vaardig vinden
 Tot troost of hulp, niet raad en daad:
 Och! waar die minzaamheid
 Ook in mijn doen verspreid;
 Dierbre Heiland!
 O, heilig mij!
 Dat ik als Gij

In al mijn' omgang minzaam zij.

5. Gij, o Jezus! Gij onschuldig
 Verdroegt het scherpste leed geduldig,
 Gij scholdt niet weder, wie U schold;
 D' eer uws Vaders aan te randen
 Mogt uwen ijver doen ontbranden,
 Gij zweegt wanneer 't uw eere gold;
 Geen terging stoord' uw rust,
 Vergeving was uw lust:
 Lieve Jezus!
 O, heilig mij!
 Dat ik als Gij

Zachtmoedig, graag vergevend zij.

6. Ootmoed deed U, Heer der heeren!
 Den lof van menschen ligt onthemen,
 Uws Vaders eere zocht Gij maar;
 Waar men aardschen roem of voordeel
 Ooit voorkeur gaf, uw wikkend oordeel
 Bestuurde juist den evenaar:
 Gij, die geen hoogheid zocht,
 Hoe groot G' ook wezen mogt,
 Gij, d' ootmoed zelf!
 O, heilig mij!
 Dat ik als Gij

Voor God en mensch ootmoedig zij.

7. Reine Jezus! geene togten
 Van 't vleesch, geen driften overmogten
 De reinheid immer van uw hart,
 Kuischheid heerscht' in al uw leden,
 Nooit waart Gij, door begeerlijkheden,
 Of lusten in haar' strik verward;
 Uw doen was naar Gods wet,
 Uw denken onbesmet:
 Kuische Jezus!
 O, heilig mij!
 Dat ik als Gij

Ook kuisch van hart en wandel zij.

8. Matig in uw levenswijze
 Mat U de rede drank en spijsze,
 Nooit dartelheid of lekkernij;
 Niets, dat meer uw' hongers stilde,
 Dan 't doen van 't geen uw Vader wilde,
 Dit was uw spijs, uw lekkernij;
 In zelfsverloochening
 Vondt G' uw verzadiging:
 Heilige Jezus!

O, heilig mij!

Dat ik als Gij

In drank en spijsz matig zij.

9. Heilige Jezus! vorm mijn leden,

Mijn krachten en begeerlijkheden,

Dat aan mij alles U gelijk;

't Oog in 't zien, de voet in 't wandlen;

Dat in mijn denken, spreken, handlen,

In alles uwe beeldnis blijf:

Hervorm vooral, volmaak

Mijn hart naar uwen smaak;

Heilige Jezus!

O, heilig mij!

Tot ik als Gij

Geheel volmaakt en heilig zij.

63. L I E F D E T O T G O D.

W I J Z E: Gezang 38.

Z al een kind zijn' vader minnen, Liefdriek'
 God! en zullen wij U, o Vader! niet bemin-
 nen, Zulken vader niet als Gij, U niet bo-
 ven alles achten, U, die alles waardig zijt?
 Komt ons goed, onz' eer en tijd, Al ons
 denken, al ons trachten, Wat men spreke,
 kiez' of doe, Komt het U niet eeuwig toe?

2. Wie kan uwe liefde peilen?

Neen, wij kunnen 't nimmermeer,

Englendoorzigt zou hier seilen,

Elk staat hier verstomd, o Heer!

O genaderijk ervaren,

Onuitspreklijk zalig goed,

Dat Gij ons hier smaken doet!

O weldadig zorgen, sparen,

Liefdriek weldoen aan een kind,

Dat U veel te slaauw bemint!

3. En wij mogen ons beroemen

In dat heerlijk kinderlot,

U in Christus Vader noemen,

Vader, U, oneindig' God!

Wij, wij wederspannelingen,

Wij, bedorven van natuur,

Overtreders ieder uur,

Wij van zulk een voorregt zingen!
 Nimmer geven w' U, o Heer!
 Van die gunst, naar waarde, d' eer.

4. Wij weerspannig, tegenstrevend,
 Spottend met uw hoog gezag;
 Gij verschoonend, graag vergevend,
 Steeds ontfermend al den dag;
 Wij gevoelen, wij gevoelen,
 God! daar is geen God, als Gij,
 Gij alleen zijt waard, dat wij
 Onze liefd' en ons bedoelen
 Eenig rigten naar U heen,
 Vader! ja, naar U alleen.
5. Och! drong eens dat alvermogen
 Uwer liefd' alomme door;
 Open aller blinden oogen,
 Open aller dooven oor;
 Geef, dat alle stervelingen,
 Geef, dat ouderdom en jeugd,
 Jood en Heiden, eens verheugd,
 Van uw liefd' in Christus zingen,
 Juichen om uw heerschappij,
 Meer U minnen nog, dan wij.

64. L I E F D E T O T J E Z U S.

W I J Z E: Psalm 77.

W ie blijft U geen liefde schuldig, Die uw
 trouw zoo menigvuldig Voor een' worm, een
 Adamskind, Jezus! voor een' zondaar vindt?
 Wij gevoelen 't, maar ons harte Zegt ons
 dagelijks nog met smarte, Dat, wat onze
 liefd' ook schijn', Wij te flauw in liefde zijn.

2. Waar blijkt ons opregt verlangen,
 Om uw gunstbewijs t' ontvangen?
 Waar is liefd' in U alleen,
 Nergens buiten U, tevreên?
 Dank voor uw verzoenend lijden,
 Kracht, om voor uw eer te strijden,
 Vreugd, die zich in U verlust,
 Moed, op uw gena' gerust?
3. Waar is vlijt, die uw behagen
 Trouwlijk dient, niet los bij vlagen,
 Schrik voor 't kwaad, dat U verstoort,
 Ootmoed, bevend voor uw woord,
 Hart en hand, tot hulp ontsloten

Van uw arme gunstgenooten,
Deugd, die uit uw liefde welt,
Kwaad met weldoen vroom vergeldt?

4. Waar blijkt ongeduld, ontsteken
Als men U te na durft spreken?
Waar geduld, dat lief en leed
U ten dienst geheel vergeet?
Dit, dit regte liefdeteeken
Zien w' ons overal ontbreken;
Vreugd en rouw, verkeerd geduld,
Moed en vrees ontdekken schuld.

5. Onze liefde doelt op voordeel,
Zoekt ons zelve slechts; uw oordeel.
Eer en liefde geldt daar minst,
Waar gewinzucht vlaamt op winst:
Wereldliefde, die ons prikkelt,
En in zoo veel kommer wikkelt,
Schoon van ouds uw vijandin,
Wint, betoovert hart en zin.

6. Heiland! Liefdebron vol liefde,
Die U diep in 't harte griede,
't Leven kostte met uw bloed,
Stook, orch stook een liefdegloed
In ons koud gemoed genadig,
Sterk dat liefdevuur gestadig,
Dat het, in geluk en nood,
Altijd gloeije tot mijn' dood!

65. LIEFDE TOT JEZUS.

WIJZE: Psalm 116.

Heb Jezus lief! Hij is mijn licht en kracht,
Waarheen ik mij in angst en droefheid wende;
Och, werd alom dien Redder uit ellende,
Van mij, van elk die hulde toegebracht!

2. 'k Heb Jezus lief! Hij heeft Gods regt voldaan;
Geen vloek der wet kan immermeer ons treffen,
Wij mogen 't hoofd vrijmoedig opwaarts heffen,
Zijn Midlaarsdood bragt ons verzoening aan.

3. 'k Heb Jezus lief! Hij reinigt mijn gemoed,
Door woord en Geest, van mijn onreine vlekken,
Die Hem tot smart, en mij tot schande strekken,
Daar Hij zijn beeld in mij herleven doet.

4. 'k Heb Jezus lief! Hij leidt mij langs zijn pad,
En stiert daarop mijn kinderlijke schreden,
Hij ziet vooruit het wanklen mijner treden,
En, eer ik val, heeft Hij mijn hand gevat.

5. 'k Heb Jezus lief! ik zal, verruimd van hart,
Den last, dien Hij mij oplegt, willig dragen:
Zijn doel, zijn wil is ook mijn welbehagen,
Wat Hem mishaaft is mijn verdriet, mijn smart.

6. 'k heb

6. 'k Heb Jezus lief! Hij zal mij door zijn' raad
Geleiden tot den laatsten mijner dagen;
Dan wordt mijn ziel van alle zond' ontslagen,
Dan dank ik Hem voor al 't geleden kwaad.
7. 'k Heb Jezus lief! de blijde dag genaakt,
Die alles voor en in mij zal volenden;
't Gewormte moog in 't graf mijn ligchaam schenden,
Geen nood, daar Hij, Hij zelf mijn stof bewaakt.
8. Verlosten, juicht! hebt Jezus lief, dat wij,
Dat wij ons zaam in dat gevoel vereenen;
Laat dankbaarheid aan zijne voeten weenen,
Wie, wie verdient die tranen, zoo als Hij?

66. AFMANING VAN DE ZONDE.

WIJZE: Die Seele Christi heil'ge mich!

God! die, eindloos goed en groot, Voor ons
uw' Zoon gaaft in den dood, Gy eischt, dat
deugd en heiligheid Ons hier ten hemel voorbereid'.

2. Och! dat uw Geest ons hart verlicht',
'n ons de magt der zonde zwicht',
En wy, door uwen Zoon geleerd,
Zien, hoe G' ons waar geluk begeert.
3. Wat oogst de mensch hier zonder deugd?
Een lang berouw na korte vreugd:
Bedwelming wijkt, verdooving zwicht,
En nu, nu dreigt het jongst gerigt.
4. Wie hier zijn kracht der zonde wijdt,
Wijdt een bedrieglijk werk zijn vlijt:
't Geluk, dat hij zoo angstig zoekt,
Wordt vaak zelfs by 't genot vervloekt.
5. Maar die op uw genade bouwt,
En dankbaar uwe wetten houdt,
Vindt hier de rust reeds in 't gemoed,
En eens by U het hoogste goed.
6. Bij elken pligt, getrouw betracht,
Verliest de zond' iets van haar kracht,
Bij elken lust hier eens voldaan,
Wint zij te meer in krachten aan.
7. Algoede God! och, leer ons zien,
Dat wij, waar wij de zonde vliën,
En ons ontworstlen aan haar juk,
Den weg betreen tot waar geluk.
8. Leer ons, hoe 't zaad, met smart gezaaid,
Eerlang met blijdschap wordt gemaaid;
De zaaijer hier slechts uren schreit,
De maaier juicht voor d' eeuwigheid.
9. Leer ons, hoe 't kwaad ons selv' verlaagt,
Aan 't waar geluk des levens knaagt,
En, onder al de vreugd der aard,
In 't eind toch niets, dan wroeging baart.

10. Leer ons, hoe hij al 't aardsch verdriet,
Hij toch het zaligst lot geniet,
Die een gerust geweten heeft,
En voor geen' dood of oordeel beeft.
11. Leer ons, dat wie U Vader noemt,
Daar hij in 't kruis van Jezus roemt,
Bij 't licht, dat zijne leer verspreidt,
Hier daaglijks rijpt voor d' eeuwigheid.
12. O Vader! Gij, die op 't gebed
Van zondaars, om uws Zoons wil, let,
Sta ons in onze nooden bij,
En maak ons van de zonde vrij.

67. O O T M O E D.

W I J Z E : Gezang 29.

Mij naar alles stil te voegen, Hoe veracht en
bitter 't schijn', Zonder woorden, met genoegen,
Aller knachten knecht te zijn, Nooit te pralen met
mijn gaven, Nooit om menschenroem te slaven,
Heer! ik zoek bij U alleen Deze wijsheid met gebeên.

2. Leer mij stil op paden wandlen,
Waar uw oog alleen mij ziet,
Stil verdragen, zwijgend handlen,
Al ziet mij de wereld niet:
Jezus! Gij kunt, door uw leering,
Harten vormen tot bekeering;
Bron van ootmoed! leer Gij mij
Stil, ootmoedig zijn als Gij.
3. Schoon 'k vergeten, ongeprezen,
Bitsen hoon te lijden had,
Schoon 'k mijn' broedren vreemd mogt wezen,
Elk van mij terugge trad,
'k Zou nog vrolijk juichen mogen,
Sloeg ik maar gedurig d' oogen,
Jezus! op het geen Gij deedt,
Toen Gij alles voor mij leedt.
4. God des needrigen en stillen,
Wien geen menschenroem behaagt,
Die, wat G' ooit moogt doen of willen,
Eenzaam doet, of eenzaam draagt;
God van hen, die nimmer klagen,
Als zij zware lasten dragen,
Die, hoe hoog ook 't leed moog gaan,
Zwijgend d' oogen op U slaan!
5. God! Gij zijt mijn God, ik kniele
Vol van vreugd voor uwen troon,
Gij verkwikt, vertroost mijn ziele

In het aanschijn van uw' Zoon.
 Jezus! die U zelv' verzaakte,
 Gij gezegend' en volmaakte,
 Maak mij naar uw voorbeeld, Heer!
 Regt ootmoedig tot uw eer.

68. ZELFSVERLOOCHENING.

W I J Z E: Liebe, die du mich zum Bilde.

2. Is ons zielverdervend eigen
 Nog zoo dikwerf ongeezind,
 Om zich tot dien wil te neigen,
 Waar het hart maar rust in vindt;
 Werp die trotschheid dan, o Heer!
 Door uw' Geest in ons ter neêr.
3. Wat wij hebben, of vermogen,
 Wat ons lief is, wat ons lust,
 Al 't begeeren onzer oogen,
 Ons genoeg, onze rust,
 Wat men denke, spreke, doe,
 Alles hoort den Hemel toe.
4. Niets met al, niets zijn wij waardig;
 Eischt Gij dan uw giften weêr,
 Nimmer is dit onregtvaardig,
 Alle ding behoort zijn' Heer:
 Leendet Gij ons eenig goed,
 't Was uit goedheids overvloed.
5. U te danken zijn wij schuldig,
 Maar ook, eischt Gij ons iets af,
 Niets te weigren ongeduldig;
 't Keert terug tot Hem, die 't gaf:
 Gij, o Heer! zoo wijs als trouw,
 Weet best, wat ons schaden zou.
6. Vragen wij, wat goed of kwaad is,
 Voor 't geloof is alles goed;
 Al wat d' uitvoer van uw' raad is,
 Vader! dat is alles goed:
 Altijd goed en wijsheid is 't,
 Wat de Wijsheid zelv' beslist.
7. Mag uw naam maar eer ontvangen,
 't Ga ons slecht, of 't ga ons goed,
 Dat alleen is ons verlangen,
 Trouwe Vader! wat Gij doet:
 Eer is 't ons, hoe laag het schijn',
 Zalig, niets voor U te zijn.

69. BROEDERLIEFDE.

WIJZE: Psalm 21.

I n welken oord men vromen vindt, Hun
 alier lust en leven Is Jezus aantekleven;
 In Hem zijn w' allen eensgezind, In Hem
 zijn w' allen één, En eeuwig lotgemeen.

2. Wij naderen tot éenen troon,
 Als 't kroost van éenen Vader,
 Door éenen Geest te gader,
 Tot éenen God door zijnen Zoon,
 Die eens, voor aller schuld,
 Gods eischen heeft vervuld.
3. In Hem is God onz' aller God;
 Één Heiland, één behoeder
 Is onzer aller broeder.
 Één uitzigt is onz' aller lot,
 Één Geest, die allen leidt
 In 't spoor der zaligheid.
4. Als één van ziel, als één van zin,
 Die één belang gevoelen,
 Die 't zelfde wit bedoelen,
 Verbinden w' ons in broedermin;
 Zoo dat w', in vreugd en pijn,
 Elkandren alles zijn.
5. Komt, wandelaars op 't zelfde spoor!
 Wij reizen met elkandren,
 Wij helpen d' een den andren;
 Één vriend, één leidman gaat ons voor,
 In Hem, en door zijn kracht,
 Maakt eendragt meerder magt.
6. Komt, sterken wij dien liefdeband!
 Één strijd is 't, dien wij strijden
 Één lyden, dat wij lyden,
 Op reis naar 't hemelsch vaderland,
 Waar w' eenmaal binnentreëen;
 Daar zijn wij eeuwig één.
7. Gij, Jezus! die ons zaam verbindt,
 Wil zelf dien band versterken,
 Laat liefde liefde werken;
 Dat, waar ons ooit de wereld vindt,
 Zij, uwen naam ter eer,
 Van ons ook liefde leer.

70. LIEFDE TOT VIJANDEN.

WIJZE: Abglantz aller Majestät!

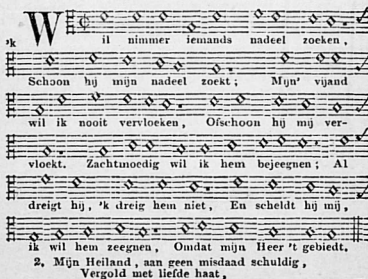
G od! oneindig in gena', Eindloos groot in
 't schuld-

2. Ja! uw liefd', uw zondaarsmin
Stort ons liefde tot verdragen,
Naar uw godlijk voorbeeld, in;
Wie ons haten, lastren, plagen,
Wij vergeven graag, o Heer!
Ons vergeeft Gij eindloos meer.
3. Wie zal hij uw majesteit
Zijn geringheid ooit gevoelen,
En nog wraak en bitterheid
In zijn harte laten woelen?
Ootmoed maakt het hart gedwee,
Duldt geen' wrok, zoekt liefd' en vrede.
4. Lyden w' immer om uw zaak,
Gij zult zelf uw zaken rigten,
Nimmer staat aan ons de wraak;
't Blijft de zaligst' onzer pligten,
Dat wij ook in lijdzaamheid
Volgen, waar het Lam ons leidt.
5. Geef ons, dat wij in geloof
Op des Heilands voorbeeld staren;
Hij, voor smaad en laster doof,
Bad zelfs voor zijn moordenaren,
Toen men Hem aan 't kruis verhief:
Zoo had Hij zyn' vijand lief.

71. LIEFDE TOT VIJANDEN.

WIJZE: Psalm 65.

En leed zachtmoedig en geduldig
 Het allergrootste kwaad.
 Zou ik, zijn leerling, wederschelden,
 Daar Hij nooit wederschold,
 Ik niet met liefde haat vergelden,
 Gelijk Hij haat vergold?

3. 't Is waar, mishandling te vergeten
 Blijft steeds een zware pligt;
 Maar, als voor God een goed geweten
 Ons vrijspreekt, valt het ligt.
 'k Wil mij verbeetren, en niet klagen,
 Dan leert mijn vijand mij,
 Dan leer ik wijzer mij gedragen,
 Hoe leed hem dit ook zij.
4. 'k Zal dan met zorg den misslag mijden,
 Dien hij van mij verzon;
 En ook dat kwaad in mij niet lijden,
 Dat hij niet weten kon.
 Zoo wil ik mij zachtmoedig wreken,
 Zijn' lof elk doen verstaan,
 En sluiten 't oog voor zijn gebreken;
 Kan hij mij dan nog smaan?
5. Om hem zijn' wrevel moe' te maken,
 Vergeef ik hem mijn leed,
 En ben, waar 't ooit zijn heil moog raken,
 Tot zijnen dienst gereed.
 En wordt hij, tot mijn leed en schade,
 Door weldoen meer verwoed,
 'k Wil voor hem bidden om genade
 Tot God, die mij behoedt.

72. MEDEDEELZAAMHEID.

W I J Z E : Gezang 4.

W el hem, die zich verstandig draagt,
 Waar d' armoe' zit te kwijnen, Of, waar z' in
 't donker kermt of klaagt, Een' straal van
 troost doet schijnen, Wiens hart om 's naa-
 sten lyden bloedt, En die hem graag, met
 raad of goed, Uit al zijn magt wil helpen.

2. Wil ons op aard, ontfermend' God!
 Voor broodsgebrek bevrijden,
 Maar geef, dat w' uit een ruimer lot
 D' ellende mild verblijden
 Och! laat ons elk in nood, of pijn,

Of armoe' straks ter hulpe zijn,
En Jezus voorbeeld volgen.

3. O Jezus, troost in alle leed,
Getrouwe Vriend der armen!
Al wat Gij hier aan menschen deelt
Was eindeloos erbarmen;
Voor ons zelfs gaaft G' U in den dood;
Wat moeten wij dan in den nood
Niet graag aan armer geven?
4. Maak ons volvaardig op hun klagt,
Tot hulp in hunne smarte,
En, zoo 't ons ooit ontbreekt aan magt,
't Ontbreek ons nooit aan 't harte;
Elk liefdewerk word' in uw kracht,
In uwen naam, door ons volbragt,
Dan zal het God behagen.

73. W A A K Z A A M H E I D.

W I J Z E : Gezang 17.

Neen, 'k heb den prijs nog niet verkregen,
Nog zwak blijft hier de beste deugd, Maar,
waakzaam steeds op al mijn wegen, Jaag ik dat
kleinood na met vreugd: Ons hart, ontbloot van
waakzaamheid, Wordt tot zorgeloosheid ligt verleid.

2. Zoo lang ik omzwerf door dit leven,
Ben ik een kind, dat waggelend gaat;
't Past elk bedachtzaam acht te geven,
Die, als zijn naaste valt, nog staat:
Zelfs een bestreden booze lust
Wordt nooit in ons geheel gebluscht.
3. De tijd kan ook verbeetring baren,
Is dan verbeetring altijd deugd?
Het wordt bedaardheid met de jaren,
Wat heete drift was in de jeugd;
En, ach! hoe vaak ziet onze waan
Voor deugd het werk der jaren aan!
4. Vaak is het kunst en ijdel pralen,
Het geen men godsvrucht in u acht;
De nijd, of snoode zucht tot smalen
Had u welligt in haat gebragt;
Gij wilt voortaan voorzigtig zijn,
Vliedt niet de laakzucht, maar den schijn.
5. Omdat een drift u niet kan roeren,
Die sterk in 't hart van andren leeft,
Waant gij, geen drift kan u vervoeren,
Daar toch elk hart zijn wereld heeft:
Hem, wien noch goud, noch eerezucht roert,
Heeft vaak een lonk, een woord vervoerd.

6. Vaak slaapt in 't hart de drift ten kwade,
Gij schijnt zachtvaardig van gemoed;
Nu kunt gij dulden, dat men smade,
Maar straks stuift gij weêr op, en woedt,
En scheldt zoo liefdeleels, zoo heet,
Als die u eerst schold immer deed.
7. Vaak waant gij, in het eenzaam leven,
U deugdzaam in de stille rust,
Naauw hebt g' u in 't gewoel begeven,
Of aanstonds werkt de booze lust;
Dan wordt gij ras het waken moe',
En geeft aan 't kwade strafbaar toe.
8. Gij offert zwakke driften Gode,
Door strengheid in uw levenswijs,
Maar hebt uw liefste lusten noode,
Zeer noode, voor zijn liefde prijs;
Dit is het oog, dit is de voet,
Die gij u zelv' ontrukken moet.
9. Gij zijt regtvaardig; ook bescheiden?
Mint matigheid; maar ook geduld?
Gij laat geen' armen hulp verbeiden;
Vergeeft g' uw' vijand ook zijn schuld?
Uw hart, hoe goed het u ook schijnt',
Moet aller zonden vijand zijn.
10. Ach! 't hart is vol van snoode listen,
Vol van bedrog in elken hoek;
Dus past de waakzaamheid den Christen,
En daaglijks ernstig onderzoek;
Hoe vaak ziet onze dwaze waan
Den schijn van deugd voor 't wezen aan.
11. God kan alleen dat hart doorgronden:
Maar zoekt gij, voor zijn aangezicht,
Opregt naar uw verborgen zonden,
Hij geeft u telkens meerder licht;
Dan is uw weg en gang gewis,
Dan wandelt g' in geen duisternis.
12. Wees niet vermetel, waak ten strijde,
Zeg nooit, ik heb genoeg gedaan;
Elk hart heeft zijne zwakke zijde,
Daar valt de zielevijand aan.
Zorgloosheid dreigt u met den val,
Waak daarom steeds, waak overal.
13. Wil mij, door uw genade, sterken
Tot al wat aan mijn roeping past,
En zet, op 't pad van goede werken,
O God! mijn wankle schreden vast,
En houd mijn hart, in waakzaamheid,
Altijd voor uwe komst bereid.

74. G E E S T E L I J K E S T R I J D.

W I J Z E: Gebed des Heeren.

oe naauw ik mij aan U verbind', Wat
zaligheid ik in U vind', Nog houdt de lust
van 't zondig vleesch Mjn hart, o God! ge-
staag

2. De deugd, o ja! ik vind ze schoon,
Zij strekt zich zelf ten grooten loon,
Ik volg haar pad met vreugd en moed,
Ik weet, dat, die geen zonde doet,
Die zijne pligten niet vergeet,
Met reden hoogst gelukkig heet.
3. Maar, o hoe ras word ik ontrust
Door onderdrukten boozen lust!
Die zet mij tot zorgloosheid aan,
Tot hoog gevoel en trotschen waan;
Gelukt hem dit, ik dwaas! dan schijn
Ik straks mij zelf een held te zijn.
4. Een held? maar ach! wat ben ik ras?
Hij valt welhaast, die zorgloos was,
Hij steunt zoo op zijn eigen kracht,
Dat hij geen hulp van boven wacht,
Versmaadt zijn looze weërpaij,
Wordt loom en traag, zelfs sluimert hij.
5. Hoe na is hij dan bij zijn val,
Als hij, verzocht van overal,
Van buiten, in zijn eigen hart,
Door drift, door winzucht, vrees of smart,
Aan 't strijden moet; hoe ligt, hoe ligt
Verliest hij alle kracht, en zwicht!
6. Ik voel mijn zwakheid, ja, mijn God!
Hoe ligt verleidt gevaar en spot,
Verstrooijing, driften, trotsche waan,
Kwaad voorbeeld, weekheid van bestaan,
Een fijn gevoel voor weeld' of smart,
Hoe ligt verleiden zij het hart!
7. Wie kan mij helpen? Gij alleen,
Gij zijt mijn hoop, en anders geen:
Och! dat mijn zwakheid immer mij,
Ten mijnen nutt', voor oogen zij;
Och! dat ik op U bouw' in nood,
Aan U getrouw tot in den dood.

75. TOEVLUGT IN VERZOEKINGEN.

WIJZE: Gebed des Heeren.

2. Vaak nemen zonden d' overhand,
En overstroomen 't gansche land;
Wees op uw hoede, 't jongst gerigt
Brenge al 't verborgen aan het licht;
Wees door 't geloof altoos bereid,
En bid met ernst om waakzaamheid,
3. De wereld kleedt haar schandlijk kwaad
Voor 't oog somtijds in deugdsgewaad,
Prijst ons 't genot des levens aan,
Houdt vroomheid voor bedrog en waan;
En wie verwacht standvastigheid
Van hem, die zelf graag wordt verleid?
4. Mijn opzet is wel toeteezen,
Maar hoe zal 'k al dat kwaad ontvliën,
Daar ik gevaren bij gevaar,
En strik bij strik, alom ontwaar?
Mijn vijand dreigt aan alle zij';
Waar vlugt ik heen? waar berg ik mij?
5. Gij Jezus! moet ons hulpe biën,
Ik blijf vertrouwend op U zien;
Ben ik niet een van uwe leën,
Uw broeder, Heer! uw vleesch en been?
Verlaat mij niet in dezen staat,
Opdat ik U ook niet verlaat.
6. 'k Erken, 't geloof is zwak, maar Gij,
Gij sterke Held! Gij staat mij bij,
Ik weet, wat ik van U verwacht,
Wat ik vermag door uwe kracht;
Op U verlaat in allen nood
Mijn hart zich vast tot in den dood.
7. Met U, o Heer! kan ik bestaan,
Al zou de wereld zelfs vergaan;
De huichlaar beev', de zondaar schrikk',
Maar ik, ik vrees geen' oogenblik:
Want hij, wiens toevlugt bij U is,
Komt nimmer in verdoemenis.
8. Gij zijt het dan', op wien ik hoop
In 't moeilijk perk van mijnen loop,
Tot daar de kroon in 't eind mij wacht,
Waarnaar mijn hart zoo hùgend smacht:
Heer! sta in allen strijd mij bij,
Dat ik door U verwinnaar zij.

76. OM BIJSTAND VAN GODS GENADE.

WIJZE: Psalm 51.

ken, Verbreek het juk, dat mij zoo zeer be-
 zwaart. Och! breng mij weêr te regt door uw
 gena', Die is 't begin, de voortgang en het en-
 de Van 't pad des heils; al waar ik elders
 ga, Verzink ik, ach! nog dieper in ellende.

2. Zoo uw gena' niet voor mij henen gaat,
 Geen' aanvang maakt, niet wekt, niet meê wil werken,
 Niet bij mij blijft, wie zal mijn' arin dan sterken?
 Helaas, mijn God! dan weet ik troost noch raad.
 Schenkt Gij geen licht, zoo kan mijn oog niet zien,
 En zie ik niet, wat goeds zal ik bedrijven?
 Verlaat Gij mij, dan zal ik moeten vliên,
 En moet ik vliên, hoe zal ik bij U blijven?

3. Uw goedheid werk' het willen en het doen,
 Zoo werk ik ook met vreezen en met beven,
 Gij zelf hebt mij uw' eigen' Zoon gegeven,
 Gedenk, o God! aan Hem en aan zÿn' zoen,
 Gaaft Gij Hem niet om onzentwil ten dood?
 Wat hebben wij dan niet van U te wachten?
 Ik weet, dat Gij geen' smekeling verstoot;
 't Gebroken hart zult Gij toch niet verachten.

4. Dat uw gena' met zachte kracht mijn hart,
 Mijn ziel, mijn' zin beweeg en buig' ten goede,
 In heil en ramp beschaduw' door uw hoede.
 Zoo sta ik pal in blijdschap en in smart.
 Doe mij verstaan, hoe ver uw goedheid gaat,
 Wat Gij belooft; zoo krijg ik nieuwe krachten,
 Dat sterkt mijn hart in onspoed en in smaad,
 Dat leert mij, U ter eer, mijn' pligt betrachten.

5. Och! mogt mijn pligt mij steeds ter harte gaan,
 En wordt die eens aan uwen wil gewogen,
 Laat mij dan ook voor uwe heilig' oogen,
 Door uw gena', in Jezus bloed bestaan!
 Gij hebt uw hulp mij dikwijls aangeboên,
 Gij zondt mij die zoo menigmaal van boven,
 Verleen mij die nu weder in uw' Zoon,
 Zoo zal mijn hart, zoo zal mijn mond U loven.

77. C H R I S T E N P L I G T.

W I J Z E: Psalm 84.

W aak, Christen! waak, blijf in 't geloof, Dat
 niemand u die kroon ontroov'. Gedraag u
 manlijk, wees kloekmoedig In 's Heeren aan-
 be-

2. Voeg, Christen! bij geloove deugd,
 Den fieren moed in smart en vreugd,
 Om steeds het kwaad te wederstreven;
 Voeg bij de deugd een kloek verstand,
 Dat eigenzin en waan verbant;
 Bij kloek verstand een matig leven;
 Voeg bij de matigheid geduld,
 Als God wil, dat gy lijden zult.
3. Voeg bij geduld godzaligheid,
 Opdat, daar gy uw licht verspreidt,
 De menschen op uw voorbeeld staren;
 Blijf, naar 't volmaaktst en groot gebod,
 Met liefd' en eerbied jegens God,
 De broederlyke liefde paren,
 En, met dien broederlyken zin,
 Ook d' algemeene menschenmin.
4. O God! sta met uw' Geest ons bij,
 Opdat dit alles in ons zij,
 Steeds meerder in ons word' bevonden;
 Dan zullen wy met waar gevoel
 Het heilig, u' betaamlyk doel
 Van 't groot verlossingswerk doorgronden,
 Och! dat ons zoo de jongste dag
 Niet ledig, niet onvruchtbaar zag.
5. Dan, zoo geheilgd in 't gemoed,
 Zoo voor den hemel opgevoed,
 Dan zien w' ons rykelyk beschooren
 Den ingang in uw eeuwig rijk;
 O God! die zoo genadiglyk
 In Jezus ons hebt uitverkoren:
 Hem zij de lof, door al 't geslacht,
 Hier en daar boven toegebragt!

78. DE WARE CHRISTEN DE BESTE BURGER.

WIJZE: Psalm 100.

2. Zich zijner roeping steeds bewust
 Werkt hij in zijnen kring met lust;
 Hij streeft naar grootheid, geld, of goed,
 Nooit hooger, dan hij streven moet.

3. Zoo.

3. Zoo, vlijtig in zijn eigen werk,
Jaagt hij naar rang in Staat, noch Kerk;
Wat God hem geeft, of wat hij miss',
Hij schaamt zich nooit hetgeen hij is.
4. Erkenntnis van Gods albestuur
Dooft in hem al 't onedel vuur
Van wrok, partijschap, vleijerij,
Wie ook aan 't roer van zaken zij.
5. Hij geeft gewillig schot en lot,
Hij bidt voor 't heil des lands tot God;
Getrouw, gehoorzaam aan 't gebied,
Schendt hij zijn heilig' eeden niet.
6. Of, roept hem God tot hooger' staat,
Om nut te doen met raad of daad,
Dan is hij edel, deugdzaam, vrij,
De steun en d' eer der maatschappij.
7. Zoo, Heiland! zijt Gij voorgegaan,
Zoo hebt Gij zelf ons voorgedaan:
Gij, die de Vorst der Vorsten waart,
Werdt dienstknecht op uw eigen aard.
8. O! dat uw voorbeeld elk en mij,
Als mensch en burger, heilig zij;
Dan wordt nooit, in den burgerstaat,
Uw naam, om mijneutwil, gesmaad.
9. Verheerlijkt op den troon van God
Bestuurt Gij aller volken lot;
En orde, regt, en veiligheid
Komt ons van U, door d' overheid.
10. Mogt overheid en burger nu
Eerbiedig bukken, Heer! voor U;
Elk vreez' dien God, die 't gansch heelal
Door U regtvaardig rigten zal.
11. Zoo bidden w' U, voor wie regeert,
Wie Regter is, wie Godsdiens leert,
Zoo bidden w' U voor elken stand;
Geef orde; heil zij 't vaderland!

OEFENING EN VOORDEEL EN DES GEBEDS.

79. NUTTIGHEID DES GEBEDS. W IJ Z E: O Ewigkeit! du Freudenwort!

O Heer! hoe h u g l i j k i s h e t l o t , H o e z o e t ,
h o e z a l i g i s ' t g e n o t , D a t h i e r h e t h a r t m a g
s m a k e n , A l s ' t U i n C h r i s t u s V a d e r n o e m t ,
B i j ' t b i t t e r s t l e e d i n U n o g r o e m t , D i e ' t a l -

les

den klaagt, En uit elk onheil redding vraagt.

2. Wat heil voor zondaars, welk een eer,
Tot aller heeren Opperheer
Als kind te mogen spreken,
Van Hem vertroosting, kracht en licht,
Bij elk bezwaar, tot elken pligt
Vertrouwend aftesmeeken!
Zulk bidden in de grootste smart
Dat is reeds troost voor 't biddend hart.
3. Dat dan geen donker oogenblik
't Kleinmoedig hart vervull' met schrik,
Geen onheil ons doe wijken!
Neen! voor den troon, waar God ons wacht,
Is raad, en troost, en moed, en kracht:
Welk hart zou dan bezwijken?
't Is God, die onze tranen telt,
En 't smetend kind ter hulpe snelt.
4. Stort eigen dwaasheid ons in smart,
O, dat geen vrees ons weenend hart
Verwijder' van Gods oogen!
God is een vader, die vergeeft,
Die blijdschap in verlossen heeft,
Een God vol mededoogen,
Die, op het stil geloofsgebed,
Het zuchtend kind uit angsten redt.
5. O Jezus! die den strijd volstreedt,
Die lijdend badt, en biddend leedt,
Wil Gij ons bidden leeren;
Uw Geest vuur onzen ijver aan,
Die leer' ons tot den Vader gaan,
En Hem als Vader eeren:
Zoo worden wij reeds hier bereid
Voor 't eeuwig lied der dankbaarheid.

80. KINDERLIJK TOEVERZIGT.

Nieuwe zangwijze.

2. Mijn trouwe Vader, die zijn kind,
Hoe zeer 't ook af moog zwerven,
En tegen Hem 't bederven,
Als 't zwarte van zijn oog beïmt:

Die

- Die 't geen ik heb misdreven
Mij altijd wil vergeven.
3. Mijn goede Vader stelt zijn eer
In eindeloos ontfermen,
Hij luistert naar mijn kermen:
Kom ik tot Hem in Christus weêr,
Met tranen en met zuchten,
Zoo heb ik niets te duchten.
4. Bekommeringen ken ik niet
Voor heden of voor morgen;
Ik laat mijn' Vader zorgen:
Mijn Vader, die mijn nooden ziet,
Zal mij, door heel mijn leven,
Al wat mij nut is geven.
5. O zaligheid! wanneer mijn hart,
Gespeend aan zijne lusten,
In 's Vaders wil kan rusten,
Zijn' wensch kan missen zonder smart,
En zich kan vergenoegen,
Hoe Hij het ook wil voegen.
6. Schenkt Hij mij hier een sober deel,
Dat doet Hij uit genade,
Iets meerder deed mij schade;
'k Heb weinig, want mij nut niet veel:
Zou Hij niet best het weten,
Hoe Hij 't mij toe moet meten?
7. Schiet ik aan moed of kracht te kort,
Om tegen 't kwaad te strijden,
Mijn Vader ziet mijn lijden:
Ja, zelfs de tranen, die ik stort,
Wil Hij met zorg vergâren,
En in zijn flesch bewaren.
8. Zijn immer zonden mij tot smart,
Die ik, hoe zij m' ook knagen,
Nooit aan een' mensch durf klagen,
'k Ontlast bij Hem mijn zwoegend hart:
Want Hij geneest mijn smarte,
En reinigt mij het harte.
9. Al blijft in alles, wat zij zegt,
Mijn stramme tong schier steken,
'k Durf tot mijn' Vader spreken,
Hij kent mijn taal, al spreek ik slecht,
Tot staamlen neigt Hij d' ooren,
Zelfs zwijgen wil Hij hooren.
10. Wil Hij mij somtijds door verdriet
En rampen zwaar kastijden,
'k Draag met geduld dat lijden;
Een' bastaardzoon kastijdt Hij niet:
En zou 'k die liefdeslagen
Dan als zijn kind niet dragen?
11. Ik mag, hoe zeer een ander schrikk',
Wanneer hij God hoort noemen,
Ik mag m' in Hem beroemen:
Ik vrees voor Hem geen' oogenblik,
En waarom zou ik vreezen?
Hij wil mijn Vader wezen.

81. OM OPGEWEKTHEID TOT BIDDEN.

W I J Z E : Gezang 23.

2. Maar, ach! ons hart, zoo hard als steen,
Zelfs bij 't gezigt van zonden,
Wil niet tot U naar boven, neen!
't Is vast aan 't stof gebonden;
't Ontbreekt ons, Heer! aan lust en moed,
Wij kunnen 't logge vleesch en bloed
Tot bidden naauwlijks dringen.
3. O God! dat kwaad grieft ons zoo zeer,
Meer dan all' aardsche smarten;
Woout dan uw goede Geest niet meer
In hard' en koude harten?
Is Hij dan met zyn onderrigt,
Vertrouwing, aandrift, kracht en licht,
Bedroefd, van ons geweken?
4. 't Is waar, wy durfden vaak zyn stem
En leiding wederstreven,
Zoo hebben wy, wy zelv' aan Hem
Daar reden toe gegeven:
Wij pleegden met het vleesch steeds raad,
Dies woog de neiging tot het kwaad
In ons gedurig over.
5. Zie ons dan, Vader! in den nood
Tot uwen schoot gedreven;
Wat aardsche vader zou, voor brood,
Zijn' kindren steenen geven?
En Gij, zoudt Gij niet nog veel meer
Den Geest, waarom w' U smeeken, Heer!
Ons op ons bidden schenken?

82. D A G E L I J K S C H G E B E D.

WIJZE: Herr Jesu Christ! dich zu uns wend!

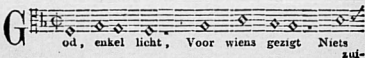
2. Doe ons gelooven op uw woord,
Dat Gij ons arme zondaars hoort,
Niet om onz' eigen waardigheên,
Maar om uw' Zoon, om Hem alleen.

3. Geef,

3. Geef, dat wij op uw Vadertrouw,
Hoe schuldig zich ons hart beschouw',
Niet twijfelen, of Jezus bloed
Heeft al die schuld voor ons geboet.
4. Dat steeds in ons dit vast geloof
De liefde tot het kwaad verdoov',
En dagelijks ons meer geleid'
Tot Christendeugd en heiligheid.
5. Geef ons, dat uw getuigenis
En woord, dat eeuwig zeker is,
Ons alles zij in vreugd en smart,
Als 't eenig rustpunt van ons hart.
6. Dat steeds, o hoogste Majesteit!
Ons hart uw tegenwoordigheid,
Bij al zijn pezen, diep gevoel',
Opdat het U alleen bedoel'.
7. Stort ons die liefde tot U in,
Die zich vertoont in menschenmin:
Opdat, waar w' op uw aard ook treên,
Wij vreugd verspreiden om ons heen.
8. Dat onze hand graag tranen droog',
Weldadigheid ons hart verhoog',
En, onder hoor of laag bedrîf,
De menschheid ons steeds heilig blijv'.
9. Sterk, waar verzoeking lokkend lacht,
Ons zinlyk hart door uwe kracht,
En geef ons tot de deugd steeds moed,
Al kost z' ons welvaart, eer en goed.
10. Lacht ons op aarde voorspoed aan,
Dat wij naar dankbren ootmoed staan;
Of vloeit ons ramp op ramp hier toe,
Dat z' ons uw' Zoon gelijken doe.
11. Dat slechts, bij voorspoed of bij leed,
Ons hart geen' oogenblik vergeet,
Hoe, zonder zelfsverloochening,
Geen stervling ooit ten hemel ging.
12. Dat wij in welstand of in nood
Gedurig denken aan den dood,
En die gedacht' ons daaglyks meer
Bedachtzaamheid en wysheid leer'.
13. Zal onze leeftijd hier voortaan
Uit oogenblikken slechts bestaan,
Zoo vind' de dood ons vroeg bereid,
En rijp voor U en d' eeuwigheid.
14. Of wel bestemd' uw albestier
Ons eene langre loopbaan hier,
Begeef, wat immer ons ontschiet',
Ons dan ook in de grîsheid niet!
15. En is ons eind eens daar, o Heer!
Zie dan genadig op ons neêr,
En dat, om Jezus dierbaar bloed,
Uw vrede heersch' in ons gemoed.

83. BEDE OM GELOOF EN HEILIGHEID.

W I J Z E: Fransche Cant. 104.

94 BEDE OM GELOOF EN HEILIGHEID. Gez. 83, 84.

2. Der sterren pracht
Is bij Hem nacht,
Hoe hel zij schitteren mogen.
En wij belaan
Met euveldaan,
Wat zijn wij in zijn oogen?

3. Heer! waar dan leen?
Tot U alleen,
Gij zult ons niet verstooten:
Uw eigen Zoon
Heeft tot uw' troon
Den weg ons weer ontsloten.

4. Ja, Amen! ja,
Op Golgotha
Stierf Hij voor onze zonden;
En door zijn bloed
Wordt ons gemoed
Gereinigt van de zonden.

5. Maar, ach! wat smart!
Dit dwaalziek hart
Doet ons gedurig vreezen.
O God! G' aanschouwt,
Hoe 't ons berouwt
Steeds weer bevlekt te wezen.

6. Wil, U ter eer,
Steeds meer en meer
't Geloof in ons versterken!
Dan zullen wij,
Gereed en blij,
Uit liefde 't goede werken.

81. ZUCHT OM MEERDERE HEILIGING.

W I J Z E : Gezang 28.

2. O! Gij ziet het, wat ik lijde
Bij 't bederf, dat in mij woont,
Hoe ik worstle, hoe i. strijde;
O! Gij ziet het, wat ik lijde
Bij 't bederf, dat in mij woont,
En zich telkens nieuw vertoont.

3. Dui-

3. Duizend bittre hartetranen ,
U alleen bekende smart ,
Doen de vreugd mijns levens tanen ;
Duizend bittre hartetranen ,
U alleen bekende smart ,
Knagen rustloos aan mijn hart.
4. Moest mijn eigen deugd mij schoren ,
't Regt hier gelden , geen gena' ,
Ach ! ik waar gewis verloren ,
Moest mijn eigen deugd mij schoren ,
't Regt hier gelden , geen gena' ,
Als ik voor uw vierschaar sta.
5. Zelfs mijn tranen en gebeden
Keeren schuldig tot mij weér ,
Als ik tot uw' troon mag treden ;
Zelfs mijn tranen en gebeden
Keeren schuldig tot mij weér ,
Smeeken om vergeving , Heer !
6. Hoe ik dieper poog te delven ,
Hoe ik meer bederf ontmoet ;
Ach ! ik wanhoop aan mij zelven :
Hoe ik dieper poog te delven ,
Hoe ik meer bederf ontmoet ,
Daar mijn kracht voor zwichten moet.
7. Heiland , eindloos van ontfermen !
Die geen' zondaar ooit versmaadt ;
Heiland , eindloos van ontfermen !
'k Werp mij raadloos in uw armen :
Nu mij alles hier verlaat ,
Daar , en daar alleen is raad.
8. Ja , in U is redding , leven ,
Schuldvergeving , kracht tot deugd ,
Van uw' Vader mij gegeven ;
Ja , bij U is redding , leven ,
Schuldvergeving , kracht tot deugd ,
Ware zielrust , reine vreugd.
9. O ! dat kinderlijk vertrouwen ,
Dat , bij al 't gevoel van schuld ,
Op Gods Vadertrouw blijft bouwen ;
O ! dat kinderlijk vertrouwen ,
Dat , bij al 't gevoel van schuld ,
In 't gemoed geen twijfeling duldt !
10. Dit geloof geeft moed en krachten ,
Staaft , dat God waarachtig is :
O ! hoe blijft mijn harte smachten ,
Hoe naar dat geloove trachten ,
Dat , bij voorspoed en gemis ,
Leeft op Gods getuigenis !
11. Dierbre Heiland ! hoor mijn smeeken ,
Wek in mij dien kinderzin ;
Dan moog alles mij ontbreken :
Dierbre Heiland ! hoor mijn smeeken ,
Stort mijn hart dien kinderzin
Voor uw liefd' en bijstand in !
12. Blijf , in leven en in sterven ,
't Eenigst rustpunt van mijn hart !
Wat , wat kan mijn ziel niet derven ,
Blijft G' in leven en in sterven ,
Onder voorspoed , onder smart ,
't Eenigst rustpunt van mijn hart !

85. GEBED IN VERZOEKINGEN.

W I J Z E : Psalm 38.

2. Zie mij voor uw' troon gebogen ,
 Sla uw oogen
 Gunstig neder op mijn smart ;
 't Woelen der verdorvenheden
 In mijn leden ,
 Zond' op zond' ontrust mijn hart.
3. Naauw ben ik gevaar ontvloten ,
 Of mijn nooden ,
 Nieuwe nooden groegen aan ;
 Nieuwe heiren van verzoeking ,
 Wier verkloeking
 Ik , helaas ! niet kan weêrstaan.
4. Strijden moest ik , maar mijn krachten
 Zijn slechts klagten ;
 Ach ! waar berg , waar berg ik mij !
 't Hart , steeds morrend , ontevrede ,
 Strijdt niet mede ,
 Groot' Ontfermer ! sta mij bij.
5. Aller schepslen mededoogen
 En vermogen
 Schiet te kort in mijnen nood :
 Vader ! Gij alleen , o Vader ,
 Licht en Rader !
 Gij zijt Redder uit den dood.
6. Jezus Christus heeft geleden ,
 Heeft volstreden ,
 Overwonnen , ook voor mij ,
 Helsche list en magt gebonden ,
 Dood en zonden
 Overwonnen , ook voor mij.
7. Jezus streed , en leed onschuldig
 En geduldig ,
 Klaagde , dat Gij Hem verliet :
 Zoudt Gij , Vader ! mij verlaten ?
 Mij verlaten ,
 Nu G' in Jezus op mij ziet ?
8. Geef mij Jezus Geest in 't lijden ,
 En in 't strijden
 Jezus afkeer van het kwaad :
 'k Zal Hem dan standvastig volgen ,
 Hoe verholgen
 Ook de zee van rampen slaat.

86. TEGEN VERSTROOIING VAN GEDACHTEN.

Nieuwe zangwijze.

Helaas, dat zwerven der gedachten! Hoe
leidt ons 't ydel zingenot Steeds af van 't heil,
dat wij verwachten, Van 't geen Gij wilt dat wij
betrachten, Van uw gemeenschap zelfs, o God!

2. Niet slechts bij aardse bezigheden
Kwelt ons die zwerfzucht van het hart,
Maar dan zelfs, als wij met gebeden
Of dankerkentnis tot U treden,
Gevoelen wij die bitter smart.
3. Bij onze godsdienst oefeningen,
In 't eenzaam en in 't openbaar,
Is d' aandacht nauwelijks te bedwingen,
Gestaag verrast door beuzelingen;
Helaas! wat valt die last ons zwaar.
4. Wie helpt ons dit met moed bestrijden,
Wie breekt de kracht der ydelheên,
Wie zal ons treurig hart verblijden,
Wie zal ons van dien last bevrijden,
Van zulk een zwerfzucht? Gij alleen!
5. Och! zie ons aan uw voeten weenen,
O Jezus! zie op onze smart,
Och! wil ons vaardig hulp verleen;
Nooit zondt Gij klagers hulploos henen,
Nooit kon U dat van 't liefdehart.
6. Leer Gij ons dan ootmoedig smeeken,
Gij, die d' ontferming zelve zijt,
Help ons de kracht der zwerfzucht breken;
Dan wordt ons denken en ons spreken
Geheel, alleen aan U gewijd.

87. A M E N.

WIJZE: Simeons Lofzang.

Ja, Amen! Vader, ja! Gij slaat ons smeeken ga,
Gij zult ons niet beschaamen: Het woord van uw gena'
Blijft, Vader! eeuwig Ja, In Christus, Ja en Amen.

2. Gij, die ons bidden ziet,
Verlangt ook, dat wij niet

E

Slechts

Slechts vragen, maar verwachten:
 Ons bidden is geen wensch,
 Die opgaat tot een' mensch,
 Wien 't faalt aan wil, of krachten.

3. Ons oog is op uw' Zoon,
 Die ons tot uwen troon,
 Als Midlaar, in wil leiden;
 Al wat ons hart begeert,
 Gelijk zijn voorschrift leert,
 Dat mag 't geloof verbeiden.
4. Geeft ware Christuszin
 Ons reine wenschen in,
 Heeft die ons hart genezen,
 Dan moet de gansche ziel,
 Die biddend nederviel,
 Bij 't opstaan, Amen wezen.
5. Dit Amen geeft U eer,
 Dit Amen vraagt niet meer,
 Zou God mijn bede schenken?
 Dit Amen stelt gewis,
 Dat Hij, die d' Amen is,
 Zijn waarheid nooit zal krenken.

BIJ DE VIERING VAN DEN OPENBAREN GODSDIENST.

88. VOORTREFFELIJKHEID DER OPEN- BARING BOVEN DE REDE.

WIJ ZE: Psalm 113.

mensch, geloof aan uwen God! Is,
 Heer! uw onbepaald gebod, Och! dat uw
 Geest dien pligt ons leere! Wat komt, in
 dezen kinderstaat, Ons meerder dan 't geloof
 te baat? 't Bevel daartoe is weldaad, Heere!

1. Wat zou ons nauwbeperkt verstand,
 Ons kortziend oog, dat schaars 't verband
 Der dingen doorziet, ooit ontdekken,
 Zoo uw onfaalbaar onderrigt
 Ons niet, waar onze rede zwicht,
 Ter heldre fakkel mogt verstrekken?
3. Waar zou ons hart, in elken nood,
 Waar, bij het naadren van den dood,
 Ooit uitkomst zien in zijn ellende,
 Zoo 't niet, in zijnen donkren nacht,

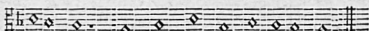
Bij 't licht, door Jezus aangebragt,
Zich tot een' God, een' Vader wendde?

4. Wat wisten wij met zekerheid
Van alles, wat na 't graf ons beidt,
Slechts door het redelicht omgeven?
Waar leerden wij die pligten aan,
Die ons, in dit ons eerst bestaan,
Reeds vormen voor een hooger leven?
5. Ja, uw bevel is weldaad, Heer!
Waar zou, was hier 't geloof niet meer,
Onz' eindigheid de rust verbeiden?
Neen! in ons tegenwoordig lot
Kan onbepaald geloof aan God
Alleen tot hooger' stand ons leiden.
6. 't Zegt weinig, of de geest in 't end,
In 't geen hij van uw werken kent,
Eén stip meer van 't geheel vergader';
Maar, dat van 't eindloos schepsental
Geen muschjen ooit op aarde vall',
Dan met uw' wil, dit troost ons, Vader!
7. 't Zegt weinig, dat ons zoekend oog
Eén star te meer ontdekken moog,
Waar millioenen 't oor ontelugten;
Maar, dat dezelfde Majesteit,
Die z' allen voert, ook ons geleidt,
Dit doet ons voor geen rampen duchten.
8. 't Geloof aan God verhoogt den moed,
Het troost ons hart in tegenspoed,
En leent in nood en dood ons krachten.
Och! dat w' ootmoedig, neer'ig, klein,
Met dit geloof ons pad betreên,
Van dit geloove troost verwachten!
9. Stort, Vader! ons dien kinderzin,
Dat onbepaald vertrouwen in
Op uwe leiding door dit leven;
Dat wij gerust aan uwe hand
Hier spoeden naar het vaderland,
En op uw woord den doodsnik geven.

89. VOORTREFFELIJKHEID VAN JEZUS LEER.

W I J Z E: Psalm 84.

W at zwoegt g', o mensch! naar goud of eer,
Daar gij in Jezus reine leer Den grootsten schat
bezit op aarde! Waar is u hooger heil bereid?
Zij voedt u op voor d' eeuwigheid, En 'schenkt
u eenmaal Englenwaarde, Zij stemt uw hart tot

ware deugd, En vormt uw ziel voor hemelvreugd.

2. O' voel de waarde van dien schat,
Die 't grootst geschenk in zich bevat,
Dat in het stof u kon verheiden,
Een gift der hoogste liefde waard,
God gaf ze door zyn' Zoon aan d' aard,
Om menschen tot Hem opteleiden:
Zij wist, hy al den aardschen druk,
Den zeekren weg tot waar geluk.
3. Lacht u hier ware grootheid aan,
Gij kunt z', op uwe levensbaan,
Alleen van haren invloed wachten;
Z' is juist geschikt voor uwen stand,
Staat met uw' aanleg in verband,
En is berekend naar uw krachten:
Mensch' zoo zij u geen' bystand biedt,
Bereikt gij uw bestemming niet.
4. Beproof, of ooit in schooner licht
Volmaakter beeld voor uw gezigt
Van menschelyke grootheid zweefde,
Dan d' echte Christen wezen zou,
Die, aan zyns Heilands leer getrouw,
Haar met zyn hart en daan beleefde,
En daaglyks in die deugden won,
Die hy door haar bereiken kon.
5. Waar vindt g' een' God, een Majesteit,
Zoo vlekkeloos in heiligheid,
Zoo boven allen lof verheven,
Zoo vreeslyk voor het hoos gemoed,
Maar voor 't boetvaardig hart zoo goed,
Zoo ryk, zoo mild in 't schuld vergeven?
Kom, toon m' een' God, zoo groot, zoo goed,
Als Jezus leer aanbidden doet.
6. Waar dringt de reinste menschenmin
Met zoo veel kracht ten boezem in,
Waar zyn de driften min verholgen,
Dan daar, waar 't hart geen' vyand heeft,
Voor haatren bidt, altyd vergeeft,
En 't beste Wezen na leert volgen,
Waar spreidt menschlievendheid zoo schoon,
Zoo goddelyk een' glans ten toon?
7. Baart liefd' alleen hier reine deugd,
Slechts Jezus leer, die 't hart verheugt,
Doet haar ter bron der deugd verstrekken;
Wie zonder liefd' om d' eerkroon loopt,
Wordt ligt door loon of straf genoopt,
Kan hoogmoed tot zyn taak licht rekken:
Voor liefde, ware liefd' alleen,
Was pligt en zaligheid steeds één.
8. De liefde tot den hoogen God
Vereent ons hart met zyn gebod,
Doet ons Hem dienen zonder vreezen;
De liefde tot den evenmensch
Maakt zyn geluk tot onzen wensch,
Doet ons hier alles voor hem wezen:
Waar is een deugd, die meer bekoort,
Waar vloeit z' uit reiner bronnen voort?
9. Waar wordt aan uw beklemd gemoed
Vergeving, om een godlyk bloed,

- Voor al uw schuld om niet geschonken?
 Waar wil een Geest, door niets beperkt,
 Die 't willen en 't volbrengen werkt,
 Uw hart, uw magtloos hart ontvonken?
 Waar loopen Gods volkomenheên
 Zoo met ons waar geluk in een?
10. Waar vindt de mensch in zijn verdriet
 Den troost, dien Jezus leer hem biedt?
 Waar is in 't lijden God hem nader?
 Waar ziet zijn oog in schooner licht,
 Ook waar de tuchtroe' nimmer zwicht,
 Het doel van een' vergevend' Vader?
 Waar is zijn eeuwig zalig lot
 Geground op d' eer van zijnen God?
11. O stervling! wat u ooit ontzink',
 Dat deze leer nog voor u blink',
 Waar gij uw' jongsten snik zult geven;
 Zij is het licht voor uwe voet,
 De staf, die u voor wanklen hoedt,
 Uw seekre gids tot beter leven;
 Met haar zijt gij in elken kring,
 In elken stand Gods kweekeling.

90. VOOR DE PREDIKATIE.

WIJZE: Psalm 66.

Dat w' U deez' dag, o Jezus! wijden, Hem
 vrolijk viëren in den geest, Den dag, waarop
 wij ons verblijden, Dat Gij weër uit het graf
 verreest; Laat ons uw eer alleen bedoelen, Uw
 eer, die al ons leven is, Dan zullen w' in ons
 hart gevoelen De kracht van uw verrijzenis.

2. Hier zullen wij ons met uw vanden,
 Die voor uw godlijk aanzigt staan,
 Door liefd' en door geloof verbinden,
 Vermelden uwe liefdedaân;
 Hier, waar uw heiligen zich verzaamen,
 Hier zingen w' U ons needrig lied,
 Al kunnen wij uw' lof maar staamlen:
 't Ootmoedig hart versmaadt Gij niet.
3. Hier danken w' U, met al uw leden,
 Hier wordt uw liefdestem gehoord,
 Hier zenden w', in uw' naam, gebeden
 Tot Hem, die ons als Vader hoort:
 Zend uwen Geest nu in ons midden,
 Verlicht, vertroost ons hart, o Heer!
 Dan zal ons zingen, hooren, bidden
 Ons zalig zijn, en U tot eer.

91. VOOR DE PREDIKATIE.

WIJZE: Psalm 84.

Wij wijden, gunstrijk' Opperheer! Deez' feest-
dag aan uw' dienst en eer: Heb dank! uw god-
lyk welbehagen Vergunt ons rust van bezig-
heên. En roept ons, om aan U alleen Gods-
dienstig' offers optedragen; Verhef ons hart nu
boven 't stof, En stem het, Heer! tot uwen lof.

2. O Vader! dat uw vriendlyk oog
 Ons hart bestrale van omhoog!
 Daar wij met eize smeekgebeden,
 In naam van Jezus, uwen Zoon,
 Vertrouwlyk naadren tot uw' troon:
 O milde Bron van zaligheden!
 Stort, in den rijksten overvloed,
 Uw' zegen uit in ons gemoed.
3. Och! dat uw Geest den Leeraar sterk',
 Het zegel zett' op al zijn werk;
 Dan zal uw woord ons hart doordringen,
 Dan brengt het schoone vruchten voort:
 Door dankbren ijer aangespoord
 Zal onze mond dan vrolijk zingen;
 Dan is ons leven, voor altijd,
 Geheel aan uwen dienst gewijd.

92. VOOR DE PREDIKATIE.

WIJZE: Psalm 24.

Wij, allerhoogste Mejesteit! In uwe
tegenwoordigheid Godsdienstig in uw huis
verschenen, Wij buigen ons eerbiedig neêr,
En smeeken U, wil, U ter eer, Ons
uwen Geest bij 't woord verleenen.

2. Be-

2. Bepaal Gij zelf ons zwerfziek hart,
Zoo ligt in zond' en zorg verward;
Verleen Gij zelf ons luistrend' ooren,
Doe ons de waarheid regt verstaan,
En laat ons diep ter harte gaan,
Wat Gij ons tot ons heil doet hooren.
3. Maak, door uw woord, ons zoo bekend
Met ons bederf en diep' ellend,
Dat wij in ootmoed die betreuren,
En geef, dat uw getuigenis
Van 't geen uw Zoon voor zondaars is,
Ons uit die droefnis op moog beuren.
4. Wil, door een vast geloof, ons hart,
Bij lief en leed, bij vreugd en smart,
In Hem vertroosten en versterken;
Ontsteek dus, in ons koud gemoed,
Een' onuitbluschbaren overgloed
Tot dankbaarheid en goede werken.
5. Uw eer, ons heil zij 's Leeraars doel,
Verwek in hem een warm gevoel
Tot krachtig spreken, vurig bidden:
Gij hebt ons immers zelf verklaard,
„Al waar men in mijn' naam vergaart,
„Daar ben ik zelf ook in uw midden.”

93. VOOR DE PREDIKATIE.

WIJZE: Liebster Jesu! wir sind hier.

Lieve Jezus! zie ons naan Hier op uw bevel
vergaderd, Waar ons hart in uwen naam Dank-
baar tot den Vader nadert; Och! wees zelf nu
in ons midden, Bij ons danken, bij ons bidden.

2. Heiland! Gij hebt aan uw Kerk
Uwen Heiligen Geest gegeven,
Die 't geloof in 't harte werk'
Door uw woord ten eeuwen leven;
Dat ons nimmer iets op aarde
Bij uw heilleer koom in waarde.
3. Zet ons harte door dien Geest
Voor uw liefdelessen open,
Dat wij daaglijks onbevreesd
Op uw heilbeloften hopen,
Tot dat G' ons geloofsvertrouwen
Eens verwisselt in aanschouwen.

94. VOOR DE PREDIKATIE.

WIJZE: Psalm 38.

Sla, o God vol mededoogen! Sla uw
E 4 oo-

2. Dat ons hart uw' Geest verbeide,
Die ons leide
In uw waarheid, naar uw woord;
Schenk uw' bijstand tot gelooven
Nu van hoven;
Spreek dan, uw gemeente hoort.

95. NA DE PREDIKATIE.

WIJZE: Psalm 138.

96. NA DE PREDIKATIE.

WIJZE: Herr und Aeltster deiner Creutz-Gemeine!

97. B I J D E N D O O P.

W I J Z E: Gezang 40.

2. Hoe zondig zij
Ook zijn, als wij,
Onrein voor U geboren;
Gij, zalig lot!
Gij zijt hun God,
Aan wien zij toebehooren.

3. Heeft uwe hand
Den Doop, ten pand
Van uw verbond, gegeven,
Die blijde troost
Doet ons dit kroost,
Met vreugd, U overgeven.

4. Uw zondaarsmin
Stort blijdschap in,
En lust, en moed, en krachten:
Der oudren plicht,
Hoe zwaar, wordt ligt
Voor hen, die op U wachten.

5. Wil ons beleid
Met waakzaamheid,
Ons kroost uw' zegen geven:
Zoo zullen zij,
Zoo zullen wij
U hier, en eeuwig leven.

98. N A D E N D O O P.

W I J Z E: Psalm 103.

2. Wij bidden U, wil ons om Jezus hooren,
Aanschouw het kroost, thans door den doop herboren!
Dat hen uw Geest, uw Heilige Geest regeer,
Opdat het, vroom en Christlyk opgetogen,
In ware deugd steeds wandle voor uw oogen,
En wassen moog in Christus, hunnen Heer.
3. Zoo word' uw gunst, uw Vadergunst geprezen,
Die G' ook, o, Heer! ons allen hebt bewezen;
Zoo stemm' ons hart steeds met uw wetten in,
Opdat het trouw, in alle deugdbetooning,
Zijn' Heiland volg', als Leeraar, Priester, Koning,
En onder Hem, wat zonde kweekt, verwinn',
4. Opdat uw Naam, o eindloos goede Vader,
O Zoon, o Geest, o eërig' God te gader!
Door hen en ons altijd verheerlijkt word';
Opdat ons hart U dankbaar eer bewijze,
Uw vrolyk roem', U rustloos loov' en prijze,
Tot dat de tijd in d' eeuwigheid zich stort.

99. BIJ DE BELIDENISPREDIKATIE.

W I J Z E : Psalm 66.

2. Ja, zondaars zijn wij, diep bedorven,
W' erkennen dit voor U met smart;
Maar Jezus, aan het kruis gestorven,
Geeft rust en troost aan 't schuldig hart:
Die waarheid is 't, die o s te zamen
Aan U, en uwen wil verhecht,
Waarop ons hart geloovig, Amen,
Met al uw kindren, Amen zegt.
3. Door éenen Heer zijn onze harten,
Door éenen Geest en doop vereend,
Één Trooster is het, die in smarten

Ons

Ons zamen sterkt, en hulp verleent;
 't Is één geloof, waardoor wij leven,
 Eén hoop op uwe zaligheid;
 Eén hart wilt Gij ons allen geven,
 Dat hebt Gij zelf ons toegeleid.

4. Och! heilig ons dan in uw waarheid,
 Zij voer' in ons steeds heerschappij,
 Uw woord, o Vader! is de waarheid,
 Zet Gij ons licht en ijver bij,
 Zoo zullen w' uwer ons nooit schamen,
 Wien hart en mond geheel behoort,
 Zoo, zoo verbinden w' ons te zamen
 In trouw aan U, en aan uw woord.
5. Gedenk aan onze nieuwe leden,
 Die, door 't belijden van uw' naam,
 Met ons nu in verbindnis treden;
 O Vader! heilig z' in uw' naam,
 Dat niets hun' ijver ooit verdoove,
 Uw liefd', uw waarheid blijv' hun bij,
 Dat hun geloof opregt geloove,
 Hun keus de keus des harten zij.
6. Bewaar, o God! hun ziel en zinnen,
 Dat, hoe de wereld vleijen moog,
 Zij boven alles U beminnen,
 In vreeze wandlen voor uw oog:
 Zoc rigten zij getroost hun treden
 Op Jezus spoor, hoe zwaar 't ook schijn',
 Zoo zal, op 't geen zij nu beleden,
 Hun wandel 't sprekendst Amen zijn.

100. BIJ DE VOORBEREIDING TOT HET AVONDMAAL.

W I J Z E: Mein Hertzens Jesu, meine Lust!

(met herhaling der drie laatste regels.)

H et heuglijk tijdstip nadert weér, Dat w' in
 uw bitter lyden, Met diepen ootmoed, ons, o
 Heer! Aan 't Avondmaal verblijden, Wil ons,
 bij 't naadren van dit feest, Den invloed van uw'
 goeden Geest Ter voorbereiding schenken, Opdat
 w' aan uw' verzoeningsdood, Die zoo veel heils
 voor ons ontsloot, Naar waarde mogen denken.

2. Uw liefde, die aan ons nog dacht
 In 't bitterst van uw lijden,
 Toen G', in den allerhangsten nacht,
 Uw' laatsten strijd gingt strijden:
 Uw liefde schonk ons dezen disch,
 Daar wij, tot uw gedachtenis,
 Ons zaam vereenen zouden,
 En, met het oog op die gena',
 Die G' ons beweest op Golgotha,
 Uw liefdefeestmaal houden.
3. Ontfermer! nooit verdienden wij
 't Geringste mededoogen,
 Gena', oneindig groot en vrij,
 Wilt Gij aan ons verhoogen:
 Verslaafd aan 't zinnelijk genot,
 Geheel afvalligen van God,
 Vertreders van zijn wetten,
 Had ons de hoogste Majesteit
 Ten doel van haar gerechtigheid
 En straffen kunnen zetten.
4. Uw tusschenkomst hebb' eeuwig eer!
 Verteeder maar ons harte,
 Dan vallen w' aan uw voeten neêr,
 Dan voelen wij, met smarte,
 Met weedom, voor uw aangezicht,
 Wat snoodheid in dien afval ligt,
 Wat hoosheid in de zonden
 Bewaar ons bij dat smartgevoel,
 Opdat w' ootmoedig, naar uw doel,
 Uw' liefdedood verkonden.
5. Geen ontrouw, die Gij in ons ziet,
 Geen slaauwheid in het strijden,
 Geen misdaad blyf' er, die wij niet
 U weenende belijden;
 Opreghheid, die geen kwaad verbloemt,
 Geen zonden immer zwakheên noemt,
 Beziel' ons voor uw oogen:
 Gij, die voor ons aan 't kruis voldeedt,
 Wieus liefde van geen wanklen weet,
 Zult onze tranen droogen.
6. Of zouden w' aan uw liefdemaal,
 U, Jezus! nog verdenken,
 U, bij dit vriendelyk onthaal,
 Nog geen vertrouwen schenken?
 Och! leer ons hier, bij brood en wijn,
 Die panden uwer liefde zijn,
 Uw lichhaam onderscheiden,
 En dankbaar, in verbindteuis
 Met al uw volk, aan dezen disch
 Uw' roem naar eisch verbreiden.

101. BIJ HET AVONDMAAL.

WIJZE: Gezang 39.

Broeders, komt! de Heiland noot, Laat ons
 zijnen dood verkonden, Komt, gedoopt in zijnen dood,
 Komt!

2. Neemt en eet, gij eet zijn brood,
Jezus Christus werd gegeven
Voor den zondaar in den dood;
Neemt en drinkt, gij drinkt ten leven,
Ja, Hij gaf zich in den dood,
In den bitteren zondaarsdood.
3. Laat, di: zich met toeverzigt,
Jezus! in uw heil verblijden,
Eeuwig wandien in uw licht,
Eeuwig aan uw' dienst zich wijden;
Dat hun hart van hoogmoed vrij,
Vol van uwen ootmoed zij.
4. Help de ziel, die raadloos schreit,
Nauwlijks op uw neil durst wachten,
Help haar, Heer der heerlijkheid!
Geef haar zwak vertrouwen krachten:
Die bedrukt van verre staan,
Neemt Gij met ontferming aan.
5. Halleluja! Jezus dood
Wordt de wereld door verkondigd,
Jezus dood, die ons, Loe snood,
Hoe ontaard, bij God ontzondigt:
Zondaars! zwaar met schuld belaa'n,
Neemt zijn heil geloovig aan.
6. Ja, tot in den hemel dringt
Ons gezang met blijde klanken,
Waar, van Engelen omringd,
All zaligen Hem danken,
Eeuwig juichen van gena',
Van zijn liefd' op Golgotha.

102. BIJ HET AVONDMAAL.
WIJZE: Psalm 51.

2. Dat niemand zegg', ik heb te zwaar misdaan!
Of is Hij voor godloozen niet gestorven,
En heeft Hij niet hun' zoen bij God verworven,
En wist Hij ons dit aan zijn' disch niet aan?
Laat schuldgevoel, bij zijne liefd', uw hart
Tot meer geloof en sterker liefde dringen;
Zoo wijkt de vrees, zoo lenigt zich de smart,
En rust en vreugd zal ons met kracht omringen.
3. Ik neem, geloof, en val aanbeddend neer;
Wat zal ik, Heer! tot al uw goedheid zeggen?
Ik kan mij slechts voor uwe voeten leggen,
Gij kent mijn hart; ik heb geen woorden meer.
Geeft Gij U zelv' aan mij, ik mij aan U,
Sterk mijn geloof, dat werk van uw vermogen,
Aan uwen disch, en 'k leef alleen, om U
In leed en vreugd als Redder te verhoogen.

103. BIJ HET AVONDMAAL.

WIJZE: Psalm 138.

104. BIJ HET AVONDMAAL.

WIJZE: Gezang 28.

VOOR DE BEDIENING.

vinden in uw' dood, Bij 't genot van wijn en brood.

2. „Neemt, het brood wordt u gegeven,“
Heer! dit was uw eigen taal,
„'k Heb mij zelv' voor u gegeven,
„Neemt den wijn, gy drinkt ten leven,“
Heer! dit was uw eigen taal
In den nacht aan 't Avondmaal.
3. Werwaarts zouden wij ons wenden,
Riept Gij ons, o Heiland! niet,
Zoo vol nooden en ellenden?
Werwaarts zouden wij ons wenden,
Wisten wij, o Heiland! niet,
Dat G' op zondaars nederziet?
4. Zwaar zijn onze wanbedrijven,
Onze schuld is veel en groot,
Maar wie zou terugblijven
Om zijn zware wanbedrijven?
Onze schuld zij nog zoo groot,
Zulken zijn het, die Gij noodt.
5. Waren w' in onz' eigen oogen
Niet bederf, van top tot teen,
Gij zoudt ons hier niet gedoogen;
Waren w' in onz' eigen oogen
Niet bederf, van top tot teen,
Dan zoudt Gij ons ledig heen.
6. Vol van schulden en van zonden
Komen wij, met waar berouw,
Gij hebt ons rantsoen gevonden:
Vol van schulden en van zonden
Komen wij, met waar berouw,
Op uw woord. Gij zijt getrouw.

NA DE BEDIENING.

7. U te loven, U te danken,
Steeds te leven tot uw eer,
Met oprechte vreugdeklanken
U te loven, U te danken,
Steeds te leven tot uw eer,
Zij nu al ons heil, o Heer!
8. Ijdel was, o ja! ons pogen,
Steunen wij op eigen kracht;
Maar uw eindloos alvermogen
Ondersteunt het daauwe pogen,
Helpt en sterkt de zwakke kracht
Van de ziel, die U verwacht.
9. Wacht, 'o ziel! dan met vertrouwen
Op den Heer, als Hij verbeidt,
Blijf op Hem uw hope bouwen;
Zulk een wachten met vertrouwen,
Zelfs wanneer de Heer verbeidt,
Strekt Hem meest tot heerlijkheid.
10. Ja, die keus is nu bezwoen
Bij 't gebruik van brood en wijn:
Heer! wil ons gebed verhooren,
Sterk ons in die keus, bezwoen
Bij 't gebruik van brood en wijn,
Dan zal zij voor eeuwig zijn.

105. BIJ HET AVONDMAAL.

WIJZE: Was Gott thut, das ist wohlgethan.

Hier ben ik, om aan uwe smart, Uw' bit-
 tren dood te denken, En voel, van dezen disch,
 mijn hart Tot U naar boven wenken: Mijn
 Middelaar! De schat is daar. Van allen, die
 U vrezen; Daar wil mijn hart ook wezen.

2. Mijn Heer en Heiland! welk een dank
 Betaamt mij in deez' uren!Wat hooge toon voegt aan mijn' zang,
 Om 't geen Gij moest verduren!

Gij mindet mij,

Gij stierft voor mij,

Gij hebt voor mijne zonden

Den zoen bij God gevonden.

3. En U, mijn Vriend! U zou ik niet

Als mijn' Verlosser roemen?

Niet ijvrig doen, wat Gij gebiedt,

U al mijn heil niet noemen?

Niet hand aan hand,

In naauw verband

Met all' uw ware vrienden,

M' in liefd' aan U verbinden?

4. Och! wil mij hier, bij brood en wijn,

In 't waar geloof versterken,

Om U steeds meer getrouw te zijn,

Steeds naar Gods wil te werken:

Zoo word ik, Heer!

Steeds meer en meer

Gelaten, zacht en goedig,

En naar uw beeld ootmoedig.

5. Eens komt de tijd, o ja! zoo wis

Wij zaar: hier zijn gezeten,

Dat ik met U, aan uwen disch

Daar boven, eens zal eten;

O zalig goed!

Hoe groeit mijn moed,

Tot hopen en vertrouwen:

Geloof wordt eens aanschouwen.

106. BIJ HET AVONDMAAL.

WIJZE: Schmücke dich, o liebe Seele!

(Naar het Berlijnsch Choraalboek).

Treed nu toe, verlostte ziele! Zit hier aan, ver-

2. Snel Hem, ziel! geloovig tegen,
 Neem uit zijne hand zijn' zegen;
 Kom, Hij wil u hier verblijden
 Bij 't gedenken aan zijn lijden,
 Aan zijn tafel spijzen, drenken,
 Uit zijn volheid alles schenken;
 Kom, kom vol geloof en liefde,
 O hoe groot was zijne liefde!
3. Ik verheug mij, Heer! met beven,
 'k Neem uit uwe hand het leven,
 Hier wilt Gij U met uw vrinden,
 Ook met mij, op 't naauwst verbinden,
 Myne schuld niet meer gedenken,
 U, U zelf, mij eeuwig schenken;
 Uw gena' is onafmeetlijk,
 O! zij is mij onvergeetlijk.
4. Heiland! laat mij waardig komen,
 Drinken uit uw levensstroomen;
 Ja, Gij zult ook mijne klagten
 Nu verhooren, nooit verachten:
 Ach! hoe vaak zat ik te dorsten,
 Naar U, Levensbron! te dorsten;
 Nu mag ik blijmoedig komen,
 Drinken uit uw levensstroomen.
5. Gij, wien 's hemels reine scharen,
 Die als ik ook zondaars waren,
 Dank en lof en eere zingen,
 Dat z' eens hier dat brood ontvingen;
 Jezus! 'k val hier aan uw voeten,
 Doe mij waardig U ontmoeten,
 Eten van uw hemelspijze,
 Mij tot heil en U ten prijze.
6. 'k Vier gedachtenis van uw lijden,
 Tot een proef van dat verblijden,
 Dat Gij hebt voor mij verworven,
 Toen Gij zijt aan 't kruis gestorven,
 Zoon des Vaders, Licht en Leven!
 Godslam, ons ten zoen gegeven,
 Godlijk offer voor mijn zonden,
 Schuldig om mijn schuld gevonden!
7. 'k Zal mij in uw heil verblijden,
 Eeuwig, eeuwig mij U wijden,
 Om alleen voor U te leven,
 Naar volkomenheid te streven;
 'k Zal U eens, o Heer! daar boven
 Beter kennen, beter loven,
 Beter, vuriger beminnen,
 Help mij, help mij overwinnen!

107. DANKZEGGING NA HET AVONDMAAL.

Nieuwe zangwijze.

The musical score is written on a single staff with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The melody is composed of eighth and sixteenth notes, with some rests. The lyrics are written below the staff, aligned with the notes. The first line of the melody starts with a large 'H' for the word 'Heb'.

Heb aan 's Heilands disch gezeten, 'k Heb
gegeten Van het brood, dat zielen voedt; Daar,
daar werd mij wijn geschonken, Die, gedronken,
Zielverkwikking smaken doet: Jezus zelf had door
zijn boden Mij doen nooden, Ik verscheen op
hoog ontbod, En was welkom; dank zij God!

2. 't Brood, het welk ik daar zag breken,
Werd m' een teeken

Van zijn ligchaam, dat weleer
Werd voor mij aan 't kruis verbroken,
En doorstoken;

'k Zag den kruisdood van mijn' Heer:
In den wijn, dien 'k uit zag gieten,
Zag ik 't vlieten

Van zijn toen vergoten bloed;
'k Zag door Hem mijn schuld geboet.

3. Laat ons zaam, met blijde klanken,
Jezus danken;

Christenschaar! die ook van Hem
't Heil, dat Hij mij deed erlangen,
Hebt ontvangen,

Loof den Heer met hart en stem!
Laat de dankbre vreugdegalmen,
Liedren, psalmen

Stijgen voor des Hoogsten troon,
Zing ter eere van Gods Zoon!

4. Lof zij Hem, die ons onthaalde,
En bestraalde

Met gena' en majesteit;
Lof zij Jezus, door wiens sterven
Wij verwerven
Eindelooze zaligheid!

Jezus stierf aan 't kruis geklonken:
Hij, gezonken

In het graf, en opgestaan,
Heeft aan 's Vaders eisch voldaan.

5. Lof zij Hem, die, opgetogen
In den hoogen

Aan des Vaders rechterhand,
Ons nog, door een zichtbaar teeken,
Toe wil spreken;

Brood en wijn ons geeft ten pand,
Bij 't herdenken van zijn lijden,
Van zijn stryden.

Tegen zonde, dood en hel:
Dat al d' aard zijn' lof vertelt!

6. Wie zou Hem geen' dank bewijzen,
Hem niet prijzen,
Hem niet loven? wie zich niet
Aan dien Herder overgeven,
Die zijn leven
Voor zijn schapen niet ontziet?
Wie Hem niet tot Heer begeeren,
Hem niet eeren,
Die ons van 't verderf behoedt,
Ons gekocht heeft door zijn bloed?
7. 't Lust ons, naar zijn welbehagen,
Steeds te jagen
Naar de hoogste heiligheid:
't Lust ons Hem niet vaste schreden
Na te treden,
Daar Hij ons ten hemel leidt:
't Lust ons Hem het oor te leenen,
Ons te spenen
Van de wereldsch' ijdelheên,
Hem te dienen, Hem alleen.
8. Dierbre Jezus! zoo weldadig,
Zoo genadig,
Dierbre Zaligmaker! Gij,
Die 't geloof, dat G' in ons werktet,
Heden sterket,
Sta met uwen Geest ons bij,
Die verleen' ons moed en krachten!
Al ons trachten
Naar volnaking vordert niet,
Zoo uw Geest geen' bijstand biedt.

108. DANKZEGGING NA HET AVONDMAAL.

W I J Z E: Psalm 103.

Wij hebben zaam aan Jezus disch gezeten,
Zijn' wijn gemaakt en van zijn brood gege-
ten, En zijn vervuld met dank en vrolijkheid:
Nu hart en mond voor God en mensch ontslo-
ten! Komt, heffen w', als versterkte dischgenoo-
ten, Den lofzang aan der hoogste Majesteit.

2. Gij hebt ons, Heer! oneindig veel vergeven,
Om Jezus dood vergunt Gij ons het leven,
Die onze schuld verzoende door zijn bloed!
Zie ons dan hier, vol dankbaarheid en vreugde,
Vol van den roem der hoop, die ons verhengde,
Met nieuwe kracht bij wijn en brood gevoed.

105. BIJ HET AVONDMAAL.

W I J Z E: Was Gott thut, das ist wohlgethan.

Hier ben ik, om aan uwe smart, Uw' bit-
 tren dood te denken, En voel, van dezen disch,
 mijn hart Tot U naar boven wenken: Mijn
 Middelaar! De schat is daar. Van allen, die
 U vreczen; Daar wil mijn hart ook wezen.

2. Mijn Heer en Heiland! welk een dank

Betaamt mij in deez' uren!

Wat hooge toon voegt aan mijn' zang,

Om 't geen Gij moest verduren!

Gij mindet mij,

Gij stierft voor mij,

Gij hebt voor mijne zonden

Den zoen bij God gevonden.

3. En U, mijn Vriend! U zou ik niet

Als mijn' Verlosser roemen?

Niet ijrzig doen, wat Gij gebiedt,

U al mijn heil niet noemen?

Niet hand aan hand,

In naauw verband

Met all' uw ware vrienden,

M' in liefd' aan U verbinden?

4. Och! wil mij hier, bij brood en wijn,

In 't waar geloof versterken,

Om U steeds meer getrouw te zijn,

Steeds naar Gods wil te werken:

Zoo word ik, Heer!

Steeds meer en meer

Gelaten, zacht en goedig,

En naar uw beeld ootmoedig.

5. Eens komt de tijd, o ja! zoo wis

Wij zaan hier zijn gezeten,

Dat ik met U, aan uwen disch

Daar boven, eens zal cten;

O zalig goed!

Hoe groeit mijn moed,

Tot hopen en vertrouwen:

Geloof wordt eens aanschouwen.

106. BIJ HET AVONDMAAL.

W I J Z E: Schmücke dich, o liebe Seele!

(Naar het Berlijnsch Choraalboek).

Niet reed nu toe, verloste ziele! Zit hier aan, ver-
 los-

2. Snel Hem, ziel! geloovig tegen,
 Neem uit zijne hand zijn' zegen;
 Kom, Hij wil u hier verblijden
 Bij 't gedenken aan zijn lijden,
 Aan zijn tafel spijsen, drenken,
 Uit zijn volheid alles schenken;
 Kom, kom vol geloof en liefde,
 O hoe groot was zijne liefde!
3. Ik verheug mij, Heer! met beven,
 'k Neem uit uwe hand het leven,
 Hier wilt Gij U met uw vrienden,
 Ook met mij, op 't naauwst verbinden,
 Mijne schuld niet meer gedenken;
 U, U zelf, mij eeuwig schenken;
 Uw gena' is onafmeetlijk,
 O! zij is mij onvergeetlijk.
4. Heiland! laat mij waardig komen,
 Drinken uit uw levensstroomen;
 Ja, Gij zult ook mijne klagten
 Nu verhooren, nooit verachten:
 Ach! hoe vaak zat ik te dorsten,
 Naar U, Levensbron! te dorsten;
 Nu mag ik blijmoedig komen,
 Drinken uit uw levensstroomen.
5. Gij, wien 's hemels reine scharen,
 Die als ik ook zondaars waren,
 Dank en lof en eere zingen,
 Dat z' eens hier dat brood ontvingen;
 Jezus! 'k val hier aan uw voeten,
 Doe mij waardig U ontmoeten,
 Eten van uw hemelspijze,
 Mij tot heil en U ten prijze.
6. 'k Vier gedachtenis van uw lijden,
 Tot een proef van dat verblijden,
 Dat Gij hebt voor mij verworven,
 Toen Gij zijt aan 't kruis gestorven,
 Zoon des Vaders, Licht en Leven!
 Godslam, ons ten roen gegeven,
 Godlijk offer voor mijn zonden,
 Schuldig om mijn schuld gevonden!
7. 'k Zal mij in uw heil verblijden,
 Eeuwig, eeuwig mij U wijden,
 Om alleen voor U te leven,
 Naar volkomenheid te streven;
 'k Zal U eens, o Heer! daar boven
 Beter kennen, beter loven,
 Beter, vuriger beminnen,
 Help mij, help mij overwinnen!

107. DANKZEGGING NA HET AVONDMAAL.

Nieuwe zangwijze.

Ich aan 's Heilands disch gezeten, 'k Heb
 geeten Van het brood, dat zielen voedt; Daar,
 daar werd mij wijn geschonken, Die, gedronken,
 Zielverkwikking sinaken doet: Jezus zelf had door
 zijn boden Mij doen nooden, Ik verscheen op
 hoog ontbod, En was welkom; dank zij God!

2. 't Brood, het welk ik daar zag breken,
 Werd m' een teeken
 Van zijn ligchaam, dat weleer
 Werd voor mij aan 't kruis verbroken,
 En doorstoken;
 'k Zag den kruisdood van mijn' Heer:
 In den wijn, dien 'k uit zag gieten,
 Zag ik 't vlieten
 Van zijn toen vergoten bloed;
 'k Zag door Hem mijn schuld geboet.
3. Laat ons zaam, met blijde klanken,
 Jezus danken;
 Christenschaar! die ook van Hem
 't Heil, dat Hij mij deed erlangen,
 Hebt ontvangen,
 Loof den Heer met hart en stem!
 Laat de dankbre vreugdegalmen,
 Liedren, psalmen
 Stijgen voor des Hoogsten troon,
 Zing ter eere van Gods Zoon!
4. Lof zij Hem, die ons onthaalde,
 En bestraalde
 Met gena' en majesteit;
 Lof zij Jezus, door wiens sterven
 Wij verwerven
 Eindeloze zaligheid!
 Jezus stierf aan 't kruis geklonken:
 Hij, gezonken
 In het graf, en opgestaan,
 Heeft aan 's Vaders eisch voldaan.
5. Lof zij Hem, die, opgetogen
 In den hoogen
 Aan des Vaders regterhand,
 Ons nog, door een zichtbaar teeken,
 Toe wil spreken:
 Brood en wijn ons geeft ten pand,
 Bij 't herdenken van zijn lijden,
 Van zijn stryden.

Tegen zonde, dood en hel:
Dat al d' aard zijn' lof vertelt!'

6. Wie zou Hem geen' dank bewijzen,
Hem niet prijzen,
Hem niet loven? wie zich niet
Aan dien Herder overgeven,
Die zijn leven
Voor zijn schapen niet ontziet?
Wie Hem niet tot Heer begeeren,
Hem niet eeren,
Die ons van 't verderf behoedt,
Ous gekocht heeft door zijn bloed?
7. 't Lust ons, naar zijn welbehagen,
Steeds te jagen
Naar de hoogste heiligheid:
't Lust ons Hem met vaste schreden
Na te treden,
Daar Hij ons ten hemel leidt:
't Lust ons Hem het oor te leenen,
Ous te spreken
Van de wereldsch' ijdelheên,
Hem te dienen, Hem alleen.
8. Dierbre Jezus! zoo weldadig,
Zoo genadig,
Dierbre Zaligmaker! Gij,
Die 't geloof, dat G' in ons werktet,
Heden sterket,
Sta met uwen Geest ons bij,
Die verleen' ons moed en krachten!
Al ons trachten
Naar volnaking vordert niet,
Zoo uw Geest geen' bijstand biedt.

108. DANKZEGGING NA HET AVONDMAAL.

W I J Z E: Psalm 103.

Wij hebben zaam aan Jezus disch gezeten,
Zijn' wijn gemaakt en van zijn brood gege-
ten, En zijn vervuld met dank en vrolijkheid:
Nu hart en mond voor God en mensch ontslo-
ten! Komt, heffen w', als versterkte dischgenoo-
ten, Den lofzang aan der hoogste Majesteit.

2. Gij hebt ons, Heer! oneindig veel vergeven,
Om Jezus dood vergunt Gij ons het leven,
Die onze schuld verzoende door zijn bloed!
Zie ons dan hier, vol dankbaarheid en vreugde,
Vol van den roem der hoop, die ons verheugde,
Met nieuwe kracht bij wijn en brood gevoed.

3. Die kracht zij U, zij U alleen geheilgd,
En door 't geloof, in uwe kracht, beveilgd,
Voor elk ten blijk wat Jezus dood vermag;
Dan zullen wij als broeders samenwoonen,
Zijn heilig beeld in ons gedrag vertoonen
En kinderlijk U dienen met ontzag.
4. Genaakt de tijd, dat onze ziel, onthonden
Van 't logge vleesch, die kweekplaats van de zonden,
Niet langer deelt op aard aan 't Avondmaal!
Dan zullen w' U, o God van ons vertrouwen!
Van aangezicht tot aangezicht, aanschouwen
Bij 't lied des Lams aan 't beter Avondmaal.

109. DANKZEGGING NA HET AVONDMAAL.

W I J Z E: Sieh, hie bin ich, Ehren-König!

Jezus! die voor doemelingen, Door uw' kruis-
dood, hebt geboet, Zou ik niet uw liefde zingen,
Daar Gij mijn bezwaard gemoed Zoo weldadig,
Zoo genadig, Aan uw' feestdich hebt gevoec?

2. Meer verkwikking smaak ik nimmer,
Wat mij ook de wereld bied':
Arme wereld! waar 'k mij immer
Dwaaslijk door verleiden liet,
Wat m' ooit lustte, Zieleruste
Vond ik, buiten Jezus, niet.
3. 'k Zal zijn liefde nooit vergeten;
Hij, wiens dood mijn leven is,
Deed mij naadren, nemen, eten,
Drinken aan zijn' liefdesdich,
Gaf m' in handen D' onderpanden
Van mijn schuldvergifenis.
4. Amen! Amen! ik geloove;
Jezus! geef, dat schuld noch strijd
Immer mij dien troost ontroove:
Blijft het hier beproevingsdich,
Uw genade Slaat mij gade,
'k Weet, dat Gij mijn Heiland zijt.
5. Blijf mij in lie hoop versterken;
Zalig, dat Gij eeuwig leeft!
Mogt maar elk aan mij bemerken,
Dat de troost, dien Gij mij geeft,
Op mijn' handel, Op mijn' wandel,
Tot verbeetring invloed heeft.

110. DANKZEGGING NA HET AVONDMAAL.

W I J Z E: Psalm 24.

U loov' en dank' wat in ons is, O Hei-
land!

2. Nu juichen wij uit onzen nood;
 Wij lagen midden in den dood,
 Maar vonden 't leven in uw liefde:
 Och! dat ons hart het nooit vergeet,
 Wat Gij, Getrouwe! voor ons deedt,
 Toen U de doodschicht voor ons griesde.
3. O! vierden wij gedachtenis
 Van eene liefd' aan uwen disch,
 Die duizend levens niet vergelden;
 Hoe moesten w' in het lage stof,
 Door onzen wandel, uwen lof,
 Uw gadelooze gunst vermelden!
4. Ontvlam, mijn ziel! ontvlam voor Hem,
 Paar dankbaar voor Hem hart en stem,
 Zijn eer zij eeuwig uw bedoelen!
 Dat, wat in zond' en wereld blink',
 Bij U voor eene liefde zink',
 Die zelfs de dood niet kon verkoelen.
5. Ja, dierhre Jezus, vriend in smart!
 Gij slechts hebt aanspraak op ons hart,
 Gij hebt ze door uw bloed verkregen;
 Ja, dierhre Jezus! ja voortaan
 Moest elke polsslag voor U slaan,
 Moest Gij ons meer, dan alles wegen.
6. Maar, ach! Gij kent uw maaksel, Heer!
 Gij weet, hoe ras 't zich van U keer',
 Naauw door U aan den dood ontrezen;
 Och! dat uw liefd' ons tot U trekk'!
 Wat uit ons voortvloeit blijft gebrek,
 Wat G' in ons werkt zal heilig wezen.
7. Och! dat de Geest, door-U beloofd,
 Die in U is, gezegend Hoofd!
 Ook ons uw leden meer doe leven!
 Dan leven wij, getrouwe Heer!
 Tot uw en tot uws Vaders eer,
 En ons geloof zal vruchten geven.

OP CHRISTELIJKE FEESTDAGEN.

111. JEZUS VRIJWILLIGE VERNEDERING.

W I J Z E: Psalm 103.

2. Gij, op den troon van 't groot heeel gezeten,
Zaagt reeds vooruit de lange jammerketen,
Die 't schandlyk kruis met uwe kribbe paart;
Gij hebt voor U die jamren zelf berekend,
Gij zelf 't ontwerp van al uw leed geteekend,
Gij kent uw lot, o Liefd'! en komt op aard.
3. Schoon 't kinderhart geen weet heeft van gevaren,
Geen zorgen kent van rijper levensjaren,
Maar van elk uur zijn eigen vreugd geniet;
Gij Jezus! mogt hier zulk een vreugd niet smaken,
Gij zaagt reeds toen uw lijdensuur genaken,
Gij zaagt uw kruis, maar Gij onttrokt U niet.
4. De tijd snelt aan, en Gij voorspelt uw handen,
Gij ziet van ver uw' vijand knerssetanden,
Gij weet, hoe reeds zijn list en boosheid woedt,
Gij ziet uw kruis, Gij telt de naadrend' uren,
Maar trekt vol moeds naar 's wreevlen vijands muren,
Daar G' openlyk een plegtig' intree doet.
5. Gij, die op zee de stormen doet bezwijken,
Gij kunt de magt uws vijands wel ontwijken,
Gij, sterke Held! die 't Engelenheir gebiedt,
Gij, wiens bevel uw volgelingen spaarde,
Wiens woord, „Ik ben 't,“ uw vangren wierp ter aarde,
Gij toont uw magt, maar Gij ontvlugt hen niet.
6. Immanuël! o doelwit onzer zangen!
Al zien wij U in 't stof door angsten prangen,
Daar, in dat stof, ontvouwt G' uw majesteit;
Gij klaagt, en lijdt met een gevoelig harte,
Gij lijdt, maar lijdt gewillig al die smarte,
Uw lijden is bij God gehoorzaamheid.
7. Men hoort, als God zijn gramschap toont, U klagen,
Gij kunt dien last niet onverschillig dragen,
't Geen ons verplet, daartegen worstelt Gij;
Gij ziet met angst het woën der hel genaken,
En Gij verzoekt uw vrienden, dat zij waken,
Gij Jezus! hebt een menschlyk hart als wij.
8. Ja, Jezus! Gij gevoelt, en daarom strijdt Gij,
Gij eert Gods wil, en daarom, Jezus! lijdt Gij.
Dat vrij 't heeel verstomd U worstlen zie,
Gij rigt U op, en treedt uw' vijand nader;
Ja, hoe G' ook weent en smeekt, Gij zegt, „mijn Vader!
„Niet mijn, niet mijn, uw wil alleen geschied'.”
9. Gods wil geschiedt. Wat schriktoonnel op aarde!
Teen om U heen d' ontboeide hel zich schaarde.

U hoonde met haar bitse spotternij,
 Met vreugd, van dorst, U Jezus! hoorde klagen,
 En diepst verneerd aan uwen Vader vragen,
 „Mijn God, mijn God! waarom verlaat Gij mij?”

10. Ja, Jezus! Gij gevoelt, en daarom klaagt Gij,
 Gij hebt ons lief, en daarom, Jezus! draagt Gij,
 Uw lust is, dat Gij 't leven ons verwerft;
 't Is vruchtloos wat het woën der hel U verge,
 Hoe z' U verzoek', en hoe z' U lastrend terge,
 Het is vergeefs, Gij Jezus! zwijgt, en sterft.

A. GEZANGEN OP JESUS GEBOORTE.

112. OP JESUS GEBOORTE.

WIJZE: Vom Himmel hoch.

Dit is de dag, dien God ons schenkt, Waar-
 aan thans ieder Christen denkt; Hem viere, wat
 in 't groot heelal Door Jezus is en wezen zal.

2. Men had hem eeuwen lang verwacht,
 Tot dat Gods tijdperk was volbragt,
 Toen zond Hij ons van zijnen troon
 Het heil der wereld, zijnen Zoon.
3. Als ik dit wonder vatten wil,
 Staat mijn verstand vol eerbied stil,
 't Verstoont bij 't geen het niet doorziet,
 'k Aanbid, maar ik doorgrond het niet.
4. Opdat de zondaar leven moog,
 Daalt zelfs de Schepper van omhoog,
 Verbergt zijn hooge majesteit,
 Wordt vleesch, wordt onze zaligheid.
5. U, die voor ons geboren zijt,
 U zij ons hart, ons lied gewijd,
 Wij voegen juichend onze stem
 Bij 't Engelenheir van Bethlehem.
6. Geloofd, die komt in 's Heeren naam!
 Wij Christnen zeggen U te zaam,
 U Vredevorst! der vaadren wensch,
 U Zaligmaker, God en mensch!
7. Gij, al ons heil, ons hoogste goed!
 Vereenigt U met vleesch en bloed,
 Wordt onze vriend en broeder, Gij,
 En, o! Gods kinderen worden wij.
8. Gedachte vol van zaligheid,
 Die ons de ware vreugd bericdt,
 Gedachte vol van majesteit,
 Die heel ons hart ten hemel leidt!
9. Door ééne misdaad vielen wij,
 Door één' Verlosser zijn wij vrij;

Wie vreest nog, die een' Heiland heeft,
Die voor ons bij den Vader leeft?

10. Roem, hemel! dien geboortedag,
Den schoonsten, dien de wereld zag,
Juich, aarde! nu g' uw' Koning ziet,
Zing Hem een nooit gezongen lied.
11. Dit is de dag, dien God ons schenkt,
Waaraan eens heel de wereld denkt;
Hem viere, wat in 't groot heelal
Door Jezus is en wezen zal.

113. OP JEZUS GEBORTE.

WIJZE: Psalm 36.

Juicht, Christnen! juicht tot God omhoog!
Dat dankbre tranen uit uw oog Voor Hem d' Al-
goedheid vloeijen! Viert vrolijk dezen blijden
dag, Den schoonsten, dien de wereld zag Aan
hare kinnen gloeijen. Gods liefde, met ons
leed begann. Zag 't schuldig kroost van Adam
aan; En Jezus werd geboren. Hoe diep de
menschheid zonk ter neer, Nu rees zij uit dien
afgrond weër, Veel schöner dan te voren.

2. Wij voelen 't, Vader! onze iof
Zinkt bij uw liefde weg in 't stof;
Wie kan haar waardig denken!
Toch klint ons danklied tot uw' troon,
Gij schonkt ons uwen eigen' Zoon,
Gij zult ons alles schenken.
O Jezus, Broeder, Redder, Heer!
Wij vallen voor uw kribbe neer,
Daar voelen w' onze waarde:
Maar, wat ons in de toekomst beid',
Gij blijft al onze heerlijkheid,
Gij, troost en licht der aarde!
3. Hoe duur is 't menschedom U verplicht!
't Verstand, door uwe leer verlicht,
Kwam straks der waarheid nader:

Ger. 113, 114. OP JEZUS GEBOORTE.

Gij bragt ons tot Gods liefde weêr,
 Het schuldigst hart valt in U neêr
 Voor een' vergevend' Vader.
 Het rijk des doods verloor zijn magt,
 't Verslindend graf zijn' donkren nacht,
 't Gordijn werd opgeheven,
 En 't oog zag aan zijn gindsche kust,
 Na eene korte, zoete rust,
 't Onsterflijk, eeuwig leven.

4. Wie had in 't weemlend stof des doods,
 Bij zoo veel schuld, in zoo veel noods,
 Die uitkomst durven wenschen?
 Ontvlamd van godlijk liefdevuur,
 Naamt Gij der Engelen natuur
 Niet aan, maar die der menschen:
 Gij heft z' uit haar' verachten stand;
 Gij voert ze tot Gods regterhand,
 Niets kan haar eer vergrooten.
 Wij staren op uw rijksgebied,
 En zien een eindeloos verschiet
 Van heil voor ons ontsloten.

5. O God! dat zoo veel liefd' ons treff',
 Dat haar ons eeuwig lied verheff',
 En dankbaar tot U rize!
 Maar dat vooral ons hart haar eer',
 En elk, naar Jezus reine leer,
 U door zijn' wandel prûze;
 Wat schijngenoet het stof moog biên,
 Dat wij op onzen Broeder zien,
 En onze grootheid voelen:
 Of zou de menschheid, in uw' Zoon
 Verheven tot den wereldtroon,
 Voortaan iets laags bedoelen?

114. OP JEZUS GEBOORTE.

WIJZE Psalm 134.

Nog juicht ons toe die zaalge nacht, Waarin 't
 gestarnt met nieuwe pracht, En 't Engelenheir met
 nieuwe vreugd, Zich over Jezus komst verheugt.

2. Hij komt, die 't beeld des Vaders draagt,
 Geboren uit een reine maagd,
 Gods Zoon in 't vleesch, der Englen Heer,
 God zelf, Hij komt, elk zing' Hem eer!
3. O Zoon van God! den mensch gelijk,
 Voor wie verlaat G' uw' troon en rijk,
 Voor wie wordt Gij in 't stof verneêrd,
 Die met een' wenk 't heelal regeert?
4. Voor wie? voor heilig' Englen? neen!
 Die zingen 't heil der aard alleen:
 Voor zondaars daalt der Englen Heer,
 Voor arme zondaars daalt Hij neêr.
5. 't Is hier, waar niets dan zonde woont,
 Dat God zijn welbehagen toont:

Geluk voor d' aard, den mensch gena' !"
Zoo juicht Gods koor: Halléluja!

6. Ons hart herhaal nog eens dat lied,
Wij hooren 't, maar doorgronden 't niet!
Gena' den mensch, Gods Zoon daalt neêr,
Geluk, o aarde! God zij d' eer!
7. Kom, Christenschaar! kom, zingen wij!
Het is voor ons, voor u, voor mij,
Dat God zijn' Zoon gegeven heeft,
Het is voor ons, dat Jezus leeft.
8. God mensch voor ons! voor menschen? ja!
O diept', o rijkdom van gena'!
Buig, zondig menschedom! buig u neêr,
Aanbid Gods liefd', en zing Gods eer!
9. Wij buigen ons op Gods bevel,
Voor U, voor U, Immanuël!
Voor U, die smart en armoe' lijdt,
Omdat Gij onze Heiland zijt.
10. Verberg hier vrij uw majesteit,
Ons heil is in uw sterfelijkheid:
Wat zou uw leven zijn voor d' aard,
Zoo Gij als mensch niet sterflijk waart?
11. Dies loven w' U, Immanuël!
Uw dood verwint en dood en hel,
Uw dood maakt ons van zonden vrij:
Dies juichen en aanbidden wij.
12. Geloofd zij God, die ons bemint,
Om U in ons behagen vindt,
En d' aard vervult met zijn gena',
Geloofd zij God! Halléluja!

115. OP JEZUS GEBORTE.

WIJZE: O Jesu Christ! dein Kripplein ist.

Vier, blij van geest, Vier 's Heilands
feest, Zing, Christen! Hem ter eer op schoo-
ne wijzen; De liefde zij De melodij, Waar-
op wij Hem, den God der liefde, prijzen!

2. Juich in uw lot!
Zoo mind' ons God,
Dat Hij zijn' Zoon der wereld wilde geven;
O! wie zijn wij,
Mijn God! dat Gij
Uw' eigen' Zoon der wereld wildet geven!

3. Hij, God, werd mensch;
Der vaadren wensch
Werd onze vriend, toen wij zijn haters waren,
Werd ons gelijk,

Om

Om 't godlijk rijk
En 's Vaders liefd', in 't vleesch ons u' openbaren.

4. Geloof Gods stem!
Neem deel aan Hem,
Die, ons tot heil, zich zelven wou verzaken,
Hij gaat u voor
Op 't hemelspoor;
Volg, volg Hem na! Hij zal ons zalig maken.

5. 'k Zal, in uw leen,
Uw vleesch en been,
U, Zoon van God! U kleeden, spijzen, drenken;
Der armen hart
In hunne smart
Vertrousten, Heer! en U daarbij gedenken.

6. Door uwe magt
Is voortgebracht
Al wat bestaat op aard en in den hoogten;
Uw' roem verbreidt
De Christenheid,
En alle knie wordt eenmaal U gebogen.

7. Loof, mensch! uw' God:
Juich in uw lot,
Nu Jezus komt, om voor uw schuld te lijden!
Halléluja!
Halléluja!
Wil, menschen! u in Jezus komst verblijden!

116. OP JEZUS GEBORTE.

WIJZE: Psalm 150.

Lof en dank en heerlijkheid Zij der hoogste
Majesteit, Die in 't ongenaakbaar licht Zij-
nen zetel heeft gesticht: Eeuwig blijde hemel-
koren! Zingt een nooit gezongen lied, Zingt het
wonder nu geschied, Jezus, Jezus is geboren!

2. Aarde! zing des Hoogsten lof,
Nimmer hadt gij schooner stof;
Hij verscheen, der vaadren wensch,
't Woord wordt vleesch, Gods Zoon een mensch:
Wat geluk hebt gij verkregen!
't Zaligst heil, den waren vree
Brengt u Jezus komste mee,
Aarde! juich om dezen zegen.

3. Menschen, juicht! de hooge God,
Diep bewogen met uw lot,
Schonk u zijn' geliefden Zoon,
't Lied rijst tot den troon:

God heeft in den mensch behagen!
 Lof en dank en heerlijkheid
 Zij der hoogste Majesteit,
 Eeuwig, eeuwig, opgedragen!

117. ENGELENZANG.

WIJZE: Psalm 150.

H alleluja! looft den Heer, Hoogste heemlen
 geeft Hem eer! Halleluja! loof Hem aard! God geeft
 zynen Zoon aan d' aard; God heeft in den mensch
 behagen. Vreed op aarde, Jezus leeft! Alles loov'
 wat adem heeft: God heeft in den mensch behagen.

B. LIJDENS-GEZANGEN.

118. OP HET LIJDEN VAN JEZUS.

WIJZE: Hertzliebster Jesu! was hast du verbrochen!

L eer mij, o Heer! uw lijden regt betrach - ten,
 In deze zee verzingen mijn gedach - ten, O Liefde! die,
 om zondaars te bevry - den, Zoo zwaar woudt lieden.

2. 'k Zie U, God zelv', in eeuwigheid geprezen,
 Tot in den dood als mensch gehoorzaam wezen,
 In onze plaats gemarteld en verslagen,
 De zonde dragen.
3. Ons hart bezwijkt, het heeft en doet ons deinken,
 Ontzaglijk kruis! als w' aan uw wondren-peinken,
 O Liefde! 'k zie en voel in uwe wonden
 Den vloek der zonden.
4. De Heer is regt, een wreker van het kwade,
 De Heer is goed, en schenkt ons zyn genade:
 'k Mag liefd' en wraak niet beving en vertrouwen
 Aan 't kruis beschouwen.
5. Dit slaat mijn' trots, al mijn verdienste, neder,
 't Verlaagt mij diep, maar o! 't verhoogt mij weder:

't Meldt

- 't Meldt mij mijn heil, die van Gods tegenstander
In vriend verander.
6. Ik buk in 't stof, op U mijn' rotssteen bouw ik,
Ik zie uw bloed, en op dat bloed vertrouw ik;
'k Verlies mij zelf, daar 'k voel, hoe ik U griede,
In uwe liefde.
7. Zij overklimt ons' eindige gedachten,
Maar 'k moet van God iets goddelijks verwachten:
Ik ben een mensch, zou die zich onderwinden
Haar uitte vinden?
8. 't Is 't grootst in God genade te bewijzen;
't Is 't grootst in ons ootmoedig die te prijzen,
Te zien hoe hoog, als wij gena' verkrijgen,
Gena' kan stijgen.
9. Mijn Heiland! laat uw' Geest mij telkens leeren,
Hoe 'k in geloof uw' kruisdood moet vereeren,
Om in mijn hart de liefdevlam t' ontsteken
En aantekweeken.
10. Het goed te doen, het kwaad met zorg te mijden,
Heer! dezen plicht leert mij uw heilig lijdén:
Zou 'k tevens mij het kwaad verooreloven
En 't kruis gelooven?
11. Daar G' U voor mij hebt in den dood gegeven,
Hoe zou ik dan naar mijnen wil nog leven?
Zou 'k U, o Heer! die voor mijn schuld woudt lijdén,
Mijn hart niet wijden?
12. Zou ik mijn leed in kommerlijke dagen,
Het drukkendst kruis met lijdzaamheid niet dragen?
Daar Gij zoo veel uit liefde wildet dulden
Voor mijne schulden.
13. Hoe zoud' ik ooit mijn broeders durven haten,
Voor wie Gij zelf uw leven hebt gelaten?
Neen, 'k zend als Gij voor hen, die mij vertreden,
Tot God gebeden.
14. Ik wil geen' haat met wederhaat vergelden,
Niet die mij scheldt ooit grimmig wederschelden;
Gij Heer, ons Hoofd! Gij hebt nooit kwaad vergolden,
Nooit weêrgescholden.
15. Och! dat mijn hart naar 't uw' in reinheid zweeme,
En in Gods kracht ik U ten voorbeeld neme:
Dit is de dank, dien 'k voor uw bitter lijdén
U toe moet wijden.
16. Oneindig heil! Gij leedt voor ons ten goede,
Ik ben verzoend in uwen dierbren bloede:
Mijn heil bij God hebt Gij, aan 't kruis gestorven,
Voor mij verworven.
17. Dit maakt mij hier reeds zalig door gelooven,
Dus zal mij niets, niets ooit dat heil ontrooven,
Ik zal, door U met heerlijkheid omgeven,
Voor eeuwig leven.
18. Dit moet mij tot den strijd steeds moedig maken,
Mij in 't geloof en in 't gebed doen waken,
'k Heb dan, zoo waar als Jezus leeft, den zegen
Zijns doods verkregen.
19. Lekt mij 't gevele der lusten in zijn strikken,
Dan doe uw kruis mij voor de zonde schrikken,
En zoo ik ooit verlaauw' in goede werken,
Moog 't kruis mij sterken.

20. Hoor 'k ooit uw kruis door wereldwijzen doemen,
Een ergernis of eene dwaasheid noemen;
Och! dat het mij, wie ooit er spot meê drijve,
Gods wijsheid blijve.
21. Vertoef! och wil die spotters niet verteren!
Och! mogt nog een dier dwazen zich bekeeren,
Zoo vinde hij bij U, dien hij versmaadde,
O Heer! genade.
22. Och! als ik, Heer! om mijne zonden beve,
Dat dan uw kruis mij weder ruste geve:
Dat kruis zij mij dan vreed en vreugde tevens,
O God mijns levens!

119. OP HET LIJDEN VAN JEZUS.

W I J Z E: O Jesu, Quel der Gütigkeit!

O ntsluit, o Heer! ontvlam ons hart, En wil
ons kracht verleenen! Wij denken aan uw lij-
denssmart, Aan uwe liefd' en weenen; Wat won-
dren van barmhartigheid Hebt Gij voor ons ten
toon gespreid, En aan het kruis bewe-zen! Uw
liefd' en trouw, die 't al volbragt, Hier nooit ge-
noeg door ons herdacht, Zij eeuwiglijk geprezen!

2. Schoon Gij God zelf, Gods eenge zijt,
Gij in het vleesch gekomen,
Gij hebt, daar Gij voor zondaars lijdt,
De schuld op U genomen.
't Verraad barst los, de hel genaakt,
De vriendschap slaapt, de woede blaakt,
Gij wordt beangst, verslagen:
„Mijn Vader! zoo het mooglijk zij,
„Och! deze beker ga voorbij!”
Zoo moet de Godmenschen klagen.
3. Uur zweet wordt bloed, Gij bukt in 't stof
Gelijk een worm ter neder:
En Gij, Gij Vorst van 't hemelhof
Hervat het bilden weder:
Gij voelt, daar onze straf U treft,
En d' angst der ziele zich verheft,
Uw hart in liefd' onthanden;
Gij onttrekt U niet aan onze schuld,
Maar geeft met goddelijk geduld
U in der boozen handen,

4. Gij Israels Vorst, Gods eigen Zoon!
 Gevangen en gebonden,
 G' ontvangt der overtreedren loon,
 En Gij, Gij kent geen zonden;
 Men lastert U, Gij groot van moed
 Verdraagt en zwijgt; men eischt uw bloed,
 Gij laat het willig stroomen.
 Om met dat bloed tot God te gaan,
 Zijt gy, met onzen vloek belaan,
 In 't uur des doods gekomen.
5. Verachtelijk ten toon gesteld,
 Maar altijd groot van harte,
 Verdraagt Gij valsheid, smaad, geweld
 En d' allerwreedste smarte;
 Men ziet in U, schoon lang verheid,
 Thans geen gedaant' of heerlijkheid,
 Durft zelfs uw Godheid schennen:
 Voor U, wiens trouwe nimmer zwicht,
 Verbergt uw vriend zijn aangezicht,
 En veinst U niet te kennen.
6. Gij 't offer, dat aan God behaagt,
 Waarop al d' offers zagen,
 Dat naar Gods raad de zonden draagt,
 Gij draagt ook onze plagen;
 Gij d' onschuld zelf, Gij dult en zwijgt,
 Daar Gij voor ons ten kruisberg stijgt,
 Gelijk een lam ter slagtting:
 Gij ondergingt het doodsgeweld,
 En dult, dat U de woede velt,
 U, Israëls verwachting.
7. Hoe klint de nood! zij hebben wreed
 Uw hand en voet doorgraven,
 En als U dorst, staan zij gereed,
 Om U met gal te laven:
 Uw smart ontvlamt hun spotternij,
 Roept Gij tot God, dan lagchen zij,
 Zij lastren uw vertrouwen:
 „Hij heeft,” dus wordt uw hoop bespot,
 „Hij heeft vertrouwd op zijnen God!
 „Wat is nu zijn vertrouwen?”
8. Bij 't zwijnen van het zonnelicht,
 Verlaten van zijn vrinden,
 Verbergt Hem God zijn aangezicht,
 Waarin Hij troost moest vinden;
 Hij riep en zweeg, nu klaagt Hij weër,
 Hij roept, Gij antwoordt niet, o Heer!
 Hoor aarde! hoor Hem klagen:
 „Mijn God! waarom verlaat Gij mij?”
 De boosheid spot: en Gij, ook Gij,
 Mijn God! Gij laat Hem klagen.
9. Ziet heemlen, ziet Gods eengen aan,
 Van zijnen God verlaten!
 Die smart heb ik Hem aangedaan,
 Om my werd Hij verlaten:
 De mensch, die U dien arbeid kost,
 Wat is de mensch, dien Gij verlost?
 Wat hebt G' in hem gevonden?
 Mijn Jezus! 't is gena' alleen,
 Och! dat ik nooit weër, als voorheen,
 U kruisig' door mijn zonden!
10. W' aanbidden U! Gij wankelt niet,
 Gij treedt den dood zelfs nader;

En, daar Gods wil aan U geschiedt,
 Noemt G' onzen Regter, Vader:
 Gij neigt het hoofd, en 't aardrijk heeft,
 Gij sterft, en 't veege menschedom leeft,
 Gij 't eind der offeranden!
 Het voorhang scheurt, de weg staat vrij,
 Het is volbragt! de heerschappij
 Des doods ligt nu aan banden.

11. Gij sterft, en laat dien troost ons na,
 De zonden zijn vergeven:
 Gij hebt voldaan op Golgotha,
 Dit geeft ons kracht ten leven:
 Uw zoendood lenigt onze smart,
 Verkwikt, vertroost, versterkt ons hart,
 Niets heeft zoo groot een waarde.
 Uw zoendood zij mijn steun in nood,
 Mijn heil in druk, en in den dood
 Mijn laatste troost op aardé.

120. JEZUS LIEFDE IN ZIJN LIJDEN.

WIJZE: Gezang 21.

Middelpunt van ons verlangen, Trooster van
 't ontrast gemoed, Jezus! onze dankbre zangen Lo-
 ven uwen liefdegloed, Gij woudt van den hemel da-
 len Op deez' diep bedorven aard, En voor ons
 de schuld betalen, Die ons bang gemoed bezwaart.

2. Liefde! met wat medelijden
 Zaaft Gij Adams kindren aan!
 Voor die snooden woudt Gij strijden,
 Zulken van den vloek ontslaan;
 Ja, Gij storttet bloed en tranen
 In het bang Gethzemané,
 Om voor ons den weg te banen
 Naar 't gewest van rust en vreë.
3. Liefde! Gij moest spottaal hooren,
 Die U drong door merg en been;
 Ja, Gij droegt uws Vaders tooren,
 Gij voor allen, Gij alleen:
 Welk een' beker moest Gij drinken
 Op het aaklig Golgotha!
 Daar liet G' U aan 't kruishout klinken,
 Daar aanbidden w' uw gena'.
4. Liefd'! in U is al ons leven,
 Gij, Gij zijt ons hoogste goed;
 Ja, uw kruis heeft ons gegeven
 Wat ons eeuwig juichen doet.
 O hoe zijn w' aan U verbonden,
 Jezus, Redder, 's Vaders Zoon!
 Onze harten, onze monden
 Juichen dankbaar tot uw' troon.

121. JEZUS GROOTHEID IN ZIJN LIJDEN.

WIJZE: Psalm 21.

Knielt, Christnen! voor uw' Redder neêr,
 Geeft aan den grooten lyder eer, Wien Englen
 zelfs hun' lofzang wijden; Hoe diep Hij ook
 vernederd zij, Geen Engel was zoo groot als
 Hij, Te midden van zijn gruwzaamst lijdén.

2. O Jezus! groot, waar 't oog hier staart,
 Gij spreekt, zoo spreekt geen mond op aard,
 Gij zwijgt, uw zwijgen velt de snoodheid;
 Uw grootheid rijst bij spot en hoôn,
 Uw kruis strekt U ten gloriëtroon,
 Hier is veel meer, dan menschengrootheid.
3. Gij strijdt, zoo als geen mensch ooit streed,
 Gij lijdt, zoo als geen mensch ooit leed,
 Niets deed U ooit uw zielrust derven;
 Gij kent, Gij voelt en kiest uw roe,
 Gij sterft, en wie U ook bespott',
 Gij redt een wereld in uw sterven.
4. Kniel, aarde! kniel voor Jezus neêr,
 Geef, hemel! geef Hem eeuwig' eer,
 Hij, Hij moet aller lof ontvangen;
 Maar gy, o mensch! aanbid in 't stof,
 Wijd uwen Redder al uw' lof,
 Zijn grootheid eeuwig uw gezangen.

122. JEZUS ONSCHULD.

WIJZE: Mein Hertzens Jesu, meine Lust!

(met weglating der herhaling.)

Heelal getuig' van Jezus lof! Laat ons
 zijn onschuld zingen; Al klinken onze toonen
 dof, Zij geeft aan d' aard de schoonste
 stof, Z' is 't lied der Hemellingen.

2. Wat Jezus deed was welgedaan;
 Hij vleekloos, zonder zonden,

Hij kon in 't strengst gerigt bestaan,
En werd, al viel Hem d' afgrond aan,
Onstraffelijk bevonden.

3. Geen aanklagt laat Jeruzalem
Noch Galilea hooren;
„Ik vind geen schuld, niets kwaads in Hem,“
Zoo klinkt Pilatus Registerstem
Der Priesterschaar in d' oren.
4. En hij, die Jezus gangen weet,
Zelfs zijn verborgen paden,
Sprak, toen hij stervend schuld beleed,
En aan de waarheid hulde deed,
„'k Heb d' onschuld zelf' verraden!“
5. Maar, o! wat haalt getuigenis
Van Regter en verrader
Bij 't geen oneindig nimmer is?
Hij heeft, in zijn verrijzenis,
De vrijspraak van den Vader.
6. Ja, Jezus! Gij, ja Gij alleen
Zijt rein in 's Vaders oogen,
Uw deugd blinkt door de wolken heen,
En, door haar' glans, wordt hier beneen
De Heiden zelfs bewogen.
7. Ja, Jezus is beproefd als 't goud,
Al braakt de helgeest laster;
Het is vergeefs, wat kwaad men brouwt,
Wat list de boosheid zich verstout,
't Maakt Jezus deugd te vaster.
8. Hij werd, zelfs toen Hem God verliet,
Aan 't vloekhout rein bevonden;
De schepping, die zijn lijden ziet,
Bezwijkt, maar Jezus wankelt niet
Bij al 't gewigt der zonden.
9. Zijn onschuld is 't, die voor ons strijdt,
En ons de kroon zal geven;
Zij maakt, dat Hij, die ons bevrjdt,
Voor ons, niet voor zich zelven, lijdt,
Z' is 't leven van ons leven.

123. Z I E D E N M E N S C H.

WIJZE: O Haupt, voll Blut und Wunden!

I s dat, is dat mijn Koning! Dat aller vaadren
wensch! Is dat, is dat zijn krooning? Zie, zie,
aanschouw den mensch! Moet Hij dat spotkeed
dragen, Dat riet, die doornenkroon? Lijdt Hij
dien smaad, die slagen? Hij, God! uw eigen Zoon!

2. Ja, ik kost Hem die slagen,
Die smarten en dien hoon;

Ik doe dat kleet Hem dragen,
 Dat riet, die doornenkroon,
 Ik sloeg Hem al die wonden,
 Voor mij moet Hij daar staan,
 Ik deed door mijne zonden,
 Hem al die jamren aan.

3. O Jezus! man van smarten,
 Gij aller vaders wensch,
 Herinner aller harten
 't Aandoenlijk, zie den mensch!
 Laat mij toch nooit vergeten
 Die kroon, dat kleet, dat riet;
 Dit trooste mijn geweten,
 't Is al voor mij geschied.

124. DE VERLOSSER AAN HET KRUIS.

Nieuwe zangwijze.

Mijn Verlosser hangt aan 't kruis, Hangt ten
 spot van snoode smaders; Zoon des Vaders! Waar
 is toch uw almacht thans, Waar uw goddelijke glans?

2. Mijn Verlosser hangt aan 't kruis,
 Al zijn grootheid is verzonden:
 Niets dan wonden,
 Builen, striemen overal,
 Niets dan smarten zonder tal.
3. Mijn Verlosser hangt aan 't kruis,
 En Hij hangt er mijnentwegen,
 Mij ten zegen.
 Van den vloek maakt Hij mij vrij,
 En zijn sterven zaligt mij.
4. Mijn Verlosser hangt aan 't kruis,
 Ook voor mij heeft Hij zijn leven
 Veil gegeven.
 Brand, mijn hart! onthrand in gloed
 Jegens Hem, mijn hoogste goed.
5. Mijn Verlosser hangt aan 't kruis,
 En ik zou den lust der zinnen
 Nog beminnen?
 Neen, ik ken geen kwaad zoo groot:
 Deze kostte Hem den dood.
6. Mijn Verlosser hangt aan 't kruis,
 En ik zou naar uw vermaken,
 Wereld! haken?
 Neen, o wereld! neen, ik zij
 U gekruist, en gij aan mij.
7. Mijn Verlosser hangt aan 't kruis,
 En ik zou mij zijns nog schamen?
 Zijns nog schamen?
 Neen! wie mij hier ooit om sma',
 'k Draag zijn kruis Hem vrolijk na.
8. Mijn Verlosser hangt aan 't kruis,
 En ik zou in droeve dagen

Troostloos klagen?

Klagen? neen! bij dit gezigt
Valt mijn zwaarste last mij ligt.9. Mijn Verlosser hangt aan 't kruis:
Hem verheerlijk' al mijn handel,
Al mijn wandel;Hem, die met zijn bloed mij koopt,
In wiens dood ik ben gedoopt.10. Mijn Verlosser hangt aan 't kruis:
'k Heb mij, Heer! in dood en leven
U gegeven;'k Leef, in vreugd en tegenheên,
'k Leef en sterf voor U alleen.

125. K R U I S L I E D.

W I J Z E: Psalm 17.

Mijn Heiland, Davids Zoon en Heer! Wat
zou mijn' lust, mijn tong bedwingen, Om van uw'
kruisdood niet te zingen, Waar 'k zoo veel nuts en
godlyks leer? Hier leer ik, wijs, mij zelf' vergeten,
Mijn' levensdroom vol ijdelheid, Den lust, die vlei-
jende verleidt, Den valschen waan van veel te weten.

2. Daar hangt mijn Midlaar, Zoon van God,
Den armen mensch tot heil geschonken,
Aan 't ijslijk moordhout vastgeklonken,
Den Heiden en den Jood ten spot.Daar zie 'k dat hoofd, dat eens met stralen
Zoo heerlijk blonk van hemelglans,
Gekroond met eenen doornenkranz,
Waar stroomden bloeds bij nederdalen.3. Daar zie 'k zijn lijf gescheurd, mismaaft,
Het lijf van Hem, die 't vee met huiden,
Den mensch met kleëren, 't veld met kruiden,
De lucht met starren dekt, gansch maakt.
Zijn hemelsch aanzigt, elks verlangen,
Zoo schoon als immer aanzigt was,
Bestierf daar, als een bloem in 't gras,
Die 't hoofd verdenst laat nederhangen.4. Maar 'k wjt het aan geen Pharizeen,
Geen Priesterschaar op Hem gebeten,
Geen' Regter over Hem gezeten;
't Is onze schuld, 't is d' onz' alleen:
Wij zondaars, wij, wij zelf', wij schonken
U, Heer! dien kelk, zoo wrang, vol gal,
Dien Gij aan 't kruis geheel en al,
Ten bodem toe, hebt leë gedronken.

5. Regtvaardigheid hield aan om straf,
 Genade dong om vrij geleide,
 Hier trad Gods wijsheid tusschen beide,
 Die z' alle bei' voldoening gaf.
 O wonderbare gunstbetooning!
 O licht, dat zich van 't kruis verspreidt!
 Hier schittert Gods gerechtigheid,
 Hier straalt genadige versoening.
6. Hem looft nu onze blijde tong,
 Hem loven onze dankbre zielen;
 Komt, laat ons zaam voor Jezus knielen,
 Die voor ons aan den kruispal hong:
 Hier hebben wij 't bewijs gevonden
 Van volle schuldvergeving;
 Daar hangt, waar Hij gekruisigd is,
 't Gescheurde handschrift van de zonden.
7. Komt, volgen w' onzen Heiland na,
 Komt, dat w' ons kruis, met welbehagen,
 Ook achter Hem gemoedigd dragen!
 Na 't kruis volgt ook de kroon weldra:
 Zoo kan men best de kruisles leeren,
 Zoo dooden w' ook den ouden mensch,
 Zoo zal in ons de nieuwe mensch
 Zijn krachten daaglijks zien vermeëren.

126. J E Z U S O P G O L G O T H A.

W I J Z E: Gezang 138.

Ja, Halleluja! 't is volbragt! De bange nacht
 Is gansch verdwenen; De zon heeft weër van
 's hemels trans, Met nieuwen glans, Het kruis
 beschenen. Het is volbragt, Immanuël Heeft dood
 en hel Hun prooi ontno-men. Het is volbragt! van
 Golgotha Doet Gods gena' Vertroosting stroomen.

2. Wat Jezus doen moest is volbragt,
 Zijn deugd hield kracht
 Door heel zijn leven;
 't Geen Hij moest lijden is geleën,
 De strijd volstreën,
 De vree hergeven.
 Nu zal, daar alles is volbragt,
 Geen bange klagt
 Ons 't hart doorhoren.
 Triomf, triomf! van Golgotha
 Zal nu weldra
 De wereld hooren.

3. Gevallen zondaars! ziet op Hem,
 U lokt zijn stem;
 Om toe te treden;
 Hij lijdt, Hij sterft, Hij overwint,
 Uw heil begint
 Voor eeuwigheden.
 Triomf, triomf! zing wereldrond,
 Uit éénen mond,
 Hij schenkt ons 't leven!
 Ja, Halleluja! 't is volbragt!
 Wacht, stervling! wacht
 't Onsterflijk leven.

127. H E T I S V O L B R A G T.

W I J Z E: Gezang 9.

Kout, knielen wij voor Jezus samen, Met vro-
 lyk uitzigt op ons lot! Het is volbragt, volbragt,
 ja, Amen! Het is voor ons volbragt bij God. Het
 groote werk, dat Hij aanvaardde, Al d' eeuwen door
 met smart verwacht, Dat is volbragt. Juich hemel,
 aarde! Juicht zondaars! 't is voor u volbragt.

2. Gij Jezus! hebt den last gedragen,
 Dien zond' en schuld te dragen gaf,
 God zag uw werk met welbehagen,
 En wendt van ons zijn straffen af:
 Wij schuldig, snood, van God verdreven,
 Wij bleven ver van Eden staan,
 Maar 't kruis werd ons de boom van 't leven,
 Dien wees uw Vader zelf ons aan.
3. Wat d' oude godspraak deed verwachten,
 Wat ooit Gods regt gevorderd had,
 Hebt Gij volbragt met al uw krachten,
 Volbragt op 't moeilijk lijdenspad;
 Geen vlek, geen' mistred zagen d' oogen
 Der vlekkelooze Majesteit,
 En 't vonnis, dat ons zal verheogen,
 Is d' uitspraak der rechtvaardigheid.
4. Gods heilichheid, op aard verdonkerd
 Door Adams diep ontaard geslacht,
 Daagt op met nieuwen glans, en flonkert
 Bij 't heilrijk woord, „Het is volbragt!“
 Men hoort den Seraf lof betalen
 Aan uw verheven menschendeugd,
 Ja, van uw menschheid schijnen stralen,
 Waarin de Godheid zich verheugt.
5. Wij willen nedrig Gode leven,
 U volgen, waar Gij ons geleidt,
 Ons U geheel ten offer geven

Met

Met nooit volbragte dankbaarheid.
 Getrouwe Leidsman! sla ons gade,
 Voleinder! laat, door uwe kracht,
 Het heerlijk werk van Gods genade
 In ons ook eenmaal zijn volbragt.

128. HET IS VOLBRAGT.

WIJZE: Psalm 66.

J a, Halleluja! wat verkeere, Dat God
 belooft houdt eeuwig kracht; Ja, Halleluja!
 U zij eere, Verlosser, Redder! 't is volbragt!
 Wat voorgevoel van eeuwig leven Wekt deze
 zegetoon in mij! Ja! mijne zonden zijn
 vergeven, Opdat ik mij in God verblijf.

2. Zou ik door ongeloof versmaden
 Hem, die zijn trouwe nimmer krenkt,
 En mij, hoe zwaar met huld beladen,
 Van alle schuld vergeving schenkt?
 Zou 'k, met uw eigen woord gezegend,
 Door twijfelzucht van verre staan!
 En, daar mij zoo veel gunst bejegt,
 Niet vrolijk tot een' vader gaan?
3. Ja, 't is volbragt! en Gij, mijn Vader!
 Berust in 't offer van uw' Zoon:
 Och! dat ik op uw roepstem nader',
 En U door twijfing niet meer hoon'!
 Uw gift is uit genade, Heere!
 Uit onverdiende gunst alleen;
 Wat kan een zondaar, U ter eere,
 Dan op uw woord slechts toetetreên?
4. Leer mij, o Heer! dien pligt betrachten,
 Door kinderlijk geloof geleid,
 Dan zal mijn hart van liefde smachten,
 Dan vind ik kracht tot heiligheid;
 Dan zal mijn hoop mij nooit beschamen,
 Daar 'k alles van uw waarheid wacht,
 Dan zeg ik needrig, dankbaar, Amen
 Op 't woord uws Zoons: „Het is volbragt!”

129. DE STERVENDE JEZUS.

WIJZE: Psalm 65.

J a! Jezus sterft, aan 't kruis geklonken,
 Daar

2. Hij sterft voor ons, o Christenscharen!
Voor ons vloeit Jezus bloed,
Zijn dood redt ons uit doodsgevaaren,
Daar Hij voor zondaars boet:
Och! dat uw hart Hem dankbaar nader',
Wien zoo veel liefde drijft;
Gij vindt door Hem in God een' vader,
Die eeuwig vader blijft.
3. Komt, vallen wij voor Jezus neder,
Hij hoort ons dankgebed,
Zijn sterven schonk ons 't leven weder,
Zijn dood heeft ons gered:
Wou Hij voor ons aan 't kruishout sneven,
Voor ons geen' smaad ontzien,
Och! dat wij eeuwig voor Hem leven,
Hem eeuwig hulde biën!
4. Zie, daar wij in uw' naam vergären,
O Jezus! op ons neer!
Uw Geest, daar w' op uw' kruisdood staren,
Ontvlamm' ons tot uw eer:
Och! dat wij zoo uw' dood gedenken,
Dat steeds uw liefd' ons leid',
Dat zij ons kracht tot deugd moog schenken,
En eens de zaligheid.

130. DE STERVENDE JEZUS.

WIJZE: Psalm 42.

2. Hei-

2. Heilig, heilig, heilig Wezen!
Aan uw wetten is voldaan;
Heilig, heilig, heilig Wezen!
Siddring grijpt ons zondaars aan.
O hoe schriklijk hangt Gods Zoon
Voor de zonde hier ten toon!
God! om 't kwaad door ons bedreven
Moest uw Zoon aan 't kruishout sneven.
3. Ja! Hij leed voor zulke snooden
Helsche smart in zijn gemoed,
En Hij redt uit al hun nooden
Adams kindren door zijn bloed.
Englen staamtlen zynen lof,
Ach! wat kan hier 't nietig stof?
Wij verzinken in die liefde,
Die voor ons aan 't kruis Hem griede.
4. Kan het hart die liefde roemen,
Dat de zonde nog bemint?
Neen, wie ooit uw' naam moog noemen,
Jezus! zij als Gij gezind.
Wie zich op uw bloed verlaat,
En de zonde schuwt noch haat,
Zal zyn snood vertrouwen boeten;
Hij vertreedt uw bloed met voeten.
5. Om van zond' ons te bevrijden,
Stierf Gods Zoon den wreedsten dood;
Wie zyn hart Hem toe wil wijden
Houde, wat zyn mond gebod:
Hoe de zond' ons ooit omring',
Jezus! dat uw liefd' ons dring';
Woudt G' uit liefde voor ons sneven,
Dat wy eeuwig voor U leven!
6. Jezus! uw verzoenend sterven
Blijft het rustpunt van ons hart.
Als wij alles, alles derven,
Blijft uw liefd' ons bij in smart.
Och! wanneer mijn oog eens breekt,
't Angstig doodzweet van mij leekt,
Dat uw bloed mijn hoop dan wekke,
En myn schuld voor God bedekke.
7. Vader, vol van mededoogen!
Zie ons arme zondaars aan,
Sla op ons uw vriendlgk' oogen;
Jezus heeft voor ons voldaan,
Ja! Hij heeft voor ons voldaan,
God neemt ons als zondaars aan:
't Zelfde regt, dat Hem deel sneven,
Schenkt ons 't eeuwig zalig leven.

131. GEDULD NAAR JEZUS VORBEELD.

W I J Z E: Maria's Lofzang.

W at bitter zielverdriet, O Jezus! leedt
Gy niet; Wat angsten, pynen, slagen, Wat smart

2. Dat dulden in uw smart
Stilt in ons zwellend hart
De drift, die los wou breken;
Daar zelfs de Heiland zweeg,
Hoe hoog het lijden steeg,
Past mij daar ooit het spreken?
3. Laat mij, o Heer! altijd,
Maar meest in zwaren strijd,
Op U in 't lijden staren!
Dat zal in mijn gemoed,
Hoe zeer ook 't onregt woed',
Het stil geduld bewaren.
4. Dan dulden w' allen haat,
Al wordt met schand' en smaad
Zelfs onze trouw vergolden;
Al word ik onverdiend,
Zelfs van mijn' oudsten vriend,
Gelasterd en gescholden.
5. Dan draag ik allen last,
Dien G' op mijn schouders past,
Hoe zwaar die vall' te dragen;
Dan zal ik in mijn' nood,
Al duurt die tot mijn' dood,
Niet morren, zelfs niet klagen.
6. Dan drink ik met geduld,
Den kelk, dien Gij mij vult,
Gij zult dien heilzaam maken,
En mij, hoe wrang hij vall',
Hoe zeer doormengd met gal,
Uw liefd' er in doen smaken.

132. GEDULD NAAR JEZUS VOORBEELD.

WIJZE: Psalm 73.

2. Och!

2. Och! voled' ik steeds dat voorbeeld na,
Dat voorbeeld zonder wederga';
Och mogt ik steeds dat spoor betreden,
Al is 't met ongelijke schreden:
'k Weet, dat mijn vleesch daartegen streeft,
En mij gansch andre wetten geeft:
Maar geef, o Heer! mij lust en kracht,
Dat ik kloekmoedig die veracht'!
3. Dan draag ik al wat mij de Heer
Heeft oorgelegd, al waar 't nog meer;
Zou Hij mij met een' last bezwaren,
Die niet mijn kracht zou evenaren?
Dies zwijg ik Hem; al wat Hij doet
Is altijd heilig, wijs en goed:
Drukt mij zijn hand een poos ter neer,
Ik vrees niet, want Hij redt mij weêr.
4. Aan hoe veel kwaads ik schuldir sta,
Mijn Regter zelf schenkt mij gena';
En ik, zou ik zijn Vaderslagen,
Als zijn gehoorzaam kind, niet dragen?
O God! op wien mijn hoop blijft staan,
Leer mij op U mijn oogen slaan,
Op U, die mij door korten druk
Hier opkweekt voor het hoogst geluk.

133. MENSCHELIJKE ZWAKHEID.

W I J Z E : Psalm 38.

Ach! hoe dwaas is 't met vertrouwen Heil
te bouwen Op iets sterflijks, wat is roem?
Wat standvastigheid van menschen? Zij ver-
flensen, Zij vergaan gelijk een bloem.

2. Jezus vrienden zelfs bezwelen,
Stout in 't spreken,
In 't beloven wonder groot:
Maar zij zien Hem pas gegrepen
Henen sleepen,
Of z' ontvlugten Hem in nood.
3. Ach! hoe zwaar viel Hem dit lijden,
Dus te strijden
Ongetroost en onverzeld!
Maar deer' zwakheid toont Hem krachtig
En almachtig;
Gansch verlaten houdt Hij 't veld.
4. Christen, schaam u dan, die boozet
En trouwloozet,
Christus, vrij van ramp, verlaat:
Schaam u, als dien Heer onwaardig,
Die niet vaardig
Om zijn' dienst het liefste haat.
5. Nog zijn ons veel zwaarder pligten
Te verrigten:
Ach ons armen! wie houdt stand

Tegen 's werelds dreigen, hoonen,
Vleijen, loonen?
Bied, o bied ons, Heer! de hand.

6. Gij, van allen eens verlaten,
Wie ons haten,
Of ontwijken, blijf ons bij!
Blijf ons met uw liefst' omarmen,
En beschermen,
Schoon ons alles ontrouw zij.
7. Leer ons hart zjn ontrouw kennen
En ontwennen,
Sterk ons in den jongsten nood:
Daar ons goed, en bloed, en leven
Gansch begeben,
Blijf ons bij, ook in den dood.

134. OP JEZUS BEGRAFENIS.

Nieuwe zangwijze.

U w Heiland wordt in 't graf geborgen,
Deez' aard ontvangt Hem in haar' schoot;
En, Christen! zoudt gij dan nog zorgen,
Nog angstig zijn voor graf en dood?

2. Hij, voor uw schuld aan 't kruis gestorven,
Nam ook den vloek der zond' in 't graf;
Zoo is u 't leven weêr verworven,
Zoo sterft g' ook eens der zonden af.
3. Hier rust Hij uit van al zijn lyden,
Hier eindigt al zijn smaad en schand':
Zoo aanstonds volgt de kroon op 't strijden,
Zijn geest is reeds in 's Vaders hand.
4. Dit graf houdt Hem niet lang geborgen,
Wat zegel ook den grafsteen sluit';
Hij wacht slechts tot den derden morgen,
En stapt dan als verwinnaar uit.
5. Nu zal u 't graf ten rusthed strekken:
Haast, Christen! breekt die morgen aan,
Dat Jezus zelf ook u zal wekken,
En gij voor eeuwig op zult staan.

C. GEZANGEN OP JEZUS OPSTANDING.

135. DE OPSTANDING VAN JEZUS.

WIJZE: Gezang 112.

Herinner u met vreugd, mijn geest! Den
dag

2. Voel alle dankbaarheid voor Hem,
Als hoordet g' in dit uur zijn stem,
Als sprak Hij, „dat u vrede zij;“
Verblyd u zoo, mijn geest! in mij.
3. Zie naar omhoog en bid Hem aan!
Hij leidt de starren op haar baan,
Hij leeft, en heerscht in 't hoogst bewind;
Hij is uw Koning en uw vriend.
4. De magt, de lof, d' eerbiedenis
Zij Hem, die was en eeuwig is,
Zyn naam word' overal verbreid,
Zyn roem verdure d' eeuwigheid!
5. Geloof! gij heft ons hemelwaart,
Wat wordt de grootheid dezer aard,
Wanneer mijn geest het heil bedenkt,
Dat God, in zynen Zoon, ons schenkt?
6. Eens zonder zonde, ramp of pijn,
Als Englen eeuwig zalig zijn;
Is mij, ook mij, die heerlijkheid,
Oneindig' God! door U bereid!
7. Mijn hart bezwijkt van vreugd daarbij,
Verwondring, liefde dringen mij;
En vol van eerbied, dank en plicht
Val ik, o God! op 't aangezicht.

136. DE OPSTANDING VAN JEZUS.

Nieuwe zangwijze.

2. Laat ons Hem met aanbidding eeren,
Hem nooit door twijfeling onteeren,
Hij leeft, wij eindeloos met Hem,
Hij leeft, o hooge zieleruste!
Hij leeft, wat ons nu ooit geluste,
Al wat wij doen, doen wij door Hem.
3. O ja, Gij leeft! Gij ziet ons hopen,
Ons hart, ons doen ligt voor U open,

Een schrik zij ons, wat U mishangt :
 Ons moet, wat Gij niet deedt voor dezen,
 Wat Gij verbiedt, een helle wezen,
 Schoon iedereen er roem op draagt.

4. Ja, Jezus leeft ! dat voelt ons harte,
 Als 't Hem geloovig zoekt in smarte ;
 Het graf besluit Hem langer niet :
 Hoe meer wij Hem aanbidde eeren,
 En zijne liefd' in 't hart vermeeren,
 Hoe meer Hij op ons nederziet.

5. Ja, Jezus leeft ! veel duizend harten
 Gevoelden in de bangste snarten
 Den hoogen troost, dat Jezus leeft ;
 In heeten strijd met boezemzonden,
 In hangen doodstrijd, ondervonden
 Veel duizend harten, dat Hij leeft.

6. Gij leeft, o Jezus ! welk verblijden,
 Wat zielverkwikking, als wij lijden.
 Hoe zacht een troost in alle pijn !
 Gij leeft, Gij leeft, en 'n den hoogen
 Aanschouwen w' U met deez' onz' oogen,
 Als w' eens met U onsterflijk zijn.

137. DE OPSTANDING VAN JEZUS.

WIJZE: Gezang 39.

ezus leeft, en wij met Hem, Dood ! waar is
 uw schrik gebleven ? Jezus leeft, en zijne stem
 Roept ook ons eens weêr in 't leven, Zal ons
 eens met eer bekleên : Dit is onze troost alleen.

2. Jezus leeft, zijn is het rijk,
 Elk moet Hem als Koning eeren ;
 Wij ook zullen Hem gelijk,
 Eeuwig eens met Hem rezeren.
 Zou Gods woord ooit waaklen ? neen !
 Dit is onze troost alleen.

3. Jezus leeft, wie nu nog vreest,
 Zou, en Hem, en God onteeren ;
 Zondaars mogen onbedeesd
 Zich tot zijn genade keeren.
 Jezus zendt geen zondaars heen :
 Dit is onze troost alleen.

4. Jezus leeft, ons hoogste goed,
 Hem behoort geheel ons leven ;
 Ons past reinheid van gemoed,
 Ons, het kwaad te wederstreven.
 Jezus sterkt der zwakken schreên :
 Dit is onze troost alleen.

5. Jezus leeft, dit is gewis ;
 Waar ons pad ook heen moog leiden,

Zelfs

Zelfs geen magt der duisternis,
Niet zal ons van Jezus scheiden:
't Steunen op zijn mogendheên,
Dit is onze troost alleen.

6. Jezus leeft, nu is de dood
Ons een ingang tot het leven;
Welk een rust in stervensnood
Zal dit woord ons harte geven:
„Gij, o Heiland! Gij alleen,
„Gij zijt onze troost alleen.”

138. DE OPSTANDING VAN JEZUS.

WIJZE: Psalm 47.

Juich nu, Christenschaar! Juich! het feest is daar,
Alles is volbragt, Wet noch dood heeft magt,
Jezus heeft voldaan, Hij is opgestaan, God
verklaart Hem vrij: Eeuwig leven wij, Aardsch
en helsch geweld Zijn ter neêr geveld: Heer-
lijk stijgt Gods Zoon Uit het graf ten troon.

2. Christen! juich, Hij leeft,
Die u 't leven geeft,
Jezus overwon;
Al wat dooden kon,
Al der zonde kracht
Is te niet gebragt:
Christen! hoor zijn stem,
't Sterven, dat door Hem
U ten hemel leidt,
Mist zijn bitterheid:
't Graf, uw schrik weleer,
Is geen kerker meer.
3. Aarde! ken uw' Heer,
Christenen! geeft Hem eer,
Zondaar! hoor zijn stem,
Englen hooren Hem;
Hij, de hel te sterk,
Hij voltooit zijn werk.
Leef, o Koning! leef,
Dat U niets weerstreef;
Geef, dat w' aan uw hand
Treên naar 't vaderland:
Maak ons los van d' aard,
't Spoor loopt hemelwaart.
4. Eeuwig leven wij
Opgewekt als Gij,

Hemel, zing triomf!
 Aarde, galm triomf!
 Onze woonplaats is
 Thans zijn erfenis:
 Englen, juicht triomf!
 Menschen, roept triomf!
 Daar zijn rijkstroon is,
 Licht onz' erfenis;
 Eeuwig leven wij
 Opgewekt als Hij.

139. DE OPSTANDING VAN JEZUS.

WIJZE: Psalm 24.

K omt, heffen w' onzen lofzang aan! De
 Beer is waarlijk opgestaan; Ons past ge, ich
 in plaats van klagen, De Levensvorst heeft
 door zijn kracht Den dood den doodsteek toe-
 gebragt: De laatste vijand ligt verslagen.

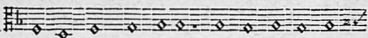
2. Hij, die voor ons zijn leven gaf,
 Voor ons de kluisters brak van 't graf,
 Hij heeft voor ons den strijd volstreden:
 Nu zijn wij met Hem opgestaan,
 Nu vangt het nieuwe leven aan,
 Dat w' eeuwig in zijn' dienst besteden.
3. Dat vrees noch angst ons hart bekuell';
 Hij leeft voor ons: Immanuël
 Kan, wil, noch zal ons ooit begeven;
 Verwon Hij niet voor ons den dood?
 En nu, wat zegt onz' aardsche nood?
 Wij zullen eeuwig met Hem leven.

140. DE OPSTANDING VAN JEZUS.

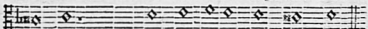
WIJZE: Soltt ich meinem Gott nicht singen?

(met weglating van de herhaling.)

Looft Gods Zoon, den doodvertreder! Hij,
 die stierf op Golgotha, Geeft zich zelv het
 leven weder: Looft zijn' naam, Halleluja!
 Ziet, Hij stierf op Golgotha! Looft, aanbiddt

bidt en dankt Hem teeder! Uit den grafkuil keert

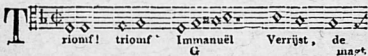

Hij weér; Aard en hemel geeft Hem eer!

2. Laat ons zijne grootheid zingen,
Dat ons 't hart van blijdschap beeft!
Laat ons lied ten hemel dringen
Hem, die stierf en eeuwig leeft,
Dat ons 't hart van blijdschap beeft!
Laat ons, laat ons vrolijk zingen
Hem, die stierf en eeuwig leeft,
Hem, die stierf en eeuwig leeft!
3. Door uw leven vrijgesproken,
Zingen wij verrukt uw' lof!
Door dat heil tot ernst ontstoken,
Rukt de geest zich los van 't stof,
Stijgt zijn dank naar 't hemelhof:
Door uw leven vrijgesproken,
Looft U, Godmensch! aller mond,
U, die stierft en overwont.
4. Toen in d' ochtendschemeringen
Nog het luistrend aardrijk zweeg,
Toen uit 's hemels hooge kringen
's Heeren Engel nederzeeg,
En bij 't graf aanbeddend zweeg,
Stondt Gij op: de Hemellingen
Zongen straks in 't Engelenhof,
Doodvernietiger! uw' lof.
5. Om Hem in het graf te vinden,
Ging zij heen, waar Christus sliep:
Maar wat moest zij ondervinden,
Toen Hij zacht, „Maria!" riep,
En toen zij, „Rabbouni!" riep?
Heer! ik zal U ook eens vinden
In het einde van mijn lot,
Waar uw God is en mijn God.
6. Breekt G' eens van ons graf de kluister,
Als G' ons met uw komst verblijdt;
'k Zie uw aanschijn dan vol luister,
Met de kroon op uwen strijd;
'k Zie U dan gelijk Gij zijt:
Breekt G' eens van ons graf de kluister
O! dan ben ik in uw rijk
U, mijn Heiland! U gelijk.
7. Looft den Heer, zingt Hem nu psalmen!
Jezus Christus overwon!
Vlecht den overwinnaar palmen,
Dien de dood niet houden kon:
Jezus Christus overwon,
Zingt Hem hooge zegespsalmen!
't Lied van 't overwinrenkoor
Galmt den wijden hemel door.

141. DE OPSTANDING VAN JEZUS.

WIJZE: Psalm 36.

magt van dood en hel Moet voor zijn grootheid
 bukken: Lof, eer den held, die overwon, Die ons
 met God verzoenen kon, En aan den dood ont-
 rukken! Triomf! triomf! Hij zegepraalt, De volle
 losprijs is betaald, De kwijtsbrief afgegeven;
 God spreekt van zijn' genadetroon: „'k Berust in
 't offer van mijn' Zoon, Hij leeft, en gij zult leven.”

2. Triomf! wij zien op 't moordveld neêr,
 Maar Jezus hangt aan 't kruis niet meer;
 Reeds is de dood verslonden:
 Daar, waar het zoekend oog Hem mist,
 Hangt, maar voor eeuwig uitgewischt,
 Het handschrift van de zonden.
 Triomf! triomf! op Golgotha
 Otspringen stroomen van gena',
 Geen donder laat zich hooren;
 In 't suizen van een' zachten wind
 Spreekt God als vader tot zijn kind,
 Nu langer niet verloren.
3. Triomf! de Heer is opgestaan,
 Wij kunnen vrolijk grafwaarts gaan,
 Zijn liefde zal ons wekken;
 Hij, d' eersteling in zijnen stand,
 Kan ons ten zeekren onderpand
 Van ons verrijzen strekken:
 Triomf! triomf! wat hier bezwijk',
 Eens zullen wij, aan Hem gelijk,
 Verklaard, onsterflijk wezen,
 Ja, opstaan, opstaan zal ons stof;
 Zingt, stervelingen! Jezus lof!
 Zijn naam blijft onvolprezen.

142. DE OPSTANDING VAN JEZUS.

Nieuwe zangwijze.

oo brak 't gewenschte tijdstip aan, Waarop
 ons 't heilrijkst licht mogt dagen; De Heer is
 uit het graf gegaan, 't Geschonden Godsreg- is
 vol-

voldaan, Wat zou nog ons geluk vertragen!

2. Hij stond gewillig 't leven af,
Zoo wou Hij onze schuld betalen:
Nu rijst Hij heerlijk uit het graf,
Opdat wij, vrij van zond' en straf,
Op dood en graf eens zegepralen.
3. O Jezus! doe ons meer de kracht
Van uw verrijzing in ons merken;
't Geloof aan 't geen Gij hebt volbragt,
Dat gord' ons aan met moed en magt,
Tot wederliefd' en goede werken.
4. Dat sterk' ons in den vasten grond,
Waarop wij onze hope bouwen,
De hoop op dien gewenschten stond,
Dat w', opgewekt door uwen mond,
U in uw heerlijkheid aanschouwen.
5. Welzalig die U toebehoort,
Dien kan geen dood of graf doen beven,
Die gaat zijn' weg gemoedigd voort,
Daar hij zich vast houdt aan uw woord:
„Die Mij gelooft zal eeuwig leven.”

D. GEZANGEN OP JEZUS HEMELVAART.

143. DE HEMELVAART VAN JEZUS.

WIJZE: Psalm 81.

2. Starren, zon en maan!
Dient Hem op zijn wenken,
Heemlen! bidt Hem aan,
Englen! hoort zijn stem,
Mensch! vertrouw op Hem,
Die aan u blijft denken.
3. Ziet, Hij zegepraalt,
Die als Plaatsbekleeder
Onze schuld betaalt;
Hij, die uit ons oog
Heenvaart naar omhoog,
Zendt zijn Englen neder.
4. Christnen! treurt niet meer,
Komt den hemel nader,
Zingt uws Redders eer:
Hij, het heil der aard,
Jezus Christus vaart
Tot uw' God, uw' Vader.

G 2

5. Hij .

5. Hij, des menschen Zoon,
Hij, die 't al volbragt heeft,
Hij beklint den troon;
Hij, de Zoon van God,
Hij beschikt ons lot,
Hij, die alle magt heeft.
6. Ziet, o ziet Hem na!
Hij, die onze zonden
Droeg op Golgotha,
Leeft en bidt ook nu,
Ook, mijn ziel! voor u,
Hij droeg ook uw zonden.
7. Schoon geen oog Hem ziet,
Wat zou 't zien hier baten?
Hij vergeet mij niet:
Schoon 'k zijn byzijn mis,
Voor den Godmensch is
't Heengaan geen verlaten.
8. Deed Hij aan het kruis
Ons zijn liefde blyken,
In zijns Vaders huys,
Waar Hij 't heil voltooit,
Zal zijn liefde nooit,
Nooit weer van ons wijken.
9. Zondaar! hoor zijn stem,
Buig u voor Hem neder,
Waak, en wacht op Hem!
Hij, die voor ons stierf,
't Leven ons verwierf,
Jezus komt eens weder.
10. Leef, o Koning! leef!
Breng tot U ons nader,
Leef in ons en geef,
Dat ook eenmaal wij,
Opgewekt als Gij,
Leven bij uw' Vader!
11. O! die dag breekt aan,
'k Zie zich d' Englen scharen
Langs de hemelbaan;
Hij, die ons geleidt,
Heeft den weg bereid,
Is vooruitgevaren.

144. DE HEMELVAART VAN JEZUS.

WIJZE: Gezang 32.

Looft den Koning, alle volken! Looft Hem, die
 hoven lucht en wolken Ten troon stijgt, Hem, Gods
 eigen' Zoon! Looft uw' Heiland, Christenscharen!
 Ziet Hem voor u ten hemel varen, U plaats berei-
 den

2. Menschheid! tot Gods troon verheven,
Wie alle magt reeds is gegeven
In Jezus, waar God schepslen heeft,
Menschheid juich, gevoel uw waarde,
Uw lot is niet bepaald aan d' aarde,
Eens leeft g' omhoog, waar Jezus leeft:
Hoe zalig is 't verschiet,
Waar 't oog den Koning ziet
In zijn' luister.
Weg stof der aard,
Een hart onwaard,
Dat eens tot God ten hemel vaart.
3. Jezus, Redder onzer zielen!
Zie ons aanbeddend nederknielen,
Gij werdt voor ons, voor ons geslagt:
Dank, aanbiddi' g', eeuwig' eere,
Lof, dank, aanbidding, eeuwig' eere,
Word' U, Verlosser! toegebracht.
Na lijden, hoon en spot
Wol't heerlijkheid ons lot,
Halleluja!
Deugd triomfeert,
Want Gij regeert,
Ja, Halleluja! Gij regeert!

145. DE HEMELVAART VAN JEZUS.

W I J Z E: Gezang 8.

2. Des hemels Heer, des menschen Zoon
Stijgt in triomf op 's Vaders troon,
Nu juichen alle troonen
Hij komt, de Heer der heerlijkheid,
Hij komt, bekleed met majesteit,
Om eeuwig hier te wonen.
3. Heel 't Engelenheir knielt voor Hem neêr,
En juicht, Messias, onze Heer,

Geeft menschen Englenwaarde,
Hij heeft het grootste werk volbragt,
Zijn is de wijsheid en de kracht
In hemel en op aarde!

4. Hoe heerlijk zijt G', o Heer, mijn God!
Wij deelen in uw heilrijk lot,
Voor ons voert Gij ten hemel;
Gij Hoogepriester! treedt vooraan,
Voor ons zijt G' eenmaal ingegaan,
Wij volgen U ten hemel.
5. O Heer! die hemel, zee en aard
Almchtig riept, en nog bewaart,
O Heer! door wien wij leven:
Zoo lang wij zwoegen in het stof,
Blijv' steeds ons hart naar 't hemelhof,
Van 't stof, tot U verheven.
6. Onttrek ons hart door uwe kracht,
Die 't alles werkt, daar 't al op wacht,
Aan 't aard-sch', waar 't aan blijft hangen,
Laat ons van uw' genadetroon,
O Zoon des Vaders, 's menschen Zoon!
Tot strijden kracht ontvangen.
7. Ja, Gij gedenkt aan onzen nood,
Gij, die voor ons gingt in den dood,
Dat wij dit nooit vergeten:
Gij zult, schoon G' in den hemel woont,
En 't Engelenheir uw grootheid toont,
Uw broeders nooit vergeten.

145. DE HEMELVAART VAN JEZUS.

W I J Z E: Psalm 36.

Triomf, Halléluja! triomf! Ja, tot in eeuwigheid
triomf! O glorie aller dagen! Halléluja! Halléluja!
Wij staan niet meer op Golgotha, Maar bij den zege-
wagen, Die onzen Vorst, met blij geschal, Door lucht
en wolken voeren zal, Ver boven duizend zonnen,
Om, ons tot heil, voor God te staan, En zijnen
vrienden voor te gaan, Die hier den strijd beginnen,

2. Triomf, Halléluja! triomf!
Ja, tot in eeuwigheid triomf!
De strijd is afgestreden;
De dood en hel knielt voor Hem neêr,
De gansche he n e l geeft Hem eer,

Nu Hij zal binnen treden :
 Hij komt, zoo roept de Seraf uit,
 Hij komt, roept heel de hemel uit,
 Al d' Englen knielen zamen ;
 Elias, Enoch, Abraham
 En Mozes knielen voor het Lam,
 't Juicht alles dankend, Amen !

3. Triomf, Halléluja ! triomf !
 Ja, tot in eeuwigheid triomf !
 Nu staat de toegang open ;
 De Regter is geen Regter meer,
 Wie wil, mag veilig op zijn' Heer,
 Als op zijn' Vader, hopen.
 Snelt aan gij allen, wien de schuld
 Het bevend hart met vrees vervult,
 Uw sterkte zij vertrouwen :
 Berust in 't geen Hij heeft volbragt,
 Wie hier op Gods genade wacht
 Zal eeuwig Hem aanschouwen.

4. Triomf, Halléluja ! triomf !
 Ja, tot in eeuwigheid triomf !
 Nu is de Zoon gezeten
 Als Midlaar aan Gods regterhand,
 Nu is de hemel vaderland,
 Dat mag verlossen heeten !
 Nu vindt het neêrgedrukt gemoed
 Een' rijken troost in tegenspoed,
 Voor duizende geslachten ;
 Miljoenen zullen, Hem gewijd,
 In druk beproefd, voleind in strijd,
 Zijn toekomst zalig wachten.

147. DE HEMELVAART VAN JEZUS.

W I J Z E : Psalm 36.

Verheft u, Christnen ! boven 't stof, Ver-
 eenigt u tot Jezus lof, Nu wij Hem zien ver-
 hoogen ; De luister van zijn majesteit Straalt, in
 het rijk der heerlijkheid, In aller Englen oogen.
 Dat ook de mensch zijn grootheid zing', Daar Hij
 het rijksbewind ontving, En glorieijk aanvaardde :
 Hij, schoon geen sterflijk oog Hem ziet, Is 't voor-
 werp van 't vereenigd lied Van hemel en van aarde.

2. Wij buigen ons ootmoedig neêr
 Voor U, gezalfde Vorst en Heer!
 Elk juich', de Koning leve!
 Dat uw genadeheerschappij
 Al d' eeuwen door gezegend zij,
 En heil aan 't aardrijk geve:
 Och! dat de klank van 's Konings woord
 Bij alle volken word' gehoord,
 En elk zijn beeldnis drage.
 Wij, eeuwig aan uw' dienst gewijd,
 Verlangen biddend maar dien tijd;
 Och! dat die heileeuw dage.
3. Ons hart, dat zich op U verlaat,
 Schroomt geen vervolging, hoon of smaad,
 Wij kunnen rustig zingen:
 Nu Gij regeert, is alles wel,
 De zonde, wereld, dood en hel
 Zijn uw verwonnelingen,
 Wij wachten 't heil door U beloofd,
 Wij zijn uw leden, Gij ons Hoofd,
 Gij zult ons nooit begeven;
 Gij hebt den hemel ons bereid,
 Waar wij met U in heerlijkheid
 Ook eeuwig zullen leven.

148. DE HEMELVAART VAN JEZUS.

WIJZE: Psalm 105.

K oont Christnen! laat ons Jezus loven,
 Komt heffen wij het hart naar boven! Daar
 zit de Koning op zijn' troon, Daar zegeviert
 Gods groote Zoon; Daar zij ons hart, daar
 is de schat, Die al ons heil in zich bevat.

2. Is Hij ons Hoofd, zijn wij zijn leden,
 Dan voegt het ons Hem natetreden:
 Al zwerven wij in tegenheên
 En vreemdelingschap nog hier beneên;
 Ons burgerregt is niet op aard,
 Hij baande 't spoor ons hemelwaart.
3. Hij ging ons voor met lijdzaam lijden,
 Hij ging ons voor in 't moedig stryden;
 Nu aan Gods rechterhand gekroond,
 Ziet Hij zijn' arbeid rijk beloond:
 Komt, volgen wij ons heerlijk Hoofd!
 Ook ons is zulk een loon beloofd.
4. Wil, Heer! in ons dien ijver wekken,
 Wij voelen ons naar d' aarde trekken;
 Maak, Jezus! maak ons los van d' aard,
 Trek zelf ons harte hemelwaart,
 Schenk ons den Geest, door U beloofd,
 Dan volgen w' U, gezegend Hoofd!

E. GEZANGEN OP DE UITSTORTING
VAN DEN HEILIGEN GEEST, EN
VERDERE GEVOLGEN VAN
JEZUS VERHOOGING.

149. DE UITSTORTING VAN DEN HEILIGEN GEEST.

WIJZE: Gezang 8.

De Heer is waarlijk opgestaan, En heerlijk
uit zijn graf gegaan, De vijand lag verslagen; Gods
Englen daalden neer op d' aard, Niet langer met
den vloek bezwaard, Dien had Hij weggedragen.

2. Hij voer weêr op, 't gestarnt voorbij,
En heeft, ten loon, de heerschappij
Uit 's Vaders hand verkregen:
Die Jezus kennen zijn verheurd,
Gods Englen deelen in hun vreugd,
Al 't schepsel in hun' zegen.
3. Elk heff' met ons een' lofzang aan!
Gods Zoon heeft aan Gods regt voldaan,
Hij heerscht als aller Koning;
Hij zendt zijn' Geest, den Trooster, neêr:
Zingt, Halleluja! zingt zijn eer,
't Is 't feest van Jezus krooning.
4. Wie zou, daar Jezus voor ons stierf,
En ons den Geest ten troost verwierf,
Wie zou zijn beeld niet dragen,
En vol van God, die in ons woont,
Den Geest, die ons zijn vriendschap toont,
Niet zoeken te behagen?
5. Wij mogen 't heil voor Jezus Kerk,
Des Vaders lust, des Geestes werk,
Al d' eeuwen door verwachten:
Hem, die bij God voor zondaars spreekt,
Hem, wien 't aan liefde nooit ontbreekt,
Ontbreekt het nooit aan krachten.

150. DE UITSTORTING VAN DEN HEILIGEN GEEST.

WIJZE: Psalm 22.

Het hart omhoog! wij vieren 't heuglijkst
feest, Den blijdsten dag, die immer is geweest,
G 5 God

God gaf aan d' aard, op dezen dag, zijn' Geest;
 Verheft uw klanken! Wie zal met ons dien trou-
 wen God niet danken? Hij wou zijn' Zoon, Hij
 wil ook ons verblijden: Die voor ons stierf ont-
 ving, na 't zwaarste lijden, Den grootsten loon.

2. Zoo zegepraalt op aarde Jezus eer,
 Zoo daalt van Hem een stroom van zegen neêr,
 Zoo blijkt Gods trouw, zoo keert de vrede weêr;
 Zingt Gode psalmen!

Elk tempelkoor moet van 't gejuich weêrgalmen:
 Deez' aard herleeft! Wij deelen in dien zegen,
 Nu God zijn' Geest, gelijk een' milden regen
 Na droogte, geeft.

3. Juich, Christen! juich, in uwen God verheugd!
 Dat alle vleesch thans deel' in onze vreugd,
 Dat rijk en arm, dat ouderdom en jeugd
 Voor God zich buigen!

Het laatst geslacht moet van dit heil getuigen,
 Valt, volken! neêr, Bukt voor Gods alvermogen,
 Die Davids Zoon met luister wou verhoogen
 Tot aller Heer!

4. Ja, Jezus heerscht! het ongeloof verstomm',
 De leer van 't kruis verspreid' haar kracht alom,
 Heel 't aardrijk word' dien Heer ten eigendom,
 Zijn haatren zwichten:

Trots alle magt zal God zijn' zetel stichten;
 't Geloof verbeid', Dat elk Hem eere geve,
 Hem hulde doe, en juich', de Koning leve
 In eeuwigheid!

151. DE UITSTORTING VAN DEN HEILIGEN GEEST.

W I J Z E: Psalm 84.

Geest van Vader en van Zoon! Die ons
 den weg wijst tot den troon, Getrouw' Bestierder
 onzer gangen! U, die ons in de waarheid leidt,
 U, die ons 't hoogst geluk bereidt, U loven
 onze feestgezangen, U, die in ons al 't goede
 werkt,

werkt, Bewaart, vermeerderd en versterkt.

2. Toen Jezus alles hier op aard
Volbragt had, voer Hij hemelwaart,
En schonk U, om zijn Kerk te planten:
Bij sterken wind, die 't huis doordrong,
Zag elk verbaasd een vuurge tong
Op 't hoofd van uwe heilgezanten;
Straks waren zij met kracht omgord,
En hun uw gaven ingestort.
3. Straks leerdet Gij door hunnen mond,
Dat elk verstomd, verbijsterd stond,
In velerhande vreemde talen;
Straks wrocht Gij wondren door hun hand,
Genezing, overal door 't land,
Van ongeneesselijke kwalen:
Dus bleek, wat grootheid Hij bezat,
Die U en hen gezonden had.
4. Nu zegepraalde Jezus leer,
De Jood aanbad Hem als zijn' Heer,
Vervuld met schuldbesef en boete;
De Heidenen, bij schaar op schaar,
Vergruisden afgod en altaar,
En vielen smeekend Hem te voete:
Zoo werd zijn rijk in korten tijd
Verbreid, gevestigd, wijd en zijd.
5. Wij zelv', wier vaderen voorheen
Hier knielden voor een hout of steen,
Wij zelv' zijn sprekende bewijzen,
Ook hier hebt Gij uw rijk gesticht,
Ook ons bestraalt uw godlijk licht:
Wat tong kan U naar waarde prijzen?
Niet ons, o Heer! niet ons, o Heer!
Uw naam alleen hebb' eeuwig d' eer.
6. Och! brak die dag ook spoedig aan,
Dat Kaffer, Moor en Indiaan
De knie voor U, o Jezus! bogen:
O Geest! o Geest! breek door, breek door!
Dat alle volk zijn heilleer hoor';
Zoo blijkt uw godlijk alvermogen,
Zoo wordt zijn godsdienst één alom,
En heel deez' aard zijn heiligdom.

152. DE UITSTORTING VAN DEN HEILIGEN GEEST.

W I J Z E : Psalm 19.

2. Toen kindsch' eenvoudigheid,
Door dezen Geest geleid,
Het licht der aard ontstak,
De Galileesche mond,
Voor 't ruime wereldronde,
In vreemde talen sprak,
Toen vielen volken neêr,
Gewonnen voor een leer,
D. eer noch wellust baarde;
De tempels stortten om,
Het weerloos Christendom
Verwon de magt der aarde.
3. Och! dat die heilfontein,
Zoo godlyk, mild en rein,
Niet vruchtloos voor ons vloeij';
Dat door de zaligheid,
Zoo ruim ons toegezeld,
Ons dankbaar hart ontgloeij'.
O Levensvorst! heb dank,
Dat w' onder 't blij geklank
Dier heilmaâr zijn geboren,
En voor een' schooner' dag,
Dan immer 't menschedom zag,
Door U zijn uitverkoren.
4. Och! waren w' aan uw' Geest
Altijd getrouw geweest,
Hoe rein waar onze vreugd:
Ach! elke goede zucht
Was van dien Geest de vrucht,
Zijn lokstem tot de deugd.
O Heiland! leer ons zien,
Dat wij, door 't licht te vliên,
Altijd uw' Geest weêrstreven;
En dat aan ons gemoed
Elk aandrang tot het goed
Was door dien Geest gegeven.
5. Geef nu, dat voor zijn licht
Het blind vooroordeel zwicht',
Het bygeloof verzink',
Uw eigen leer ons leid',
En deugd en heiligheid
Uit uw verlostén blink';
Dat nooit het diep gevoel
Van onmagt ons verkoel',
Maar w' aan uw woord gedenken:
„De goede Vader let
„Op 't kinderlyk gebed,
„Hij zal zijn' Geest u schenken.”
6. Dat ras al d' aard U roem',
De Jood zich naar U noem',
De Heiden voor U buig',
En, waar het oog zich wendt,
Ook 's werelds uiterst end

V

ten!

oncv

vuur

zes l

doet

0

Van uw' triomf getuig'!
 O Jezus, trouwe Leer!
 Het menscbdom volg' uw leer,
 Die 't menscbdom moet verhoogen:
 O Koning van uw Kerk!
 Dekroon uw eigen werk,
 Uw wenk is alvernogen.

153. DE UITSTORTING VAN DEN HEILIGEN GEEST.

W I J Z E: Psalm 66.

Verhef, verhef uw zegezangen, Uw loflied, Christen! rijz' omhoog! De Kerk heeft 's Vaders Geest oncvrngen, Hij daald' op aard voor aller oog; Aan vuurtong, wind en vreemd 'alen Erkennen w' onzes Konings trouw, Daar Hij den Geest ons' neêr doet dalen, Den Geest, dien Hij ons zenden zou.

2. De vreemdste volken zelfs getuigen,
 Hier werkt, hier spreekt Gods majesteit,
 Daar scharen zich aanbeddend buigen
 Voor Jezus magt en heerlijkheid:
 Triomf! zoo leeft, zoo heerscht de Koning,
 Zingt zijne zegepraal elom!
 De Geest, het pand van zijne krooning,
 Maakt zich het hart ten heilgdom.
3. Dankt, feestgenooten! dankt den Vader,
 Geeft eer aan 's Vaders grooten Zoon,
 Zijn Geest brengt ons der Godheid nader,
 En voert ons loflied voor den troon;
 U, U, Herschepper van ons harte!
 U, trouwe Leidsman, goede Geest!
 U, Waarheidsleeraar, Troost in smarte!
 U wijden wij dit heuglijk feest.
4. Bewaar ons, dat w' U nooit bedroeven,
 Uw invloed is ons toegereid:
 Gij weet en schenkt, wat wij behoeven,
 Gij blijft ons bij in eeuwigheid:
 Zoo maakt G' ons vrolijk, moedig, heilig,
 Zoo sterkt G' ons in den bangsten nood;
 Met uw geleide zijn wij veilig,
 En gaat wij juichend in den dood.

154. UITBREIDING DER KERK.

W I J Z E: Gezang 68.

Op, nu op, het hart naar boven! 't is de dag

G 7

2. Maakte God, in vroeger jaren,
Jakob slechts zijn woord bekend;
Nu wil Hij zich openbaren,
Zelfs tot 's werelds uiterst end:
't Heuglijk Evangeliewoord
Wordt van volk tot volk gehoord.
3. Zij, die nooit van Jezus hoorden,
Heidnen blind en woest van aard,
Ver in 't Zuiden, ver in 't Noorden,
Worden tot Gods Kerk vergaard:
Neger, Moor en Indiaan
Bidden ook den Heiland aan.
4. Goddelijke liefdekoorden
Trekken hen naar Jezus heen,
Maken uit verschillend' oorden,
Wie z' ook zijn, hen met ons een,
Een in Heer, geloof en doop,
Een in keuze, liefd' en hoop.
5. Nieuwe broeders, Jezus leden!
Ja, wij zijn nu lotgemeen:
Smelten w' onze smeekgebeden
Voor elkaar dan ook in een,
Een in wensch, in hart en zin:
Bij 't geioof voegt broedermin.

155. UITBREIDING DER KERK.

WIJZE: Gezang 68.

2. Jezus wil zijn' roem verhoogen,
Jezus, Gods en 's menschen Zoon;
In zijn hand is alvermogen,
Menschenliefd' omringt zijn' 'troon:
Welk een stof tot lof en vreugd!
Hemel, aarde, weest verheugd!
3. Ja, wij zien ontelbre scharen
Luistren naar zijn liefdestem,

Hier

- Hier beschaafden, daar barbaren,
 Vrijen, slaven dienen Hem;
 Dalen rust! zinkt bergen neêr!
 Baant den weg voor onzen Heer!
4. Ziet! Hij komt, om alle volken
 Mild te zeeuwen, als hun God;
 Met Hem dalen uit de wolken
 Stroomen neêr van heilgenot:
 Zelfs in 't land van slavernij
 Maakt de Zoon in waarheid vrij.
5. Zoo, zoo zien wij 't Godsrijk komen,
 't Koom steeds meerder elken dag!
 Amen, zeggen alle vromen,
 Kom, ja kom, o blijde dag!
 Dat al 't menschelijk geslacht
 Aan den Heer word' toegebracht!

156. BEWARING DER KERK.

WIJZE: Ein veste Burg ist unser Gott.
 (met verandering in den 1. en 3. regel.)

oudt Christus zijne Kerk in stand, Zoo
 mag de hel vrij woe-den; Gezeten aan Gods
 regterhand, Kan Hij haar wel behoe-den; Hij
 is in alle leed Tot hare hulp gereed, Hij staat
 zijn' roem alom, En waakt voor 't Chris-
 tendom: Dies mag de hel vrij woe-den.

2. God ziet zelfs Vorsten op den troon
 Zich tegen Hem verzetten.
 Hij ziet hen zijn' gezalfden Zoon
 Versmaden in zijn wetten;
 Zij schamen zich de leer
 Van Jezus onzen Heer,
 Zijn kruis is hun ten spot;
 Maar hoe belacht hen God!
 Zij mogen zich verzetten.
3. De spotter mag de waarheid smaân,
 Ons kan hij haar niet rooven,
 D' onchristen mag haar tegenstaan,
 Wij blijven haar gelooven:
 U Jezus, U zij d' eer!
 Die U verkiest tot Heer,
 Uw woord oprecht betracht,
 Dien kan geen helse magt
 De zaligheid ontrooven.

4. Gij, Christen! die op Hem vertrouwt,
 Gij moet geen dreigen vreezen;
 Die God, die van den hemel schouwt,
 Zal ons een toevlugt wezen:
 Der legerscharen Heer
 Waakt voor zijn woord en eer,
 Geeft ons geduld in nood,
 En kracht, en moed in dood,
 Wie zou dan dreigen vreezen?

157. OM BEKEERING VAN ZONDAARS.

WIJZE: Gebed des Heeren.

The musical score is written for a four-part choir (Soprano, Alto, Tenor, Bass) in G major and 4/4 time. The melody is simple and hymn-like, with diamond-shaped note heads. The lyrics are written below the staves.

I k wil niet, dat de zondaar sneev', Zoo
 zweert God zelf, „maar dat hij leev' „ Hij
 roept, „bekeer, bekeer u dan Tot Mij, die u
 „behouden kan, Verlaat, verlaat uw kwade
 „paân, Waarom zoudt gij verloren gaan?“

2. Maar ach! dat dierbaar, godlijk woord
 Wordt schaars van zondaars regt gehoord,
 Hun dwaas, hun onbekeerlijk hart,
 In 's werelds woest gedruisch verward,
 Is voor die stem der liefde doof,
 En wordt aan 't wis bederf ten roof.
3. Och Heer! och Heer! leen ons gehoor,
 Och! open zulken dooven 't oor,
 Och! wierden z' eens hun groot gevaar,
 Met ernst, met diep gevoel, ontwaar:
 Elk levensuur kan 't laatste zijn,
 En ach! wat zal dan 't einde zijn?
4. Maak hen gevoelig voor den druk
 Van 't hard en schandlijk zondejuk
 Zij wanen, in die slavernij,
 Zich zelven, ach wat dwaasheid! vrij,
 Hoe zeer haar keten hen onteer',
 En tot den laagsten dienst verneer'.
5. Vertoon hun, hoe hun ledig hart
 Eens word' verscheurd van felle smart,
 Wanneer de sijnak van 's werelds zoet
 Verkeert in alsem, gal en roet:
 Wanneer een vreugd, die haast vergaat,
 Hun niets dan wroeging overlaat.
6. Met wat geduld, wat teederheid
 Heeft uwe hand hen niet geleid?
 Wat zware rampen afgeweerd,
 Geschonken, wat hun hart begeert,
 Ver boven allen wensch gedaan?
 Maar wat G' ook deedt, daar hielp niet aan.

7. Gij schonkt hun nog oneindig meer;
Och! doe 't hun regt beseffen, Heer!
Gij schonkt hun uwen lieven Zoon,
Hij, neêrgedaald van uwen troon,
Vergoot voor zondaars eens zijn bloed;
Maar, ach! zij treden 't niet de voet.
8. O God! geef onze heêl gehoor,
Och! open hun het hart en oor,
Toon hun al 't goed, door hen verwacht.
En wat verschrikking hen verwacht;
Bewerk hen tot geloof, bekeer,
Bekeer Gij zelf den zondaar, Heer!

158. HET LAATSTE OORDEEL.

WIJZE: Psalm 84.

O Jezus! dat ik nooit vergeet, Dat G' over
alles, wat ik deed, Hierna de Regter eens zult
wezen; Opdat ik hier, bij elken plicht, Bij ieder
werk, door mij verrigt, Uw uitspraak afwacht'
zonder vreezen, En juich', daar ik uw toekomst
eer: Kom, Jezus! ja, kom haastig, Heer!

2. O dag van schrik en heerlijkheid!
Als voor uw' glans en majesteit
De glans der zonnen zal verdwijnen,
De dood U als verwinnaar eert,
Het stof ten leven wederkeert,
Gij op de wolken zult verschijnen;
Als aard en hemel voor U vliedt,
En al wat leeft, U hulde biedt!
3. Hoe rilt, hoe heeft op dat gezigt,
Wie willens blind voor 't godlyk licht,
Dat ieder een' in d' oogen stroomde,
Uw roepstem smaadt', uw bloed vertrad,
En, waar 't geweten prikkels had,
Zich alles gaarn' als fabel droomde.
Hij ziet U, yst, gilt uit: „Hij is 't!”
Hij voelt zijn eeuwig lot beslist.
4. Maar wie, o God! zal daar bestaan,
Daar hier zelfs onze beste daân,
Getoetst aan onzen plicht, bezweken?
Wie zal bestaan, waar 't heiligt regt
Het lot van groot en klein beslecht,
En waarheid 't vonnis uit zal spreken,
Terwijl 't geweten voor 't heelal
't Regtvaardig vonnis staven zal?

5. Hij, die, daar hem zijn deugd begeeft,
Zijn' Midlaar in zijn' Regter heeft,
Tot wien 't geloof hem had gedreven,
En sints zijn vreugd en wellust vond,
Om, naar de leer uit Jezus mond,
Hier dankbaar voor zijn' God te leven,
Hij ziet gerust het oordeel aan;
Gods waarheid doet hem veilig staan.
6. Wie beev', hij heeft niet voor 't gerigt
Hij wandeld' in het godlijk licht;
En, sloeg 't bederf hem duizend wonden
Hij weet, hij voelt in zijn gemoed,
Hem reinigt Jezus Christus bloed,
Het reinigt hem van alle zonden:
Geen vonnis haart hem vrees of smart;
Hij heeft de vrijspraak in zijn hart.
7. Mijn Heiland! dat uw toekomst mij
Tot troost in mijne loopbaan zij,
Tot baak en rigtsnoer van mijn' handel,
Ter noordstar, die mij veilig leidt
Op mijne reis naar d' eeuwigheid;
Opdat ik als een wijze wandel',
En juich', daar ik uw toekomst eer:
Kom, Jezus! ja, kom haastig, Heer!

OP BIJZONDERE TIJDEN EN GELEGENHEDEN.

159. OP HET NIEUWE JAAR.

WIJZE: Es ist das Heil uns kommen her.

I s God, die 't licht heeft voortgebracht,
De zon en maan doet rij - zen, Om ons 't verloop
van dag en nacht, En maand en jaar te wij - zen:
Laat ons, voor 't afgelopen jaar, Met dank
den Opperzegenaar, Den God der eeuwen prijzen!

2. U, groote God! die eeuwig leeft,
Van wien wij 't licht ontvongen,
Die ons een veilge wooning geeft,
U zij een lied gezongen!
U, die ons vreed en welvaart schenkt,
Met raad en troost aan ons gedenkt,
U loven onze tongen.
3. Wil in dit jaar, weldadig' Heer!
Ons ook uw' zegen geven,

En

En uwen Geest, om U ter eer
 In uwe vrees te leven:
 Gij deelt ons aardsche welvaart mee,
 Als wij maar, met ons lot tevreë,
 Naar 't ware heilgoed streven.

4. Geef ons, naar uwe liefd' en trouw,
 Genoegelijke tijden;
 Maar, zoo die vreugd ons schaden zou,
 Geef ons dan kruis en lijden:
 Versterk met lijdzaamheid ons hart,
 En laat ons nooit in druk en smart,
 Gelukkiger' benijden.

5. Toon Neêrlands volk uw Vaderhart,
 Gelijk in oude dagen,
 Vertrouwt bedrukten in hun smart,
 Die U hun nooden klagen;
 Begunstig ieder goede daad,
 En wil, o God! met heil en raad
 Onz' overheden schragen.

6. Dat wijsheid hier haar majesteit,
 En 't regt zijn' luister toone;
 Dat godsvrucht en tevredenheid
 In onzen lande woone;
 Dat trouw en liefde bij ons zij:
 Dit, lieve Vader! bidden wij
 In Christus uwen Zone.

160. OP HET NIEUWE JAAR.

W I J Z E: Gezang 21.

Uien, dagen, maanden, jaren Vliegen als een
 schaduw heen; Ach! wij vinden, waar wij staren,
 Niets bestendigs hier beneên! Op den weg, dien wij
 betreden, Staat geen voetstap, die bekijft: Al het he-
 den wordt verleden, Schoon 't ons toegerekend blijft!

2. Voorgeslachten kwijnden henen,
 En wij bloeijen op hun graf;
 Ras zal 't nakroost ons beweenen:
 't Menschdom valt als blaadren af.
 't Stof, door eeuwen zaangelezen,
 Houdt het zelfde graf bewaard:
 Buiten U, o eeuwig Wezen!
 Ach! wat was de mensch op aard!

3. Maar door U aan 't niet ontlogen,
 Liet uw gunst hem niet alleen;
 Godlijk licht omscheen zijn oogen,
 En zijn nietigheid verdween:
 Onder uw genadeleiding
 Wordt hem deze levensbaan

Slechts ontwikkeling, voorbereiding
Tot een eindeloos bestaan.

4. Dat de tijd hier 't al verover',
Aan geen tijdperk hangt mijn lot;
Gij, Gij blijft mij altijd over,
Gij blijft eindeloos mijn God:
Welk een ramp mij hier ook nader',
'k Vind in U mijn rustpunt weér;
Gij blijft in uw' Zoon mijn Vader,
Wat verander', wat verkeer'.
5. Vader, onder al mijn nooden,
Vader, onder heil en straf,
Vader, ook in 't rijk der dooden,
Vader, ook in 't zwijgend graf;
Waar ik ooit verandering schouwe,
Gij, o God! houdt eeuwig stand:
Ook mijn stof rust op uw trouwe,
Stuimert in uw Vaderhand!
6. Snelst dan, jaren, snelt vrij henen
Met uw blijdschap en verdriet;
Welk een ramp ik moog beweenen,
God, mijn God, verandert niet:
Blijft mij alles hier gebeven,
Voortgeleid door zijne hand
Schouw ik, uit dit nietig leven,
In mijn eeuwig vaderland.

161. OP HET NIEUWE JAAR.

WIJZE: Gezang 17.

O dat van mijne levensdagen Geen uur ge-
heel verloren ga! Verloren uren, zij doorknagen Het
hart door naberoof te spa'. Elk levensuur, daar vliegt
het heen, 't Keert nocit terug op ons geweest!

2. Dat ieder oogenblik van 't leven
Mij boven alles dierbaar zij!
Geen uur, mij tot mijn nut gegeven,
Ga immer ongebruikt voorbij.
Nog is het dag; straks komt de nacht,
Mijn taak zij voor zijn komst volbragt.
3. Ik zie mijn' tijd da r henen snellen,
O Heer van tijd en eeuwigheid!
Leer mij mijn oogenblikken tellen,
En houd mij tot uw komst bereid:
Elk stipje van mijn' leventijd
Zij U geheel, alleen gewijd!
4. Leer mij naar mijn volmaking streven,
En in mijn roeping al den dag
Steeds waakzaam door 't geloove leven,
Tot ik U daar aanschouwen mag,

Waar

Waar eens de mensch te rijker maait,
Hoe meer hij hier op aarde zaait.

162. OP HET NIEUWE JAAR.

W I J Z E: Psalm 113.

Wij treên een' nieuwen tijdkring in, In uwen
naam zij ons begin, Getrouw' Behoeder van ons le-
ven! Wat onheil in dit jaar ons beid', Gij zult ons
nooddruft, veiligheid, Gij zult in Christus alles geven.

2. Gij, Gij verandert nimmermeer;
Met vaderliefd' en trouw, o Heer!
Bestaundet G' onze lotgevallen;
Met wijsheid haldt Gij die bepaald,
En nimmer heeft uw raad gefaald:
Uw alziend oog waakt over allen.
3. Uw liefd', Ontfermer! kent geen peil,
Gij zorgdet teeder voor ons heil,
Gij, die ons uwen Zoon woudt geven,
Die eens voor onze zonden stierf,
Uw Vadergunst voor ons verwierf,
En ons hier vormt voor 't hemelleven.
4. Welzalig hij, die op U houwt,
Geheel zijn lot aan U vertrouwt,
En dag aan dag op U blijft wachten,
Die dus, gesterkt in U zijn' God,
Ook kinderlijk uw rein gebod
In zij' e roeping blijft betrachten.
5. Wanneer 't geloofs oog op U ziet,
Dan kwelt de donkre toekomst niet,
Dan is geen nacht voor ons te duister;
Dan juichen w' op onessen paân,
En zien, bij d' uitkomst van uw daân,
Uw liefd' en wijsheid in haar' luister.
6. Gord Gij ons aan met nieuwen moed,
Gij, Gij almachtig, wijs en goed!
Blijft ieder' avond, ieder' morgen
Ons uitzigt, ook in bangen nood;
Al trof dit jaar ons zelfs de dood,
Gij kunt, Gij zult voor eeuwig zorgen.
7. Dat ieder dan het zorgen staak,
Geen' kommer voed', maar biddend waak,
Zijn' pligt betracht', U blijv' gelooven,
Dan schrikt ons hart voor geen gevaar;
En niets zal, in 't vernieuwde jaar,
Uw gunst, o Vader! ons ontrooven.

163. O P D E L E N T E.

W I J Z E: Allein Gott in der Hoh sey Ehr!

Looft God! laat ons, zijn' naam ter eer, Een' blij-

2. De grond, die lang verstorven lag,
Ontwaakt ten leven weder;
Daar stroomt, met elken nieuwen dag,
Een nieuwe zegen neder:
De rups, die op een blaadje leeft,
De vogel, die de lucht doorzweeft,
Verheugt zich in zijn leven.
3. Den mensch verkwikt een zachter lucht;
De bloemen, rijk in kleuren,
Doorwasemen die zachter lucht
Met zoete bakseingeuren;
Het vee, ontweken aan de stal,
Vindt jeugdig groen langs berg en dal.
En huppelt door de velden.
4. 't Gelaat van 't aardrijk is verheugd,
't Geboomte lacht ons tegen,
De groenend' akker juicht van vreugd,
En groeit bij 's Hemels zegen:
Want God, wiens hand aan al wat leeft
Het aanzijn en het leven geeft,
Betoout zich allen gunstig.
5. Looft God! want Hij is ons nabij,
Zingt alle zijne heiren!
De Heer is ons alom nabij
In heemlen, aarde, meiren:
U looft, o God! ons hart en mond;
G' omringt ons, waar wij zijn in 't rond,
Met uwe gunst en liefde.
6. Gij roept de wolken over 't land,
Dat zij de velden drenken,
En ons de gaven van uw hand
In rijken voorraad schenken;
Dauw, regen, wind en zonneschijn,
Die dienaars van uw almacht zijn,
Verkondigen uw goedheid.
7. Daar stroomt zelfs uit uw donderlucht,
Als al uw schepslen beven,
Versterking, wasdom, rijke vrucht,
Gezondheid, voorspoed, leven;
Dan breekt de zon op nieuw weër door,
En mensch, en vee, en vooglenkoor
Zijn weder in U vrolijk.
8. Gij geeft al wat ons hier verheugt,
Gij, Gever aller gaven!
Maar wil ons eens met hooger vreugd,

Uit Jezus volheid, laven:
Omhoog looft U der Englen schaar,
En och! dat wij U ook eens daar,
Als zij onsterflijk, loven.

164. O P D E N Z O M E R.

W I J Z E: Gezang 17.

Laat ons van uwe voorzorg zingen, O God!
in 't zoete jaarsaizoen; Dat wij, dat al uw sterve-
lingen Uw mildheid dankbaar hulde doen; Van d' op-
gang tot den nedergang Verheft' U aller lofgezag.

2. Waarheen in 't rond onz' oogen weiden,
Maakt Gij uw wondre goedheid groot;
Der kudden geeft Gij ruime heiden,
En uwen menschenkindren brood;
Gij zorgt voor elk: de rups, de bij,
Den kleinsten worm verzadigt Gij.
3. Met uwe zomerzon stroomt leven
In elke borst, in elke plant;
De vreugd gaat door de dalen zweven,
Het rundvee dartelt op het land;
Bezield door haren zachten gloed,
Vermaakt de visch zich in den vloed.
4. Onz' akkers juichen van uw' zegen,
Als hun de dauw verfrissching schenkt,
Of hen na droogt' een malsche regen
Tot swelling hunner airen drenkt;
De beek, die door de dalen zwiert,
Verkwikt den wandlaar en 't gedielt'.
5. Zoo heffen dalen, wouden, velden,
Vereenigd U het lofied aan;
Daar staan ze, die uw eer vermelden,
Het groeiend ooft, het rijpend graan;
Wat plantje, dat Gij niet voorziet?
Het kleinste zelfs vergeet Gij niet.
6. Wij blijven op uw voorzorg bouwen,
En, met den landman, bij zijn vlijt,
Den oogst aan uw bestel vertrouwen:
Bewar ons zijn' gezetten tijd,
Uw heil verbijdt' ons! nooit veracht
Gij 't hart, dat op uw' zegen wacht.
7. Wat leeft en ademt loof' den Heere!
Zingt nu deez' aard reeds zulk een lied,
Hoe zal zij juichen Hem ter eere,
Als zij zich eens herschapen ziet!
Eerst dan rijst, Vader! uit het stof,
Voor uwe goedheid, hooger lof.

165. O P D E N H E R F S T.

WIJZE: Gezang 119.

Reeds daalt, met een omwolkt gezigt, De
 zon vroegtijdig neder, En later toont haar zwak-
 ker licht Zich aan den hemel weder: Het schoon
 seizoen is heengesneld, En reeds wordt op het
 dorre veld De ruwe storm verno-men; I't laatste
 bloempje neigt ter aard, En d'adem van den
 herfst ontblaart De schaduwrijkste boomen.

2. Zoo wijkt de zomer met zijn pracht,
 Maar niet, o God! uw zegen:
 Neen, boom en weid' en akker smacht
 Der winterrust reeds tegen;
 Die rust maakt nieuwen groei gereed,
 Ook loont de dorschvloer 's landmans zweet:
 Geen spijs zal ons ontbreken,
 Daar God in aller nood voorziet;
 Of leidt Hij zelfs de vooglen niet,
 Om spijs, in warmer streken?

3. Uw voorraadschuren onent Gij,
 O God! voor menschenkindren,
 De ruwheid van het jaargetij
 Zal nooit uw zorg vermindren;
 Al wierd uw liefde menigmaal
 Door ons miskend bij 't mildst onthaal,
 Gij wilt die schuld vergeven:
 Och! geef ons, dat w', in ons gedrag,
 U vruchten dragen dag aan dag,
 En dankbaar voor U leven.

4. U, die ons steeds ten vader zijt,
 U blijven wij verwachten,
 Al nadert 's levens wintertijd,
 Al slijten onze krachten:
 Ook in dien herfst des levens zal
 Ons hart, bij smart of ongeval,
 Niet vruchtloos op U bouwen:
 Gij blijft den ouderdom ten staf,
 Gij blijft tot aan, tot over 't graf,
 In Christus, ons vertrouwen.

166. OP DEN WINTER.

WIJZE: Gezang 54.

G
 od wenkt, daar storten regenvloeden Op
 veld en akker daaglijks neêr; De storm, de stroo-
 men in hun woeden, De droeve nevel meldt zijn
 eer. De zon, ons zijdlings en van verren In
 't kortst der dagen, maan en sterren Bij hel-
 dren, langen winternacht, De zeên, ontwel-
 digd aan haar kluister, Verkendigen des Schep-
 pers luister, Verheffen zijne liefd' en magt.

2. Hij riep de zon en sprak: keer weder
 Terug op uwe wijde baan!
 Zij ging, zonk daaglijks vroeger neder,
 En lacht' ons halfroond schaars meer aan.
 Hij riep de winden, en zij brulden;
 De sneeuwolk, en haar vlokken vulden
 Den grond, en jaagden rustloos bij.
 Hij sprak: gij stroomen stolt! zij stolden;
 Gij meiren woedt! en ijlings rolden
 Hun golven, ijlings bruisten zij.
3. Van haren arbeid rust onz' aarde,
 Zij sluimert, door Gods hand bedekt,
 Opdat zij nieuwe kracht vergaarde,
 Tot dat de lent' op nieuw haar wekt:
 De landman heeft het late koren
 Vertrouwd aan haar geploegde voren,
 De Schepper waakt ook over 't graan;
 Dood ligt het daar, de zon zal 't leven
 Bij haar terugkomst wedergeven,
 En bloeiend zal 't op d' akker staan.
4. Zoo zinken wij in 't eind ook mede,
 Vermoeid en afgemat, in d' aard,
 En sluimren daar in stillen vrede,
 Door Hem, die nimmer slaapt, bewaard.
 Opdat ons stof herrijz' in waarde,
 Geeft Hij het afgeteld aan d' aarde,
 En eischt het eens van d' aard weêr af:
 Zijn eeuwge lentedag zal komen,
 Dan, dan verlaten zijne vromen
 Vol nieuwe levenskracht het graf.

5. O dag des levens, dag der weelde!
 Hoe wensch mijn hart uw heil nabij!
 Verrijsniszon! wier hoop mij streelde,
 Wanneer zult g' opgaan over mij?
 'k Moet eerst verrotting nog aanschouwen,
 't Vergankelijk' eerst aan 't stof vertrouwen,
 Het zaad moet sterven, eer 't ontspruit:
 Zou ik, een Christen, 't sterven vreezen?
 Neen! welkom, zalig zal 't mij wezen,
 Het loopt in eeuwig leven uit!

167. I N D E N O O G S T.

W I J Z E : Gezang 136.

Zoo wijd op aarde schepslen leven, Hebt
 Gij hun 't aanzijn, Heer! gegeven, En le-
 ven zij uit uwe hand; Die schenkt hun over-
 vloed van spijs, Zoo dat zich elk, op zijne
 wijze, Gelukkig vindt naar zijnen stand.

2. Om ons bij 't leven te bewaren,
 Schenkt Gij ons volle korenaren,
 Maakt Gij haar korlen zwaar en groot;
 Het voelzaam brood, dat zij ons schenken,
 Doet ons aan uwe goedheid denken,
 Die, die alleen verleent ons brood.
3. Gij schept de vrucht van struik en boomen,
 Gij hebt de knopjes voort doen komen,
 Gestooft in warme zomerlucht,
 De malsche vruchten, die ons laven;
 Wat boomgaard, weid' en heid' ons gaven,
 Van U is 't al, en vee, en vrucht.
4. Gij, Heer! schenkt alles; Gij verzadigt,
 Gij helpt, Gij sterkt, Gij begenadigt
 Uw schepslen door uw grensloos rijk;
 Al waar U uwe werken prijzen,
 Wilt Gij U groot en goed bewijzen;
 Wie is, o God! aan U gelijk?
5. Laat ons die weldaân uit uw handen
 Ontvangen, als gewisse panden
 Van uwe gunst in Christus bloed,
 Waarin w' uw Vaderlijke smaken,
 En in die liefde tot U blaken,
 Die Gij ten dank ontvangen moet.

168. I N D E N O O G S T.

W I J Z E : Gezang 8.

O Vader! die uw kindren voedt, Wie is als Gij.

2. Ontfermer! Gij, Gij geeft ons brood,
De graankorl, die haar kiemtje schoot,
Woudt G' in den grond bewaren:
Bij regen, dauw en zonneschijn
Doet Gij haar' halm geladen zijn
Met vette korenaiëren.
3. Verzorger! God van al wat leeft,
Die ons zelfs boven bidden geeft,
Wie moet uw' naam niet prijzen?
Och! mogt de toon van 't staunlend lied,
Het welk ons zondig hart U biedt,
Tot U ten hemel rijzen.
4. Dat steeds ons hart op U vertrouwt',
Steeds op uw Vaderzorge bouw',
En nooit U moog verdenken:
Gij schonkt ons uwen eigen' Zoon:
Wat zult Gij, Vader! van uw' troon
Ous met dien Zoon niet schenken?

169. O P E E N E N B E D E D A G.

WIJZE: Psalm 53.

2. Wij juichen, Heer! om uwe daden,
Gij hebt ons Land en Kerk gespaard,
Ous boven duizenden bewaard,
En met uw weldaân overladen,
Bevoorregt met uw heilig woord,
Met uw gena', alom gehoord.
3. Ons land ligt in geen' vloed bedolven,
Nog tiert op heid' en weid' ons vee,
God hoedt de scheepvaart op de zee,
En leidt ze door de woeste golven,
Hij schenkt der nijverheid het brood,
En maakt alom zijn goedheid groot,

4. Laat ons zijn trouw, zijn gunst verheffen,
Hij keerde zware rampen af,
Hij mengde zoet in bittre straf;
En, welke smart ons ooit mogt treffen,
Zijn roede bleef een vaderroet,
God wordt het weldoen nimmer moe.
5. Maar ach! men bleef zijn goedheid tergen,
Hoe schaars erkende 't Vaderland
In alles zijne goede hand;
De zonde steeg tot hooge bergen,
Zijn dienst werd roekeloos vertreên,
Zijn waarheid schandelijk bestreên.
6. O ja! dat moeten wij belijden
Voor U, o God! die alles weet,
Och! dat het elk in waarheid deed,
Elk U 't verslagen hart mogt wijden,
En pleiten om vergiffenis,
Die in uw' Zoon oneindig is.
7. Leer elk, hoe hij is afgeweken,
Bekeer ons ieder tot zijn' pligt,
Och! treed met ons niet in 't gerigt;
Wil tot ons hart van vrede spreken,
Stort uwen Geest op Neêrland neêr,
Opdat het tot U wederkeer.
8. Dan zult Gij 't Vaderland verschoonen,
Dan blijft ons d' oude zegen bij,
Dan roemen, ja, dan juichen wij:
„Der vaadren God blijft bij ons woonen,
„Wij zijn een volk, een erfenis,
„Wiens God de Heer der heeren is.”

170. O P E E N E N B E D E D A G.

WIJZE: Psalm 51.

k zal dan, op deez' statelijken dag, Eenstem-
mig met de duizenden van zielen, Door 't gansche
land, voor uwen zetel knielen Met beed en dank,
met boet' en diep ontzag: Grootmagtig' God! die
ons daartoe ontboodt, Vergun ons, naar uw hei-
lig welbehagen, 't Vercend gebed, uit allen onzen
nood, In Christus U geloovig op te dragen.

2. Gij ziet mij bij de zaamgevlode schaar,
Maar diep beschaamd om mijn ondankbaarheden;
't Heb duizendmaal uw wetten overtreden,

Mijn

Mijn zondenschuld maakt meê de landsschuld zwaar:
Geef, dat ik die, met allen hier vergaard,
In 't hart gevoel', en openlijk belijde,
Opdat uw gunst dat hart, met schuld bezwaard,
Door uwen Geest, door uwen troost verblijde.

3. Ontferm, ontferm, o Heer! ontferm U toch!
O Regter, zoo genadig als regtvaardig!
't Is waar, wij zijn uw straffen dubbel waardig,
Maar onverdiend spaart uwe hand ons nog:
Geef, dat die hand ons tot bekeering leid';
Och geef! och geef, dat wij, in die verschooning,
Den Vaderwink van uw langmoedigheid
Erkennen met opregte dankbetooning.
4. Zoo mogen wij, naar 't voorschrift van uw woord,
Uw gunsten en kastijding regt betrachten,
Uw wil ons heil, uw dienst ons hoofddoel achten,
Door uw geduld en weldoen aangespoord:
Zoo mogen wij in uwe vrees voortaan
Den besten weg, dien Gij ons wijst, betreden,
En uw bevel eerbiedig gadeslaan,
Als d' eerste wet voor volk en overheden.
5. Ja, dan alleen, dan zullen wij gewis
Een volk van U bemind, gezegend wezen;
Aan hen, o God! die U in waarheid vreezen,
Bevestigt Gij al uw beloftenis:
Dan zult gij vreed en welvaart en geluk
Rondom ons heen gebieden en verlengen;
Dan zullen wij, bevrijd van ramp en druk,
U offers, die U welgevalen, brengen.
6. Verlicht daartoe genadig ons verstand,
Bestuur ons hart, verteeder ons geweten!
Dat w' U, den God der vaadren, niet vergeten
In huisgezin, in kerk, in vaderland;
Dat w' aan uw eer, aan uwen dienst altijd
't Bijzonder en gemeen belang verbinden,
En, 't zij uw hand ons zegen', of kastijd',
In uwe gunst ons waar genoeg vinden.
7. Zoo zij voor ons deez' dank- en bededag,
Voor 't gansche land, tot een verblijdend teeken,
Hoe veel bij U het waar boetvaardig smeeken,
Ontfermend' God! om Jezus wil, vermag:
Zoo blijk', dat Gij aan schuldigen vergeeft
Op smeekgebeên, in Hem U opgedragen;
Zoo blijk', dat Gij, de God der vaadren, leeft,
En bij ons blijft met gunstig welbehagen.

171. O P E E N E N B E D E D A G.

W I J Z E : Gezang 17.

ie ons ootmoedig tot U naadren, O God!

zoo eindloos goed als groot, Gij waart de

God van onze vaadren, Gij waart hun Red-

der in den nood; Wij staren op het voorge-

slacht,

slacht, En zien alom uw liefd' en magt.

2. Hoe nietig klein was hun vermogen,
Hoe groot de taak door hen volend,
Wat ramp is hen voorbij gevlogen,
Wat redding bleef hun onbekend!
Gij waart hun steun bij 't gruwzaamst wee;
Zoo staat geen rois in 't hart der zee.
3. God! zou ons hart het ooit vergeten,
Wat Gij voor onze vaadren deedt,
Toen dwinglandij het vrij geweten
Met al de magt der aard bestreed,
Uw almagt, uw ontferming bood
Hun 't eenigst uitzigt in den nood.
4. Hier moesten zij 't geweld verduren
Van oorlog, hongersnood en pest;
Daar rezen wreede martelvuren,
En moordschavotten door 't gewest;
En overal doorweekt' in 't rond
Het edelst bloed den bangen grond.
5. Maar Gij, Gij streedt met hunne scharen,
En beelden slonken om hen heen;
Pest, oorlog, honger, moordenaren
En bloedgerigt werd afgestreên,
En uit den zwartsten nacht van nood
Veirees het lieflijkst morgenrood.
6. Nu eens scheen zelfs de hoop verloren,
Daar slechts een wonder redden kon;
Maar Gij, Gij hadt hun hulp beschoren,
En 't zinkend Vaderland verwon:
Zelfs eeuwge wetten der natuur
Eerbiedigden uw albestuur.
7. Dan scheen de zee hun aan te wrokken
En dreigd', op 't buldren van d' orkaan,
Hun' veegen erigruud inteslokken,
Of aan verwoesting afstaan:
Daar rees de noodkreet tot uw' troon,
Gij wenkt, en zee en stormwind vloên.
8. O Gij, der vaadren vast vertrouwen,
Hun hulp en toevlugt in 't gevaar!
Waar kan ons oog deez' grond aanschouwen,
Daar niet uw almagt zichtbaar waar?
Geheel het oude Nederland
Was steeds een wonder van uw hand.
9. Hoe diep in 't stof zonk 't nakroost neder,
Sints 't U der vaadren God verliet:
Och God! och God! keer tot ons weder,
Wij zinken, redt uw almagt niet;
Reeds oogsten w' op onz' eigen paân
De wrange vruchten onzer daân.
10. Wij pleiten, Heer! op uw genade,
Die nooit den boeteling verstoot;
Ook zij kwam 't voorgeslacht te stade,
En blijft nog altijd eindloos groot:
Wij pleiten, knielend voor uw' troon,
Op 't bloed van uwen lieven Zoon.
11. Red, schraag, versterk door uw vermogen
Wat eens uw hand gewrocht heeft, Heer!
En 't Vaderland slaat dankbaar' oogen

Van

H

hoo

d'

sta

boe

kw

zeg

sch

2. C

Al

Gij

V

W

W

Al

3. C

Gij

Gij

C

Ve

Z

En

O

ke

Van nieuws op U, zijn' Redder, weêr:
Zoo word' door voor- en nageslacht
Uw' naam de glorie toegebragt.

172. I N G R O O T E D R O O G T E.

W I J Z E: Psalm 51.

Het aardrijk dorst, het zucht tot God om-
hoog, Zijn vrucht verdort, het graan verdroogt in
d' airen; En, hoe het oog den hemel aan moog
staren, Geen wolkje toont zich aan zijn' effen'
boog; Och Heer! och Heer! zie hoe het alles
kwijnt, Het zucht tot U, die alles draagt en
zegt, Die met uw zon de boozen zelfs be-
schijnt, En over hen, en over goeden regent.

2. Gij, Gij behoudt natuur in haren stand,
Almagtig' God! Gij wenkt, daar ziukt zij neder,
Gij wenkt op nieuw, daar rijst haar schoonheid weder;
Wat is en wordt bestaat door uwe hand:
W' erkennen, Heer! uw oppermajesteit,
Wat ons ook tref', uw oordeel is regtvaardig;
Wij pleiten steeds op uw meêdoogendheid,
Al zijn wij zelfs uw zwaarste slagen waardig.
3. Gij toch, o Heer! die skaat, en ook geneest,
Gij tuchtigt ons, maar plaagt ons niet van harte;
Gij waart van ouds een toevlugt onder smarte,
Ontfermer is uw naam altijd geweest:
Och! om uws naams en om uws Zoons wil, Heer!
Verkwik het land door eenen milden regen,
Zie niet op ons, maar op zijn offer neêr,
En geef, o God! onwaardigen uw' zegen.

173. B I J O V E R V L O E D I G E N R E G E N.

W I J Z E: Wo Gott der Herr nicht bey uns hält.

O God! bewaar het veldgewas, Dat d' ak-
kers ons voorspel - den; Het ligt als in een' wa-

waterplas Op onze drassche vel-den, O Gij!
die onzen kommer ziet, Gebied de wolken,
dat zij niet Des landmans hoop verwoe-sten.

2. Ontsluit uw zegenrijke hand,
Verkwik, in onze dalen,
Eens weér het halfverdronken land
Met warme zonnestralen:
Geef drooge weiden aan ons vee,
En deel een' rijken voorraad meê
Van voedzaam brood voor menschen.
3. 't Is waar, wij hebben zwaar misdaan,
Altijd gehecht aan 't kwade;
Maar zie ons in ontferming aan,
Verleen ons, Heer! genade:
Zoudt Gij, die ons het hemelsch brood,
In uwen Zoon, zoo gunstig beoedt,
Ons 't aardsehe brood onthouden?
4. Och! hoor ons, en bewaar ons, Heer!
Den oogst en zijne tijden;
Schraag onze wankle hope weér,
Dat w' ons in U verblijden,
Als 't graan, met zoo veel zorg gezaaid,
In volle schoven, blij genaaid,
Gevoerd wordt in de schuren.

174. I N W A T E R S N O O D.

W I J Z E : Psalm 31.

Hulp God! de nood is hoog gerezen, De
vloed groeit immer aan, Behoed ons, wij ver-
gaan! Och! wil ons toch genadig wezen, Gij,
Redder uit gevaren, Gij kunt alleen bewaren.

2. Ontfermer! zie ons biddend knielen
Voor uw' genadetroon,
Aanschouw ons in uw' Zoon;
Ach! zou de vloed ons land vernielen,
De vrucht des velds doen sterven,
En haav' en vee verderven?
3. Beveilig onze vastigheden,
Schraag die door uwe hand,
Houd dijk en dam in stand,
Bestraf, o Hoorder der gebeden!
't Geweld van wind en stroomen,
Een wenk zal die betoomen.

175. NA STORM EN WATERSNOOD.

WIJZE: Psalm 38.

D at nu elk d' Algoedheid prijze, 't Lof-
 lied rijze! Zingen wij nu God ter eer, Looft
 Hem, die, en wind, en baren Deed beda-
 ren, Knielt voor Hem aanbiddend neêr.

2. Door der stormen loeiend woeden,
 Stortten vlooden,
 Hoog gestegen, plotsling neêr;
 Wij, door d' ongetemde golven
 Schier bedolven,
 Zagen nergens uitkomst meer.
3. Naar Gij Heer! woudt U ontfermen,
 Op ons kermen;
 Op ons roepen, wij vergaan!
 Toondet Gij uw alvermogen:
 Opgetogen
 Zien wij onze redding aan.
4. IJlings woudt Gij uitkomst schenken;
 Op uw wenken
 Toonde 't al gehoorzaamheid:
 Gij gebodt, de winden zwegen,
 Ja, zij zwegen
 Voor die stem der majesteit.
5. Nu, nu juichen onze harten,
 Vrij van smarten;
 Heer! wat zijt Gij goed en groot!
 Gij, door eindloos mededoogen
 Straks bewogen,
 Schenkt ons leven uit den dood.
6. Wil nu aan verleegnen denken,
 Hulpe schenken.
 Waar men nog geen uitkomst ziet,
 Leer ook daar uw redding wachten:
 Donkre nachten
 Worden licht, als Gij 't gebiedt.

176. I N O O R L O G.

WIJZE: Singen wir aus Hertzen Grund

Z ie erbarmend op ons neêr! Om erbarming,
 God en Heer! Om erbarming smeeken wij. Heer!
 wie is een God als Gij, Wie een God, zoo
 H 5 goed,

2. Ontsluit uw zegenrijke hand,
Verkwik, in onze dalen,
Eens weér het halfverdronken land
Met warme zonnestralen:
Geef drooge weiden aan ons vee,
En deel een' rijken voorraad meê
Van voedzaam brood voor menschen.
3. 't Is waar, wij hebben zwaar misdaan,
Altijd gehecht aan 't kwade:
Maar zie ons in ontferming aan,
Verleen ons, Heer! genade:
Zoudt Gij, die ons het hemelsch brood,
In uwen Zoon, zoo gunstig boodt,
Ons 't aardsehe brood onthouden?
4. Och! hoor ons, en bewaar ons, Heer!
Den oogst en zijne tijden;
Schraag onze wankle hope weér,
Dat w' ons in U verblijden,
Als 't graan, met zoo veel zorg gezaaid,
In volle schoven, blij genaaid,
Gevoerd wordt in de schuren.

174. I N W A T E R S N O O D.

W I J Z E: Psalm 31.

2. Ontfermer! zie ons biddend knielen
Voor uw' genadetroon,
Aanschouw ons in uw' Zoon:
Ach! zou de vloed ons land vernielen,
De vrucht des velds doen sterven,
En haav' en vee verderven?
3. Beveilig onze vastigheden,
Schraag die door uwe hand,
Houd dijk en dam in stand,
Bestraf, o Hoorder der gebeden:
't Geweld van wind en stroomen,
Een wenk zal die betoomen.

175. NA STORM EN WATERSNOOD.

WIJZE: Psalm 38.

Dat nu elk d' Algoedheid prijze, 't Lof-
 lied rijze! Zingen wij nu God ter eer, Looft
 Hem, die, en wind, en baren Deed beda-
 ren, Knielt voor Hem aanbiddend neêr.

2. Door der stormen loeiend woeden,
 Stortten vlooden,
 Hoog gestegen, plotsling neêr;
 Wij, door d' ongetemde golven
 Schier bedolven,
 Zagen nergens uitkomst meer.
3. Maar Gij Heer! woudt U ontfermen,
 Op ons kermen;
 Op ons roepen, wij vergaan!
 Toondet Gij uw alvermogen:
 Opgetogen
 Zien wij onze redding aan.
4. IJlings woudt Gij uitkomst schenken;
 Op uw wenken
 Toonde 't al gehoorzaanheid:
 Gij gebodt, de winden zwegen,
 Ja, zij zwegen
 Voor die stem der majesteit.
5. Nu, nu juichen onze harten,
 Vrij van smarten;
 Heer! wat zijt Gij goed en groot!
 Gij, door eindloos mededoogen
 Straks bewogen,
 Schenkt ons leven uit den dood.
6. Wil nu aan verleegeu denken,
 Hulpe schenken,
 Waar men nog geen uitkomst ziet,
 Leer ook daar uw redding wachten:
 Donkre nachten
 Worden licht, als Gij 't gebiedt.

176. I N O O R L O G.

WIJZE: Singen wir aus Herten Grund!

Zie erbarmend op ons neêr! Om erbarming,
 God en Heer! Om erbarming smeeken wij. Heer!
 wie is een God als Gij, Wie een God, zoo
 H 5 goed,

2. D' oorlogsvlam stijgt in de lucht,
Vrede, vreugd en zegen vlugt:
't Krijgshier stroomt aan alle kant,
Als een zondvloed, over 't land,
Alles smijt het in zijn vaart,
Als een hagelstorm, ter aard;
Bloed en dood begeert zijn zwaard.
3. Ach! daar onrecht en geweld
Ook den besten krijg verzelt,
Wie, o God! wie siddert niet,
Als hij aan all' oorden ziet,
Dat ook ware heldenmoed
Straks uit heete wraakzucht woedt!
Wat vergiet hij? broederbloed!
4. Zien wij al die gruwlen aan,
Siddrend moeten wij vergaan!
Om erbarm'ng smeeken wij:
Een erbarmend God zijt Gij!
Och! gedenk niet aan de schuld,
Die ons hart met schrik vervult;
Red ons spoedig! schenk geduld!
5. Allen, volk en overheên,
Dringen tot U met gebeên:
Wat is onze zwakke magt
Tegen uw geduchte kracht?
Zoo Gij in 't gerigt wilt gaan,
Ach! hoe zouden wij bestaan?
Wij vergaan! ach! wij vergaan!
6. Jezus Christus! met het bloed,
Dat voor snoode zondaars boet,
Treedt G' uit loutre menschenmin
Voor hen bij den Vader in:
Wees daar onze Voorspraak, Gij!
Om erbarm'ng smeeken wij:
Och! om redding smeeken wij.
7. Schenk ons uwen Geest, wiens kracht
't Hardst gemoed als was verzacht,
Van den vijand broedren maakt,
In wier hart de liefde blaakt;
Zend dien Geest ons van omhoog:
Allen slaan wij 't schreijend oog
Smeekend tot U naar omhoog!
8. Gij, almachtig' God! wiens wil
Tot de stormen spreekt: weest stil!
Spreek nu ook op onze beê
Tot het zwaard: keer in de scheê!
Spreek nu tot de tweedragt: wijk!
Weer het oorlog uit uw rijk!
Want de wereld is uw rijk.
9. 't Menschdom om die gunst verheugd
Looft dan uwen naam vol vreugd;
Met de harpen in de hand
Dankt U 't volk van ieder land.
Hoor ons! hoor ons! smeeken wij;
Een ontfermend God zijt Gij!
Och! om vrede smeeken wij.

7. Schenk daartoe uw' Geest, bekeer,
 Heer! dit volk, uw volk weleer;
 Geef aan d' Evangeliestem,
 Op de harten, kracht en klem.
 Och, dat velen die gelooven!
 Dat zal ons, na hangen druk,
 Zegenen met dat geluk,
 Dat geen oorlog ons zal rooven.

178. I N V R E D E.

WIJZE: Wie schön leuchtet der Morgenstern!

De Heer is God, de Heer is God! De
 God des vredes, onze God! Juich' elk van
 blijder harte. Roemt, volken! d' Opperma-
 jesteit; Zijn almacht sprak, en vrolijkheid
 Vervangt de bangste smarte: Geeft eer Dien
 Heer! Halleluja! Halleluja! Dat uw klanken
 Hem, den God des vredes, danken!

2. Heft aan! God geeft ons juichensstof;
 Wat juichen kan verheff' zijn' lof!
 Heft aan! Hij geeft ons vrede;
 Hij heeft de vlam des krugs gebluscht,
 't Keert alles op zijn' wek tot rust,
 Het zwaard keert in de schede,
 Uit nood
 En dood
 Heeft Hij 't leven
 Ons hergeven!
 Steden, velden,
 Alles moet zijn heil vermelden.
3. Keer, handlaar! zee- en landman! keer
 Nu dankend tot uw ruste weér;
 God zelf heeft z' u geschonken:
 Bij vlijt en godsvrucht zal ons land
 Herleven, als in vroegren stand,
 Hoe diep ook nu gezonken.
 Zoo groeij'
 En bloeij',
 Bij Gods zegen,
 Allerwegen,
 Door den vrede,
 Neêrlands welvaart op uw bede!
4. Ja, God des vredes! blijf ons bij;
 Uw vreed, uw gunst in Christus zij

Ons uitzigt, aller vreugde.
 Dat elk, dat jeugd en ouderdom
 Zich, bij dit vredefeest, alom,
 In U alleen verheugde!

Dat nu
 Tot U
 't Halleluja,
 't Halleluja
 Hooger rýze!
 Halleluja! U ten prijze.

179. M O R G E N Z A N G.

W I J Z E: Was mein Gott will das g'schêh allzeit!

Mijn eerst gevoel zij dankbaarheid, Waar
 'k meê tot God genake, Daar 't morgenlicht
 zijn stralen spreidt, En ik verkwikt ontwake.
 Tot Hem verheft zich hart en stem, Voor zijne
 gunstbewijzen; Ik leef, beweeg m' en ben
 in Hem, Zou ik mijn' God niet prijzen?

2. Ja, Schepper van dit wereldronde,
 Maar in uw' Zoon mijn Vader!
 Duld, dat ik in deez' ochtendstond
 Eerbiedig tot U nader!
 Deez' dag zij heel aan U gewijd,
 Dat blijven al mijn dagen!
 Dan zal ik, door uw gunst verblíjd,
 Mijn' onspoed vrolijk dragen.
3. Is voorbereiding 't groote doel
 Van dit kortstondig leven,
 Dat ik den prijs des tijds gevoel',
 Mij tot die taak gegeven!
 Och! dat ik vlijtig woekren leer'
 Met d' afgewogen uren;
 Het eens vervloogne keert niet weêr,
 Maar wat het wrocht blijft duren.
4. Ik ken 't verderf, dat in mij woelt,
 En mijne kleine krachten;
 Maar als mijn hart zijn' pligt bedoelt,
 Durf ik uw' bijstand wachten.
 Ach! zou ik angstig voorwaarts treên,
 En bij uw heilwoord vreezen?
 Gij wilt mijn leidsman hier beneên,
 Waar 'k feil, mijn Vader wezen.
5. Met U verzoend in Jezus dood,
 En door zijn bloed geheiligd,
 Is, en in voorspoed, en in nood,
 Mijn pad door U beveiligd.
 'k Treed dus op mijn bestemming aan,

Door lief en leed te gader,
En ook de stil geweende traan
Brengt mij haar telkens nader.

6. Door uwen goeden Geest geleid,
En moedig door uw' zegen,
Voel ik mij tot mijn taak bereid,
Juich ik deez' dag weêr tegen:
Dat ik, met kinderlijk ontzag,
Slechts aan uw wetten hange,
En een, mijn roeping waard, gedrag
Mijn morgenlied vervange!

180. A V O N D Z A N G.

W I J Z E: Gezang 9.

Wil U, o God! mijn' dank betalen, U prij-
zen in mijn avondlied; Het zonlicht moge neder-
dalen, Maar Gij, mijn Licht! begeeft mij niet:
Gij woudt mij met uw gunst omringen, Meer
dan een vader zorgdet Gij, Gij, mijde Bron van
zegeningen! Zulk een ontfermer waart Gij mij.

2. Uw trouwe zorg wou mij bewaren,
Uw hand heeft mij gevoed, geleid;
Gij waart nabij in mijn bezwaren,
Nabij in elke moeilijkheid:
Deez' avond roept mij, na mijn zorgen,
Tot rust voor ligchaam en voor geest.
Heb dank! reeds van den vroegen morgen
Zijt Gij mijn heil en hulp geweest.
3. Dank, Vader! dank voor die genade!
Verdiend' ik zulks, ik zondaar? neen!
Sloegt Gij naar 't regt mijn zonden gade,
Waar bergd' ik mij, waar vlugt' ik heen?
Maar neen! ik mag, ik wil niet vreezen,
Gij spreekt mij vrij om Jezus bloed:
Dit zal 't verslagen hart genezen,
Zoo smaak ik rust voor mijn gemoed.
4. Laat uwe hand mij nu ook dekken,
'k Verlaat m' op U, ook in den nacht;
U word', als Gij mij weêr zult wekken,
Op nieuw mijn lofzang toegebracht:
En zoo ik nooit weêr mogt ontwaken,
Aan U beveel ik dan mijn' geest,
Om voor den troon die rust te smaken,
Die hier mijn uitzigt is geweest.
5. Ik weet, aan wien ik mij vertrouwde,
Al wisselen ook dag en nacht;

Ik ken de rots, waarop ik bouwe,
 Hij feilt niet, die uw heil verwacht.
 Eens, aan den avond van mijn leven,
 Breng ik, van zorg en strijden moe',
 Voor elken dag, mij hier gegeven,
 U hooger, reiner loflied toe.

DOOD EN EEUWIGHEID.

181. O P D E N D O O D.

WIJZE: Gezang 173.

Hoe zal 't mij dan, o dan eens zijn! Als ik, ver-
 lost van smart en pijn, Ontwaak tot hooger waarde,
 Door geene zonde meer misleid, Ontheven van de
 sterfelijkheid, Niet meer de mensch van aarde: Wees
 blij In mij, Voel, tot sterking, Hier de werking
 Van dat leven, Ziel! dat God u daar zal geven.

2. 'k Verheug m', en echter heeft mijn hart,
 Zoo drukt mij nog het juk der smart,
 De vloek der zonde neder:
 Maar God, God zelf verligt mijn juk,
 Mijn hart versterkt zich door den druk,
 Gelooft, verheft zich weder.
 Jezus
 Christus!
 Wil mij geven,
 U te leven,
 U te sterven,
 't Rijk uws Vaders eenmaal 't erven.
3. Veracht den doodschrik dan, mijn geest!
 De donkre doodsweg, dien gij vreest,
 Is 't pad tot blij aanschouwen;
 Wat heeft, wat ijt gij voor uw lot?
 De donkre doodsweg voert tot God,
 Hij voert tot blij aanschouwen:
 Die rust,
 Gods rust
 Gaat ons denken,
 Al ons denken
 En gelooven
 Onuitspreeklijk ver te boven.
4. 'k Weet niet, wat uur het wezen moog,
 Dat, Heer! bij 't breken van mijn oog,
 Mij tot uw dooden zamelt;
 Veelligt omgeeft mij ook hun nacht,

Eer ik deez' bede heb volbragt,
Uw' lof heb uitgestameld.

Vader!

Vader!

Ik bevele,

Ik bevele

In uw handen

Nu mijn' geest in uwe handen.

5. Licht breekt dat uur nog lang niet aan,
'k Ben ligt nog ver van 't eind der baan,
Waar d' eerekroonen blinken;
Maar zal, terwijl ik U verheid,
De hutte mijner sterfelijkheid
Eerst laat in d' aarde zinken:

Wil Gij

Dan mij,

Vader! sterken;

Dat mijn werken

Mij daar volgen,

Voor den troon des Regters volgen.

6. Hoe zal 't mij dan, o dan eens zijn!
Als ik, verlost van smart en pijn,
Hem beter loof naar waarde,
Volmaakt in onbesmette deugd,
Een deelgenoot der hemelvreugd,
Niet meer de mensch van aarde:

Heilig,

Heilig,

Heilig zingen

W' U daar, zingen

Prijs en eere,

U, die waart en zijn zult, eere.

182. O P D E N D O O D.

W I J Z E: Gezang 21.

S tille rustplaats van Gods dooden! 'k Denk aan
u met zoete vreugd, Eindpaal van verdriet en nooden,
Rustplaats na den strijd der deugd! Zouden wij voor
't sterven beven, Siddren voor dien jongs en nood? Je-
zus liet voor ons zijn leven, Jezus overwon den dood.

2. Jezus leeft! Hij is verzezen,
Jezus leeft in eeuwigheid!
Ik zal eeuwig bij Hem wezen,
Dat heeft Hij mij toegezeid;
Eens zal ik als Hij verrijzen,
Juichend opstaan uit mijn graf,
En dien Heiland eeuwig prijzen,
Die mij 't eeuwig leven gaf.
3. Zou ik naar die kroon niet streven,
Naar die kroon, die nooit vergaat?

'k Wil

- 'k Wil alleen voor Jezus leven.
Die mijn hoop geheel verzaadt:
Wereld, ach! wat is uw waarde
Bij 't volzalig hemelhof?
Wijk, ja wijk, o nietig' aarde!
Wijk al wat mij boeit aan 't stof.
4. Vrome, vroeg gestorven vrienden!
Slechts zijt gij mij wat vooruit,
'k Zal u allen wedervinden,
Als ons Jezus 't graf ontsluit;
Eerlang zal ik met u rusten,
'k Rijp al vast voor d' eeuwigheid,
'k Staar vast op die blijde kusten,
Daar mij 't hoogst geluk verbeidt.

183. O P D E N D O O D.
W I J Z E: Psalm 119.

Wijk aardsch geluk vol wisselvalligheên,
Ontwijk ons oog! wat heil kunt gij ons geven?
Al wat ons hart nog aantrekt hier beneên Is
ijde damp, waar dwazen slechts naar streven:
Niets houdt hier stand, niets dan de dood alleen,

- Het zeker eind van 't nietig menschlijk leven.
2. Oneindig! God! wiens onbegrensde magt
Der menschen tijd zoo juist heeft afgemeten,
Och! dat ik steeds aan mijne broosheid dacht',
Och! dat ik nooit mijn sterfuur mogt' vergeten:
Zoo ij ik 't lot, dat mij hierna verwacht,
Blijmoedig toe met een gerust geweten.
3. Om Jezus wil maak ons van schulden vrij,
De band is sterk, die ons aan 't stof blijft knellen,
De zondediens is d' ergste slavernij,
Hij knelt te meer, hoe meer de jaren snellen;
Zoo vliegt de dag der zaligheid voorbij,
En ijlings zal de zeis des doods ons vellen.
4. Vorm tot uw' dienst ons hart, o heilig' God!
Dan zal in ons een vuur van ijver branden:
Uw dienst alleen geeft onvermengd genot,
En maakt ons vrij van droeve zondenbanden:
Dan juichen wij in ons toekomstig lot,
En stellen ons blijmoedig in uw handen.

184. O P D E N D O O D.
W I J Z E: Gezang 23.

Als ik, wanneer mijn sterfuur slaat, Het pad

2. Mijn schuld is zwaar, en veel, en groot,
 Maar dat doet mij niet sagen;
 Ik vrees wel, in den laatsten nood,
 Nog veel gewetensslagen:
 Maar aan uw' dood zal mijn gemoed,
 En aan uw godlijk offerbloed
 Dan nog met vreugd gedenken.
3. Ik ben uw lid, Gij zijt mijn Hoofd,
 Noch Engel, dood, noch leven,
 Niets, dat mij ooit aan U ontrooft,
 Gij hebt m' uw woord gegeven:
 En sterf ik na, ik sterf den Heer,
 Gij zelf hebt mij het leven weér
 Door uwen dood verworven.
4. Omdat Gij uit het graf verreest,
 Zal ik ook eens verrijzen,
 En, waar Gij mij een erfdeel weest,
 Verheerlijkt U prijzen:
 Dan kom ik bij U in uw rijk,
 En leef met U onsterfelijk;
 Daarop ontslaap ik blijde.
5. Waar, waar is dan uw roof, o graf!
 Waar dan uw prikkel, zonden!
 Hier leggen wij de wapens af,
 Na zoo veel strijd en wonden;
 En is de doodslaap eens volbragt,
 Dan wekt Gij ons door uwe kracht,
 O Jezus! voor den hemel.

135. O P D E N D O O D.

W I J Z E: Gezang 23.

2. O Heiland! dood van onzen dood,
En leven van ons leven,
Indien mijn schuld, zoo zwaar, zoo groot,
Mijn hart dan nog doet beven,
Laat mij dan alles, wat Gij deedt,
Wat Gij voor mij zoo bitter leedt,
Tot mijnen troost gedenken.
3. Zoo 't hart dan nog voor sterven vreest,
En voor de laatste snikken,
Och! mogt mij dan uw goede Geest
Met heil en vreugd verkwikken:
Weer allen bangen angst dan wijd,
Opdat ik, in den laatsten strijd,
De zege weg moog dragen.
4. Verkwik mij, in den laatsten nood,
Met uwe laatste pijn,
Uw ziel, voor mij bedroefd ten dood,
Vertrooste dan de mijne:
Mijn Heiland! och! verlaat mij niet,
Wanneer ik, in dat zwaar verdriet,
Daar lig van elk verlaten.
5. Men zag uw bloedzweet in den hof
Op d' aarde nederdruipen,
En U, gelijk een worm in 't stof,
Vol bittren zielangst kruipen:
Geef, dat mij dit tot sterkte zij,
En, dekt het koude doodzweet mij,
Ik dan nog op U nope.
6. Het vleesch is zwak; doch doet Gij maar
Den geest gewillig wezen,
Dan zal ik, zelfs in geen gevaar,
Hoe schriklijk ook, ooit vreezen:
Hoe donker 't dal des doods ook zij,
Gaaf Gij maar met en nevens mij,
Dan kom ik ras ten einde.
7. Uw vrees, bij mij en laatsten snik,
Bewaar mijn hart en zinnen,
'k Zal dan kloekmoedig allen schrik
En smart des doods verwinnen;
Geef mij, dat ik, met vol verstand,
Mijn' geest bevel in 's Vaders hand,
Uw' troost gevoel' in 't harte.
8. Laat zorg of liefde mijn gemoed
Aan 't aardsche niet doen hangen,
Doe mij naar U, mijn eeuwig goed,
Met alie kracht verlangen;
Dan roep ik onophoudelijk,
Kom, haal m', o Jezus! in uw rijk,
Ja, Amen! ja, kom spoedig!

186. O P D E N D O O D.

W I J Z E : Gezag 68.

2. Treurig' oogenblikken ljdens
Brengen mij in rust en vreugd;
Weinig oogenblikken strjdens
Leevren mij de kroon der deugd,
Die de Heer elk', die gelooft,
Zelf eens drukken zal op 't hoofd.
3. Onze korte, droeve dagen,
Vol van jamren en geweën,
Snellen spoedig onder 't klagen
Ongemerkt als droomen heen;
Waut ons leven en ons leed
Zijn een hand, een hand slechts breed.
4. Heiligen van vroeger' jaren
Kwijnden hier, gedrukt van kruis:
Nu zijn zij, bij d' Englescharen,
Eeuwig bij hun' Vader t' huis;
Schoon hun vleesch, in 't graf verteed,
Reeds tot stof is weérgekeerd.
5. Word ik ook bij mijne vaadren
In het graf ter neêrgeleid;
God zal eens mijn stof vergaadren,
Leven doen voor d' eeuwigheid
Daar verwacht mij vol genot
Bij mijn' Heiland en mijn' God.

187. D E D O O D V A N D E N C H R I S T E N.

W I J Z E: Nun ruhen alle Wälder.

2. De dood verbreekt zijn banden,
Hij heft zijn dankbre handen
Tot God, zijn' steun en hoop,
Die hem geen' troost laat derven,
Maar vreugdevol leert sterven
Na eenen welvolbragten loop.
3. Zijn kaln, gerust geweten
Wordt niet van een gereten
Door bange vrees voor straf;

Het

- Het licht van Gods genade
Komt zijnen nacht te stade,
En glanst hem voor tot over 't graf.
4. Niets doet zijn heilzon tanen;
Hier vlieten geene tranen
Van angst, hier steent geen klagt:
Zijn hart, tot God verheven,
Schouwt in het eeuwig leven,
En zielrust schudt zijn sterfbed zacht!
5. Hij troost en leert de zijnen,
Die om zijn leger kwijnen
In tranen en verdriet;
Zijn zegen stroomt hun tegen,
En God vervult dien zegen,
En wijkt ook van de zijnen niet.
6. Nu dalen, onder zangen,
Om zijne ziel t' ontvangen,
Gods Englen om hem heen:
Hij stemt in hunne koren,
Doet d' eer huns Konings hooren,
Door hem als Redder aangebeën.
7. Leer mij, o God! hier streven
Naar dat regt Christlijk leven,
Dat zulk een eind verwerft,
Opdat ik, na dit zwerven,
Ook eenmaal moge sterven,
Zoo als de ware Christen sterft!

188. HET TEGENWOORDIGE EN TOEKOMENDE LEVEN

WIJZE: Gezang 163.

k ben een vreemdling op deez' aard, En kort
zijn mijne da-gen, En last op last, die mij be-
zwaart, Vermeert mijn stof tot kla-gen: Maar
eeuwig heil, voor 's Vaders troon, Verstrekt mij
eens ten heerlijk' loon, En geeft mij moed in ly-den.

2. Thans nog gedrukt door 't zwaar gewigt,
Door 't lastig pak der zonden,
Vergeet ik telkens mijnen plicht;
Wie kent, wie telt mijn zonden?
Maar eens word ik van zonden vrij,
Eens heilig, zalig, Heer! als Gij,
Wat troost voor mij in 't leven!
3. De spotter smaadt uw' Zoon, o God!
Den Zoon, voor ons gestorven,
Versmaadt, om 't nietig aardsch genot,
Het heil, door Hem verworven:
Maar eens, eens heeft der spottien tal,

- Daar Hij als Regter zitten zal,
En wij, wij eeuwig juichen.
4. Hier klaag ik vaak U, dag en nacht,
Met tranen mijne zorgen,
En 't hart herhaalt dezelfde klagt,
Bij 't licht van elken morgen;
Een blik ten hemel troost mijn hart,
En eens vergeet ik alle smart
In 't eeuwig zalig leven.
5. Denk ik, wat ramp mij hier nog wacht',
Wat smart in verre dagen;
En vraag ik, ach! van waar dan kracht,
Om al dien last te dragen?
Dan maakt een blij vooruitgezig
Op d' eeuwigheid mijn lasten ligt,
En geeft mij moed en krachten.
6. Wanneer de dood, 't zij traag of ras,
Tot mijne sponde nadert,
Wanneer tot mijner vaadren asch
God ook mijn asch vergadert,
Dan sterf ik blij: voor Jezus troon
Vindt elk, die overwint, zijn' loon,
Ook ik zal dien daar vinden.
7. Heer! wat Gij over ons bescheidt,
Schenk ons dien troost in 't harte;
Zoo sterk' de hoop op d' eeuwigheid
Ons in onz' aardsche smarte:
Dit zij mijn heil, wanneer ik sterf,
Het deel, dat ik voor eeuwig erf,
Voor eeuwig, ja, voor eeuwig!

189. DE HOOP DER ZALIGHEID.

WIJZE: Psalm 65.

Zoo blij de laudman moe' van 't ploegen De nei-
gend' avondschatuw groet; Zoo blij zien wij bij
al ons zwoegen, Dat onze dag ten einde spoedt:
Niet eeuwig zal die hope kwijnen, Die naar het
uur der ruste smacht; Die oogenblik zal haast
verschijnen, Hoe lang ook hujgend ingewacht.

2. Eens zullen wij met Jezus leven,
Dan voelt, dan kent men geen verdriet;
Dat uitzigt moet ons nooit begeven:
Zij die gelooven haasten niet.
De dood zal ons die ruste schenken,
Dies stappen wij met vreugd naar 't graf;
Blijmoedig aan het graf te denken
Is ook een vrucht, die 't kruis ons gaf.

3. Zinkt

3. Zinkt haast ons vleesch in 't graf ter neder,
In 't graf is geen vermoeijng meer;
Eens hooren wij de wekstem weder
Tot hooger heil bij onzen Heer:
En dan, dan worden w' al te gader
Door Hem volzalig ingeleid
In 't eeuwig huis van zijnen Vader;
Daar heeft Hij zelf ons plaats bereid.
4. Nooit kan 't geloof te veel verwachten,
Des Heilands woorden zijn gewis;
't Faalt aardschen vrienden vaak aan krachten,
Maar nooit een' vriend als Jezus is:
Wat zou ooit zijne magt beperken?
't Heelal staat onder zijn gebied,
Wat zijne liefde wil bewerken,
Ontzegt Hem zijn vermogen niet.
5. Die hoop leert wijs en heilig leven,
Zij lenigt zelfs den zwaarsten druk,
Zij zal aan 't hart voldoening geven,
Dat smachtend uitziet naar geluk;
Zij geeft gelatenheid in 't lijden,
Als 't kwaad ons aangrijpt of belaaft,
Zij leert in boeijen zich verblijden,
Als d' onschuld die om Jezus draagt.
6. Die hoop moet al ons leed verzachten:
Komt reisgenooten! 't hoofd omhoog!
Voor hen, die 't heil des Heeren wachten,
Zijn bergen vlak en zeeën droog.
O zaligheid niet afmeten!
O vreugd, die alle smart verbant!
Daar is de vreemdlingschap vergeten;
En wij, wij zijn in 't vaderland!

190. HET VERLANGEN NAAR DEN HEMEL.

W I J Z E: Psalm 79.

Hoe hijgt ons 't hart, om, van dit vleesch ont-
bonden, Ontbonden van de lasten onzer zonden, In
vrije lucht, in 't vaderland daar boven, God voor zijn
troon t' aanbidden en te loven: Geen wachter, die bij
nacht Met meer verlangen smacht Naar 't licht, eer
't aan komt breken; Geen moe' gevloeden hert, Dat
ooit met grooter smert Verlangt naar waterbekken.

2. Och! of ons God haast derwaarts t' huis won halen,
In 's Vaders huis, het eind van alle kwalen,

Waa'

Waar Hij ons zelf de tranen van onz' oogen,
Hier rood geschreid, teêrhartig af zal droogen;

Daar, waar wij vrij van pijn,
Bevrijd van moete zijn,
En eeuwig vrij van klagen;
Daar, waar wij voor altijd,
Als winnaars van den strijd,
De zegekroonen dragen:

3. Daar zal na 't licht geen duisternis meer komen,
Daar wordt geen vreugd door droefheid weggenomen,
Daar heeft men voor geen krankheên ooit te vreezen,
De zwakste zelfs zal daar heldhaftig wezen;

Daar heeft geen schoonheid vlek,
Genoegen geen gebrek,
De liefde geen verkoeling;
Daar vreest de roem geen' nijd,
Daar kent men geen verwijt
Van lage zelfbedoeling.

4. Armzalig' aard! verblif van leed en rampen,
Waarmeê wij hier, zoo lang wij leven, kampen,
Wij zijn u moe; och! wierden w' eens ontslagen
Van 't zware juk, dat gij ons hier doet dragen:

Verlos ons van dit kruis,
Heer! haal ons spoedig t' huis,
Die hijgend naar U smachten;
Maar neen! leer Gij ons stil,
Gelaten in uw' wil,
Met lijdzzaamheid U wachten.

191. D E O P S T A N D I N G.

WIJZE: Gezang 29.

Zou mij dood en graf doen beven? Neen, ik weet
op wien ik bouw: Jezus leeft, en ik zal leven, Eeu-
wig blijft zijn woord getrouw. Jezus leert den dood
verachten, Jezus overwon zijn krachten, Hij is
't Hoofd van al zijn leên, Zijne zeeg' is hun gemeen.

2. Neem dan vrij mijn stof, o aarde!
Tot het stof, dat gij bedekt;
Eens herrijs ik weêr in waarde,
Door Gods almacht opgewekt.
Jezus zal zijn woord dan staven,
Hij beheerscht het stof der graven:
Wie in Hem gelooft, verbeidt
Leven en onsterfelijkheid.

3. Dierbre Heiland! die mijn smarte,
Die mijn schulden hebt getorcht,
Dierbre Heiland! ook mijn harte
Eert U als den Levensvorst.
Zouden uw beloftenissen,

Uwe woorden immer missen?
 Neen, mijnoenen kwijnden heen,
 Moedig op uw trouw alleen.

4. Op uw stem, staat op gij dooden!
 Staat de dood zijn zeeg' U af;
 Op uw stem, staat op gij dooden!
 Rijst het leven uit het graf:
 Leven, leven, eeuwig leven
 Zal uw liefde mij dan geven,
 En geen zonde, smart of pijn
 Zal in eeuwigheid meer zijn.
5. Kon 't geloof aan uwe liefde
 Mij hier sterken in den nood,
 Kon 't geloof aan uwe liefde
 Mij doen juichen in den dood,
 Wat zal 't zijn, als mijn vertrouwen
 Eens verwisselt in aanschouwen,
 En een liefde mij bestraalt,
 Daar geloof noch wensch bij haalt!
6. Och! versterk in mij die hope,
 Opdat ik, met nieuwe kracht,
 Juichend mijne loopbaan loope,
 Aan wier eind de kroon mij wacht:
 Met het oog op U geslagen,
 Kan geen laat mijn' loop vertragen;
 Wat is 't leed, dat hier ons beïdt,
 Bij de vreugd der eeuwigheid?

192. TROOST DES EEUWIGEN LEVENS.

W I J Z E : Gezang 17.

N *a eene proef van weinig dagen Is ons een eeu-*
wig heil bereid; Daar, daar verandert al ons klagen
Voor eeuwig in tevredenheid: Hier oefent zich der vro-
men deugd, Die d' eeuwigheid bekroont met vreugd,

2. 't Is waar, de vrome smaakt op aarde
 Reeds menig blij, ja zalig uur;
 Maar al die blijdschap, van wat waarde,
 Is onvolmaakt en kort van duur:
 Hij blijft een mensch, 't bedaardst gemeed
 Is wisselbaar als eb en vloed.
3. Nu plaagt hem veege lichaams smarte:
 Dan kwelt hem 's werelds woest gerucht;
 Nu kampt eens binnen in zijn harte
 Een vijand, die meer wint, dan vlugt:
 Dan zinkt hij weêr, door 's naasten schuld,
 In kommer en in ongeduld.
4. Hier, waar de godsvrucht vaak moet lijden,
 Waar d' ondeugd vaak op rozen treedt,
 Waar zich de welvaart ziet benijden,
 Waar 't hart bedrukten ligt vergeet;
 Hoe kan een mensch hier vrij van pijn,
 Hoe vrij van eigen zwakheid zijn?

I

5. Hier

5. Hier zoeken wij, 't wordt sinds gevonden,
Daar zullen wij, in 't heiligst licht,
Al 't godlijk schoon der deugd doorgronden,
Waarvoor al andre schoonheid zwicht,
Als wij den God der liefde zien,
En eeuwig, eeuwig hulde bién.
6. Daar zal Gods heilige beschikking
Mijn wil zijn, en mijn zaligheid;
Daar vind ik eeuwige verkwikking,
In al wat mij omringt, verspreid;
Daar doet steeds nieuwe heilwinst mij
Gevoelen, dat ik eeuwig zij.
7. Daar zal ik in helder licht betrachten,
Wat hier op aarde donker scheen;
Daar wonderbaar en heilig achten,
Wat niemand doorzag hier beneén;
Daar eert mijn ziel, met lofgezing,
Gods schikking in haar' samenhang.
8. Daar zullen wij den troon omringen,
Waar God zich heerlijk openbaart,
Het heilig, heilig, heilig zingen
Hem, die voor ons eens stierf op aard,
En heel der Engelen zalig koor
Juicht, prijst Hem al de heemlen door.
9. Daar zal ik met de blijde scharen,
Gelijk in licht en reinheid, staan,
En 't nooit gestoord geluk ervaren
Met heiligen heilig ontgaan;
Daar wordt, tot eeuwige geneugt,
Hun heil mijn heil, mijn vreugd hun vreugd.
10. 'k Zal daar den vriend mijn' dank betalen,
Die mij den heilweg wijzen wou,
En hem, zelfs millioenen maten,
Nog zegenen voor zijn liefd' en trouw;
Daar vind ik bij mijn' God en Heer,
Dien trouwsten vriend op aarde - weér.
11. Daar roept, o mogt mij God dit geven!
Veellicht een zalig' ook tot mij,
„Wees welkom, gij hebt mij het leven,
„De ziele mij behouden, gij!“
„O God! wat zaligheid, hoe groot!
Een ziel te redden van den dood.
12. Wat zijt gij, ondermaansche kwalen,
Bij al den glans der majesteit,
Die ons daar boven zal omstralen,
Door aller eeuwen eeuwigheid?
Wat is een oogenblik van druk,
Bij zulk een eindeloos geluk?

L I J S T

DER

EVANGELISCHE

G E Z A N G E N.

1.

VAN GOD'EN ZIJNE VOL-
MAAKTHEDEN.

Gez.

1. Aan God.
2. —————
3. —————
4. Gods Volmaaktheden.
5. — Grootheid.
6. — Eeuwigheid.
7. — Overalteenwoordig-
heid.
8. — Onveranderlijkheid.
9. — Alwetendheid.
10. — Almacht.
11. — Heiligheid.
12. — Goedheid.
13. — Getrouwheid.

2.

VAN DE SCHEPPING EN
VOORZIENIGHEID.

Gez.

14. Lof des Scheppers.
15. —————
16. Gods Voorzienigheid.
17. —————
18. —————
19. —————
20. Rust in Gods bestuur.
21. Teverdenheid in Gods be-
schikking.
22. De beste keuze.
23. Tegen onmatige zorgen.
24. Bemoediging.
25. Onder rampen.
26. —————
27. —————

Gez.

28. Troost in twijfelmoe-
digheid.
29. Danklied.
30. Blijdschap in God.

3.

ELLENDE EN VERLOS-
SING.

Gez.

31. Onze bestemming.
32. Staat der regtheid en val.
33. Zedelyk bederf.
34. —————
35. Belijdenis van zonden.
36. Het Evangelie.
37. Zonde en genade.
38. Alles is genade.
39. Verlossing.
40. —————
41. De Ontfermer.
42. Troost der verlossing.
43. Zielverheffing tot Jezus.
44. Aan Jezus.
45. —————
46. Jezus grootheid.
47. Jezus lof op aarde.
48. Aan den Verlosser.
49. Aan Jezus den Verlosser.
50. Aan Jezus.
51. Jezus trouwe.

4.

GELOOF EN VERTROU-
WEN.

Gez.

52. De Geloofsartikelen.
53. Geloof aan God.

Gez

LIJST DER EVANG. GEZANGEN.

Gez.

54. Noodzakelijkheid des geloofs in Jezus Christus.
55. Vaste grond der hoop.
56. Opwekking tot kinderlijk vertrouwen.
57. Blijdschap des geloofs.
58. Geloofsroem.

5.

HET DANKBAAR LEVEN VAN DEN CHRISTEN.

Gez.

59. Werkdadig geloof.
60. Bron van goede werken.
61. Wet van God.
62. Jezus voorbeeld.
63. Liefde tot God.
64. Liefde tot Jezus.
65. _____
66. Afmaning van de zonde.
67. Ootmoed.
68. Zelfsverloochening.
69. Broederliefde.
70. Liefde tot vijanden.
71. _____
72. Mededeelzaamheid.
73. Waakzaamheid.
74. Geestelijke strijd.
75. Toevlugt in verzoeken.
76. Om bijstand van Gods genade.
77. Christenpligt.
78. De ware Christen de beste burger.

6.

OEFENING EN VOORDEELEN DES GEBEDS.

Gez.

79. Nuttigheid des gebeds.
80. Kinderlijk toeverzigt.
81. Om opgewektheid tot bidden.
82. Dagelijksch gebed.
83. Bede om geloof en heilichheid.
84. Zucht om meerdere heiliging.
85. Gebed in verzoeken.
86. Tegen verstrooijing van gedachten.
87. Amen.

7.

BIJ DE VIERING VAN DEN OPENBAREN GODSDIENST.

Gez.

88. Voortreffelijkheid der Openbaring boven de Rede.
89. Voortreffelijkheid van Jezus leer.
90. Vóór de Predikatie.
91. _____
92. _____
93. _____
94. _____
95. Na de Predikatie.
96. _____
97. Bij den Doop.
98. Na den Doop.
99. Bij de Belijdenispredikatie.
100. Bij de Voorbereiding tot het Avondmaal.
101. Bij het Avondmaal.
102. _____
103. _____
104. _____
105. _____
106. _____
107. Dankzegging na het Avondmaal.
108. _____
109. _____
110. _____

8.

OP CHRISTELIJKE FEEST-DAGEN.

Gez.

111. Jezus vrijwillige verne-dering.
A. *Gezangen op Jezus Geboorte.*
- Gez.
112. Op Jezus geboorte.
113. _____
114. _____
115. _____
116. _____
117. Engelenzang.
B. *Lijdensgezangen.*
- Gez.
118. Op het lijden van Jezus.

Gez.

LIJST DER EVANG. GEZANGEN.

Gez.

- 119. Op het lijden van Jezus.
- 120. Jezus liefde in zijn lijden.
- 121. Jezus grootheid in zijn lijden.
- 122. Jezus onschuld.
- 123. Zie den mensch.
- 124. De Verlosser aan het kruis.
- 125. Kruislied.
- 126. Jezus op Golgotha.
- 127. Het is volbragt.
- 128. _____
- 129. De stervende Jezus.
- 130. _____
- 131. Geduld naar Jezus voorb.
- 132. _____
- 133. Menschelijke zwakheid.
- 134. Op Jezus begrafenis.

*C. Gezangen op Jezus
Opstanding.*

Gez.

- 135. De opstanding van Jezus.
- 136. _____
- 137. _____
- 138. _____
- 139. _____
- 140. _____
- 141. _____
- 142. _____

*D. Gezangen op Jezus
Hemelvaart.*

Gez.

- 143. De hemelvaart van Jezus.
- 144. _____
- 145. _____
- 146. _____
- 147. _____
- 148. _____

*E. Gezangen op de uitstorting
van den H. Geest, en
verdere gevolgen van
Jezus verhooring.*

Gez.

- 149. De uitstorting van den Heiligen Geest.
- 150. _____
- 151. _____
- 152. _____
- 153. _____
- 154. Uithreiding der Kerk.
- 155. _____

Gez.

- 156. Bewaring der Kerk.
- 157. Om bekeering van zondaars.
- 158. Het laatste oordeel.

9.

**OP BIJZONDERE TIJDEN
EN GELEGENHEDEN.**

Gez.

- 159. Op het nieuwe jaar.
- 160. _____
- 161. _____
- 162. _____
- 163. Op de Lente.
- 164. Op den Zomer.
- 165. Op den Herfst.
- 166. Op den Winter.
- 167. In den Oogst.
- 168. _____
- 169. Op eenen Bededag.
- 170. _____
- 171. _____
- 172. In groote droogte.
- 173. Bij overvloedigen regen.
- 174. In watersnood.
- 175. Na storm en watersnood.
- 176. In Oorlog.
- 177. In Vrede.
- 178. _____
- 179. Morgenzang.
- 180. Avondzang.

10.

DOOD EN EEUWIGHEID.

Gez.

- 181. Op den dood.
- 182. _____
- 183. _____
- 184. _____
- 185. _____
- 186. _____
- 187. De dood van den Christen.
- 188. Het tegenwoordige en toekomstige leven.
- 189. De hoop der zaligheid.
- 190. Het verlangen naar den hemel.
- 191. De opstanding.
- 192. Troost des eeuwigen levens.

L I J S T

VAN DE

EVANGELISCHE

G E Z A N G E N

NAAR RANG VAN HET A. B. C.

A.

	Gez.
Aarde! zucht niet meer,	143.
Ach! hoe dwaas is 't met vertrouwen	133.
Aller roem is uitgesloten!	38.
Almagtig' God! door waar berouw bewogen	35.
Als de macht van hante zorgen	24.
Als ik, wanneer mij sterfuur slaat,	184.
Al wie Gods woord niet houdt, en zegt,	59.

B.

Broeders, komt! de Heiland nocht,	101.
---	------

D.

Daar laat Gods liefdestem zich hooren,	169.
Dat nu elk d' Algoedheid prijze,	175.
Dat w' U deez' dag, o Jezus! wijden,	90.
Deez' aarde zij een tranendal,	30.
De Heer is God, en niemand meer;	4.
De Heer is God, de Heer is God!	178.
De Heer is waarlijk opgestaan,	149.
Den hoogen God alleen zij eer!	2.
Diep, o God! in 't stof gebogen,	130.
Dit is de dag, dien God ons schenkt,	112.

E.

Een ander zij vervuld met schrik,	50.
---	-----

G.

Geef, Jezus! dat ik in mijn' nood,	25.
Geen dwaze vrees beklemn' uw harte;	56.
Gij Jezus! die ten troon verheven,	45.
God, enkel licht,	83.
God heeft ons zijn woord gegeven,	55.
	Coel

LIJST V. DE EV. GEZ. NAAR RANG V. HET A. B. C.

God is mijn lied ,.....	16.
God ! oneindig in gena',.....	70.
God sprak (men stell' op berg en rots.....	13.
God weent , daar storten regenvloeden.....	106.

H.

Halleluja ! eeuwig dank en eere ,	96.
Halleluja ! loigezongen	50.
Halleluja ! lof zij den Heer !.....	1.
Halleluja ! looft den Heer ,.....	117.
'k Heb aan 's Heilands disch gezeten ,	107.
'k Heb Jezus lief ! Hij is mijn licht en kracht ,.....	65.
't Heelal getuig' van Jezus lof !	122.
Heer ! uw schepping , aard en hemel ,.....	32.
Heilge Jezus ! mij ten leven ,	62.
Heilig' God ! voor wier steeds waarheid ,.....	11.
Heilig , heerlijk Opperwezen !.....	21.
Helaas , dat zwerven der gedachten !	60.
Help God ! de nood is hoog gerezen ,.....	171.
Herinner u met vreugd , mijn geest !.....	135.
Het aardrijk dorst , het zucht tot God omhoog ,.....	172.
Het hart omhoog ! wij vieren 't heuglijkst feest ,	150.
Het heuglijk tijdstip nadert weêr ,.....	100.
Heugelijke tijding ,.....	36.
Hier ben ik , om aan uwe smart ,	105.
Hier is het nog beproevingstijd ,.....	75.
Hoe blinkt uw majesteit alom	15.
Hoe hijgt ons 't hart , o n , van uit vleesch ontbonden , ..	190.
Hoe nauw ik mij aan U verbind',.....	74.
Hoe zacht zien wij de vromen.....	187.
Hoe zal 't mij den , o dan eens zijn !.....	181.
Hoog , omhoog , het hart naar boven !.....	43.
Houdt Christus zijne Kerk in stand ,.....	156.

I.

Ja , Amen ! Jezus is in 't leven !.....	136.
Ja , Amen ! Vader , ja !.....	87.
Ja , Halleluj ! 't is volbragt !.....	126.
Ja , Halleluja ! wat verkeere ,.....	123.
Ja ! Jezus sterft , aan 't kruis geklonken ,.....	129.
Jezus , die voor doemelingen ,	109.
Jezus is mijn Heer en Koning.....	51.
Jezus leeft , en wij met Hem.....	137.
Jezus neemt de zondaars aan !.....	39.
Ik ben een vreemdeling op deez' aard ,.....	188.
Ik geloof in God den Vader ,.....	52.
Ik nader voor uw heilig' oogen ,	61.
Ik vind mij , Heer ! zoo broos , zoo zwak van aard ,.....	76.
Ik wil niet , dat de zondaar sneev',.....	157.

LIJST VAN DE EVANG. GEZANGEN

Ik zal dan, op deez' statelijken dag,.....	170.
Immanuël ! o doelwit onzer zangen !.....	111.
In welken oord men vrouwen vindt,.....	69.
Is dat, is dat mijn Koning !.....	123.
't Is God, die 't licht heeft voortgebracht,.....	159.
Juich nu, Christenschaar !	138.
Juicht, Christnen ! juicht tot God omhoog !.....	113.
Juicht heemlen op een' hoogen toon	41.

K.

Knielt, Christnen! voor uw' Redder neêr,	121.
Kom, Christenschaar! kom, knielen wij,	46.
Komt, Christnen! laat ons Jezus leven,	148.
Komt, Christnen! toont het woord en daad,	78.
Komt, heffen w' ons eerbiedig hemelwaart!	102.
Komt, heffen w' onzen lofzang aan!	139.
Komt, knielen wij voor Jezus zamen,	127.

I.

Laat ons, Heer! uw' dood gedenken,	104.
Laat ons van uwe voorzorg zingen,	164.
Leer mij, o Heer! uw lijden recht betrachten,	118.
Leer ons, Vader! U verbeiden,	27.
Liefdevolle Hemelvader!	85.
Lieve Jezus! zie ons zaam,	93.
Lof en dank en heerlijkheid,	116.
Looft den Koning, alle volken!	142.
Looft God! laat ons, zijt' naam ter eer,	166.
Looft God met vernuten geest!	177.
Looft Gods Zoon, den doodvertreder!	140.

M.

Middelpunt van ons verlangen ,.....	120.
Mij naar alles stil te voegen ,.....	67.
Mijn eerst gevoel zij dankbaarheid ,.....	179.
Mijn God ! hoe krachtloos , hoe ontzind ,.....	33.
Mijn God ! wat ooit in mij verdoor' ,.....	53.
Mijn Heiland , Davids Zoon en Heer !.....	125.
Mijn Verlosser hangt aan 't kruis ,.....	124.
Moet gij steeds met onspoed strijden ,.....	28.

N.

Na eene proef van weinig dagen.....	192.
Neen! 'k heb den prijs nog niet verkregen,.....	73.
Nog juicht ons toe die zaal'ge nacht,	114.
Nooit viel mijn' Heiland kruis te zwaar,.....	132.

O.

O! dat van mijne levensdagen 161.

O den
O eind
O Gee
O Gij
O God
O God
O God
O God
O God
O goe
O gro
O He
O hoe
O Jez
O me
Onein
Onein
Onein
Ons h
Ontsl
Op b
Op, v
O sle
O Va
O zo

Reeds
Rust

Sla ,
Spoc
Stjg
Stille

Tree
Trio
Trio
Twig

NAAR RANG VAN HET A. B. C.

O denkbeeld, dat ons leven geeft!.....	42.
O eindelooze Majesteit!.....	14.
O Geest van Vader en van Zoon!.....	151.
O Gij! die mijn ellende,.....	26.
O God! bewaar het veldgewas.....	173.
O God! die, eindloos goed en groot.....	66.
O God! eer 't aardrijk was gegrond.....	8.
O God! gelijk Gij ons het leven.....	19.
O God! hoe zalig is 't voor 't hart.....	81.
O goedheid Gods! nooit regt geprezen!.....	12.
O groote God, die t'aller tijd.....	82.
O Heer! hoe heuglijk is het lot;.....	79.
O hoe blij te moede,.....	57.
O Jezus! dat ik nooit vergeet,.....	158.
O mensch, geloof aan uwen God!.....	88.
Oneindig' God! het nietig stof.....	10.
Oneindig, onbegrijplijk Wezen!.....	3.
Oneindig Wezen! door geen' tijd.....	6.
Ons hart verheugt zich, dat bij God.....	20.
Ontsluit, o Heer! ontvlam ons hart,.....	119.
Op bergen en in dalen,.....	7.
Op, nu op, het hart naar boven!.....	154.
O sterveling! gevoel uw waarde,.....	31.
O Vader! die uw kindren voedt,.....	168.
O zonde! bron van al d' ellende,.....	37.

R.

Reeds daalt, met een onwolkte gezigt,.....	165.
Rust, mijn ziel! uw God is Koning.....	22.

S.

Sla, o God vol mededoogen!.....	91.
Spoedig zal het uurtje komen,.....	186.
Stijg nu mijn loflied! daar de Heer.....	145.
Stille rustplaats van Gods dooden!.....	182.

T.

Treed nu toe, verlostte ziele!.....	106.
Triomf! Halléluja! triomf!.....	146.
Triomf! triomf! Immanuël.....	141.
Twijding zwijg, zwijg bange smarte!.....	58.
	U.

LIJST VAN DE EVANG. GEZANGEN

U.

U, God en Heer!.....	97.
U loov' en dank' wat in ons is,.....	110.
Uren, dagen, maanden, jaren.....	160.
U, Vader! U zij lof en prijs.	95.
Uw dankbre Christenschaar,.....	152.
Uw Heiland wordt in 't graf geborgen.....	134.

V.

Vader, vol van mededoogen!.....	84.
Verheft u, Christnen! boven 't stof,.....	147.
Verhef, verhef uw zegezangen,.....	153.
Verhoogde Heiland! trek ons hart.....	193.
Verlosser, Vriend! o hoop, o lust.....	49.
Vier, blij van geest,.....	115.
Vloei nu, laat u niet bedwingen,.....	29.

W.

Waak, Christen! waak, blijf in 't geloof,.....	77.
Waartoe toch al dat angstig schroomen?.....	54.
Waar zijn de wijzen, die mij zeggen.....	9.
Wat bitter zielverdriet,.....	131.
Wat zwoegt een handvol stofs, tot mensch.....	23.
Wat zwoegt g', o mensch! naar goud of eer,.....	89.
Wel hem, die zich verstandig draagt,.....	72.
Wie blijft U geen liefde schuldig,.....	64.
Wie maar den goeden God laat zorgen,.....	17.
Wij, allerhoogste Majesteit!.....	92.
Wij danken U, barmhartig! God en Vader!.....	98.
Wij hebben zaam aan Jezus disch gezeten,.....	108.
Wijk aardsch geluk vol wisselvalligheên,.....	183.
Wij knielen voor uw' zetel neêr,.....	44.
Wij loven U, o God! wij prijzen uwen naam!.....	3.
Wij treên een' nieuwen tijdkring in,.....	162.
Wij weipen ons voor U ter neêr,.....	34.
Wij wijden, gunstrijk! Opperheer!.....	91.
Wil, groote God! in onze lofgezangen.....	13.
Wil mij, wanneer mijn sterfuur naak'.....	185.
'k Wil nimmer iemands nadeel zoeken,.....	71.
'k Wil U, o God! mijn' dank betalen,.....	180.

Z.

Zal' een kind zijn' Vader minnen,.....	63.
Zalig	

Zalig
Zie
Zie
Zie
Zing
Zing
Zing
Zoo
Zoo
Zoo
Zoo
Zoo
Zou

NAAR RANG VAN HET A. B. C.

Zelig, zalig, niets te wezen,.....	68.
Zie erbarmend op ons neêr!.....	176.
Zie ons cotmoedig tot U naadren,.....	171.
Zie ons te zaam uw' naam belijden,.....	93.
Zing, Christenschaar! de schoonste stof,.....	47.
Zingt, gij afgelegen landen!.....	153.
Zingt, zingt blij te moe',.....	48.
Zoo blij de landman moe' van 't ploegen.....	189.
Zoo brak 't gewenschte tijdstip aan,.....	142.
Zoo gij, in ijver tot uw' pligt,.....	60.
Zoo slaat G' uw oog, ..	40.
Zoo wijd op aarde schepslen leven,.....	167.
Zou mij dood en graf doen beven?,.....	191.

L I J S T

DER

EVANGELISCHE

G E Z A N G E N,

DIE OP EENERLEI WIJZE

GEZONGEN WORDEN,

EN DER

OORSPRONGLIJKE ZANGWIJZEN.

No.

1. Nieuwe zangwijze.
- 2, 14, 15, 47, 53, 113, 141, 146, 147. Ps. 36
3. Ps. 89.
- 4, 6, 25, 33, 72. Mein Hertzens Jesu!
- 5, 12, 90, 99, 129, 153, 189, Ps. 66.
7. Nieuwe zangwijze.
- 8, 115, 149, 168. Fransche Cant. 65. (verand.)
- 9, 127, 180. O süsster Stand!
10. Preis, Lob, Ehr, Ruhm!
- 11, 43, 55, 130. Ps. 42.
- 13 Nieuwe zangwijze.
16. Gott ist mein Lied.
- 17, 73, 161, 164, 171, 192. Wer nur den lieben Gott.
18. Fransche Cant. 86. (verand.)
- 19, 45. Auf dich, mein Vater! (verand.)
- 20, 114. Ps. 134.
- 21, 52, 120, 160, 182. O gesegnetes regieren!
22. Glück zu, Creutz, von gantzen Herten!
- 23, 81, 184, 185. Wenn mein Stündlein vorhanden ist.
24. Nieuwe zangwijze.
25. Ps. 130.
- 27, 64, Ps 77.
- 28, 84, 104. Nieuwe zangwijze.
- 29, 58, 67, 191. Jesu, meines Lebens Leben!
30. Ps. 35.
- 31, 71, 129. Ps. 65.
- 32, 62, 144. Wachet auf, ruft uns die Stimme.
34. Ich ruf zu dir.
35. Nieuwe zangwijze.
- 36, 57. Jesu, meine Freude!

LIJ
No.
37.
38.
39.
40.
41.
42.
44.
46.
48.
49.
51.
54.
59.
60.
65.
66.
68.
69.
70.
74.
76.
77.
78.
79.
80.
82.
83.
86.
87.
88.
92.
93.
95.
96.
98.
100.
105.
106.
107.
109.
112.
115.
116.
118.
119.
123.

LIJST DER EV. GEZANGEN OP EENERLEI WIJZE.

No.

37. Nieuwe zangwijze.
- 38, 50, 63. Soilt ich meinem Gott nicht singen?
- 39, 101, 137. Jesu, meine Zuversicht!
- 40, 97. Ach Gott und Herr!
41. Mir nach, spricht Christus. (verand.)
42. Ich danck dir schon. (verand.)
44. Die Wanderschaft in dieser Zeit.
46. Ich danck dir schon, durch deinen Sohn.
- 48, 143. Ps. 81.
49. Nieuwe zangwijze.
- 51, 85, 94, 133, 175. Ps. 38.
- 54, 61, 166. Nieuwe zangwijze.
59. Mir nach, spricht Christus.
60. Wenn zur Vollführung deiner Pflicht.
65. Ps. 116.
66. Die Seele Christi heil'ge mich!
- 68, 154, 155, 186. Liebe, die du mich zum Bilde.
69. Ps. 21.
70. Abglantz aller Majestät!
- 74, 75, 157. Gebet des Heeren.
- 76, 102, 170, 172. Ps. 51.
- 77, 89, 91, 151, 158. Ps. 84.
78. Ps. 160.
79. O Ewigkeit! du Freudenwort!
80. Nieuwe zangwijze.
82. Herr Jesu Christ! dich zu uns wend!
83. Fransche Cant. 104.
86. Nieuwe zangwijze.
87. Simeons Lofzang.
- 88, 162. Ps. 113.
- 92, 110, 121, 139. Ps. 24.
93. Liebster Jesu! wir sind hier.
- 95, 103, 125. Ps. 138.
96. Herr und Aelster deiner Creutz-Gemeine
- 98, 108, 111. Ps. 103.
100. Mein Hertzens Jesu! (verand.)
105. Wass Gott thutt, das ist wohlgethan.
106. Schmücke dich, o liebe Scele!
107. Nieuwe zangwijze.
109. Zieh, hie bin ich, Ehren-König!
- 112, 135. Vom Himmel hoch.
115. O. Jesu Christ! dein Kripplein ist.
- 116, 117, 177. Ps. 150.
118. Hertzliebster Jesu!
- 119, 165. O Jesu, Quel der Gütigkeit!
122. Mein Hertzens Jesu! (verand.)
123. o Haupt, voll Blus und Wunden!

LIJST DER EV. GEZANGEN OP EENERLEI WIJZE.

No.

124. Nieuwe zangwijze.

125. Ps. 17.

131. Maria's Lofzang.

132. Ps. 73.

134. Nieuwe zangwijze.

136, 167. Nieuwe zangwijze.

138. Ps. 47.

140. Sollt ich meinem Gott. (verand.)

142. Nieuwe zangwijze.

148. Ps. 105.

150. Ps. 22.

152. Ps. 19.

156. Ein veste Burg. (verand.)

159. Es ist das Heil.

163, 188. Allein Gott in der Höh sey Ehr!

169. Ps. 58.

173. Wo Gott der Herr nicht bey uns hält.

174. Ps. 31.

176. Singen wir aus Hertzen Grund!

178, 181. Wie schön leuchtet der Morgenstern!

179. Was mein Gott will.

183. Ps. 119.

187. Nun ruhen alle Wälder.

90. Ps. 79.

Urbey and Bent

225

of

1

322